DAGORDERS,

IN HET LEGER

VAN

Nederl. Oost-Indie,

VAN

1838 — 1860.

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA

VI-86
NO.2.

179 Hal.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BERIGT VAN DE UITGEVERS.

In 1853 werd door ons uitgegeven de Verzameling van Dagorders, uitgevaardigd in het leger van Nederlandsch Oost-Indië, van 1818—1852. *Aangemoedigd door de goede ontvangst, welke daaraan te beurt viel, bieden wij thans de Verzameling dier Dagorders van 1853—1860 aan het publiek aan, en bestaat bij ons het voornemen om de uitgaaf hiervan, bij tijdvakken van tien jaren, geregeld voort te zetten; reden waarom wij deze Verzameling met het jaar 1860 besloten.*

Even als vroeger zijn nu ook alleen die Dagorders opgenomen, welke »verdienen bewaard te blijven," *zoodat dezulke, waarvan de inhoud een geheel oogenblikkelijk belang betreft, of waarin zaken worden behandeld waarvan de voortdurende bekendheid niet kan geacht worden van algemeen of bijzonder belang te zijn, achterwege zijn gelaten.*

Het doel overigens, waarmede de uitgaaf der eerste Verzameling plaats had, stellen wij ons ook met de thans aangeboden wordende voor, namelijk: »om menig minder bekend heldenfeit *aan de vergetelheid te ontrukken, en den naam van menig dappere op nieuw in herinnering te brengen."*

BREDA, 1863.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

BAT. GENOOTSCHAP VAN KENNIS

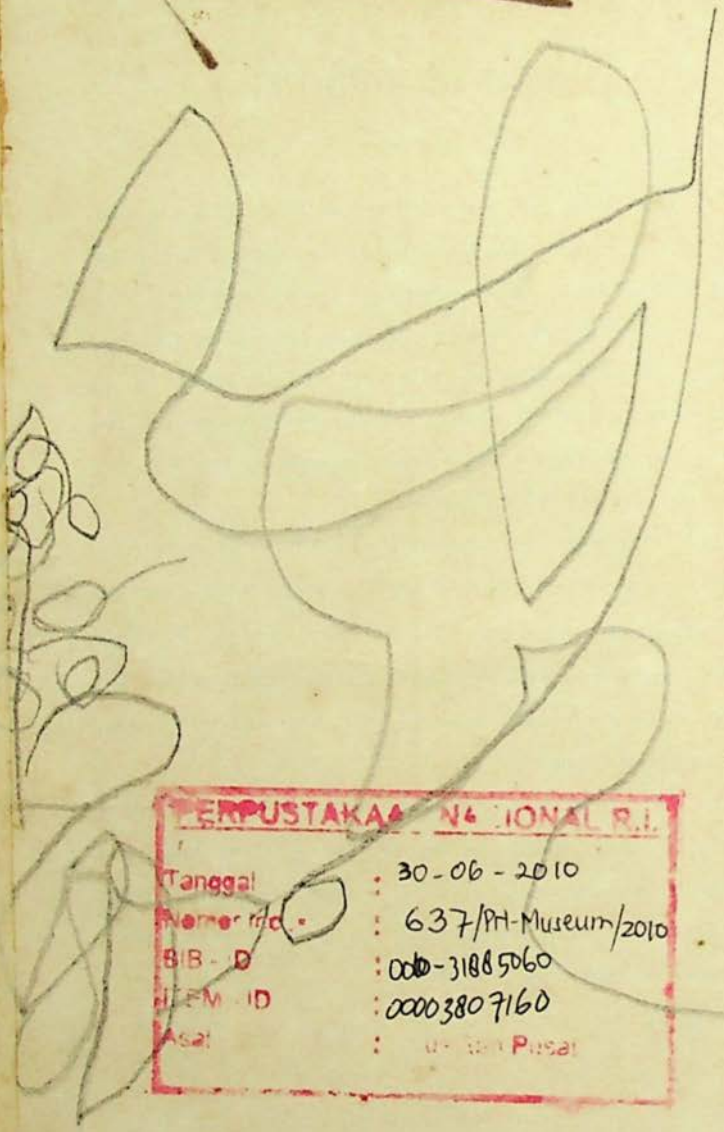

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 30-06-2010
Nomer rinc : 637/PH-Museum/2010
BIB - ID : 0000-3188 5060
ITEM - ID : 0000380 7160
Asal : [illegible] Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VL-86
Arc-2

ALPHABETISCH REGISTER.

Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, Prins van Oranje. . . . . Blz. 56, 62, 86, 118.
Z. D. H. Karel Bernard, Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach . . . . . Blz. 15, 16.

A.

Bladz.
Aaksar. . . . . 109.
Aalst, A. H. van . . . 134.
Aardema, E. A. . . . . 5.
Aarmans, E. . . . . 87.
Abadoe . . . . . 75.
Abbas. . . . . 98.
Abdul Halit. . . . . 121.
Abdul Karim . . . . . 103.
Abdulla . . . . . 142.
Abdul Pata: . . . . . 103.
Abdul Rachman . . . . 103.
Abels, A. F. . . . . 88.
Aboe Kassim . . . . . 98.
Achmad . . . . . 19.
Adam. . . . . 8.
Aerts, P. . . . . 28.
Aesch, S. von . . . . . 135.
Agman, Gabdur . . . . 111.
Agten, J. . . . . 64.
Agterberg, H. . . . . 75.
Ahmat . . . . . 76.
Ahrens, J. H. C. F. . . 40.
Ahrens, F. W. . . . . 41.
Aijie . . . . . 30.
Akeijam. . . . . 51.
Akonkwassie. . . . . 29.
Albrecht, J. C. . . . . 129.
Alie. . . . . 30, 98, 121.
Alphen, F. H. P. van . . 110.
Alphons, P. . . . . 136.
Amatsingaran . . . . . 97.
Ambrin. . . . . 31.
Andie. . . . . 8.
Andoen. . . . . 31.
André, A. E. J. . . . . 25.
Andresen, A. J. . . 20, 93.
Anie, Radja. . . . . 103.
Annes, J. . . . . 124.
Anokkee, J. C. . . . . 96.
Anthonisse, W. . . . . 96.
Antwerpen, F. van . . . 119.
Arba . . . . . 77.
Arend, J. C. . . . . 95.
Arieija. . . . . 31.
Armin. . . . . 60.
Arntzen, A. C. J. . . . 94.
Arrends, J. . . . . 26.
Asdiema . . . . . 121.
Asier. . . . . 77.
Asim. . . . . 31.
Aslie. . . . . 36.
Asman. . . . . 31.
Asmat. . . . . 8.
Asmus, W. H. . . . 24, 27.
Asperen, J. C. A. van. . 122.
Assamina. . . . . 8.
Assiem. . . . . 121.
Assram . . . . . 31.
Aumerie, A. J. F. d' . . 18.
Avoine, W. J. d' . . . 97.
Awan . . . . . 103.

B.

Baaij, M. . . . . 129.
Baak, E. M. C. . 94, 123.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Baalen, J. van . . . . 120.
Baas, A. R. . . . . 27.
Back, C. J. . . . . 128.
Backerus, J. F. . . . 5, 94.
Baehr, Johann Jacob. . . 43.
Baidin . . . . . 139.
Bakker, G. . . . 15, 17, 17.
Bakkers, J. A. . . 127, 134.
Balluseck, T. von. . . . 75.
Banda. . . . . 30.
Barahim. . . . . 121.
Barberino, F. M. . . . 4.
Barend . . . . . 142.
Barents, G. . . . 128, 134.
Baris. . . . . 139.
Barriel, A. L. . . . . 120.
Basiman. . . . . 140.
Bassiran. . . . . 9.
Basten, H. . . . . 96.
Bastiaan, Johannis. . . . 138.
Batjo. . . . . 10.
Batjo Bonthain. . . . . 142.
Beek, J. ter . . . . . 96.
Beek, M. C. B. van der . 25.
Behrens, J. . . . . 25.
Beije, L. C. . . . . 101.
Bekkers, B. . . . . 130.
Bellaart, A. C. . . . . 24.
Belle, H. . . . . 59.
Belle, T. J. . . . . 126.
Below, O. von. . . . 74, 128.
Below, P. W. von . . . 128.
Bentie. . . . . 121.
Berail, P. L. . . . . 133.
Berg, M. van den . . . 24.
Berg, J. van den . . . 101.
Bergen, T. W. van. . . 97.
Bergen, P. van . . . . 131.
Bergh, M. L. G. v. d. 4, 105, 119.
Bergman, J. J. . . . . 128.
Bernelôt Moens, J. G. T. . 133.
Bernoster, H. F. . . . . 96.
Berriotte, J. F. . . . 1, 88.
Bertouw, A. . . . . 131.
Bettran, F. . . . . 70.
Beunje, J. de. . . . . 128.
Bidien . . . . . 76.
Bierschil, K. G. . . . . 135.
Bieshuizen, J. J. . . . . 26.
Bimo Moeko. . . . . 9.
Biorn, B. . . . . 127.

Bladz

Bischoff, G. P. . . . . 127.
Bijl, J. J. . . . . 94.
Bijl, P. G. van der . . . 135.
Bijl de Vroe, G. S. J. J. D. . . . . 100, 125.
Bijleveld, L. . . . . 25, 40.
Bijleveld, M. J. . . . . 122.
Bijleveld, W. H. . . . . 133.
Bijlevelt, L. . . . . 40.
Blank, P. J de . . . . 25.
Blasius, L. T. . . . . 5.
Bleeker, P. . . . . 71.
Blerk, F. J. H. van . . 53.
Bloem, F. A. C. . . . . 5.
Bloemen Waanders, J. T. van . . . . . 132.
Blokzijl. . . . . 51.
Blom, B. . . . . 74.
Blomguist, J. A. . . . 101.
Bodeveld, J. . . . . 87.
Boedie. . . . . 103.
Boekasna. . . . . 65.
Boekstal, C. . . . . 5.
Boelhouwer, J. C. . . . 100.
Boengki . . . . . 9.
Boer, A. de . . . . . 24.
Boerik. . . . . 97.
Boerlager, J. H. . . . . 110.
Boers, C. . . . . 88.
Boetik. . . . . 18.
Boks, J. . . . . 101.
Boland, J. G. . . . . 27.
Bon . . . . . 92.
Bonimbie. . . . . 120.
Bontekoe, A. . . . . 1.
Boom, J. . . . . 102, 123.
Boon, A. C. van der. . 6, 18.
Booning, W. . . . . 27.
Boonis, A. . . . . 131.
Bormann, J. . . . . 42.
Bos, J. W. . . . . 28.
Bos, D. . . . . 50.
Bosch, P. ten . . . . . 123.
Bosch, C. ten . . . . . 124.
Bosman, M. . . . . 28.
Bossche, J. F. R. S. van den 6.
Bosstraeten, B. J. van . . 128.
Bottemanne, C. J. . . . 35.
Bouricius, R. J. A. . 94, 123.
Bousquet, H. A. L. . . . 14.
Bouwman, J. M. . . . . 125.

Bladz.
Brabant, D. L. de 26, 35, 78, 87.
Braconier, E. A. de. . . 128.
Braham . . . . . 38.
Brahim . . . . . 138.
Braim . . . . . 111.
Brauw, C. A. de 4, 61, 72, 93.
Brauw, Jhr. V. M. de. . 27.
Brendli, Th. . . . . 131.
Bresler, J. A. . . . . 25, 79.
Breur, G. . . . . 134.
Briedin . . . . . 31.
Britt, G. L. N. . . . 129.
Broekhorst, L. te. . . . 24.
Broekhuijs, W. . . . . 11.
Brom, J. . . . . 97.
Bromm, A. C. . . . . 131.
Bron de Vexela, B. F. J. H. le 55.
Brongers, H. M. . . . . 129.
Bronk, H. . . . . 35.
Brouwers, J. H. . . . 133.
Bruigom, J. F. . . . . 5.
Bruijn, P. V. . . . . 131.
Bruijn, H. de . . . . 19.
Bruijn, J. de. . . . 92, 134.
Bruijn, J. D. de . . . . 114.
Bruijn, H. D. de. . . . 135.
Bruijnis, G. . . . . 27.
Bruijns, J. A. M. . . . 129.
Brunold, Johann Anton . 43.
Brunsveld van Hulten, J. F. S. . . . . 126.
Buchholtz, J. A. . . . . 124.
Bueren, L. van . . . . 135.
Buijskes, P. J. . . . . 123.
Bult, J. van de . . . . 101.
Bunge, W. M. van . . . 133.
Bunnik, K. C. . . . . 101.
Bünte, C. A. H. . . . 124.
Burg, J. van . . . 95, 124.
Burg, W. F. van der . . 122.
Buschkens, H. F. . . . 71.
Busscher, H. J. . . . . 29.
Buyn, D. A. . . . . 1.

C.

Capellen, Jhr. J. H. van . 122.
Carsten, B. . . . . 122.
Cartall, C. W. J. . . . 5.
Casembroot, Jhr. L. de. . 7.
Caspersz, J. P. . . . . 74.
Bladz.
Castereu, C. F. van . . 74.
Catenius, C. H. A. F. . 134.
Cattenburch, O. F. van . 74.
Cerfontein, C. . . . . 28.
Chapel, J. J. . . . . 134.
Charlier, S. L. J. . . . 26.
Charon de St. Germain, F. Jhr. de . . . . . 100.
Christ, E. E. . . . . 117.
Clarkson, A. D. S. . . 123.
Cleef, E. J. van. . . . 146.
Clerc, J. N. M. le . . . 75.
Clercq, W. A. de . . . 128.
Cleuren, H. . . . . 120.
Cobet, H. . . . . 105.
Coblijn, A. N. . . . 75, 89.
Cochius, G. J. C. A. . . 24.
Cohen, M. . . . . 130.
Cohensius, J. . . . . 74.
Collard, L. A. . . . . 127.
Commijs, J. H. . . . . 124.
Conrad, J. . . 35, 59, 108.
Coomans de Ruiter, J. B. 122.
Coops, H. W. . . . 22, 27.
Couperus, P. T. . . . . 94.
Courier dit Dubekart, M. F. . . . . 93, 144.
Craaijenbruil, H. . . . 1.
Cramer, W. S. . . . . 87.
Cramer von Baumgarten, W. I. . . . . 102, 124.
Crevecoeur, B. M. E. . 124.
Croes, J. H. K. . . . 122.
Crop, M. D. . . . . 28.

D.

Daalen, E. C. van . . . 26.
Daalen, H. B. van . . . 124.
Daalen, J. van . . . . 125.
Dabot . . . . . 29.
Dalim . . . . . 77.
Dapat . . . . . 10.
Dasseveld . . . . . 76.
Davelaar Cnopius, G. van 24, 27.
Dehmel, J. C. G. . . . 135.
Delebar, H. H. . . . . 146.
Della Cruz, H. . . . . 5.
Deloof, F. L. . . . . 43.
Demmenie, H. C. V. A. 74.
Denijs, P. . . . . 21.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Dentzsch, T. C. J. van 49, 64, 75.
Dentzsch, C. G. van . . 99.
Depattie, Payong. . . . 121.
Derriman . . . . . 31.
Deutekom, C. B. H. van 87.
Deventer, A. M. E. van . 52.
Diepenbroek, C. F. . . 53.
Diepenheim, L. G. . . . 74.
Diepodjojo . . . . 36, 139.
Dieposentiko . . . . . 42.
Diepowietjojo . . . . . 10.
Dietvorst, C. . . . . 63.
Dijk, M. . . . . 25, 53.
Dijk, J. van . . . . . 87.
Dijkhout, J. . . . . 25.
Dijserinck, H. . . . . 123.
Djaieman . . . . . 8.
Djalal . . . . . 121.
Djalap . . . . . 103.
Djalel . . . . . 121.
Djaloe . . . . . 121.
Djaman. . . . . 77.
Djamie . . . . . 30.
Djan . . . . . 69, 71.
Djekot . . . . . 42, 66.
Djodjokarto . . . . . 66.
Djojokarto. . . . . 42.
Djosemito . . . . . 141.
Djotroeno . . . . . 121.
Dolleman . . . . . 30.
Dompseler, E. J. W. W. van 94.
Donleben, J. H. . . . 24, 75.
Donoterto . . . . . 121.
Doorn, J. J. van . . . . 127.
Doornbos, R. W. . . . 133.
Doringin Mondor . . . . 138.
Douwes, N. . . . . 50.
Dragman . . . . . 98.
Drino, A. F. . . . . 70, 80.
Drono. . . . . 88.
Drossaers, A. G. . . . 127.
Druijnen, P. J. van . . . 122.
Duijvelaar, A. 28
Duyzend, J. . . . . 70.
Dujardin, D. . . . . 25.
Dupper, A. B. . . . . 26.

E.

Eb, J. P. van der . . . 127.
Eck, C. van . . . . 24, 28.
Eecken, J. F. van der . . 120.
Eegam . . . . . 140.
Eekhout, B. J. . . . . 6.
Eekman, P. G. . . . . 92.
Eijk, J. van . . . . . 5.
Eijk, M. van der . . . 130.
Elbrecht, W. A. . . . 7.
Eldik, H. G. van . . . 120.
Elfring, J. . . . . 28.
Ellenrieder, C. A. M. M. M. von . . . . . 120.
Elsakkers, P. . . . . 53.
Elsen, F. . . . . 21.
Elsenbroek, P. A. W. . 131.
Emmerij, J. H. . . . . 92.
Engberts, G. . . . . 6.
Erman . . . . . 9.
Ermeling, J. P. . . . . 126.
Ernens, J. . . . . 24.
Ernst, P. . . . . 49.
Eschel, H. . . . . 50.
Escher, W. B. F. . . . 122.
Esman . . . . . 30.
Essers, C. J. . . . . 127.
Evertse, H. . . . . 124.

F.

Falke, P. . . . . 146.
Fauchey, C. E. A. . . 123.
Faust, J. . . . . 25.
Felsen, M. van . . . . 101.
Femer, H. . . . . 42.
Fischer, J. B. . . . . 131.
Fischer, J. C. . . . . 135.
Flikkenschild, Jacobus . . 16.
Flipse, W. . . . . 94.
Flugi van Aspermont, Jhr. F. W. R. . 53, 58.
Fokkelman, F. . . . . 131.
Foreman, C. W. F. . . 127.
Forrer. . . . . 120.
Frachem, P. van . . . . 28.
Frankenberg Ludwigsdorff, S. H. von . . . . . 59.
Fraser, G. IJ. C. . . . 124.
Frederik, V. . . . . 136.
Fredzess, G. W. . . . . 40.
Freher, G. H. K. . . . 101.
Frich, W. . . . . 119.
Fricke, H. W. . . . 96, 124.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

G.

Gabdur Agman. . . . . 111.
Gadak . . . . . 18.
Gaffron, H. von . . 48, 108.
Gaijton, V. F. . . . . 131.
Galen, A. van . . . . 24.
Gallas, P. M. . . . . 35.
Ganoel . . . . . 10.
Gantoen . . . . . 141.
Gassan . . . . . 10.
Geen, M. Baron van. . . 62.
Gehne, C. G. . . . . 129.
Geij van Pittius, A. R. W. 119.
Gelder, L. van . . . . 128.
Geluk, J. C. . . . . 96.
Gennep, W. K. van. . . 122.
George, W. F. J. . . . 134.
Gericke, W. L. A. . . 94.
Gerlach, J. H. C. W. M. J. 18.
Gerrit, C. . . . . 140.
Gerritse, G. . . . . 6.
Ghendt, F. J. van . . . 16.
Gieseke, T. A. . . . . 130.
Gisland, C. . . . . 135.
Göbel, C. E. F. E. E. . 130.
Gobet. . . . . 75.
Gobius, O. W. . . . . 95.
Godaert, P. . . . . 26.
Godin, J. H. C. . . 53, 120.
Goedel, J. . . . . 101.
Goedert, J. . . . . 130.
Goedgeluk, F. . . . 25, 40.
Goedgeluk, T. . . . . 40.
Goedkoop, G. . . . . 95.
Goedraad, J. . . . . 6.
Goens, C. J. van . . . 28.
Goestee, J. H. . . . . 135.
Gojor . . . . . 10.
Goldman, J. F. . . . 28, 87.
Goldman, Jhr. C. F. . 78, 87.
Goppel, J. D. . . . . 101.
Gorissen, G. P. . . . . 74.
Gorissen, F. C. H. . . 75, 89.
Gorroh . . . . . 76.
Graaf, J. B. de . . . . 49.
Graaf, L. G. de . . . . 101.
Graaff, J. de . . . . . 5.
Grampré Molière, J. L. B. 53.
Gravenhorst, J. P. C. . 122.
Greve, H. . . . . 25, 35.

Bladz.
Grijs, H. G. de . . . . 119.
Grisard, J. E. . . . . 117.
Groen, J. de . . . . . 120.
Grondhout, A. A. . . . 124.
Gronert, G. . . . . 96.
Groot, C. T. . . . . 24, 40.
Groot, C. F. . . . . 28, 40.
Groot, J. P. M. de . . . 27.
Guenther, W. H. . . . 110.
Gunst, P. Q. van . . . 125.
Guntenspergen, J. . . . 128.
Gutersohn, J. J. . . . 15.

H.

Haagen, W. F. van der . 124.
Haak, J. J. van der . . . 133.
Haan, J. H. . . . . 6.
Haan, E. B. de . . . . 35.
Haas, A. de . . . . . 135.
Hacke, F. M. E. A. A. Graaf von . . . . . 133.
Haeften, Jhr. A. C. van . 102.
Haen, E. de . . . . . 92.
Haentjens Dekker, G. A. . 117.
Haes, R. L. de . . . . 109.
Haesebroeck, J. C. . . . 27.
Häfeli, J. A. . . . . 96.
Haga, A. . . . . 127.
Hagen, J. E. . . . . 19.
Hagen, W. F. van den . 96.
Haitink, E. A. . . . . 100.
Halit, Abdul . . . . . 121.
Hamel, J. C. . . . . 50.
Hamer, R. H. W. . . . 130.
Hamers, B. C. F. . . . 42.
Hamers, L. J. F. B. . . 74.
Hannaart, G. W. . . . 75.
Hanschen, J. F. C. . . 101.
Happé, E. C. F. . . 43, 49.
Hardie, M. . . . . 24, 28.
Harms, C. . . . . 124.
Hartel, P. J. . . . . 96.
Hartje, C. M. . . . . 35.
Hartman, J. . . . . 124.
Hartsteen, P. J. E. . . 24.
Hartwig, H. A. . . . . 89.
Hartz, P. P. J. . . . . 6.
Harvant, J. L. d' . . 4, 120.
Hasbach, K. . . . . 25.
Hassler, J. F. . . . . 28.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Haus, J. F. . . . . 74.
Hedel, J. . . . . 124.
Heeckeren, C. A. L. H. Baron van . . . . . 123.
Heemskerck, T. J. E. van 5.
Heemskerk van Beest, Jhr. C. H. O. van . . . . 101.
Heerde, G. van . . . . 35.
Hegge Spies, J. D. J. van der 94.
Heiboer, C. . . . . 5.
Heijde, P. J. van der . . 127.
Heijden, C. F. van der . 97.
Heijlen, K. . 25, 28, 68, 75.
Heijligers, C. G. . . . 27.
Heijst, W. C. J. van . . 37.
Heiligers, A. W. F. . . 100.
Heisterkamp, W. J. 6, 100, 117.
Helbach, A. H. . . . 4.
Helden, A. van . . . . 87.
Helden, L. van . . . . 124.
Hendriks, J. B. . . . . 25.
Hengel, E. van . . . . 108.
Hennequin, J. J. G. . . 110.
Henner, F. J. . . . . 49.
Hennicke, G. C. . . . 120.
Hennus, H. P. J. . . . 129.
Hernie, H. . . . . 37.
Hert, J. . . . . 117.
Hesseling, C. F. . . . 6.
Hessig, J. R. . . . . 72.
Hester, W. . . . . 47.
Heuvel, E. van den. . . 124.
Hijlkema, H. . . . . 96.
Hirschi, J. . . . . 133.
Hoeij Schilthouwer, P. J. C. van. . . . 6, 48, 59.
Hoekwater, J. D. . . . 119.
Hoen, W. 't . . . . . 96.
Hogerbeets, K. . . . . 25.
Homeijer, A. A. . . . 130.
Hommel, C. F. T. . . 92.
Hommes, A. C. . . . . 96.
Hoofd, J. . . . . 96.
Hopman, J. C. . . . . 94.
Horn, H. F. . . . . 5.
Hörner, J. C. . . . . 87.
Horrmann, F. A. . . . 120.
Horselenberg, W. . . . 124.
Houten, C. van . . . 24, 26.
Houts, J. B. van . . . 26.
Hove, J. H. C. ten. . . 95.

Bladz.

Hove, J. F. ten . . . . 96.
Hucht, W. C. A. van der 126.
Huls, G. F. van . . . . 133.
Hulstkamp, J. A. . . . 24.
Husemann, C. D. T. 63, 119.
Huybregtsen, J. C. . . . 135.

I.

Immink, J. C. . . . . 75.
Indro . . . . . 121.
Isselmuden, J. L. Baron van 110.
Italiaander, J. . . . . 110.

J.

Jacob . . . . . 75.
Jacobze, R. A. Z. . . . 124.
Jahiedin . . . . . 30.
Jansen, F. C. . . . . 101.
Jansen, L. A. . . . . 102.
Janssen, J. P. W. M. . 49.
Janssens, P. J. . . . . 35.
Jasie. . . . . 11.
Jasmarang . . . . . 31.
Jeekel, C. A. . . . . 110.
Jobse, J. . . . . 74.
Jochems, H. . . . . 124.
Jodongso . . . . . 111.
Jolen, P. . . . . 119.
Jong, J. de . . . . . 25.
Jonge Oudraat, J. J. B. de 122.
Jongh, J. de . . . . . 136.
Jörgensen, C. . . . . 120.
Jorritsma, T. J. . . 96, 114.
Juana . . . . . 138.
Juta, D. . . . . 74.

K.

Kaboel . . . . . 65, 109.
Kaboen . . . . . 8, 31.
Kadier . . . . . 9, 29.
Kaitjelij, L. . . . . 137.
Kaliman . . . . . 142.
Kalitoe, L. . . . . 137.
Kamidin . . . . . 76.
Kamsiena . . . . . 30.
Kamsodjoijo. . . . . 36.
Kapoegoe, Paulus. . . . 138.
Kappert, G. J. . . . . 97.
Kardi. . . . . 36.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Karian . . . . . 97.
Kariem . . . . . 18.
Karijodrono. . . . . 97.
Karim, Abdul. . . . . 103.
Karim, Mohomot. . . . 111.
Kario. . . . . 42, 66.
Kariosentiko . . . . . 9.
Kario Widjoijo. . . . . 121.
Karmana . . . . . 30.
Karnebeek . . . . . 120.
Karonie . . . . . 60.
Karsodrono . . . . . 36.
Kartiko . . . . . 9.
Kartodongso . . . 8, 42, 65.
Kartodrono . . . . . 51.
Kartosmieto. . . . . 9.
Kartowidijoijo . . . . . 10.
Kartowiedjojo . . . . . 139.
Kartowongso . . . . . 18.
Kasa . . . . . 30.
Kassiem . . . . . 19.
Kasim . . . . . 69.
Kassim . . . . . 8.
Kassio II. . . . . 98.
Kasteele, F. C. S. van de 24.
Katannie . . . . . 11.
Katjong . . . . . 8.
Kauffmann, C. P. J. . . 119.
Kaula, H. . . . . 106.
Kaunan, C. . . . . 140.
Kawar . . . . . 88.
Kawie . . . . . 92.
Keelenbrink, J. W. . . 75.
Keetal . . . . . 30.
Keller, A. . . . . 49.
Kellerman, R. J. . . . 125.
Kellner, A. J. A. . . . 123.
Kemies . . . . . 141.
Kemisch. . . . . 142.
Kempees, J. G. A. . 71, 132.
Kemperaars, H. F. . . . 101.
Kerkwijk, L. C. van . . 5.
Kern, J. M. . . . . 64.
Kertodikromo . . . . . 137.
Kertodipo . . . . . 77.
Kertodongso. . . . . 121.
Kertomongolo . . . . . 2.
Kertosentiko. . . . . 76.
Kertosetiko . . . . 77, 137.
Kertosmito . . . . . 18.
Kervel, C. A. C. van 93, 144.

Bladz.

Kervel, J. F. van . . . 122.
Kessler, L. W. A. . 28, 35.
Ketjiel . . . . . 121.
Ketjil. . . . . 8, 10, 120.
Ketodoewongso. . . . . 76.
Keuchenius, A. W. . . 102.
Keurenaar, J. A. . . . 11.
Keurvorst, A. . . . . 28.
Kiagoes Koentjil . . . . 19.
Kiagoes Mohamad Akil . 121.
Kinding. . . . . 54.
Kinnig, J. C. . . . . 35.
Kio . . . . . 139.
Kirschbaum, P. G. . . . 123.
Kitjiel . . . . . 98.
Kivit, P. . . . . 101.
Klamberg, B. F. E. J. . 18.
Klapp . . . . . 14.
Kleij, H. van der . . . 101.
Klerck, H. P. . . . . 122.
Klerck, L. A. de . . 53, 145.
Klerk, G. S. C. . . . 75.
Klerk, H. de . . . . . 131.
Kliwon . . . . . 30.
Kloesmeijer, N. . . . . 126.
Kloosterhuis, H. J. L. . 92.
Knaap, A. . . . . 26.
Knipschild, J. J. . . . 6.
Knoote, A. . . . . 80.
Kobbena Nuapa . . . . 120.
Kobold, J. W. D. . . . . 37.
Koch, C. F. . . . . 35.
Koch, H. A. B. W. L. von 5, 50.
Kock, H. W. L. Jhr. de . 132.
Koekkoek, F. K. . . . 5.
Koenen, A. . . . . 133.
Koesin . . . . . 29.
Koffie Koema. . . . . 8.
Koffie Mijzang. . . . . 8.
Köhl, W. F. G. . . . 124.
Köhler, J. H. R. . . . 53.
Kohlstock, A. . . . . 75.
Kok, J. de . . . . . 123.
Komp, M. L. A. W. . . 96.
Komplang . . . . . 65.
Komplong . . . . . 121.
Koning, H. R. . . . . 122.
Kooper, C. . . . . 135.
Koopman, J. . . . . 74.
Koops, A. N. L. . . . 122.
Korber, A. J. . . 96, 124.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Kornelissen, N. H. . . . 132.
Kornfeldt, L. C. . . . 117.
Korsten, W. . . . . 146.
Kort, J. W. de . . . . 94.
Kortodjoijo . . . . . 120.
Kortodjojo . . . . . 10.
Kortomangolo . . . . . 2.
Kortostiko . 51, 76, 137, 140.
Kortowidjojo . . . . . 9.
Kortowiedjojo . . . 36, 108.
Kossen, W. . . . . 124.
Koster, P. H. . 58, 93, 106.
Kouwman, C. . . . . 140.
Kraaikamp, C. . . 69, 130.
Kraake, W. . . . . 123.
Krajenhoff van de Leur, S. 124.
Kra Koffie . . . . . 8.
Kramer, G. . . . . 108.
Kramodjojo. . . . . 97.
Kranevoet, J. H. . . . 5.
Kranskens, J. . . . . 135.
Krepot . . . . . 31, 141.
Kress, A. H. . . . . 5.
Kriesfeld, J. V. . 27, 35, 56.
Krippendorff, W. A. J. von 14.
Kroef, A. J. . . 102, 123.
Kroesen, C. M. H. 26, 35, 94.
Kroesen, W. E. . . 29, 55.
Kroesen, T. C. J. . . . 100.
Kroll, L. J. . . . 67, 72.
Kromo . . 8, 70, 76, 121.
Kromodjoijo. . . . . 121.
Kromodongso . . . . . 88.
Kromodrono . . 31, 36, 60.
Kromoredjo. . . . . 97.
Kromo Sentieko . . . . 111.
Kromosmito . . . . . 121.
Kromosono . . . . . 11.
Kromostiko. . . . . 77.
Kroon, W. . . . . 70.
Kroon, L. de. . . . . 129.
Kruijf, A. F. van der . . 6.
Kruijsse Pilaar, J. K. van de 123.
Kruijt, C. . . . . 134.
Kruseman, H. G. . . 21, 41.
Kruseman, J. A. . . . 100.
Kuijpers, J. W. E. . . 24.
Kuilenberg, J. . . . . 7.
Kunz, A. P. . . . 24, 53.
Kwekkeboom, J. . . . 27.
Kweljo, M. de . . . . 140.

Bladz.

L

Laborra . . . . . 8.
Ladie. . . . . 18.
Lagajang . . . . . 10.
Lagarde, W. . . . 131, 133.
Lakientje . . . . . 54.
Lamang Kontel . . . . 10.
Lambrechts, J. G F. . . 110.
Lammerée, W. . . 57, 63.
Lammertsma, J. . . . . 75.
Lamotte, J. L. . . . . 28.
Lanang . . . . . 19, 38.
Landoet . . . . . 65.
Lange, E. A. . . . . 132.
Langen, J. W. C. van 4, 84, 93.
Lans, P. C. . . . . 134.
Laparie . . . . . 137.
Lapidin . . . . . 11, 141.
Lare, A. van . . . . . 74.
La Repo . . . . . 121.
La Sina. . . . . 121.
Lasoeppo. . . . . 141.
Lassasie, L. J. F. A. de . 94.
Lasut. . . . . 140.
Latip. . . . . 98.
Latola . . . . . 141.
Laureijs, F. . . . . 128.
Lauwers, J. B. . . . . 22.
Lawalata, Z. . . . . 137.
Leck, J. . . . . 96.
Leemonan . . . . . 9.
Leersum, A. A. M. van . 74.
Leeuw, D. J. de. . . 37, 70.
Leeuwen, J. van . . 96, 101.
Lehnkering, W. G. . . 127.
Leijden, J. van . . . 5, 128.
Leijden, W. van . . . . 87.
Lemoine, L. . . . . 117.
Lenting, J. A. . . . . 130.
Lepel, C. . . . . 139.
Leschen, K. W. E. von . 123.
Lestunij, D. . . . . 139.
Letterie, J. . . . . 24.
Letzer, J. . . . . 94.
Levering, A. . . . . 124.
Ligtvoet, H. . . . . 94.
Liklikuwate, P. . . . . 136.
Lima Domingos, de . . . 138.
Linden, H. van der . . . 133.
Lindman, L. . . . . 4.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Lingen, J. van . . . . 135.
Lingsang . . . . . 8.
Lith, H. J. van. . 27, 128.
Lochem, H. van . . . . 6.
Loef, Petrus de . . . . 43.
Londah, Hermanus . . . 138.
Loo, W. van der . . . 97.
Loof, Pierre de . . . . 43.
Loos, A. M. . . . . 133.
Lorio, J. B. . . . . 25.
Louhenapessij, J. . . . . 136.
Lourense, J. . . . . 125.
Louwaars, A. J. J. . . . 134.
Löw, A. J. E. C. F. M. von. 28.
Lowo. . . . . 10.
Lucas, H. P. . . . . 96.
Luijkx, F. . . . . 27.
Luijmes, A. . . . 75, 108.
Lutgens, G. L. . . . . 35.

M.

Maaren, R. van der . . 2
Maarschalk, D. . . . . 21.
Maas Agoes Akip. . . . 10.
Maasland, J. . . . . 117.
Mack, J. B. . . . . 130.
Macker, W. de . . . . 26.
Mada. . . . . 140.
Mail . . . . . 9.
Maijangan . . . . . 31.
Main. . . . . 8.
Makaita, J. . . . . 139.
Makapuan, A. . . . . 139.
Maliekie. . . . . 19.
Mallan, P. 119
Mamma. . . . . 121.
Mamoet . . . . . 103.
Mangodiepo. . . . . 77.
Mangonsmito . . . . 60, 69.
Mannit . . . . . 8, 65.
Mansveld, A. J. van . . 101.
Marcelis, J. . . . . 125.
Maro. . . . . 140.
Marsa. . . . . 30.
Martijn, A. de . . . . 53.
Martinus, Simon . . . . 138.
Martodikromo . . . . . 109.
Maska. . . . . 9.
Maspaitella, Paulus . . . 139.
Maspatela, Bartholemeus . 138.

Bladz.

Mathering, J. . . . . 88.
Mathijssen, P. A. . . . 92.
Matthijsen, P. A. . . . 122.
Mauntz, P. E. F. A. von 63.
Maurik, J. van . . . . 102.
Meer Mohr, O. K. van der 5.
Meeting . . . . . 76.
Meijboom, W. F. . . . 146.
Meijen, W. F. . . 95, 123.
Meijer, C. . . . . 4.
Meijer, H. . . . . 5.
Meijer, Jhr. A. F. . . . 95.
Meijer, L. F. W. . . . 101.
Meijer, W. . . . . 119.
Meijer, C. J. . . . . 129.
Meijer, A. . . . . 139, 145.
Meijers, S. . . . . 126.
Meijuers. . . . . 11.
Meijners, H. G. J. L. . 132.
Meis, A. . . . 20, 21, 99.
Meis, A. P. W. . . . . 110.
Meiss, J. H. . . . . 4.
Mekern, W. . . . . 25.
Mekern, F. J. W. . . 71, 92.
Mekern, B. E. . . . . 130.
Mellema, J. . . . . 134.
Memmer, J. . . . . 96.
Mentodrono. . . . . 98.
Mertho . . . . . 98.
Mertodongso . . . . . 80.
Mertowidjoijo . . . . . 76.
Mertowidjojo . . . . . 36.
Messusesa Kwamena . . . 76.
Mets, J. . . . . 68.
Metter, J. H. . . . . 101.
Meura, J. L. . . . . 26.
Michels, J. P. . . . . 75.
Michels, H. . . . . 99.
Midien . . . . . 121.
Mienne, J. C. J. van . 25, 72.
Mihon . . . . . 77, 137.
Mijn, A. van der . . . 124.
Minderhoud, J. . . . . 133.
Mingo . . . . . 121.
Misna . . . . . 8.
Mitto . . . . . 9.
Moehamma. . . . . 140.
Moenadi. . . . . 76.
Moens . . . . . 120.
Moesa. . . . . 69.
Moewah. . . . . 103.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Mohomot Karim . . . . 111.
Mol, C. L. de . . . . 131.
Molenbergh, R. . . . . 70.
Möller, F. D. . . . . 135.
Mommaas, A. . . . 25. 27.
Monhemius, W. E. P. . 119.
Montowiekromo . . . . 92.
Mooij, E. . . . . 25.
Mooij, K. J. . . . . 130.
Morbotter, H. F. . . . 58.
Morowongso . . . . . 30.
Mortodjojo . . . . . 65.
Mortoleksonno . . . . . 38.
Mortolosono . . . . 11, 18.
Moureaux, A. A. J. . . 75.
Mourik, L. P. van . . . 6.
Mühlen, Jhr. C. J. P. von. 123.
Mull, M. A. K. van der. 22.
Muller, C. H. M. . . . 6.
Muller, S. P. . . . . 27.
Muller, N. . . . . 70.
Muller, G. W. . . . . 75.
Muller, J. . . . . 135.
Munhoven, J. G. F. C. . 131.
Munnik, J. . . . . 97.
Munters, W. G. . . . 74.
Musch, O. H. . . . . 49.
Musquetier, A. J. C. . . 24.
Mustaham . . . . . 10.

N.

Najodipo. . . . . 30.
Naliman. . . . . 137.
Nama . . . . . 136.
Nassiman . . . . . 139.
Nassir . . . . . 30.
Nauta, G. F. 26, 99, 108, 118.
Nevé, J. B. de . . . . 28.
Ngodjoijo alias Ngodio . . 51.
Nies, W. C. de . . . . 6.
Niessen, M. N. . . 91, 101.
Nieta. . . . . 109.
Nieuwkerk, J. . . . . 7.
Nijodie . . . . . 10.
Nijs, J. de. . . . . 75.
Nilant, L. H. C. . . . 70.
Njono . . . . . 121.
Nodongso . . . . . 138.
Noijodrono . . . . 97, 137.
Noijotroeno. . . . . 97.

Bladz.

Nojowidjojo. . . . . 76.
Nolodrono . . . . . 121.
Norella . . . . . 48.
Norsian . . . . . 97.
Nunameto, P. . . . . 140.

O.

Oedo Soeto . . . . . 76.
Oentong . . . . . 10.
Oers, P. van . . . . . 18.
Oesters, H. . . . . 101.
Oijen, H. W. van . . 4, 50.
Oijen, W. van . . . . 18.
Olikamp. . . . . 76.
Ondaatje, P. . . . . 40.
Ondersteijn, F. F. . . . 119.
Oordt, W. H. F. van . . 122.
Os, W. van . . . . . 132.
Osankje . . . . . 120.
Osman . . . . . 9.
Oudenampsen, A. J. A. . 27.

P.

Paauw, L. de . . . . 133.
Pa Daroeno . . . . 30, 41.
Pa Daroenoe . . . . . 41.
Padtberg, C. F. . . . . 133.
Paete. . . . . 65.
Pahing . . . . . 111.
Paidin . . . . . 19.
Paijong, Depattie. . . . 121.
Pala . . . . . 54.
Palalo . . . . . 121.
Palidin . . . . . 139.
Palwoko. . . . . 54.
Pa Mail. . . . . 36.
Pa Moelasee . . . . . 41.
Pa Moelassee . . . . 30, 41.
Pa Mor. . . . . 30.
Pandjadrono. . . . . 92.
Paneij . . . . . 21.
Pangalila. . . . . 140.
Pangauw, M. . . . . 136.
Paninde . . . . . 141.
Panlidoe. . . . . 140.
Panoos . . . . . 137.
Pa Normiena . . . . . 18.
Panten, F. W. E. . . . 130.
Parera, J. . . . . 140.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Parewa . . . . . 8, 138.
Pariman . . . . . 77.
Parto . . . . . 10.
Partostiko . . . . . 51.
Pas, J. J. . . . . 125.
Pa Saridin . . . . . 31.
Pa Sasie. . . . . 30, 31.
Pa Srana . . . . . 30.
Passakieman . . . . . 76.
Pata, Abdul. . . . . 103.
Pattimukaij, E. . . . . 140.
Paul, J. G. . . . . 4.
Paul Jonas . . . . . 11.
Pauw, E. . . . . 129.
Pauwels, L. G. . . . . 24.
Pauwels, K. J. . . . . 53.
Pauwirostiko . . . . . 30.
Peereboom, P. . . . . 27.
Pelle, G. . . . . 6.
Pellecom, A. N. J. G. van 70.
Peloepessie, Johannes. . . 138.
Peltzer, A. . . . . 130.
Penni Annan . . . . . 76.
Penning Nieuwland, J. . 2.
Penning Nieuwland, P. M. J. 132.
Pentjol . . . . . 137.
Perie, J. J. . . . . 13.
Perie, F. A. J. . . . . 63.
Perie, H. K. E. . . . 129.
Pestel, Jhr. F. L. F. K. von 144.
Pfeiffer, M. G. . . . . 97.
Phaff, M. A. E. . . . 33.
Philips, J. . . . . 136.
Picard, G. . . . . 40.
Pijl, J. van der . . . . 96.
Pique, J. H. le . . . . 27.
Pison, L. . . . . 4.
Pluim Mentz, J. K. . . 94.
Poemuel. . . . . 136.
Poento . . . . . 38.
Polaan, J. . . . . 136.
Poll, Jhr. J. S. van de . 5.
Pondaan. . . . . 136.
Poppel, D. van . . . . 25.
Popta, J. J. H. . . . 129.
Poraijo Dassor . . . . . 138.
Portrodipo . . . . . 139.
Potrodiono . . . . . 10.
Praag. . . . . 121.
Prager, J. C. W. . . 4, 37.
Prawirosontono. . . . . 76.

Bladz.

Prehn, R. C. van . . . 47.
Preijers, H. . . . . 5.
Preusser, E. W. F. F. . 80.
Prins, C. . . . . 125.
Projodiwongso . . . . . 10.
Projogoeno . . . . . 51.
Puy de Montbrun, J. B. du 6.

Q.

Quay, C. J. A. de . . . 4.
Quebe, A. H. . . . . 128.

R.

Rachman, Abdul. . . . 103.
Rackee, J. P. . . . . 119.
Raden Koda Waning Pattie. 136.
Radja . . . . . 111.
Radja Anie. . . . . 103.
Radjadipa . . . . . 42.
Radjadiepa . . . . . 66.
Radjoe . . . . . 31.
Ragman. . . . . 41.
Rais Sekedon . . . . . 138.
Raja Toeling . . . . . 54.
Raksampat . . . . . 103.
Raman, H. . . . . 37.
Rambian, A. . . . . 140.
Rangean. . . . . 136.
Raparlier, P. F. J. O. de la 146.
Rappard, J. C. . . . . 100.
Rassidin. . . . . 103.
Rato, M. . . . . 137.
Ravallet, R. F. de . . . 42.
Ravallet, G. F. de . . . 73.
Ravestein, C. . . . . 24.
Rawan . . . . . 31.
Rebo . . . . . 63.
Redijodipo . . . . . 97.
Redsoleksonno . . . . . 97.
Ree, H. F. van der. . . 129.
Reedijk, C. . . . . 123.
Rees, Mr. Th. H. van . 53.
Reiche, M. T. . . . . 100.
Reif, C. W. . . . . 28.
Reijen, P. van . . . . 144.
Reijnaert, B. L. . . . 28.
Reisig, T. C. . . . . 130.
Reneman, L. . . . . 124.
Rensen, J. . . . . 6.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Resotrono . . . . . 51.
Ressolesono. . . . . 121.
Ressosentiko . . . . . 138.
Reusche, H. . . . . 124.
Rhijn, R. F. van . . . 28.
Ridder . . . . . 29.
Ridjo. . . . . 121.
Riedijk . . . . . 120.
Riesz, C. J. . . . . 27.
Rietveld, H. . . . . 63.
Rijk, C. A. B. D. . . 122.
Rijkens, W. . . . 24, 129.
Rijnbergh, H. W. van. . 18.
Rijnen, C. M. J. W. . . 127.
Rijsendaal, L. . . . . 40.
Riwan . . . . . 54.
Roben Hausen, F. van . . 102.
Rochemont, J. J. de . . 133.
Rodenhuis, S. . . . . 75.
Röder, F. L. C. R. baron von 6.
Rodiwonso . . . . . 88.
Roeka . . . . . 51.
Roema . . . . . 54.
Rogman. . . . . 31, 41.
Roijen, A. J. . . . 5, 133.
Roijen, W. W. A. . . 126.
Rollier, E. C. . . . . 3.
Romswinckel, J. H. . . 127.
Rondhout, L. M. . . . 70.
Rono Diepo. . . . . 142.
Ronodikromo . . . . . 121.
Ronodipo . . . . . 121.
Ronoloxono. . . . . 8, 137.
Ronomongolo . . . 10, 30.
Ronostro. . . . . 54.
Ronowidjojo . . . . . 97.
Ronowidjojo . . . . . 121.
Roock, L. J. de . . . . 117.
Roodberg, S. . . . . 130.
Roodzant, P. . . . 97, 123.
Rooij, J. B. de . . . . 130.
Rooij, G. J. van. . . 6, 37.
Roos, S. A. . . . . 122.
Root, J. . . . . 25.
Rosojoedo . . . . . 121.
Rosomito . . . . . 36.
Rosowidjojo. . . . . 10.
Rosseau, F. . . . . 131.
Rossodiepo . . . . . 88.
Rossodrono . . . . . 31.
Rossoloksono . . . . . 60.

Bladz.

Rossum, J. P. van . . . 123.
Röther, P. H. . . . . 146.
Rövekamp, J. . . . . 134.
Rowo. . . . . 141.
Rozenberg, A. . . . . 130.
Ruempol, R. H. G. . . 134.
Ruempol, C. J. T. . . . 134.
Ruijs, W. C. L. . . . 75.
Ruisendaal, K. . . . . 94.
Ruiter, G. . . . . 5.
Ruiter, R. . . . . 97.
Ruitinga, P. . . . . 127.

S.

Saban . . . . . 103.
Saban, T. . . . . 136.
Sabara . . . . . 18.
Sabil . . . . . 77.
Sadio. . . . . 36, 36.
Sadjie . . . . . 11.
Sagko . . . . . 111.
Sagoh . . . . . 121.
Saha . . . . . 103.
Sahidhin. . . . . 97.
Sahupala, J. . . . . 137.
Saidin . . . . . 30, 97.
Saidin III . . . . . 111.
Sailie. . . . . 54.
Saka . . . . . 54.
Sakiemin . . . . . 51.
Sakier . . . . . 77.
Sakka . . . . . 60.
Sale . . . . . 98.
Saleij. . . . . 54.
Salidin . . . . . 98.
Salijo. . . . . 11.
Salle . . . . . 30.
Salmin . . . . . 8.
Samagala. . . . . 42.
Samagalla . . . . . 66.
Samat . . . . . 77, 137.
Samen . . . . . 9.
Samer . . . . . 98.
Samidin. . . . . 30, 40.
Samiedin . . . . . 40.
Samin . . . . . 11, 138.
Sandie . . . . . 54.
Sandiman . . . . . 54.
Sangoe . . . . . 141.
Sano . . . . . 76.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Sanom . . . . . 31.
Sant, T. . . . . 102.
Santen, L. van . . . . 27.
Santen, J. H. J. van . . 144.
Santer . . . . . 30.
Saoedin . . . . . 38.
Sapar. . . . . 19.
Sardieman . . . . . 11.
Sardjan . . . . . 140.
Saridie . . . . . 121.
Saridien. . . . . 121.
Saridin . . . . . 8, 138.
Saridja . . . . . 109.
Saridjo . . . . 8, 31, 97.
Sariea . . . . . 138.
Sariedja . . . . . 8, 65.
Sariedjo. . . 9, 38, 42, 65.
Sariela . . . . . 30.
Sarieman . 31, 36, 77, 108.
Sarik, J. . . . . 137.
Sariman . . . . . 121, 139.
Sarimin . . . . . 76, 103.
Sarma . . . . . 11.
Sarmo . . . . . 11.
Saroe. . . . . 111.
Sartit. . . . . 76.
Sasse, E. . . . . 74.
Satio. . . . . 121.
Satria . . . . . 9.
Saueressig, P. F. E. F. J. 132.
Schäffer, J. H. . . . . 110.
Schaftenaar, K. . . . . 131.
Schaijk, J. van . . . . 101.
Schalk, P. van der . . . 124.
Schauroth, M. E. F. L. von . . . . . 27, 128.
Scheepens, J. P. . . . 5.
Scheepens, C. C. P. . . 5.
Scheeve, F. . . . . 28.
Schekermans, D. J. . . . 25.
Schepers, G. H. . . . . 53.
Schiebelhout, F. A. . . 64.
Schimpf, C. P. 11, 38, 61, 72.
Schimpf, J. K. . . . . 25.
Schindler, C. J. . . . . 27.
Schleuter of Sluiter, W. . 124.
Schlie, C. . . . . 102.
Schluter, F. R. C. . . 5.
Schluter, L. A. . . . . 63.
Schmidt, L. . . . . 35.
Schmitt, W. J. . . . . 6.

Bladz.

Schneider, J. . . . . 18.
Schneider, T. . . . . 27.
Schneider, A. M. . . . 133.
Schnijder, J. . . . . 126.
Schoenmaker, J. . . . 92.
Scholl, F. W. F. . . . 126.
Scholten van Aschat, W. J. 101.
Schott, F. A. . . . . 120.
Schoufour, J. S. . . . . 125.
Schoutese, W. . . . . 120.
Schouw, C. H. O. ter . . 19.
Schreuder, H. C. . . . 94.
Schröder, C. L. . . . . 126.
Schultz, A. . . . . 24, 28.
Schultze, K. F. . . 53, 120.
Schultze, J. H. W. . . 110.
Schummelketel, J. F. . . 4.
Schwab, J. . . . . 4.
Schweig, J. C. . . . . 50.
Schwenk, H. . . . . 6.
Seeman . . . . . 30.
Seijff, R. F. de . . . . 74.
Seila . . . . . 88.
Sekreman . . . . . 75.
Sempo . . . . . 54.
Semporno Djaija Poetie. . 55.
Senna . . . . . 30.
Seno. . . . . 8.
Sentieko, Kromo. . . . 111.
Serrière, A. L. P. de . . 18.
Sertein . . . . . 31.
Setronleksono . . . . . 97.
Sevenstern, F. L. M. . . 50.
Severijn, J. J. . . . . 18.
Si-Bagon . . . . . 88.
Sidin. 18, 42, 51, 51, 66, 137.
Sidin-koe . . . . . 51.
Sieben, P. . . . . 130.
Siebon, J. . . . . 25.
Siedin . . . . . 9, 42, 65.
Siemin . . . . . 31.
Siena . . . . . 9.
Sienolksono. . . . . 121.
Si Itam . . . . . 111.
Sikkens, J. . . . . 23.
Simemmon. . . . . 111.
Simin . . . . . 121.
Simon, J. N. . . . . 53.
Simon, A. M. . . . . 123.
Simon, J. . . . . 140.
Simram. . . . . 121.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Singapio . . . . . 97.
Singodipo . . . . . 38.
Singodrono. . . . . 103.
Singolonoso. . . . . 51.
Sino . . . . . 121.
Si Rogo. . . . . 80.
Slieker, C. . . . . 110.
Sloots, J. P. A. . . . 25, 33.
Sluijterman van Loo, W. 94, 123.
Sluiter, W., of Schleuter. 124.
Slusser, J. . . . . 5.
Smissen, J. E. van der. . 116.
Smit, J. . . . . 21.
Smits, J. C. J. . 64, 72, 128.
Smulders, T. . . . . 120.
Snijders, J. G. . . . . 18.
Sodiepo . . . . . 121.
Sodin. . . . . 30.
Sodipo . . . . . 111.
Sodirono. . . . . 51.
Sodiwongso . . . . 11, 139.
Sodjo. . . . . 9, 139.
Sodjoijo . . . . . 121.
Sodongso . . . . . 76, 97.
Sodrono . . 10, 76, 97, 97.
Soeda. . . . . 31.
Soekanie. . . . . 30.
Soeleman . . . . . 30.
Soenda . . . . . 31.
Soepae . . . . . 10.
Soerodonso . . . . . 80.
Soerodrono . . . . . 76.
Soerokerto alias Barijo . . 31.
Soerokromo . . . . . 31.
Soerowidjaja . . . . . 140.
Soeto. . . . . 139.
Soetoe . . . . . 30.
Soetomardjoijo . . . . 77.
Soidin . . . . . 98.
Sokerto . . . . . 10.
Sokro . . . . . 31.
Sokrodiepo . . . . . 8.
Sokrommo . . . . . 9.
Sokromo. . . . . 111.
Sola . . . . . 36.
Soma. . . . . 30.
Somana . . . . . 97.
Someijo . . . . . 140.
Somerto . . . . . 70.
Somotroeno. . . . . 30.
Son, J. F. J. van . . . 124.

Bladz.

Sopla. . . . . 42, 65.
Sopotro . . . . . 76.
Sorio . . . . . 9.
Sorodipo. . . . . 121.
Sorodono. . . . . 8, 75.
Soromortoe . . . . . 140.
Sotaroeno . . . . . 121.
Sotodipo. . . . . 30.
Sotroeno. . . . . 54.
Sourokerto . . . . . 51.
Sowidjoijo . . . . . 10.
Sowidjojo . . . 31, 51, 70.
Sowijojo. . . . . 8.
Sowitjojo . . . 18, 51, 88.
Spa . . . . . 11.
Spanjaard, J. . . . . 123.
Spee, J. H. . . . . 96.
Speltie, C. M. L. . . . 53.
Spengler, W. F. Jhr. van. 146.
Spijkhooven, N. M. . . 110.
Sporrij, J. J. . . . . 123.
Sprang, J. van . . . . 92.
Sraliet . . . . . 30.
Staring, B. H. . . . . 122.
Staring, H. C. . . . . 132.
Staveren, J. van . . . . 22.
Steck, F. G. . . . 54, 125.
Steenaart, M. . . . . 59.
Steenbergen, J. C. . 46, 116.
Steenvelt, G. A. P. van . 134.
Steffens, W. . . . 94, 123.
Steijn van Hensbroek, K. F. van . . . . . 4, 91.
Steinmetz, E. C. C. 11, 16, 52, 57, 72.
Sterk, B. P. . . . . 7.
Sterkman, J. P. . . . 110.
Sternbach, P. J. L. von . 27.
Stijman, A. . . . . 126.
Stockum, H. van. . . . 102.
Stoero . . . . . 10.
Stok, M. . . . . 19.
Straatman, F. . . , 24, 28.
Strengnaerts, J. G. G. H. 70, 119.
Strowidjoijo. . . . . 31, 41.
Strowidjojo . . . . . 9, 41.
Stuers, Jhr. F. V. A. Ridder de . . . . 15, 82.
Stuers, Jhr. L. H. W. M. de 49.
Stuers, Jhr. E. P. E. de . 94.
Sturler, L. V. J. E. de . 133.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bladz.

Sturmer, S. . . . . 41.
Stuwe, H. W. C. van 37, 63, 119.
Suat, M. . . . . 139.
Suchtelen, A. F. van . . 124.
Sulatra, Jacob Matheus. . 138.
Sumingeh, C. . . . . 137.
Suphen, P. P. J. van . . 123.
Sutherland, J. B. J. 61, 106.
Swaab, M. J. . . . . 120.
Swaan, P. . . . . 95, 122.
Swaan, C. J. M. . . . 124.
Swab, K. V. . . . . 131.
Swabedissen, A. . . . . 49.
Swart, D. M. G. de . . 93.
Swieten, J. van 15, 44, 82, 84, 117.
Swieten, W. J. G. van 53, 128.

T.

Tabie . . . . . 54.
Tahoe . . . . . 9, 29.
Takalang . . . . . 8, 139.
Takoen Eijouw. . . . . 120.
Talientoe . . . . . 9.
Tamboewoe, J. . . . . 140.
Tamte, B. . . . . 140.
Tanaelang, P. L. . . . 140.
Tanoedjojo . . . . . 42.
Tatipukelawan, Domingos . 138.
Tavenier, K. . . . . 135.
Teeven, J. H. . . . . 123.
Terbeek, J. . . . . 124.
Terborgh Franck, F. J. . 60.
Teritodrono. . . . . 77.
Termijtelen, J. C. . . . 126.
Terreehorst, C. . . . . 135.
Tertodrono . . . . . 141.
Tesera, Bernardus . . . 142.
Thiel, J. G. van. . . . 49.
Thiele, J. C. . . . . 131.
Thieme, H. W. C. A. . 56.
Thijssen, H. . . . . 101.
Thomas, K. . . . . 137.
Tielemans, J. F. . . . 70.
Tijthoff, J. G. . . . . 50.
Tiko . . . . . 137.
Tilleman, J. W. . . . 101.
Timmerman, W. J. T. . 5.
Timmerman . . . . . 76.
Timmermans, L. J. F. . 104.
Tindal, Jhr. G. A. . . 101.

Bladz.

Tindal, Jhr. R. . . . . 123.
Tinkelenberg, H. G. . . 21.
Tirono . . . . . 8.
Tissot van Patot, H. . . 75.
Titowikromo . . . . . 31.
Tiwow, J. . . . . 140.
Tjakka . . . . . 8.
Tjamin . . . . . 8.
Tjammil. . . . . 65.
Tjeiks, W. . . . . 96.
Tjeneij . . . . . 137.
Tjoe . . . . . 8.
Tjoela . . . . . 31.
Tjojodipo . . . . . 36.
Tjokrodonso . . . . . 10.
Tjokropawiro . . . . . 139.
Tjomongolo. . . . . 121.
Todiepo. . . . . 10.
Toeboe . . . . . 121.
Toempang . . . . . 137.
Tolosono. . . . . 140.
Tomei, J. . . . . 119.
Tona Elang . . . . . 140.
Tong, S. M. van der . . 6.
Toor, G. A. H. van . . 101.
Toreman, C. . . . . 137.
Torfs, J. . . . . 21.
Towitjojo . . . . . 8.
Troeno . . . . . 137.
Troenobaroe . . . . . 11.
Troenodongso . . . . . 10.
Tromp, H. A. E. . . . 23.
Tromp, F. J. . . . . 110.
Troost, K. . . . . 124.
Tuckermann, L. F. H. . 101.
Tuin, G. . . . . 25.
Tular Gosal . . . . . 138.
Tuoran, J. . . . . 40.

U.

Uhlenbeck, P. H. . . . 4.
Uithoven . . . . . 120.
Ujttenhoven, J. P. 103, 109.
Ullmann, L. . . . . 5.
Umartahietu, Jan. . . . 138.
Utenhove, F. van . . . 133.

V.

Valkenburg, H. H. van . 120.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Vannestes, F. . . . . 120.
Varkevisser, F. C. P. 58, 69.
Vassy, A. F. de . . . . 5.
Veen, H. . . . . 5.
Veen, H. L. van der . . 53.
Veenhuijzen, J. A. . . 52.
Veenhuijzen, H. L. . . 100.
Veenstra, W. . . . . 96.
Veer, J. C. H. J. de 78, 87.
Veer, C. van der . . . 64.
Veere, J. . . . . 135.
Veerman, E. J. . . . 27.
Vegter, F. N. . . . . 74.
Velde, J. C. H. van de. 92, 95.
Velde, J. A. van de . . 122.
Velden, J. van der . 5, 134.
Vellinga, G. P. van . . 5.
Velten, J. . . . . 28.
Verbeeck, E. . . . . 21.
Verbeek, L. . . . . 88.
Verboom, C. . . . . 74.
Verdaasdonk, A. . . . 28.
Verdier, G. C. S. . . . 108.
Vergracht, C. F. . . . 34.
Verhoeff, J. F. G. . . . 132.
Verhoeve, J. J. . . . . 40.
Verhoeven, J. J. . 29, 40.
Verkest, A. . . . . 24.
Vermeulen, G. . . . . 27.
Vernhout, H. L. . . . . 109.
Verspijck, G. M. . 35, 116.
Versteeg, W. F. . . . 126.
Viskil, W. . . . . 28.
Visscher, D. J. . . . . 130.
Visser, W. J. A. . . 6, 18.
Visser, M. . . . . 92.
Visser, A. J. . . . . 124.
Visser, L. O. de . . . 133.
Vlok, J. . . . . 25.
Vloten, T. C. H. van . . 100.
Voet, N. . . . . 6.
Vogelzang, H. . . . . 120.
Volkerts, N. . . . . 119.
Voormolen, G. . . . . 26.
Voort, J. H. van de . . 102.
Vos, A. . . . . 75.
Vos, H. P. de. . . . . 42.
Voskuil, J. W. . . . . 94.
Voswinkel Dorselen, F. W. 122.
Vries, D. de . . . . . 68.
Vries, F. R. de . . . . 124.

Bladz.

Vries, A. de . . . . . 131.
Vries, O. de . . . . . 133.
Vroegop. . . . . 29.

W.

Wachendorff van Rijn, L. G. C. van . . . . . 124.
Walchren, M. A. van . . 132.
Waldeck, J. A. . . . . 95.
Waleson, J. A. 44, 53, 71, 129.
Walinga. . . . . 103.
Walland, J. . . . . 6.
Walther. . . . . 32.
Waluku, K. . . . . 137.
Wariedin . . . . . 8, 36.
Warmelo, W. L. van . . 5.
Wassenaar . . . . . 29.
Wassink, G. . . . . 11.
Waszklewiez, A. E. . . 100.
Weijergang, J. G. . . . 129.
Weitzel, A. W. P. . 19, 53.
Welvaart, W. . . . . 133.
Wenas, Tamoeriang. . . 138.
Wenger, S. . . . . 135.
Wenoer Pitou. . . . . 138.
Werf, D. O. van der . . 25.
Westenberg. C. J. . . . 132.
Westerbaen Schmidt, F. J. M. . . . . 27, 35, 108.
Westerhout, C. P. . . . 123.
Westerouen van Meeteren, J. J. . . . . 122.
Whitton, N. H. W. S. . 52.
Wiegand, J. H. T. . . 126.
Wiegmann, F. H. . . . 131.
Wiek, J. P. van der . . 27.
Wiera . . . . . 138.
Wierings, P. . . . . 131.
Wierodrono. . . . 65, 139.
Wierondriejo . . . . . 97.
Wierosentiko . . . . . 38.
Wierosono . . . . . 54.
Wierotroeno . . . . . 38.
Wiggers, J. W. . . . . 135.
Wiggerts, J. . . . . 131.
Wijck, P. E A. van der 120.
Wijgand, J. H. . . . . 75.
Wijtmans, D. . . . . 53.
Wilde, C. J. M. de 53, 117.
Willekens, A. P. A. . . 4.

	Bladz.
Willems, E. S.	123.
Winkel, G. P. te	25, 27.
Wira Mana.	136.
Wirio	30.
Wirix, J. M. L. A. P.	92.
Wiro.	141.
Wirodroeno.	60.
Wirodrono	98.
Wirokromo.	76.
Wirosentiko	54.
Wirosono	76.
Wirtz, N.	96.
Wissink, H.	28.
Wittebroodt, C.	74.
Wolff, J.	132.
Wolff, G. de.	102.
Wolfson, E.	28.
Wongsodikromo	97.
Wongsodrono	31, 98.
Wongsowidjojo	76.
Wonodiepo.	140.
Wonodjojo	139.
Wonodongso	137.
Wools, W. J.	59.
Woord, G. J. ter	26, 28, 68, 75.
Worotitjan, J.	140.
Woutman, S. C.	5.
Wrede, J.	96, 129.

Z.

Zalen, H. van	28.
Zegers, J. A.	133.
Zeijdelaar, N. B.	119.
Zijlaar, S.	79.
Zoest, L. van	35.
Zondag, L.	5.
Zoon, B.	25, 27.
Zuijlen, M. E. van	129.
Zwaan, P.	95.
Zwager, P.	5.
Zwan, P. J. van der	125.

ERRATA VOOR DIT REGISTER.

Op pag. IV, kol. 2, reg. 20 v. o., laten volgen: Feltkamp, P. J. 101.
» » VI, » 2, » 9 v. b., » » Irodrono. . . 141.
» » VIII, » 1, » 4 v. o., *staat*: Kuilenberg, J., *lees:* Kuilenburg, J.
» » VIII, » 2, » 17 v. o., laten volgen: Leger, A. . . 119.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD

VAN DIE DAGORDERS, NIET UITSLUITEND DE BEKENDMAKING VAN BEVORDERING, BENOEMING, EERVOLLE ONDERSCHEIDING OF TEVREDENHEIDSBETUIGING TEN DOEL HEBBENDE.

Bladz.

Eervol ontslag van den generaal-majoor *J. Penning Nieuwland* en afscheidsgroet aan het leger van dien generaal. 23 Maart 1853. . . . . 2—3.

Maatregelen om te voorzien in de behoefte aan Europesche militairen in Indië. 20 April 1853, § 4. . . . . 11—13.

Overlijden van den generaal-majoor *J. J. Perié*. 1 Junij 1853. 13.

Wijziging in de formatie van de geneeskundige dienst. 10 September 1853, § 3. . . . . 14.

Verbetering in de Dagorder van 20 April 1853, § 1. 10 September 1853, § 4. . . . . 14.

Eervol ontslag van Z. D. H. *Karel Bernard*, Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach. 14 Dec. 1853, 1°. . . . . 15.

Aanvaarding van het kommandement over het Indisch leger door den luitenant-generaal Jhr. *F. V. A* ridder *de Stuers*. 22 Februarij 1854. . . . . 16—17.

Eervol ontslag van den generaal-majoor *G. Bakker*. 11 April 1854. . . . . 17.

De val van *Montrado*. 20 Junij 1854. . . . . 20.

Mededeeling van een schrijven van den kolonel *Walther*, gouverneur der Koninklijke militaire akademie te *Breda*, betreffende een aan die akademie aangeboden schilderstuk, voorstellende den aanval op *Djaga-Raga* (*Balie*) in April 1849. 12 Julij 1855. . . . . 32—33.

Verhooging van de gratificatie tot eerste uitrusting voor de in Indië benoemd wordende officieren. 27 September 1855. . 39.

Verbeteringen in de Dagorder van 1 Maart 1855. 3 October 1855, § 4. . . . . 40—41.

Toast van Z. M. den Koning. 13 November 1856. . . . 45—46.

De bezetting te *Sintang* aangevallen. 10 Januarij 1857 . . 47—48.

Eenige wapenen, buitgemaakt in de *Lampongsche* districten, aangeboden aan Z. M. den Koning en door Hoogstdenzelve met genoegen aangenomen. 21 Februarij 1857. . . . . 48—49.

Door Z. M. den Koning vastgesteld de stichting in *Nederland* van een koloniaal militair invalidenhuis, en dat de belangen van de militairen beneden den rang van officier, bij de

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

herziening van het reglement op de koloniale militaire pensioenen en gagementen, niet uit het oog zullen worden verloren. 20 September 1857. . . . . 62.
Uitslag van de expeditiën naar *Timor en onderhoorigheden* en *Ládak*. 7 December 1857. . . . . 66—67.
Het verbranden van het temporair kampement te *Tebing-Tingie*. 10 Maart 1858, § 3. . . . . 69—70.
Uitslag der zending van een detachement troepen naar de *Alfoeren*, op het eiland *Ceram*. 28 Mei 1858. . . . 78.
Het te kort van het Verhoogd pensioenfonds zal worden gedekt uit 's lands kas. 20 Augustus 1858, *a*. . . . . 81.
Het verhoogd pensioenfonds ontheven van de terugbetaling van het verschuldigde aan 's lands kas. 20 Aug. 1858, *b*. 81.
Eervol ontslag van den luitenant-generaal, kommandant van het Indisch leger, Jhr. *F. V. A.* ridder *de Stuers*. 14 September 1858, *a*. . . . . 82.
De tractementen en verlofs-tractementen, verknocht aan de rangen van eersten en tweeden luitenant, verhoogd. 21 Sept. 1858, *a*. en *b*. . . . . 82—83.
De val van *Djambie*. 24 Septemher 1858. . . . . 83—84.
Afscheid van het leger door den luitenant-generaal, kommandant van het Indisch leger, Jhr. *F. V. A.* ridder *de Stuers*. 6 October 1858. . . . . 84—85.
Aanvaarding van het kommandement over het Indisch leger door den luitenant-generaal *J. van Swieten*. 6 October 1858. 85—86.
De inneming van *Badjoa* en *Boni*. 17 Maart 1859. . . . 89—90.
Het door Z. M. den Koning ten geschenke geven van het landgoed *Bronbeek*, tot de oprigting van het koloniaal militair invalidenhuis. 4 October 1859. . . . . 106—107.
Kabinets-missive van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal aan den Kommandant van het leger, betrekkelijk de overwinning te *Boni*. 24 December 1859. . . . . 111—113.
Verhooging van de tractementen van de kolonels bij de speciale wapens en diensten, zoomede van alle luitenant-kolonels, majoors en kapiteins van het leger. 24 Dec. 1859, *a*. 113.
Opheffing van het fonds der verhoogde pensioenen, en de op dat fonds aangewezen pensioenen ten laste der koloniale geldmiddelen gebragt. 24 December 1859, *b*. . . . . 113.
Vastgesteld eene nieuwe en gedeeltelijk verhoogde schaal van verlofs-tractementen en het heffen eener mindere contributie van die tractementen. 24 December 1859, *c*. . . . . 113.
Vastgesteld eene nieuwe en verhoogde schaal van weduwenpensioenen. 24 December 1859, *d*. . . . . 113.
Verhooging der gagementen van de Europesche soldaten, korporaals, fouriers en sergeanten. 24 December 1859, *e*. . 113.
De verrigtingen van de zee- en landmagt, ter onderdrukking van den opstand te *Bandjermasin*. 27 Maart 1860. . . 115—116.
Brand binnen de redoute te *Telok-Betong*. 13 April 1860. . 117.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

DAGORDERS

VOOR HET

INDISCH LEGER.

DAGORDER.

§ 1. Bij Koninklijk besluit dd. 10 Augustus 1852, n°. 48, waarvan mededeeling is gedaan bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 12 November 1852, n°. 1, is tot ridder der militaire Willems-Orde 4de klasse benoemd, de heer *D. A. Buyn*, laatst Resident van *Bantam*, thans met verlof in *Nederland*, en zulks ter belooning van de diensten, door hem bewezen, bij de demping der onlusten in de gemelde residentie, in de jaren 1845 en 1850.

§ 2. Tot belooning van degenen, die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen tegen de zeeroovers, bij de *Kalatoea*- en *Flores*-eilanden, in de maanden October en November 1851, heeft de Koning, bij besluit van 12 Julij 1852, n°. 71 (medegedeeld bij het Indisch besluit dd. 8 September 1852, n°. 1), onder andere, gelast, om eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke dagorders, zoo in *Oost-Indië* als in *Nederland*, de ondervolgende militairen van het garnizoens-bataillon op *Celebes*, als:

De sergeant *J. F. Berriotte*, n°. 25379, thans bij het 1ste bat.;
» » *A. Bontekoe*, » 10623, en
» fuselier *H. Craaijenbruil*, » 24844.

Het strekt mij tot genoegen aan den bovenstaanden last door deze te voldoen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 3. Onder referte tot de Dagorder van 27 April 1852, § 2, wordt mits deze medegedeeld, dat bij Gouvernements-besluit dd. 29 October 1852, n°. 9, is goedgevonden en verstaan:

»Met intrekking in zoo ver van het besluit van 16 Februarij »1852, n°. 9, waarbij aan den inlandschen fuselier *Kertomongolo* »(stamb. n°. 33389) de bronzen medaille voor moed en trouw is »toegekend; de bronzen medaille voor moed en trouw toe te »kennen aan den inlandschen fuselier *Kortomangolo* (stamboek »n°. 36784), ter zake van zijn gehouden gedrag bij de 2de Bali»sche expeditie, op den 9den Junij 1848.»

§ 4. Enz.

Hoofdkwartier Batavia, den 31sten Januarij 1853.

De Generaal-Majoor titulair,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

DAGORDER.

Aan het leger wordt mits deze medegedeeld, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 29sten December 1852, n°. 68, den generaal-majoor titulair *J. Penning Nieuwland*, chef van den generalen staf, te benoemen tot generaal-majoor, met bepaling, dat hij als zoodanig zal rang nemen van en met den 6den Julij 1848, tijdstip waarop aan hem de *titulaire* rang van generaal-majoor is verleend geworden, en tevens, op het daartoe door hem gedaan verzoek, hem eervol uit de militaire dienst te ontslaan, onder toekenning van pensioen, een en ander met ingang van en met 1°. Januarij 1853.

Ieder die de verdiensten van den generaal-majoor *Penning Nieuwland*, en zijn onvermoeid ijveren in het belang van het Indisch leger, kent, zal voorzeker met mij het aftreden van dien hooggeachten en verdienstelijken generaal betreuren.

Dat het ook hem ter harte gaat de dienst te verlaten, blijkt uit zijnen brief van den 1sten Januarij jl., waarin de generaal *Penning*

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Nieuwland mij verzoekt, zijnen afscheidsgroet aan het leger over te brengen.

In de overtuiging dat zulks welgevallig zal zijn, laat ik hier de woorden volgen, waarmede hij zijne gevoelens uitdrukt:

»Ik heb dan ook veel leedgevoel bij de gedachte aan mijne »scheiding van *Java*, hetwelk mijn tweede vaderland geworden »was, en waar mijne dierbaarste betrekkingen zijn; bij de gedachte, »dat ik geen deel meer uitmaak van het Indisch leger, tot het- »welk ik 33 jaren heb behoord, en reik de hand van afscheid aan »mijne kameraden in Indië niet zonder aandoening.

»Ik zeg hun dank voor hetgeen zij voor mij geweest zijn; en »terwijl ik mij in hunne vriendschappelijke herinnering blijf aan- »bevelen, betuig ik, dat ik in mijne stille afzondering het mij »ten pligt zal stellen, om, zij het mogelijk, bij te dragen ter »bevordering van hetgeen nuttig kan zijn aan het Indisch leger, »in verband met de belangen van *Nederlandsch-Indië* en van ons »vaderland.«

Hoofdkwartier BATAVIA, den 23sten Maart 1853.

De Generaal-Majoor titulair,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld:

§ 1 Dat, ten vervolge van het Koninklijk besluit van den 30sten December 1851, nº. 65, medegedeeld bij Dagorder van den 19den October 1852, § 1, lid *c*, door den Koning, bij besluit dd. 9 October 1852, nº. 100, alsnog is benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, de fuselier van het garnizoens-bataillon te *Palembang*, *E. C Rollier*, nº. 25281, ter zake van zich te hebben onderscheiden bij het dempen, in de maand Maart 1851, van plaats gehad hebbende onlusten in de *Marga-Boelan-Tenga* (*Palembang*); en

Dat Zijne Majesteit de Koning, bij besluit van 15 December 1852, nº. 42, eervolle beloonigen heeft geschonken aan degenen,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

die zich bij de jongste expeditiën in het *Palembangsche* hebben onderscheiden.

Die beloonungen zijn:

A. *Buitengewone bevordering tot kolonel*,
van den luitenant-kolonel der infanterie *C. A. de Brauw*, adjudant des Konings in buitengewone dienst; en zulks ter zake van den door hem, als kommandant der voormelde expeditiën, betoonden moed, standvastigheid en goed beleid.

B. Bevordering tot ridder van de militaire Willems-Orde der 3de klasse, van den ridder der 4de klasse dier orde *A. H. Helbach*, luitenant-kolonel der infanterie, thans gepensionneerd

C Benoeming tot ridder der militaire Willems-Orde van de 4de klasse van:

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	Graden.	Tegenwoordig Korps.	*Aanmerkingen.*
1	—	*L. Pison.*	majoor.	infanterie.	Thans m. verlof in Nederl.
2	—	*J. H. Meiss.*	idem.	idem.	
3	—	*L. Lindman.*	offic. v. gez. 1ste klasse.	geneesk. dienst.	
4	—	*J. Schwab.*	kapitein.	infanterie.	
5	—	*J. W. C van Langen.*	idem.	idem.	
6	—	*J. F. Schummelketel.*	idem.	idem.	Thans gepens.
7	—	*J. G. Paul.*	idem	idem.	
8	—	*C. Meijer.*	idem.	idem.	Thans m. verlof in Nederl.
9	—	*K. F. van Steijn van Hensbroek.*	idem.	idem.	
10	—	*M. L. G. van den Bergh.*	idem.	idem.	
11	—	*C. J. A. de Quay.*	1ste luit.	idem.	
12	—	*J. L. d'Harvant.*	idem.	idem.	
13	—	*H. W. van Oijen.*	idem.	—	Thans gepens.
14	—	*F. M. Barberino.*	idem.	infanterie.	Thans kapit.
15	—	*A.P. A. Willekens.*	idem.	—	Thans gepens.
16	—	*J. C. W. Prager.*	idem.	infanterie.	
17	—	*P. H. Uhlenbeck.*	idem.	genie.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	Graden.	Tegenwoordig Korps.	*Aanmerkingen.*
18	—	*L. C. van Kerkwijk.*	1ste luit.	genie.	
19	—	*J. F. Backerus.*	2de luit.	infanterie.	Thans 1e luit.
20	—	*T. J. E. van Heemskerck.*	idem.	idem.	
21	—	*J. F. Bruigom.*	idem.	idem.	
22	—	*F. R. C. Schluter.*	idem.	idem.	
23	—	*A. J. Roijen.*	idem.	idem.	
24	—	*P. Zwager.*	idem.	idem.	
25	—	*F. A. C. Bloem.*	idem.	idem.	
26	—	*C. C. P. Scheepens.*	idem.	idem.	
27	—	*J. van Leijden.*	idem.	idem.	
28	—	*H. A. B. W. L. von Koch.*	idem.	idem.	
29	—	*C. Boekstal.*	idem.	idem.	
30	—	*L. Ullmann.*	idem.	idem.	Thans 1e luit.
31	—	*A. F. de Vassy.*	idem.	idem.	
32	—	*A. H. Kress.*	idem.	idem.	
33	—	Jhr. *J. S. van de Poll.*	idem.	idem.	
34	26629	*C. W. J. Cartall.*	serg.-maj.	idem.	Thans 2de luit. der infanter.
35	13066	*E. A. Aardema.*	sergeant.	idem.	
36	14879	*J. Slusser.*	idem.	idem.	
37	28549	*J. van Eijk.*	idem.	idem.	
38	30499	*J. P. Scheepens.*	idem.	—	Thans gegag^{d}.
39	27608	*L. Zondag.*	idem.	infanterie.	
40	21183	*G. P. van Vellinga.*	idem.	idem.	
41	21191	*J. H. Kranevoet.*	idem.	idem.	
42	25193	*C. Heiboer.*	idem.	idem.	
43	22547	*H. F. Horn.*	idem.	sappeurs	
44	30060	*W. L. van Warmelo.*	fourier.	infanterie.	Thans sg^{t}.-m^{r}.
45	30297	*O. K. van der Meer Mohr.*	idem.	—	Thans als serg. maj. gepasp^{d}.
46	29550	*L. T. Blasius.*	idem.	infanterie.	
47	19018	*H. Preijers.*	korporaal.	idem.	Thans serg.
48	30356	*W. J. T. Timmerman.*	idem.	idem.	Thans fourier.
49	19775	*H. Della Cruz.*	idem.	idem.	
50	25266	*J. de Graaff.*	idem.	idem.	
51	22560	*S. C. Woutman.*	idem.	artillerie.	
52	21702	*H. Meijer.*	idem.	idem.	Thans overled.
53	25649	*G. Ruiter.*	flankeur.	infanterie.	
54	27489	*F. K. Koekkoek.*	fuselier.	idem.	
55	19541	*J. van der Velden.*	idem.	idem.	Thans gegag^{d}.
56	29123	*H. Veen.*	kan. 1ste kl.	artillerie.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnummer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
57	29415	*J. Goedraad.*	kan. 2de kl.	artillerie.	
58	19949	*H. van Lochem.*	idem.	idem.	Thans gegag^{d}.
59	—	*J. Walland.*	surn. ambt. 1ste klasse.	civiel bestuur.	

D. Benoeming tot ridder der orde van den *Nederlandschen Leeuw*, van den indischen ambtenaar *J. F. R. S. van den Bossche.*

E. Eervolle vermelding, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, van:

1	—	*H. Schwenk.*	kapitein.	infanterie.	
2	—	*W. J. Heisterkamp.*	idem.	idem.	Thans m. verlof in Nederl.
3	—	*W. J. Schmitt.*	offic. v. gez. 2de klasse.	geneesk. dienst.	
4	—	*L. P. van Mourik.*	1ste luit.	infanterie.	
5	—	*J. H. Haan.*	idem.	idem.	Thans kapit.
6	—	*W. J. A. Visser.*	idem.	idem.	
7	—	*P. J. C. van Hoeij Schilthouwer.*	idem.	idem.	
8	—	*B. J. Eekhout.*	idem.	artillerie.	
9	—	*W. C. de Nies.*	offic. v. gez. 3de klasse.	geneesk. dienst.	
10	—	*A. C. van der Boon.*	2de luit.	infanterie.	
11	—	*J. B. du Puy de Montbrun.*	idem.	idem.	
12	—	*C. F. Hesseling.*	aspirant-betaalmeest.	mil. administr.	Thans aspir.-intendant.
13	25561	*A. F. van der Kruijf.*	adjudant-onderoffic.	infanterie.	
14	26680	*G. Engberts.*	serg.-maj.	idem.	
15	26215	*F. L. C. R. baron von Röder.*	sergeant.	idem.	Thans overl.
16	26817	*J. Rensen.*	sergeant-hoornblaz.	idem.	
17	27311	*G. Pelle.*	sergeant.	idem.	Thans serg.-majoor.
18	27431	*C. H. M. Muller.*	idem.	idem.	
19	27429	*P. P. J. Hartz.*	idem.	idem.	
20	29171	*N. Voet.*	idem.	idem.	
21	27735	*J. J. Knipschild.*	idem.	artillerie.	
22	27943	*G. Gerritse.*	idem.	idem.	
23	27901	*S. M. van der Tong.*	fourier.	infanterie.	
24	17458	*G. J. van Rooij.*	korporaal.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
25	23296	*J. Nieuwkerk.*	flankeur.	idem.	
26	20741	*W. A. Elbrecht.*	fuselier.	idem.	
27	28404	*B. P. Sterk.*	idem.	idem.	Sedert overled.
28	28792	*J. Kuilenburg.*	kan. 1ste kl.	artillerie.	

Voorts is bij opgemeld Koninklijk besluit bepaald:

1°. Dat in de Dagorders, in welke de toegekende eervolle vermeldingen zullen worden bekend gesteld, melding zal worden gemaakt, dat aan de voordragt tot benoeming tot ridder van de militaire Willems-Orde 4de klasse, van den 2den luitenant der artillerie Jonkhr. *L. de Casembroot*, geen gevolg is kunnen worden gegeven, vermits hij sedert het opmaken dier voordragt is overleden.

2°. Dat, wanneer uit de aan de kanselarij der Orden te zenden dienststaten van de onder litt. C van af n°. 34 tot en met n°. 58 genoemde onderofficieren en verdere manschappen mogt blijken, dat zij op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit eenen anderen of hoogeren graad of rang bekleed hebben, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, onder dien anderen of hoogeren graad of rang te zijn aangeduid.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft tevens, bij besluit dd. 18 Februarij 1853, n°. 4, aan de ondervolgende Afrikaansche en inlandsche onderofficieren en manschappen, die de jongste expeditiën in het *Palembangsche* en *Benkoelensche* hebben bijgewoond, de daarbij aangegeven belooningen toegekend, als:

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

A. De zilveren medaille voor moed en trouw, aan:

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
1	38613	*Kaboen.*	inl. serg.	infanterie.	
2	»	*Katjong.*	idem.	korps pradjoe-rits.	

B. De bronzen medaille voor moed en trouw, aan:

1	38262	*Sowijojo.*	inl. korp.	infanterie.	
2	37753	*Ketjil.*	» fusel.	idem.	
3	29431	*Ronoloxono.*	» serg.	idem.	
4	12461	*Koffie Koema.*	Afr. flank.	idem.	Sedert overled.
5	15444	*Andie.*	» »	idem.	
6	15481	*Kra Koffie.*	» »	idem.	
7	15483	*Koffie Mijzang.*	» »	idem.	
8	16013	*Assamina.*	» hoorn-blazer.	idem.	
9	23023	*Saridin.*	inl. serg.	idem.	
10	24024	*Tirono.*	» fusel.	idem.	
11	28268	*Salmin.*	» serg.	idem.	
12	35230	*Lingsang.*	» fusel.	idem.	
13	36892	*Sariedja.*	» »	idem.	
14	37259	*Asmat.*	» »	idem.	
15	37793	*Towitjojo.*	» »	idem.	
16	37939	*Seno.*	» »	idem.	
17	38298	*Adam.*	» »	idem.	
18	38902	*Tjamin.*	» »	idem.	
19	39542	*Tjakka.*	» »	idem.	Sedert korpor.
20	40526	*Parewa.*	» »	idem.	
21	42167	*Misna.*	» »	idem.	
22	42198	*Tjoe.*	» »	idem.	
23	42227	*Djaieman.*	» »	idem.	
24	44057	*Kassim.*	» »	idem.	
25	45111	*Takalang.*	» »	idem.	
26	45207	*Laborra.*	» »	idem.	
27	10133	*Main.*	» serg.	idem.	
28	37534	*Kartodongso.*	» fusel.	idem.	
29	40139	*Sokrodiepo.*	» »	idem.	
30	37678	*Saridjo.*	» »	idem.	
31	36264	*Mannit.*	» »	idem.	
32	42903	*Wariedin.*	» »	idem.	
33	38103	*Sorodono.*	» »	idem.	
34	44363	*Kromo.*	» »	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
35	35146	*Satria.*	inl. fusel.	infanterie.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 47692.
36	35877	*Bassiran.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 48736.
37	35773	*Maska.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 48748.
38	28873	*Tahoe.*	» serg.	idem.	
39	39256	*Talientoe.*	» fusel.	idem.	
40	37592	*Strowidjojo.*	» »	idem.	Thans hoornblazer.
41	37570	*Kadier.*	» »	idem.	
42	14488	*Sorio.*	» serg.	idem.	
43	37580	*Sokrommo.*	» fusel.	idem.	
44	37700	*Mitto.*	» »	idem.	
45	35605	*Bimo Moeko.*	» korp.	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 48279.
46	43030	*Siedin.*	» fusel.	idem.	
47	42076	*Samen.*	» »	idem.	
48	42059	*Osman.*	» »	idem.	Sedert met gagem. afgeg.
49	43033	*Sariedjo.*	» »	idem.	
50	36881	*Kartiko.*	» »	idem.	Sedert met gagem. afgeg.
51	42450	*Siena.*	» »	idem.	Sedert overled.
52	42380	*Erman.*	» »	idem.	
53	33511	*Mail.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 47168.
54	38439	*Leemonan.*	» »	idem.	Sedert met gagem. afgeg.
55	43351	*Sodjo.*	» »	idem.	Sedert overled.
56	8955	*Kartosmieto.*	» serg.	idem.	
57	9876	*Kariosentiko.*	» »	idem.	Sedert met gagem. afgeg.
58	25054	*Kortowidjojo.*	» fusel.	idem.	
59	42877	*Boengki.*	» »	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnummer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
60	35373	*Potrodrono.*	inl. fusel.	infanterie.	Sedert met gagem. afgeg.
61	25732	*Kortodjojo.*	» tamb.	idem.	
62	9630	*Lowo.*	» serg.	idem.	
63	43078	*Stoero.*	» korp.	idem.	
64	41910	*Parto.*	» fusel.	idem.	
65	42666	*Kartowidijoijo.*	» »	idem.	
66	35468	*Gojor.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 48789.
67	35360	*Troenodongso.*	» »	idem.	
68	35438	*Sodrono.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 48603.
69	25728	*Rosowidjojo.*	» korp.	idem.	
70	11645	*Sokerto.*	» fusel.	idem.	
71	43482	*Ronomongolo.*	» »	idem.	
72	19307	*Nijodie.*	» »	idem.	Gepasport. en op nieuw geengag. onder n°. 47576.
73	35472	*Todiepo.*	» »	idem.	
74	37443	*Diepowietjoijo.*	» »	idem.	
75	37839	*Mustaham.*	» »	idem.	
76	42515	*Sowidjoijo.*	» »	idem.	
77	37903	*Tjokrodonso.*	» korp.	idem.	
78	43022	*Soepae.*	» kan. 2de kl.	artillerie.	
79	41718	*Batjo.*	» »	idem.	
80	41513	*Lagajang.*	» »	idem.	
81	27579	*Projodiwongso.*	inl. sappeur 1ste klasse.	sappeurs.	
82	42644	*Gassan.*	inl. sappeur 2de klasse.	idem.	
83	—	*Maas Agoes Akip.*	hoofd der pradjoerits van *Moeara-Blitie.*	pradjoerits.	
84	—	*Ketjil.*	korporaal.	idem.	
85	—	*Lamang Kontel.*	»	idem.	
86	—	*Oentong.*	»	idem.	
87	—	*Dapat.*	pradjoerit.	idem.	
88	—	*Ganoel.*	sergeant.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

C Eervolle vermelding toegekend aan:

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	GRADEN.	TEGENWOORDIG KORPS.	*Aanmerkingen.*
1	13939	*Paul Jonas.*	Afr. flank.	infanterie.	
2	16310	*Spa.*	» »	idem.	
3	17114	*Meijners.*	» »	idem.	
4	27317	*Sarma.*	inl. serg.	idem.	
5	35398	*Mortolosono.*	» fusel.	idem.	
6	36027	*Katannie.*	» »	idem.	
7	39367	*Sarmo.*	» »	idem.	
8	43769	*Salijo.*	» »	idem.	
9	36884	*Kromosono.*	» korp.	idem.	
10	35127	*Sadjie.*	» fusel.	idem.	Sedert gepasp.
11	34242	*Jasie.*	» »	idem.	idem.
12	36434	*Samin.*	» »	idem.	
13	36590	*Sardieman.*	» »	idem.	
14	24922	*Troenobaroe.*	» korp.	idem.	
15	23245	*Sodiwongso.*	» »	sappeurs.	
16	24763	*Lapidin.*	» »	idem.	

§ 2. Dat, bij Koninklijk besluit van 15 December 1852, n°. 43, tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd zijn:

J. A. Keurenaar, majoor der genie;

E. C. C. Steinmetz, luitenant-kolonel der genie, adjudant bij Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, en

G. Wassink, dirigerend officier van gezondheid eerste klasse.

§ 3. Dat, bij Gouvernements-besluit dd. 23 Maart 1853, n°. 8, is bevorderd tot kolonel, chef van den generalen staf, de luitenant-kolonel, waarnemend chef van dien staf, *C. P. Schimpf*, en bij besluit dd. 7 April 1853, n°. 1, tot majoor, sous-chef van den generalen staf, de kapitein der infanterie *W. Broekhuijs*, adjoint bij dien staf.

§ 4. Dat in *Nederland* (referte aan de Algemeene Order van 1840, n°. 4, § 1), blijkens de missive van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën dd. 20 September 1852, litt. C, n°. 21/669, de volgende maatregelen zijn genomen, om te voorzien in de behoefte aan Europesche militairen in *Indië*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

1°. Wordt aan vreemdelingen, die zich ten minste voor den tijd van zes jaren, te rekenen van den dag van inscheping, voor de dienst in *Indië* engageren, even als vroeger hand- en aanbrenggeld te goed gedaan, en zulks respectievelijk ten bedrage van *f* 24,— en *f* 6,—.

Belgische en andere vreemde *deserteurs* worden niet aangenomen.

2°. Worden eenmaal in *Indië* gediend hebbende militairen weder voor de dienst in dezelfde koloniën, waar zij zich vroeger bevonden, en dus zoo wel voor *Oost-* als *West-Indië*, toegelaten, bijaldien zij namelijk met een gewoon paspoort zijn afgegaan, zonder immer gedegradeerd of in de klasse van discipline te zijn geplaatst geweest; en vermits zoodanige nieuwe engagementen als eene gunst zijn te beschouwen, wordt deswege noch hand- noch aanbrenggeld te goed gedaan.

Het weder toelaten van uit *Oost-Indië* teruggekeerde militairen tot de dienst aldaar — zegt de Minister verder — is slechts als een' tijdelijken maatregel te beschouwen, om het Indisch leger zoo veel mogelijk aan geschikte personen voltallig te houden, welke maatregel weder zal worden ingetrokken, zoodra de gang der koloniale werving zulks zal gedoogen; zoodat de in *Indië* dienende militairen zich te leur gesteld zouden kunnen zien, wanneer zij bij het einde van hun loopend verband, in stede van zich in *Indië* te reëngageren, hun paspoort mogten vragen met het voornemen om, na eenigen tijd in *Nederland* te zijn verbleven, eene nieuwe verbindtenis voor de militaire dienst in *Oost-Indië* aan te gaan.

Het is alzoo in het belang der zoodanigen, en ook in dat van de dienst, dat het van algemeene bekendheid worde, dat deze maatregel slechts van *korten duur* zal zijn, en vermoedelijk binnen weinige maanden weder zal worden ingetrokken; zoodat daarvan alleen die gepasporteerde militairen gebruik zullen kunnen maken, die, na de bekendwording van dezen maatregel in *Indië*, bereids de terugreis naar *Nederland* hebben aangenomen.

Maar al ware het ook dat de maatregel langer in werking bleef, dan daartoe thans het voornemen bestaat, dan nog is het terugkeeren van den militair naar *Nederland* met het doel om

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zich daar op nieuw aan de militaire dienst te verbinden, geenszins in zijn geldelijk belang; vermits aan zoodanige nieuwe verbindtenis, als gunst beschouwd wordende, geen handgeld is verbonden, en bij een reëngagement hier te lande, blijkens de Algemeene Order n°. 5 van 1853, een handgeld van ƒ 60,— kan worden genoten.

§ 5. Enz.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 20sten April 1853.

De Generaal-Majoor titulair,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

DAGORDER.

Het Militair Departement vindt zich geroepen tot het vervullen van eenen treurigen pligt, tot de mededeeling namelijk aan het Oost-Indisch leger, dat een van zijne waardige en verdienstelijke Hoofd-Officieren aan hetzelve is ontvallen.

De brave Generaal-Majoor titulair *J. J. Perié*, Kommandant der 1ste Militaire Afdeeling op Java, is heden morgen, omstreeks zeven ure overleden. Zijne Nagedachtenis blijve bij het leger in eervolle herinnering!

Hoofdkwartier BATAVIA, den 1sten Junij 1853.

Bij afwezendheid van den Generaal-Majoor titulair, waarn. Kommandant van het Indisch leger,
De Kolonel, Chef van den Generalen Staf,
C. P. SCHIMPF.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Bij Gouvernements-besluit dd. 16 Mei 1853, n°. 1, is aan den gegageerden Afrikaanschen soldaat *Klapp* toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw, ter zake van zijn gehouden gedrag bij de 2de Balische expeditie.

§ 2. Met referte tot § 6 der Algemeene Order van 13 October 1851, n°. 7, wordt ter kennis van het leger gebragt, dat bij Gouvernements-besluit van den 27sten April 1853, n°. 2, is benoemd tot Lid in den Raad van verdediging van *Nederlandsch-Indië*, de Majoor der genie *W. A. J. von Krippendorff*, en zulks ter aanvulling der vacature, ontstaan door het overlijden van het Lid in dien Raad den Luitenant-Kolonel der genie *H. A. L. Bousquet*.

§ 3. Bij Koninklijk besluit van 2 Mei 1853, n°. 34 (Indisch besluit dd. 17 Julij 1853, n°. 3), is de formatie van de Geneeskundige Dienst gewijzigd als volgt:

Vermeerderd met:

Een dirigerend Officier van Gezondheid der 2de klasse (Majoor), bestemd voor de inspectiën over de geneeskundige inrigtingen op de buiten-bezittingen (Sumatra's Westkust uitgezonderd), en voor de geneeskundige belangen in het algemeen, en

Verminderd met:

Een Officier van Gezondheid der 2de klasse (1ste Luitenant).

§ 4. In de Dagorder van den 20sten April 1853, § 1, staat onder het volgnommer 24: »*Kassim*, inlandsch fuselier," moet zijn: »*inlandsch tamboer*."

§ 5. Enz.

Hoofdkwartier Batavia, den 10den September 1853.

De Generaal-Majoor titulair,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Ter kennis van het leger wordt gebragt:

1°. Dat, bij Koninklijk besluit van den 5den October 1853, n°. 50, Zijne Doorluchtige Hoogheid, de Generaal der infanterie, Kommandant van het leger in *Nederlandsch-Indië*, *K. B.* Hertog *van Saxen Weimar Eisenach*, met verlof in *Nederland*, op zijn daartoe bij herhaling gedaan verzoek, op de meest eervolle wijze uit Zijner Majesteits militaire dienst is ontslagen, onder betuiging van 's Konings bijzonderen dank voor de langdurige, gewigtige en trouwe diensten door hem aan den lande bewezen; te rekenen van en met 1°. November 1853, met toekenning tevens van pensioen.

2°. Dat, bij Koninklijk besluit van den 5den October 1853, n°. 51, de Generaal-Majoor titulair bij het leger in *Nederlandsch-Indië*, Jonkheer *F. V. A.* ridder *de Stuers*, thans met verlof in *Nederland* aanwezig, is benoemd tot Luitenant-Generaal en Kommandant van dat leger.

3°. Dat, bij Koninklijk besluit van 6 October 1853, n°. 58, de Generaal-Majoor titulair *G. Bakker*, thans tijdelijk belast met de waarneming van het Kommandement van het leger in *Nederlandsch-Indië*, en de Kolonel, Civiel en Militair Gouverneur ter *Sumatra's Westkust*, *J. van Swieten*, zijn benoemd tot Generaal-Majoor bij dat leger.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 14den December 1853.

De Generaal-Majoor,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld:

§ 1. Dat Z. M. de Koning, bij besluit van 10 Mei 1853, n°. 63 (Indisch besluit dd. 22 September 1853, n°. 1), benoemd heeft tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, *J. J. Gutersohn*, vroeger korporaal bij het Indisch leger, en

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

laatstelijk Cipier van 's Lands binnenboeijen te *Soerabaija;* ter zake zijner uitstekende militaire daden ter *Sumatra's Westkust* in 1832/33.

Dat, bij Koninklijk besluit van 24 Mei 1853, n°. 66, is benoemd tot ridder der militaire Willems-Orde der 4de klasse, *Jacobus Flikkenschild*, gezworen Rooimeester en Landmeter te *Soeracarta*, en zulks ter zake van de diensten door hem, in hoedanigheid van 1ste Luitenant der Solosche Schutterij, als vrijwilliger belast met het bevel over eene inlandsche magt van *Djogo Rogo*, tijdens den oorlog op *Java*, op den 15den November 1825, bewezen.

Dat, ten gevolge van het Koninklijk besluit van den 15den December 1852, n°. 42, houdende toekenning van eervolle belooningen, ter zake van de in 1851/52 in het *Palembangsche* plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen, ter zelfder zake, de Koning, bij besluit van 29 Junij 1853, n°. 51, alsnog heeft benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, den fuselier van het garnizoens-bataillon te *Palembang*, *F. J. van Ghendt*.

§ 3. Bij Gouvernements-besluit dd. 4 November 1853, n°. 1, is benoemd tot Kolonel, Chef van den Generalen Staf van het Indisch leger, de Luitenant-Kolonel der genie *E. C. C. Steinmetz*.

§ 4. Enz.

Hoofdkwartier Batavia, den 12den Januarij 1854.

De Generaal-Majoor,
wd. Kommandant van het Indisch leger,
G. BAKKER.

DAGORDER.

Het Nederlandsch Indisch leger heeft gewis met leedwezen vernomen, dat Zijne Hoogheid *Karel Bernard*, Hertog van *Saxen Weimar Eisenach*, wegens redenen van gezondheid, het bevel over dat leger definitief heeft moeten nederleggen.

De Koning heeft mij de zending opgedragen Zijne Hoogheid te vervangen. Het zal steeds mijn streven zijn, dit hoogst vereerend blijk van vertrouwen op het leger te doen terug stralen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Ik behoef de verzekering niet te geven, dat ik mij aan de belangen van zulk een verdienstelijk leger geheel zal toewijden.

Daartoe is mij uw vertrouwen noodig; schenk het mij, en wees verzekerd, dat ik het zal trachten te verdienen, even als mijn Hooge voorganger en de tijdelijke Kommandant van het leger, de Generaal-Majoor *Bakker*, het verworven hebben.

Met voorkennis van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal is het Kommandement heden door mij aanvaard.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 22sten Februarij 1854.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Ter kennis van het leger wordt gebragt, dat het den Koning behaagd heeft de, bij besluit van den 6den October 1853, n°. 58, plaats gehad hebbende benoeming van den Generaal-Majoor titulair *G. Bakker*, tot Generaal-Majoor effectief, te doen rekenen van den 13den Junij 1850, tijdstip waarop hem de titulaire rang van Generaal-Majoor is verleend, en Z. M. hem tevens bij besluit van 16 Januarij 1854, n°. 30, op zijn verzoek, op de meest eervolle wijze, ontslag uit de dienst en pensioen in den rang van Generaal-Majoor heeft verleend.

Ik houd mij overtuigd dat het leger, waarover hij twee jaren het bevel heeft gevoerd, zijn aftreden met leedwezen zal vernemen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 11den April 1854.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Bij Koninklijk besluit van 5 Januarij 1854, n°. 66, medegedeeld bij het Indisch besluit dd. 16 Maart 1854, n°. 12, zijn de ondervolgende belooningen geschonken voor de krijgsverrigtingen in het *Palembangsche* in de 2de helft des jaars 1852 en in de eerste maanden van het jaar 1853, als:

a. Benoemd tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

de Majoor *H. W. van Rijnbergh*, sedert overleden;

de 1ste Luitenant-Adjudant bij den militairen Kommandant te *Palembang*, *W. J. A. Visser*;

de 1ste Luitenant *B. F. E. J. Klamberg*, en

de 2de Luitenant *A. C. van der Boon*; allen van het wapen der infanterie.

b. Bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, tervol doen vermelden:

den Kapitein *A. J. F. d'Aumerie*;

de 2de Luitenants *J. J. Severijn* en *J. H. C. W. M. J. Gerlach*;

de sergeanten *P. van Oers* (n°. 24140) en *J. Schneider* (n°. 27870), en

de korporaals *J. G. Snijders* (n°. 30252) en *W. van Oijen* (n°. 28717); allen van het wapen der infanterie; alsmede de buitengewone Contrôleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Residentie *Palembang*, *A. L. P. de Serrière*.

Tevens zijn, bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 26 Maart 1854, n°. 4, om dezelfde redenen als hiervoren vermeld, aan de ondervolgende inlandsche militairen, de daarbij vermelde belooningen toegekend, als:

De bronzen medaille voor moed en trouw aan:

den sergeant *Pa Normiena* (n°. 32717);

den korporaal *Sowitjojo* (n°. 35473), sedert gepasporteerd;

den tamboer *Gadak* (n°. 49639), sedert overleden, en

de fuseliers *Sabara* (n°. 42101), *Kariem* (n°. 36087), *Kartowongso* (n°. 39605), *Ladie* (n°. 37787), *Kertosmito* (n°. 37624), *Mortolosono* (n°. 35398), *Boetik* (n°. 42168) en *Sidin* (n°. 39922);

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Aan *Lanang*, hoofd der pradjoerits in de kommeringen *Ogan Oeloe* en *Enin*;

den korporaal *Achmad*, en de pradjoerits *Kassiem*, *Maliekie*, *Sapar* en *Paidin*.

Voorts is de zilveren medaille voor moed en trouw geschonken aan den inlandschen ambtenaar *Kiagoes Koentjil*.

§ 2. Krachtens het Koninklijk besluit van den 26sten December 1853, n°. 84 (Indisch besluit dd. 26 Februarij 1854, n°. 2), worden bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, eervol vermeld:

de Kapitein *J. E. Hagen*;

de 1ste Luitenant *C. H. O. ter Schouw*;

de sergeant *H. de Bruijn* (n°. 26610), en

de korporaal *M. Stok* (n°. 30775); allen van het wapen der infanterie, en zulks ter zake van hun gehouden gedrag bij de in 1853 plaats gehad hebbende expeditie in de afdeeling *Benkoelen*.

Het is mij aangenaam, zoo kort na het aanvaarden van het bevel over het leger, reeds in de gelegenheid gesteld te zijn, zoo vele bewijzen van 's Konings tevredenheid en van den Gouverneur-Generaal aan het leger te kunnen bekend maken.

§ 2. Ter kennisse van het leger wordt gebragt, dat bij Koninklijk besluit van 7 November 1853, n°. 4, de 1ste Luitenant van het Nederlandsch leger *A. W. P. Weitzel*, bij keuze benoemd is tot Kapitein bij het wapen der infanterie in *Nederland*, met bepaling, dat hij voor den tijd van vijf jaren zal worden gedetacheerd bij de landmagt hier te lande, zijnde hij tevens benoemd tot adjudant van den Kommandant van het leger.

§ 3. Enz.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 18den April 1854.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

De expeditionnaire troepen in de *Wester-Afdeeling van Borneo* zijn, na verovering van *Sinkawang* en *Koelor*, op den 2den dezer maand *Montrado* binnengerukt, en hebben onverwijld bezit genomen van de drie versterkingen *Sjong-Bok*, *Ha-Bok* en *Tang*, van waar den volgenden dag, onder een salut van 21 schoten, de Nederlandsche vlag is geheschen.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft, even als ik, met welgevallen den aanvankelijk gunstigen afloop der krijgsverrigtingen tegen de oproerige Chinezen vernomen.

Die krijgsverrigtingen zijn voorloopig met den val van *Montrado* geëindigd, en voornamelijk te danken aan de beleidvolle maatregelen van den Kommandant der expeditie, den Luitenant-Kolonel *A. J. Andresen*.

Dien ten gevolge is mij, bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal dd. 18 dezer, n°. 2, opgedragen, bij Dagorder de bijzondere tevredenheid te betuigen, in de eerste plaats aan den bevelhebber, en voorts aan zijne ondergeschikte officieren, onderofficieren en minderen, over het beleid, den moed en de volharding door hen aan den dag gelegd; — met de verzekering, dat het den Gouverneur-Generaal eene aangename taak zal zijn, de namen dergenen, die het meest hebben uitgeblonken, onder 's Konings aandacht te brengen, en hunne personen voor eene Koninklijke belooning voor te dragen.

Aangenaam is het mij het vorenstaande ter kennis van het leger te brengen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 20sten Junij 1854.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat:

§ 1. Het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij besluit van 5 Julii 1854, n°. 14, te benoemen: tot Generaal-Majoor, den Kolonel, Chef van het wapen der artillerie, *A. Meis*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 2. Bij Koninklijk besluit dd. 13 April 1854, n°. 90 (Indisch besluit dd. 11 Junij 1854, n°. 14), is benoemd tot ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de 1ste Luitenant bij het korps der genie en sappeurs *D. Maarschalk*;

bij Koninklijk besluit van 5 Julij 1854, n°. 74, is benoemd tot ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de Kolonel *H. G. Kruseman*;

bij Gouvernements-besluit dd. 7 Julij 1854, n°. 2, aan den inlandschen 2den Luitenant der infanterie *Paneij* is verleend, de bronzen medaille voor moed en trouw, ter zake van zijn gehouden gedrag, bij onderscheidene gelegenheden gedurende de krijgsverrigtingen ter *Sumatra's Westkust*;

bij Koninklijk besluit van 5 Julij 1854, n°. 13, medegedeeld bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 10 Augustus 1854, n°. 6, is benoemd tot ridder van de militaire Willems-Orde 4de klasse, de gegageerde sergeant van het Indisch leger *J. Smit*, ter zake van zijne verrigtingen ter *Sumatra's Westkust* in 1838;

bij Koninklijk besluit van 4 Februarij 1854, n°. 87, medegedeeld bij het Indisch besluit dd 17 April 1854, n°. 1, is bepaald:

dat alsnog eervol zullen worden vermeld, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, ter zake van hun gehouden gedrag bij de in 1851—1852 in het Palembangsche plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen, de ondervolgende militairen, als:

de sergeant der artillerie *P. Denijs*, n°. 25038, sedert overleden;

de korporaal *J. Torfs*, n°. 10738;

de flankeur *E. Verbeeck*, n°. 26522, thans korporaal, en

de flankeur *F. Elsen*, n°. 23426.

Het is mij aangenaam, deze bewijzen van 's Konings tevredenheid aan het leger te kunnen bekend maken.

§ 3. Bij Gouvernements-besluit van den 19den September 1854, n°. 1, is benoemd tot Kommandant der 2de militaire afdeeling op *Java*, de Generaal-Majoor *A. Meis*.

§ 4. Enz.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 27sten September 1854.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld:

§ Dat de Koning, bij besluit van den 12den November 1854, nº. 38, benoemd heeft tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de kapitein bij het korps genie en sappeurs *J. van Staveren*.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal dd. 31 December 1854, nº. 9, is ter kennisse van het Militair Departement gebragt, dat Z. M. de Koning, bij besluit dd. 21 October 1854, nº. 103, eervolle belooningen geschonken heeft aan de krijgslieden welke bij de expeditiën ter *Borneo's Westkust* gedurende de jaren 1853 en 1854 zich meer bijzonder hebben onderscheiden.

Luidende het opgemeld Koninklijk besluit voor de landmagt als volgt:

a. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

De officieren, onderofficieren en manschappen, wier namen voorkomen op den staat litt. *D*, onder de nommers 1 tot en met 21, 22*a* en 22*b* en 23 tot en met 33; op den staat litt. *E*, onder de nommers 2 tot en met 26, en op den staat litt. *F*, onder de nommers 2 en 3.

b. Te bevorderen van ridders der 4de tot ridders der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:

De officieren, wier namen voorkomen onder nº. 1 op de staten litt. *E* en *F*.

c. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*:

De officieren, onderofficieren en manschappen, wier namen voorkomen op den staat litt. *D*, onder de nommers 34 tot en met 72, en op den staat litt. *E*, onder de nommers 27 tot en met 71, en zulks met bijvoeging, dat aan de voordragt ter benoeming tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde van den 1sten luitenant *H. W. Coops* en den flankeur *M. A. K. van der Mull* (nº. 29720), beiden van het wapen der infanterie, en den kanonnier 1ste klasse *J. B. Lauwers* (nº. 26023), ter zake der

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

krijgsverrigtingen aangeduid in den staat litt. *D*, en van den kapitein *J. Sikkens* van het wapen der artillerie, ter zake vermeld in den staat litt. *E*, geen gevolg is kunnen worden gegeven, vermits gebleken is dat zij reeds zijn overleden.

Eindelijk is door Z. M. bepaald, dat bij aldien op de lijsten, welke bij deze Dagorder gevoegd zijn, onderofficieren en manschappen voorkomen die op de dagteekening van 's Konings voornoemd besluit, eenen anderen of hoogeren graad mogten bekleeden, dan die in die lijsten vermeld is, de belanghebbenden gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot der ridder-soldij, op die lijsten te zijn aangeduid onder de bedoelde andere of hoogere graden.

Voorts dat de ridder-soldij aan diegenen die reeds als gegageerd bekend zijn gesteld of van wie later mogt blijken, dat zij op de dagteekening van 's Konings besluit, hetzij met gagement of een gewoon paspoort de dienst reeds verlaten hebben, zal worden uitgekeerd naar rede der door ieder in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

Ten slotte is bij artikel 2 van bovenvermeld besluit van Z. E. den Gouverneur-Generaal aan Afrikaansche en inlandsche militairen van het Oost-Indisch leger, die de expeditie ter *Borneo's Westkust* in de jaren 1853 en 1854 hebben bijgewoond, toegekend de bijzondere belooningen bij hunne namen bekend gesteld, op den staat litt. *G*.

Met terugzigt op de Dagorder dd. 20 Junij 1854 is het mij eene bijzonder aangename taak het vorenstaande ter kennis van het leger te brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 1sten Maart 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

D.

STAAT *dergenen der landmagt in* Nederlandsch-Indië, *die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in de* Wester-Afdeeling van Borneo, *in de maanden Maart tot en met Julij* 1853.

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
1		*Van de Kasteele, F. C. S.*	kapitein.	infanterie.	Thans m. verl. in Nederland.
2		*Van Houten, C.*	idem.	idem.	
3		*Asmus, W. H.*	idem.	idem.	
4		*Cochius, G. J. C. A.*	1ste luiten.	idem.	
5		*Rijkens, W.*	1e luit.-adj.	idem.	
6		*Donleben, J. H.*	1ste luiten.	idem.	Thans kapit.
7		*Hartsteen, P. J. E.*	idem.	idem.	
8		*Ravestein, C.*	idem.	idem.	
9		*Kuijpers, J. W. E.*	idem.	artillerie.	
10		*Van Davelaar Cnopius, G.*	idem.	genie en sapp.	
11		*Pauwels, L. G.*	2de luiten.	infanterie.	Thans 1e luit.
12		*Straatman, F.*	idem.	artillerie.	idem.
13		*Schultz, A.*	offic. v. gez. 3de klasse.	geneesk. dienst.	
14	22584	*Van der Maaren, R.*	mil. opzigt. 3de kl. adj.-onderoffic.	genie en sapp.	
15	30659	*Bellaart, A. C.*	serg.-maj.	infanterie.	
16	23557	*Musquetier, A. J. C.*	idem.	idem.	
17	25025	*Hardie, M.*	sergeant.	idem.	Thans adjud.-onderofficier.
18	30854	*Van Galen, A.*	idem.	idem.	Gegageerd en in Nederland teruggekeerd.
19	22405	*te Broekhorst, L.*	idem.	artillerie.	
20	27959	*Groot, C. T.*	idem.	idem.	
21	28885	*de Boer, A.*	fourier.	infanterie.	
22a	20182	*Kunz, A. P.*	korporaal.	idem.	
22b	28235	*Van den Berg, M.*	idem.	idem.	
23	29948	*Letterie, J.*	idem.	idem.	
24	29743	*Hulstkamp, J. A.*	idem.	idem.	Overleden.
25	29072	*Van Eck, C.*	idem.	artillerie.	
26	31060	*Ernens, J.*	flankeur.	infanterie.	
27	27812	*Verkest, A.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnummer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
28	27547	*Tuin, G.*	flankeur.	infanterie.	
29	25170	*Root, J.*	idem.	idem.	Gegageerd.
30	27551	*Van Poppel, D.*	idem.	idem.	
31	28271	*Vlok, J.*	Walbus-schutter.	idem.	Overleden.
32	27217	*Mooij, E.*	flankeur.	idem.	
33	29079	*Siebon, J.*	idem.	idem.	Thans korpor.
34		*te Winkel, G. P.*	1ste luiten.	infanterie.	
35		*Van Mienne, J. C. J.*	adj.-intend.	milit. admin.	
36		*Mekern, W.*	2de luiten.	infanterie.	
37	30790	*Dijkhout, J.*	sergeant.	idem.	
38	27856	*Zoon, B.*	idem.	idem.	Overleden.
39	27396	*Bresler, J. A.*	idem.	idem.	
40	31547	*Tromp, H. A. E.*	idem.	idem.	
41	29086	*Hogerbeets, K.*	idem.	idem.	
42	29364	*Hasbach, K.*	fourier.	idem.	
43	29005	*Lorio, J. B.*	idem.	idem.	
44	28389	*Van der Beek, M. C. B.*	idem.	idem.	
45	9930	*Goedgeluk, F.*	korporaal.	idem.	Gegageerd.
46	29947	*Schimpf, J. K.*	idem.	idem.	Thans serg.
47	29755	*Schekermans, D. J.*	idem.	idem.	Idem.
48	29659	*Bijleveld, L.*	idem.	idem.	Overleden.
49	25131	*Heijlen, K.*	idem.	artillerie.	
50	27722	*Van der Werf, D. O.*	idem.	idem.	
51	25317	*Dujardin, D.*	hoornblaz.	infanterie.	
52	26466	*Behrens, J.*	idem.	idem.	Gepasport. en in Nederland teruggekeerd.
53	29846	*de Jong, J.*	flankeur.	idem.	
54	30322	*Greve, H.*	idem.	idem.	
55	29754	*Mommaas, A.*	walbuss.	idem.	
56	30816	*Dijk, M.*	flankeur.	idem.	
57	27801	*Sloots, J. P. A.*	idem.	idem.	
58	27507	*Faust, J.*	idem.	idem.	
59	29999	*André, A. E. J.*	idem.	idem.	
60	30190	*de Blank, P. J.*	idem.	idem.	
61	22190	*Hendriks, J. B.*	idem.	idem.	Gegageerd en naar Nederl. teruggekeerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
62	27616	*Bieshuizen, J. J.*	flankeur.	infanterie.	
63	26613	*de Macker, W.*	idem.	idem.	Gepasport. en in Nederland teruggekeerd.
64	25484	*Meura, J. L.*	walbuss.	idem.	
65	24314	*Knaap, A.*	soldaat.	idem.	Thans hospit.-dienst.
66	28988	*Dupper, A. B.*	idem.	idem.	
67	26496	*Godaert, P.*	flankeur.	idem.	Gepasport. en in Nederland teruggekeerd.
68	27356	*ter Woord, G. J.*	kan. 1e kl.	artillerie.	Thans korpor.
69	21913	*van Houts, J. B.*	idem.	idem.	
70	30115	*Charlier, S. L. J.*	idem.	idem.	
71	28149	*Voormolen, G.*	idem.	idem.	idem.
72	31513	*Arrends, J.*	kan. 2e kl.	idem.	

E.

STAAT *dergenen van de landmagt in* Nederlandsch-Indië, *die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in de* Wester-Afdeeling van Borneo, *in de maanden Mei en Junij* 1854.

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
1		*Van Houten, C.*	kapitein.	infanterie.	
2		*de Brabant, D. L.*	majoor.	infanterie.	
3		*Nauta, G. F.*	idem.	idem.	
4		*Kroesen, C. M. H.*	kapit., chef van den staf der expedit.	idem.	
5		*Van Daalen, E. C.*	kapitein.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
6		*Oudenampsen, A. J. A.*	kapitein.	infanterie.	
7		*Le Pique, J. H.*	offic. v. gez. der 1° kl.	geneesk. dienst.	
8		*Kriesfeld, J. V.*	1° luit.-adj. v. d. komm. der expedit.	infanterie.	
9		*te Winkel, G. P.*	1ste luiten.	idem.	
10		*Westerbaen Schmidt, F. J. M.*	1° luit.-adj.	idem.	
11		*Peereboom, P.*	1ste luiten.	idem.	
12		*Von Sternbach, P. J. L.*	idem.	idem.	
13		*Veerman, E. J.*	idem.	artillerie.	
14		*Von Schauroth, M. E. F. L.*	2de idem.	infanterie.	
15		*Van Lith, H. J.*	idem.	idem.	
16	27856	*Zoon, B.*	sergeant.	idem.	Overleden.
17	26549	*Muller, S. P.*	idem.	idem.	
18	27840	*Van Santen, L.*	idem.	artillerie.	idem.
19	31582	*Boland, J. G.*	fourier.	infanterie.	
20	31167	*Booning, W.*	korporaal.	idem.	
21	27482	*Van der Wiek, J. P.*	idem.	idem.	
22	31241	*Baas, A. R.*	idem.	artillerie.	
23	29754	*Mommaas, A.*	walbuss.	infanterie.	
24	20693	*Haesebroeck, J. C.*	flankeur.	idem.	Thans korpor.
25	31226	*Vermeulen, G.*	idem.	idem.	
26	21483	*Kwekkeboom, J.*	idem.	idem.	
27		Jhr. *de Brauw, V. M.*	majoor.	infanterie.	
28		*Asmus, W. H.*	kapitein.	idem.	
29		*Bruijnis, G.*	idem.	idem.	
30		*Coops, H. W.*	1ste luiten.	idem.	Overleden.
31		*Van Davelaar Cnopius, G.*	1ste luiten.-kommand.	genie en sapp.	
32		*Luijkx, F.*	1ste luiten.	infanterie.	
33		*Heijligers, C. G.*	idem.	idem.	
34		*Schneider, T.*	idem.	idem.	
35		*Riesz, C. J.*	idem.	idem.	Thans kapit.
36		*Schindler, C. J.*	idem.	idem.	
37		*de Groot, J. P. M.*	adj.-intend.	mil. administr.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
38		*Straatman, F.*	2de luiten.	artillerie.	Thans 1e luit.
39		*Schultz, A.*	offic. v. gez. 3de klasse.	geneesk. dienst.	
40		*Kessler, L. W. A.*	2de luiten.	infanterie.	
41		*Van Rhijn, R. F.*	idem.	idem.	
42		*Van Goens, C. J.*	idem.	genie en sapp.	
43	32637	*Wolfson, E.*	adj.-onder-officier.	infant., dienst-doende bij de milit. admin.	
44	29489	*Crop, M. D.*	serg.-maj.	infanterie.	
45	29892	*Van Zalen, H.*	idem.	idem.	
46	25025	*Hardie, M.*	sergeant.	idem.	Thans adjud.-onderofficier.
47	31646	*Cerfontein, C.*	idem.	idem.	
48	30946	*Von Löw, A. J. E. C. F. M.*	idem.	idem.	
49	31452	*Bos, J. W.*	idem.	idem.	
50	27959	*Groot, C. F.*	idem.	artillerie.	
51	33097	*Tinkelenberg, H. G.*	idem.	idem.	
52	23365	*Hassler, J. F.*	idem.	sappeurs.	
53	25657	*Aerts, P.*	idem.	idem.	
54	20695	*Scheeve, F.*	korporaal.	infanterie.	
55	29721	*Goldman, J. F.*	idem.	idem.	
56	29072	*Van Eck, C.*	idem.	artillerie.	
57	25131	*Heijlen, K.*	idem.	idem.	
58	25287	*de Nevé, J. B.*	idem.	sappeurs.	
59	32422	*Elfring, I.*	idem.	idem.	
60	32787	*Van Frachem, P.*	flankeur.	infanterie.	
61	29782	*Lamotte, J. L.*	idem.	idem.	
62	30070	*Wissink, H.*	walbuss.	idem.	
63	30084	*Reif, C. W.*	idem.	idem.	
64	27556	*Ter Woord, G. J.*	kan. 1e kl.	artillerie.	Korporaal.
65	27728	*Viskil, W.*	idem.	idem.	
66	29683	*Verdaasdonk, A.*	idem.	idem.	
67	31386	*Keurvorst, A.*	kan. 2e kl.	idem.	
68	29098	*Reijnaert, B. L.*	idem.	idem.	
69	24200	*Bosman, M.*	idem.	idem.	
70	31236	*Duijvelaar, A.*	idem.	idem.	
71	32191	*Velten, J.*	sapp. 1e kl.	sappeurs.	Overleden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

F.

STAAT *dergenen van de landmagt in* Nederlandsch-Indië, *die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in de* Wester-Afdeeling van Borneo, *in de maanden Maart tot en met Julij* 1853 *en in Mei en Junij* 1854.

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS.	*Aanmerkingen.*
1		*Kroesen, W. E.*	majoor.	infanterie.	
2	30544	*Busscher, H. J.*	serg.-maj.	infanterie.	Thans serg.
3	29603	*Verhoeven, J. J.*	kan. 1e kl.	artillerie.	

G.

STAAT *van Afrikaansche en inlandsche onderofficieren en manschappen, die zich bij de expeditie in de jaren* 1853 *en* 1854 *ter* Westkust van Borneo *hebben onderscheiden.*

Volgn.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN.	GRADEN.	WAPENS.	*Aanmerkingen.*
		Zilveren medaille voor moed en trouw.			
1	13931	*Akonkwassie.*	Afr. flank.	infanterie.	
2	45421	*Koesin.*	inl. fusel.	idem.	
3	28875	*Tahoe.*	idem serg.	idem.	
4	37570	*Kadier.*	idem korp.	idem.	
5	31871	*Dabot.*	idem serg.	idem.	
		Bronzen medaille voor moed en trouw.			
1	18018	*Ridder.*	Afr. flank.	infanterie.	
2	19432	*Wassenaar.*	idem.	idem.	
3	14287	*Vroegop.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgn.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN.	GRADEN.	WAPENS.	*Aanmerkingen.*
4	17992	*Dolleman.*	Afr. flank.	infanterie.	
5	47525	*Soetoe.*	inl. fusel.	idem.	
6	41374	*Soeleman.*	idem.	idem.	
7	38614	*Saidin.*	idem.	idem	
8	42051	*Esman.*	idem.	idem.	
9	42547	*Jahiedin.*	idem.	idem.	
10	41360	*Alie.*	idem.	idem.	
11	43038	*Samidin.*	idem.	idem.	
12	45987	*Marsa.*	idem.	idem.	
13	42034	*Soma.*	idem.	idem.	
14	42092	*Sodin.*	idem.	idem.	
15	42549	*Sraliet.*	idem.	idem.	
16	34240	*Karmana.*	inl. serg.	idem.	
17	39909	*Kamsiena.*	inl. fusel.	idem.	Overleden.
18	42493	*Sariela.*	idem.	idem.	
19	44849	*Najodipo.*	idem.	idem.	
20	39034	*Pa Mor.*	idem.	idem.	Thans serg.
21	48295	*Nassir.*	idem.	idem.	
22	38337	*Sotodipo.*	idem.	idem.	
23	48096	*Pauwirostiko.*	idem.	idem.	
24	43045	*Ronomongolo.*	idem.	idem.	
25	37567	*Salle.*	idem.	idem.	
26	47724	*Kliwon.*	idem.	idem.	
27	28209	*Wirio.*	idem.	idem.	
28	40866	*Morowongso.*	idem.	idem.	
29	38870	*Pa Sasie.*	idem.	idem.	
30	38977	*Pa Srana.*	idem.	idem.	
31	42452	*Soekanie.*	idem.	idem.	
32	41614	*Santer.*	idem.	idem.	
33	42054	*Kasa.*	idem.	idem.	
34	41705	*Banda.*	inl. kanon. 2de klasse.	artillerie.	Thans kanonnier 1e klasse.
35	40145	*Somotroeno.*	inl. sappeur 1ste klasse.	sappeurs.	
36	29950	*Aijie.*	idem.	idem.	

Eervol vermeld.

1	42016	*Djamie.*	inl. fuselier.	infanterie.	
2	38683	*Pa Daroeno.*	idem.	idem.	Gepasport. te Bangcallang.
3	36511	*Seeman.*	idem.	idem.	Idem.
4	34566	*Keetal.*	idem.	idem.	Idem.
5	40943	*Senna.*	idem.	idem.	Overleden.
6	42024	*Pa Moelassee.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgn.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN.	GRADEN.	WAPENS.	*Aanmerkingen.*
7	40156	*Sanom.*	inl. fuselier.	infanterie.	
8	42342	*Derriman.*	idem.	idem.	
9	42056	*Arieija.*	idem.	idem.	Overleden.
10	37592	*Strowidjoijo.*	inl. hoorn-blazer.	idem.	Thans korpor.
11	47468	*Soerokromo.*	inl. fuselier.	idem.	
12	40885	*Wongsodrono.*	idem.	idem.	
13	41844	*Asim.*	idem.	idem.	
14	40635	*Sertein.*	idem.	idem.	
15	45988	*Soeda.*	idem.	idem.	
16	29600	*Pa Sasie.*	idem.	idem.	
17	42771	*Asman.*	idem.	idem.	
18	38862	*Maijangan.*	idem.	idem.	
19	39071	*Briedin.*	idem.	idem.	
20	42739	*Andoen.*	idem.	idem.	
21	38613	*Kaboen.*	inl. serg.	idem.	
22	42383	*Assram.*	inl. hoorn-blazer.	idem.	
23	37855	*Kromodrono.*	inl. fuselier.	idem.	
24	37572	*Sokro.*	idem.	idem.	
25	39695	*Sowidjojo.*	idem.	idem.	
26	47908	*Soerokerto Alias Barijo.*	idem.	idem.	
27	47705	*Ambrin.*	inl. hoorn-blazer.	idem.	
28	38160	*Siemin.*	inl. fuselier.	idem.	
29	37373	*Pa Saridin.*	idem.	idem.	
30	44398	*Titowikromo.*	idem.	idem.	
31	42317	*Rogman.*	idem.	idem.	
32	41976	*Radjoe.*	idem.	idem.	
33	41416	*Tjoela.*	inl. kanonnier 2de kl.	artillerie.	Thans kanonnier 1ste kl.
34	29954	*Jasmarang.*	inl. sappeur 1ste klasse.	sappeurs.	
35	43431	*Saridjo.*	idem.	idem.	
36	34334	*Rawan.*	idem.	idem.	
37	42981	*Soenda.*	inl. sappeur 2de klasse.	idem.	
38	43178	*Rossodrono.*	idem.	idem.	
39	47451	*Krepot.*	idem.	idem.	
40	47447	*Sarieman.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan de officieren, die in der tijd hebben bijgedragen tot de aanbieding aan de Koninklijke Militaire Akademie te *Breda* van het schilderstuk, voorstellende den aanval op *Djaga-Raga* (*Balie*) in April 1849, mededeeling te doen van het ondervolgend schrijven van den Kolonel *Walther*, Gouverneur dier instelling, gerigt aan den Voorzitter van den sedert opgeheven Raad van verdediging van *Nederlandsch Oost-Indië*, en luidende als volgt:

»Bij een zeer vereerend schrijven, onder dagteekening van den »14den Januarij 1854, door UHEdGs. voorganger aan het hoofd »dezer instelling gerigt, werd namens een groot aantal officieren »van het Indisch leger, aan de Koninklijke Akademie voor de »Zee- en Landmagt de aanbieding gedaan van een schilderstuk, »voorstellende den aanval op *Djaga-Raga* (*Balie*) in 1849, ver»gezeld van eene naamlijst der officieren die tot dit geschenk »hebben bijgedragen.

»Deze schilderij thans aangekomen zijnde, gevoel ik behoefte »UHEdG., uit naam van het gansche personeel der Koninklijke »Akademie voor de Zee- en Landmagt, de algemeene erkentenis »voor dit bewijs van welwillendheid over te brengen, en UHEG. »te verzoeken, gelijk ik de eer heb bij deze te doen, bij de »officieren van het Oost-Indisch leger den tolk te willen zijn, »van de gevoelens waarmede deze duurzame herinnering aan »een zoo schitterend wapenfeit onzer Indische krijgsmakkers, bij »de Koninklijke Akademie ontvangen en in hare gallerij van hel»den en dapperen opgenomen is.

»Niet alleen dat het aangeboden tafereel eene waardige en luis»tervolle plaats bekleedt in onze verzameling, die bestemd en »zoo zeer geschikt is het jeugdige gemoed te ontvonken en de »kiemen van moed en dapperheid bij den toekomstigen officier op »te wekken; maar ook de wijze waarop de officieren van het In»dische leger die opdragt gedaan hebben, de gevoelens van wel»willendheid en belangstelling die zij jegens de Akademie hebben »aan den dag gelegd, worden door allen, die daaraan verbon»ken zijn, op hoogen prijs gesteld.

»Het is mij aangenaam UHEdG. zulks opregt te mogen getui»gen, en de verzekering er bij te voegen, dat deze Koninklijke

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

»Instelling er zich te regt op verhoovaardigt zoo vele kundige,
»zoo vele dappere officieren aan het leger in Indië te hebben
»afgeleverd; dat zij hunne bedrijven en hunne loopbaan met on-
»verflaauwde belangstelling gadeslaat, en dat officieren en leeraars
»zich immer beijveren, de jeugdige kweekelingen der zee- en
»landmagt te wijzen op de lauweren, die bij elke gelegenheid,
»door de Vloot en het Leger, in onze overzeesche gewesten zoo
»roemrijk worden ingeoogst."

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 12den Julij 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal dd. 5 Junij 1855, n°. 3, is ter kennis van het Militair Departement gebragt, dat Z. M. de Koning, bij besluit van den 19den Maart 1855, n°. 48, eervolle belooningen geschonken heeft aan de krijgslieden, welke bij de expeditie ter *Borneo's Westkust*, gedurende de maanden Julij en Augustus 1854, zich meer bijzonder hebben onderscheiden.

Luidende gemeld Koninklijk besluit als volgt:

1°. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire *Willems-Orde*, de officieren, onderofficieren en verdere manschappen, wier namen voorkomen op den hierbij gevoegden staat litt. *A* onder de nommers 1 tot en met 8.

2°. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, de officieren, onderofficieren en manschappen, wier namen voorkomen op den bovenvermelden staat onder de nommers 9 tot en met 22.

3°. Te bepalen:

a. Dat, bijaldien op dien staat onderofficieren en manschappen voorkomen, die, op de dagteekening van dit besluit, eenen anderen of hoogeren graad mogten be-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

kleeden dan die daarin vermeld, de belanghebbenden gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot der ridder-soldij, op dien staat te zijn aangeduid onder de bedoelde andere of hoogere graden;

b. dat de ridder-soldij, aan diegenen die reeds als gegageerd bekend zijn gesteld, of van wie later mogt blijken dat zij, op de dagteekening van 's Konings besluit, hetzij met gagement of een gewoon paspoort de dienst reeds verlaten hebben, zal worden uitgekeerd, naar rede der door ieder in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

Voorts is, bij Koninklijk besluit dd. 20 Maart 1855, n°. 93, alsnog benoemd tot ridder der militaire *Willems-Orde* 4de klasse, de sergeant *C. F. Vergracht* (n°. 29529), sedert overleden, en zulks ter zake zijner verrigtingen ter *Borneo's Westkust* gedurende het jaar 1853.

Ten slotte zijn, bij art. 2 van bovenvermeld besluit van Z. E. den Gouverneur-Generaal, toegekend de bijzondere belooningen bij hunne namen bekend gesteld, aan de inlandsche militairen, voorkomende op den staat litt. *B*.

Aan die, voorkomende onder de nommers 1 en 2, voor hunne krijgsverrigtingen ter *Borneo's Westkust* gedurende het jaar 1853, aan de overigen, voor hunne krijgsverrigtingen gedurende de maanden Julij en Augustus 1854.

Het is mij eene aangename taak dit hernieuwd blijk van 's Konings tevredenheid aan het leger bekend te maken.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 23sten Julij 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Litt. A.

STAAT *dergenen der landmagt in* Nederlandsch-Indië, *die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in de* Wester-Afdeeling van Borneo, *in de maanden Julij en Augustus* 1854.

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
1	—	*Verspijck, G. M.*	kapitein.	infanterie.	
2	—	*Koch, C. F.*	idem.	idem.	
3	—	*Gallas, P. M.*	1ste luit.	idem.	
4	—	*Kessler, L. W. A.*	2de idem.	idem.	
5	31259	*van Heerde, G.*	adj. onderoffic. vaandeldrager.	7de bat. infant.	Thans bij het 11de bat. inf.
6	29140	*de Haan, E. B.*	serg.-maj.	idem.	
7	30522	*Greve, H.*	flankeur.	13de idem.	
8	21634	*Bronk, H.*	idem.	garniz. bataill. 1e milit. afdeel.	
9	—	*de Brabant, D. L.*	majoor.	infanterie.	
10	—	*Kroesen, C. M. H.*	kapitein.	staf der expedit.	
11	—	*Kriesfeld, J. V.*	1e luit.-adj.	bij den komm. der afdeeling.	
12	—	*Westerbaen Schmidt, T. J. M.*	idem.	infanterie.	
13	—	*Phaff, M. A. E.*	2de luit.	idem.	
14	—	*Conrad, J.*	idem.	idem.	Thans 1e luit.
15	26454	*Schmidt, L.*	sergeant.	13e bat. infant.	
16	20718	*Hartje, C. M.*	korporaal.	7e idem.	Thans serg.
17	27801	*Sloots, J. P. A.*	flankeur.	13e idem.	Met paspoort naar Nederl.
18	30749	*Bottemanne, C. J.*	idem.	idem.	Thans bij het 4de bataillon infanterie.
19	27513	*Kinnig, J. C.*	idem.	idem.	Overleden.
20	30527	*Van Zoest, S.*	idem.	7e idem.	Thans korpor.
21	26733	*Janssens, P. J.*	idem.	13e idem.	Thans kann. 2de klasse.
22	29887	*Lutgens, G. L.*	walbuss.	1e idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Litt. *B*.

STAAT *der inlandsche onderofficieren en manschappen, die zich bij de expeditie ter* Borneo's Westkust *in het jaar* 1853 *en in de maanden Julij en Augustus* 1854, *hebben onderscheiden.*

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN.	Graden.	Korps.	Belooningen.	*Aanmerkingen.*
1	38764	*Pa Mail.*	inl. fusel.	13 bat. inf.	Eerv. meld.	
2	42271	*Aslie.*	idem.	idem.	idem.	Thans 12e bat. inf.
3	38185	*Sola.*	inl. serg.	7e bat. inf.	1 klewang m. goud. gev. en zilv. scheede.	
4	37371	*Kromodrono.*	idem.	idem.	Zilver. med. voor moed en trouw.	
5	35253	*Mertowidjojo.*	inl. korp.	idem.	idem.	
6	49488	*Tjojodipo.*	idem.	idem.	idem.	
7	47370	*Kardi.*	inl. fusel	idem.	Bronz. med. voor moed en trouw.	
8	37394	*Sarieman.*	idem.	idem.	idem.	
9	42888	*Rosomito.*	idem.	idem.	idem.	
10	31131	*Karsodrono.*	idem.	idem.	idem.	
11	35144	*Sadio.*	inl. tamb.	idem.	idem.	
12	40867	*Diepodjojo.*	id. fusel.	idem.	idem.	
13	23211	*Sadio.*	id. korp.	idem.	idem.	Thans serg.
14	45999	*Kamsodjoijo.*	id. fusel.	idem.	Eerv. meld.	
15	45820	*Kortowiedjojo.*	idem.	idem.	idem.	
16	42903	*Wariedin.*	idem.	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat het:

§ 1. Z. M. den Koning behaagd heeft, bij besluit van den 6den Mei 1855, n°. 45 (Indisch besluit van 29 Junij 1855, n°. 2), alsnog te benoemen tot ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde, den Kolonel der infanterie *J. W. D. Kobold*, en zulks hoofdzakelijk tot belooning zijner uitstekende verrigtingen, ter *Westkust van Sumatra*, in het jaar 1853.

§ 2. Bij Koninklijk besluit dd. 5 Februarij 1855, n°. 6, is alsnog benoemd tot ridder der militaire Willems-Orde 4de klasse, ter zake van zijn gehouden gedrag gedurende de expeditie ter *Borneo's Westkust* in het jaar 1853, de flankeur *H. Hernie*, n°. 27363, sedert met gagement naar *Nederland* vertrokken.

§ 3. En bij besluit van den 7den Mei 1855, n°. 24 (Indisch besluit van den 29sten Junij 1855, n°. 3):

1°. Tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse:

a. de korporaal *G. J. van Rooij*, n°. 17458, ter zake van zijn gehouden gedrag gedurende de plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in het Palembangsche, in de tweede helft van het jaar 1852;

b. de 2de Luitenant *H. W. C. van Stuwe* en de sergeant *H. Raman*, n°. 27992, ter zake van het stormenderhand innemen van de versterkte doesson *Pau* in het Palembangsche, op den 25sten April 1854.

2°. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*:

a. de korporaal *W. C. J. van Heijst*, n°. 30617, ter zake der in 1853 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo*;

b. de 1ste Luitenant *J. C. W. Prager* en de officier van gezondheid 2de klasse *D. J. de Leeuw*, beide ter zake van het hierboven sub 1*b* vermelde wapenfeit.

Terwijl door Z. M. is bepaald, dat, bijaldien de bovenvermelde mindere militairen, op de dagteekening van 's Konings besluit, eenen anderen of hoogeren graad mogten bekleeden dan die in dat besluit vermeld, zij ook, met betrekking tot het genot der ridder-soldij, moeten gerekend worden onder de bedoelde andere of hoogere graden te zijn aangeduid.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Voorts dat, indien mogt blijken, dat, op de dagteekening van 's Konings besluit, van hen de dienst met gagement of met een gewoon paspoort reeds hebben verlaten, hun de ridder-soldij zal worden uitgekeerd, naar rede der door ieder in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

Ten slotte zijn, bij artikel 2 van bovenvermeld besluit van Z. Excell. den Gouverneur-Generaal, aan de indische militairen, die zich, bij de plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen te *Palembang*, hierboven sub 1*b* vermeld, hebben onderscheiden, de volgende belooningen toegekend, als:

De bronzen medaille voor moed en trouw aan:

de fuseliers *Wierotroeno*, n°. 51174, *Sariedjo*, n°. 38346, reeds met paspoort afgegaan, *Mortoleksonno*, n°. 41571, *Wiemanatiko*, n°. 49634, en *Singodipo*, n°. 44395;

de pradjoerits *Poento*, *Lanang* en *Braham*; terwijl aan den inlandschen persoon van *Soedin* eene eere-kris is geschonken.

Het is met genoegen, dat ik dit blijk van 's Konings tevredenheid aan het leger bekend maak.

Hoofdkwartier Batavia, den 27sten Julij 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Ter kennis van het leger wordt gebragt, dat Z. M. de Koning, bij de besluiten van 3 Mei 1855, n°. 63 en 64, heeft goedgevonden en verstaan:

a. aan den Kolonel, laatstelijk Chef van den generalen staf bij het leger in *Oost-Indië*, *C. P. Schimpf*, thans met verlof in *Nederland*, te verleenen den titulairen rang van Generaal-Majoor;

b. den Generaal-Majoor titulair bij het leger in *Oost-Indië* voornoemd, te benoemen tot Gouverneur der kolonie *Suriname*, met bepaling dat hij, gedurende zijnen diensttijd als

Gouverneur, bij het genoemde leger zal worden gevoerd als gedetacheerd, hij zijn regt op bevordering bij dat leger zal behouden, en de tijd, als Gouverneur in *Suriname* doorgebragt, zal worden aangemerkt als diensttijd in *Nederlandsch-Indië*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 29sten Augustus 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Krachtens magtiging des Konings is, met alteratie van tarief n°. 46 van het Algemeen reglement van administratie der landmagt in *Indië*, de gratificatie tot eerste uitrusting voor de in *Indië* benoemd wordende officieren, in stede van op *f* 220, voor den vervolge vastgesteld: voor de infanterie op *f* 720 (*zevenhonderd en twintig guldens*), en voor de overige wapens en diensten op *f* 820 (*achthonderd en twintig guldens*).

Het is mij zeer aangenaam dit nieuw bewijs van 's Konings belangstelling ter kennis van het leger te brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 27sten September 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft:

§ 1. Bij besluit van den 6den Mei 1855, n°. 46 (Indisch besluit van den 2den Augustus 1855, n°. 2), te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, den Luitenant-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Kolonel der genie *G. W. Fredzess*, thans met verlof in *Nederland*, en den Kapitein der infanterie *L. Rijsendaal*, Kommandant van het korps pupillen.

§ 2. Bij Koninklijke besluiten van den 19den Mei 1855, n°. 77, van den 14den Junij 1855, n°. 105, en van den 19den Junij 1855, n°. 62 (Indische besluiten van den 2den Augustus, den 2den en den 1sten September 1855, n°. 3, 1 en 1):

1°. Te benoemen tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse, den sergeant *J. H. C. F. Ahrens*, n°. 24915, ter zake en onder gelijke bepalingen als aan het leger zijn medegedeeld bij de Dagorder van den 23sten Julij 1855; en den gepensionneerden Majoor der infanterie *J. Tuoran*, ter belooning zijner uitstekende verrigtingen gedurende den oorlog op *Java* van 1825 tot 1830, speciaal in de jaren 1828 en 1829.

2°. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, den sergeant der infanterie *P. Ondaatje*, n°. 29712, tot belooning van zijn gehouden gedrag bij de expeditie in het *Palembangsche* in 1851; en den kanonnier 2de klasse *G. Picard*, n°. 28874, ter zake zijner verrigtingen ter *Borneo's Westkust* gedurende het jaar 1853.

§ 3. Enz.

§ 4. Errata. In de Dagorder van den 1sten Maart 1855 staat:

Staat litt. D.

Volgnommer 16, stamb. n°. 23557, moet zijn: 23657.
id. 45, *Goedgeluk, F.*, » » *Goedgeluk, T.*
id. 48, *Bijleveld, L.*, » » *Bijlevelt, L.*

Staat litt. E.

id. 50, *Groot, C. F.*, moet zijn: *Groot, C. T.*

Staat litt. F.

id. 3, *Verhoeven, J. J.*, moet zijn: *Verhoeve, J. J.*

Staat litt. G.

id. 2, stamb. n°. 45421, moet zijn: 43421.
id. 3, » » 28875, » » 28873.

Hoofd: *Bronzen medaille voor moed en trouw.*

id. 11, *Samidin*, moet zijn: *Samiedin.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Hoofd: *Eervol vermeld.*

Volgnommer	2,	*Pa Daroeno*,	moet zijn:	*Pa Daroenoe.*
id.	6,	*Pa Moelassee*,	» »	*Pa Moelasee.*
id.	10,	*Strowidjoijo*,	» »	*Strowidjojo.*
id.	31,	*Rogman*,	» »	*Ragman.*

Hoofdkwartier BATAVIA, den 3den October 1855.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Ter kennis van het leger wordt gebragt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd:

§ 1. Bij besluit van den 9den November ll., n°. 54, aan den gepensioneerden Kolonel der infanterie van het leger in *Oost-Indië*, *H. G. Kruseman*, laatstelijk Kommandant der 2de militaire afdeeling op *Java*, bij gunstige onderscheiding, te verleenen den titulairen rang van Generaal-Majoor.

§ 2. Bij besluit van den 31sten October 1855, n°. 85 (Indisch besluit van 3 Januarij 1856, n°. 1), alsnog eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, den sedert tot korporaal bevorderden flankeur *F. W. Ahrens*, n°. 33460, ter zake zijner verrigtingen ter *Borneo's Westkust* in de maand Mei 1854; en

bij besluit van den 16den December 1855, n°. 64 (Indisch besluit dd. 20 Maart 1856, n°. 24), eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, den korporaal, thans flankeur, *S. Sturmer*, n°. 27847, en zulks ter zake zijner verrigtingen ter *Borneo's Westkust* gedurende het jaar 1853.

§ 3. Enz.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 25sten April 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat:

§ 1. Krachtens besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* dd. 11 Mei 1856, n°. 30, mits deze 's Gouvernements tevredenheid wordt betuigd aan de volgende officieren en verdere militairen van het Indisch leger, die zich door moed en volharding hebben onderscheiden, in de maand Januarij 1856, ter gelegenheid eener plaats gehad hebbende vijandelijke ontmoeting in het zuiden van het eiland *Nias*, als aan:

den Kapitein der infanterie *H. P. de Vos;*
» 2den Luitenant der infanterie *B. C. F. Hamers;*
» 2den Luitenant der infanterie *R. F. de Ravallet;*
» inlandschen fuselier *Sopla*, n°. 19165;
» » » *Sariedjo*, n°. 47117;
» » » *Kartodongso*, n°. 43399;
» » » *Radjadipa*, n°. 49568;
» » » *Djojokarto*, n°. 50123;
» » » *Kario*, n°. 45024;
» » » *Djekot*, n°. 43138;
» » » *Sidin*, n°. 50408;
» » » *Samagala*, n°. 53009, en
» kanonnier 2de klasse *H. Femer*, n°. 21279.

Voorts is, bij datzelfde besluit, de bronzen medaille voor moed en trouw toegekend aan:

den inlandschen fuselier *Dieposentiko*, n°. 53252;
» » » *Tanoedjojo*, n°. 50990, en
» » » *Siedin*, n°. 51195;

ter zake van hun gehouden gedrag bij de in hoofde dezer vermelde vijandelijke ontmoeting.

§ 2. Bij Koninklijk besluit van den 30sten December 1855, n°. 63 (Indisch besluit dd. 9 April 1856, n°. 14), alsnog is benoemd tot ridder der militaire Willems-Orde 4de klasse, de gegageerde militair *J. Bormann*, ter zake zijner verrigtingen bij de affaire van *Kamang*, ter *Westkust van Sumatra*, in Julij 1833.

§ 3. Bij Koninklijk besluit van 16 Februarij 1856, n°. 72 (Indisch besluit van 13 Mei daaraanvolgende, n°. 6), alsnog benoemd zijn tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de sergeant *F. L. Deloof*, n°. 27400, ook genoemd *Petrus de Loef* of *Pierre de Loof*, en de sedert in *Nederland* teruggekeerde gegageerde walbusschutter *Johann Anton Brunold*, n°. 30200, ten regte genaamd *Johann Jakob Baehr*, ter zake van hun gehouden gedrag bij de krijgsverrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo* in 1853, en onder gelijke bepaling, voor zoo ver de ridder-soldij betreft, als aan het leger is medegedeeld bij Dagorder van 1 Maart 1855.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 2den Julij 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Krachtens besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* dd. 4 Augustus 1856, n°. 1, wordt 's Gouvernements tevredenheid betuigd aan de troepen, welke deel hebben genomen aan de expeditie tegen *Tomorie*, op de oostkust van *Celebes*, en zulks zoowel wegens de volharding, waarmede zij de doorgestane ontberingen en vermoeijenissen van allerlei aard wisten te verduren, als voor den moed, waarop zij zich van hunne taak hebben gekweten.

Meer bijzonder wordt die tevredenheid betuigd aan den Majoor der infanterie *E. C. F. Happé*, over de beleidvolle wijze, waarop hij als Kommandant der expeditie den gang derzelve heeft bestuurd.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 6den Augustus 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Krachtens besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* dd. 15 September 1856, nº. 1, wordt 's Gouvernements tevredenheid betuigd aan de troepen uitmakende de *Lampongsche* expeditie, zoowel wegens de volharding, waarmede zij hoogst vermoeijende marschen door ongebaande bergstreken volbragten, als voor den moed waarop een gedeelte hunner zich op den 27sten Augustus 1856, bij de verovering der versterkingen *Gala-Tanah* en *Pamatang-Sentok*, van hunne roemvolle taak hebben gekweten.

Wijders wordt die tevredenheid meer bijzonder betuigd aan den Kolonel der infanterie *J. A. Waleson*, over de zeer loffelijke wijze, waarop hij als Kommandant der expeditie van den beginne af den gang der zaken heeft bestuurd.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 16den September 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het heeft den Koning, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 10den Junij 1856, nº. 54, behaagd te benoemen, tot adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst, den Generaal-Majoor *J. van Swieten*, Civiel- en Militair-Gouverneur van *Sumatra's Westkust*.

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen deze hooge onderscheiding ter kennis van het leger te brengen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 1sten October 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Bij gelegenheid van een, ter eere van den geboortedag van Z. K. H. den Prins van Oranje, in het Paleis te *'s Hage*, door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning aan de officieren der reservebrigade gegeven diner, op den 5den September 1856, heeft het H. D. behaagd, den volgenden toast in te stellen:

»Mijne Heeren!

»De kameraadschap onder krijgslieden schat geene ruimte, »geene afstanden om die te onderhouden; al zijn wij door zeeën »gescheiden van onze kameraden van het *Nederlandsch-Indisch* »leger, wij willen ook hen bij deze gelegenheid indachtig zijn; »en onze hulde toebrengen aan die wapenbroeders, welke door »zoo vele bewijzen van dapperheid, moed en trouw, de eer van »de natie, den roem der wapens handhaven, het bezit der *Oost-* »*Indische* Koloniën bestendigen en de rust onder hare inwoners »handhaven.

»Welligt zijn velen hunner op het oogenblik in den strijd ge- »wikkeld, om nieuwe bewijzen van heldendaden te voegen bij »de velen, die van hunnen onwrikbaren moed in gevaren en »het doorstaan van zware vermoeijenissen getuigden, en waarbij »zij dikwerf door de niet mindere dappere zeemagt werden on- »dersteund en ter zijde gestaan.

»Ik wijde alzoo dezen dronk aan het heil van het *Nederlandsch-* »*Indisch* leger, dat met de wapenbroeders der zeemagt en het »*Nederlandsche* leger één geheel uitmaakt, waarvan de kame- »raadschappelijke band, ik houde er mij verzekerd van, nimmer »zal worden verbroken; —

»*Leve het Nederlandsch-Indisch leger.*"

Deze toast is door Z. K. H. den Prins *Hendrik* beantwoord, waarin H. D. met warmte kenschetste, hoezeer dezelve bij het Indische leger, dat de Prins in deze gewesten had leeren kennen, zou worden op prijs gesteld, wanneer het Zijner Majesteit konde behagen, dat deze hartelijke woorden aan hetzelve mogten worden kennelijk gemaakt; — hetgeen door den Koning volgender wijze werd ingewilligd:

»dat Hoogstdezelve er den hoogsten prijs op stelde, dat deze

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

»zijne hartelijke gevoelens, door een der aanwezigen, aan zijn »getrouw *Nederlandsch-Indisch* leger werden overgebragt."

Hoogst aangenaam en vereerend is het mij, na daartoe door Z. E. den Heere Minister van Oorlog in staat te zijn gesteld, langs dezen weg aan 's Konings wensch te voldoen; hebbende ik de volle overtuiging, dat de door den geliefden Vorst en Zijnen Koninklijken Broeder geuitte gevoelens omtrent ons leger, eenen gunstigen indruk te weeg brengen en met dankbaarheid vernomen zullen worden.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 13den November 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het heeft den Gouverneur-Generaal behaagd mij, bij besluit van 7 December 1856, nº. 2, te magtigen, om 's Gouvernements tevredenheid te betuigen aan den 1sten Luitenant der infanterie *J. C. Steenbergen*, over den moed en ijver door hem aan den dag gelegd, bij de expeditie tegen de zeeroovers op de Noordkust der *Minahassa*, in de maand April 1856.

De 1ste Luitenant *Steenbergen* heeft daardoor belangrijk bijgedragen tot de vernietiging dier zeeroovers, en tot het afweren van een ernstig gevaar, waarmede het genoemd gewest werd bedreigd.

Het strekt mij tot genoegen aan den mij opgedragen last door deze te voldoen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 31sten December 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Bij Koninklijk besluit van 10 Mei 1856, n°. 70 (Indisch besluit van 4 Augustus 1856, n°. 60), is benoemd tot ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw, de dirigerende officier van gezondheid 2de klasse *W. Hester*, thans met verlof in *Nederland*, en zulks ter belooning zijner, als hoofd over de geneeskundige dienst te *Soerabaija*, in 1850 en 1851 aangewende pogingen, om den voortgang te stuiten van de cholera, die aldaar met hevigheid woedde, en zijne bemoeijingen, waaraan het hoofdzakelijk te danken is, dat een groot gedeelte der aangetasten in het leven is gebleven.

Bij Koninklijk besluit van 16 Mei 1856, n°. 81 (Indisch besluit van 1 Augustus 1856, n°. 4), is tot ridder der militaire Willems-Orde 4de klasse benoemd, de heer *R. C. van Prehn*, Assistent-Resident van *Ledok* (Residentie *Bagelen*), wegens zijne uitstekende diensten, in het jaar 1850 in de *Wester-Afdeeling van Borneo* bewezen, en zijn daarbij gehouden moedig gedrag.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 31sten December 1856.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

De bezetting te *Sintang*, ter *Westkust Borneo*, aan de *Kapoeas rivier* en ver binnenlands gelegen, is in den morgen van den 12den November 1856, omstreeks 4 uur, door een in getalsterkte verre overmagtigen vijand aangevallen, uit *Maleijers* en *Daijaks* bestaande.

Ofschoon, door het nog niet gesloten zijn hunner versterking, in eene ongunstige positie verkeerende, is het den dapperen echter mogen gelukken, den tot vier malen herhaalden aanval af te slaan.

Dit moet worden toegeschreven aan de door den militairen

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Kommandant, den Kapitein *P. J. C. van Hoeij-Schilthouwer*, genomen beleidvolle maatregelen, de koelbloedigheid en bedaardheid waarmede de troepen zijne bevelen opvolgden, alsmede aan de krachtdadige medewerking van den waarnemend Assistent-Resident *von Gaffron* en den Djoeragan der kruisboot n°. 28, *Norella*.

De Gouverneur-Generaal, dit wapenfeit ter kennis gebragt zijnde, heeft daarin, op mijn voorstel, aanleiding gevonden mij, bij besluit van 28 November 1856, n°. 79, te magtigen, om den Kapitein *van Hoeij-Schilthouwer*, den Assistent-Resident *von Gaffron*, den Djoeragan *Norella*, benevens de geheele bezetting van *Sintang*, ter zake van dit hun lofwaardig gedrag, openlijk 's Gouvernements tevredenheid te betuigen.

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen daaraan door deze te voldoen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 10^{den} Januarij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Gedurende de jongste expeditie in de *Lampongsche* districten zijn eenige wapenen op de hoofdmuitelingen aldaar buit gemaakt.

Het denkbeeld rees, om die wapenen den Koning aan te bieden, als eene geringe hulde van het *Indisch* leger, en werd daartoe, door tusschenkomst van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, het welmeenen van Zijne Majesteit gevraagd.

Blijkens ministeriële depêche van 6 December 1856, litt. X^{b}/n°. 6, heeft onze geliefde Vorst niet alleen de bedoelde wapenen met genoegen aangenomen, maar heeft het Zijne Majesteit nog bovendien behaagd mij daarvan kennis te doen geven, onder opdragt om aan het *Indisch* leger, bij Dagorder, 's Konings erkentelijkheid voor de aan Zijne Majesteit in deze gebragte hulde te betuigen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Het is mij eene hoogst vereerende en aangename taak door deze aan 's Konings verlangen te voldoen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 21sten Februarij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen aan het leger te kunnen mededeelen, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd:

1°. Bij besluit van den 8sten December 1856, n°. 55, ter zake van de in de maand Junij 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de baai van *Tomorie* (*Oostkust van Celebes*), te benoemen:

a. Tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw:
den Majoor der infanterie *E. C. F. Happé*, voor zijn gehouden gedrag als Kommandant der voormelde expeditie;

b. tot ridders van de militaire Willems-Orde 4de klasse:
den Luitenant ter zee 2de klasse Jonkheer *L. H. W. M. de Stuers*, den 1sten Luitenant der infanterie *F. J. Henner*, den sergeant van het 10de bataillon infanterie *A. Swabedissen*, n°. 28682, en den sedert met paspoort naar *Nederland* vertrokken sergeant der infanterie *P. Ernst*, n°. 30042;

c. eervol te doen vermelden, zoo in *Nederland* als in *Indië*:
den 1sten Luitenant der artillerie *J. P. W. M. Janssen*, de 1ste Luitenants der infanterie *T. C. J. van Dentzsch*, *O. H. Musch* en *J. G. van Thiel*, den 2den Luitenant der infanterie *J. B. de Graaf*, den sergeant-majoor van het 9de bataillon infanterie *A. Keller*, n°. 26246, de sergeanten van het garnizoens-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bataillon in de *Molukko's F. L. M. Sevenstern*, n°. 33536, en *J. C. Schweig*, n°. 18983, den sedert gepasporteerden korporaal der infanterie *H. Eschel*, n°. 29388, en den flankeur van het 10de bataillon infanterie *N. Douwes*, n°. 32583;

d. magtiging te verleenen om aan den Kapitein der infanterie *H. W. van Oijen* uit te reiken eene eere-sabel met het opschrift: »*Koninklijk eere-blijk voor betoonde dapperheid.*"

2°. Bij een later besluit van denzelfden datum, ter zake hiervoren sub 1 vermeld, te benoemen tot ridder der orde van de Eiken-Kroon den officier van gezondheid 3de klasse *J. G. Tijthoff.*

3°. Bij besluit van den 9den November 1856, n°. 90, ter zake van de plaats gehad hebbende onlusten in het *Loemarsche* (*Wester-Afdeeling van Borneo*):

a. Te benoemen tot ridders van de militaire Willems-Orde 4de klasse:

den 1sten Luitenant der infanterie *J. C. Hamel* en den sergeant van het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo D. Bos*, n°. 27512;

b. eervol te doen vermelden, zoo in *Nederland* als in *Indië*:

den 1sten Luitenant der infanterie *H. A. B. W. L. von Koch.*

Voorts is, bij opgemelde Koninklijke besluiten, ten aanzien van de tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse benoemde militairen beneden den graad van officier, nog bepaald, dat wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten, hen betreffende, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van vermelde Koninklijke besluiten, eenen anderen of hoogeren graad of rang hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van de ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad of rang te zijn aangeduid; en dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van gezegde Koninklijke besluiten, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met heden zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft tevens aan de ondervolgende Afrikaansche en inlandsche onderofficieren en manschappen de daarbij aangegeven belooningen toegekend, als:

1°. Bij besluit van 5 Februarij 1857, n°. 27, ter zake van de naar de *Tomorie-baai* plaats gehad hebbende expeditie:

a. De zilveren medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen korporaal, thans sergeant van het garnizoens-bataillon in de *Molukko's*, *Sowitjojo*, n°. 53094;

b. de bronzen medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen sergeant *Sidin-koe*, n°. 14345, de inlandsche fuseliers *Projogoeno*, n°. 49600, en *Sowidjojo*, n°. 28352, allen van het 9de bataillon infanterie, en de inlandsche fuseliers *Resotrono*, n°. 45516, *Kartodrono*, n°. 48821, en *Sidin*, n°. 48819, allen van het garnizoens-bataillon in de *Molukko's;* en eindelijk:

2°. Bij besluit van den 5den Februarij 1857, n°. 26, ter zake van de in het *Loemarsche* plaats gehad hebbende onlusten:

De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan de Afrikaansche fuseliers *Akeijam*, n°. 15591, en *Blokzijl*, n°. 14673;

den inlandschen hoornblazer *Partostiko*, n°. 37588, en de inlandsche fuseliers *Kortostiko*, n°. 47976, *Singolosono*, n°. 48362, *Sidin*, n°. 43009, *Ngodjoijo alias Ngodio*, n°. 47907, *Sakiemin*, n°. 53791, *Roeka*, n°. 52216, *Sourokerto*, n°. 52673, en *Sodirono*, n°. 48016, allen van het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 28sten Februarij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het heeft Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd, bij verschillende besluiten, de navolgende benoemingen bij het Indisch leger te doen, als :

Tot de vereerende betrekking van H. D. Adjudant in buitengewone dienst, den Kolonel, Chef van den generalen staf, *E. C. C. Steinmetz* (Koninklijk besluit van 7 December 1856, n°. 31; Indisch besluit van 5 Februarij 1857, n°. 28).

Tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, den Kolonel der infanterie *J. A. Veenhuijzen*, laatst Kommandant in de 3de militaire afdeeling op *Java*, thans met verlof in *Nederland*, en den Luitenant-Kolonel *N. H. W. S. Whitton*, Chef van het materiëel op het hoofdbureau van dat wapen (Koninklijke besluiten van 4 December 1856, n°. 46 en 47; Indisch besluit van 5 Februarij 1857, n°. 29);

en eindelijk, ter zake van zijne verrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo* op den 21sten November 1850 :

Tot ridder van de militaire Willems-Orde 4de klasse, den Majoor der genie *A. M. E. van Deventer*, onder-directeur der genie in de 1ste militaire afdeeling op *Java* (Koninklijk besluit van 30 November 1856, n°. 66; Indisch besluit van 5 Februarij 1857, n°. 25).

Het strekt mij tot een waar genoegen al deze onderscheidingen, welke zoo vele nieuwe blijken zijn van 's Konings belangstelling in Z. M. krijgsmagt in deze gewesten, aan het leger te kunnen mededeelen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 3den Maart 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het heeft Z. M. onzen gecërbiedigden Koning behaagd, bij besluit van 7 Januarij 1857, n°. 62 (Indisch besluit van 26 Februarij 1857, n°. 22), ter zake van de expeditie naar de *Lampongsche districten*, in het laatst van het jaar 1856:

a. Te bevorderen van ridder der 4de klasse tot ridder van de 3de klasse der militaire Willems-Orde, den Kolonel der infanterie *J. A. Waleson*, voor zijne bewezene diensten als Kommandant van de *Lampongsche expeditie*.

b. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den Kapitein-Adjudant van den Kommandant van het Oost-Indisch leger *A. W. P. Weitzel*;

den Kapitein-Adjoint bij den generalen staf *F. W. R.* Jonkheer *Flugi van Aspermont*;

de Kapiteins der infanterie *J. H. R. Köhler* en *L. A. de Klerck*;

de 1ste Luitenants der infanterie *K. F. Schultze* (thans kapitein) en *C. M. L. Speltie*;

den 1sten Luitenant der genie en sappeurs *G. H. Schepers*;

den officier van gezondheid 3de klasse *C F. Diepenbroek*;

de 2de Luitenants der infanterie *W. J. G. van Swieten*, *C. J. M. de Wilde*, *J. L. B. Grampré Molière* en *J. H. C. Godin*;

de flankeurs van het 11de bataillon infanterie *D. Wijtmans*, n°. 31962, *F. J. H. van Blerk*, n°. 30565, *M. Dijk*, n°. 30816, en *P. Elsakkers*, n°. 28016 (thans korporaal).

c. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*:

den sergeant van het 10de bataillon infanterie *H. L. van der Veen*, n°. 30651;

de sergeanten van het 11de bataillon infanterie *A. P. Kunz*, n°. 20182, *K. J. Pauwels*, n°. 33070, en *A. de Martijn*, n°. 30536, benevens den hoornblazer van datzelfde bataillon *J. N. Simon*, n°. 32433.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

d. Te bepalen :

1°. dat, wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten van de sub *b* tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde benoemde militairen beneden den rang van officier mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van dit ons besluit, eenen anderen of hoogeren graad of rang hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad of rang te zijn aangeduid;

2°. dat de ridder-soldij aan de zoo even aangeduide militairen, indien zij, op de dagteekening van ons tegenwoordig besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met heden zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

e. Magtiging verleend tot het uitreiken eener eere-sabel, met het opschrift: »*Koninklijk eere-blijk voor betoonde dapperheid,*" aan den 1sten Luitenant der infanterie *F. G. Steck.*

Tevens zijn, bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 26 Februarij 1857, n°. 22, ter zake van de hiervoren vermelde expeditie, aan de ondervolgende inlandsche militairen de daarbij vermelde beloonigen toegekend, als:

De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan de inlandsche sergeanten *Sandiman*, n°. 34080, *Sempo*, n°. 21531 (sedert overleden), en *Sandie*, n°. 36845;

den hoornblazer *Roema*, n°. 49860;

de inlandsche fuseliers *Saka*, n°. 44488, *Saleij*, n°. 47806, *Sailie*, n°. 39198, *Kinding*, n°. 52310, *Tabie*, n°. 46343, *Ronostro*, n°. 53286, *Wirosentiko*, n°. 52605, *Wierosono*, n°. 55136, *Pala*, n°. 47318, *Lakientje*, n°. 57601, en *Riwan*, n°. 48004, allen van het 11de bataillon infanterie;

den inlandschen sappeur 1ste klasse *Palwoko*, n°. 49759;

den inlandschen sappeur 2de klasse *Sotroeno*, n°. 51727, en

den hoeloe balang van den Pangeran *Semporno Djaija Poetie, Raja Toeling.*

Wijders is, bij gezegd besluit van den Gouverneur-Generaal,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

aan den Pangeran *Semporno Djaija Poetie*, districtshoofd van *Sepoetie*, verleend eene gouden medaille, aan de eene zijde voorzien van het Koninklijk wapen en aan de andere zijde van het opschrift, in de Nederduitsche en Maleische talen: «Aan den »Pangeran *Semporno Djaija Poetie*, voor zijne aan het *Nederlandsch-*»*Indisch* Gouvernement bewezene diensten, bij de *Lampongsche* »expeditie in 1856;"

en de tevredenheid van het Gouvernement betuigd aan Mr. *Th. H. van Rees*, gewezen auditeur-militair te velde bij de expeditie in de *Lampongsche districten*, wegens zijn gehouden gedrag op den 16den en 27sten Augustus 1856, bij de verkenning van de versterking van *Bandoeloe* en de inname der benting *Pamatang Sentok*.

Voorts heeft het onzen geëerbiedigden Koning almede behaagd, bij kabinets-rescript van den 3den November 1856, n°. 100, magtiging te verleenen tot het uitreiken eener eere-sabel, met het opschrift: »*Koninklijk eere-blijk voor betoonde dapperheid*," aan den Kolonel der infanterie *B. F. J. H. le Bron de Vexela*, en zulks ter belooning voor zijne bij de 2de en 3de Balische expeditie bewezene diensten.

Het strekt mij tot een waar genoegen al deze blijken van 's Konings tevredenheid aan het leger mede te deelen.

Gegeven in het Hoofdkwartier Batavia, den 1sten April 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

De Gouverneur-Generaal heeft mij, op het deswege gedane voorstel, bij besluit van den 14den Maart 1857, n°. 1, gemagtigd 's Gouvernements tevredenheid te betuigen:

1°. Aan den Luitenant-Kolonel, militairen Kommandant in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, *W. E. Kroesen*, voor de beleid- en klemvolle maatregelen, bij gelegenheid der jongste verwikkelingen te *Sintang*, door hem aan den dag gelegd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

2°. Aan den 1sten Luitenant-Adjudant *J. V. Kriesfeld* en den 2den Luitenant *H. W. C. A. Thieme;* benevens de overige door den militairen Kommandant in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, van *Pontianak* naar *Sintang* medegevoerde militairen; ter zake van hunne bewezene diensten, bij gelegenheid der krijgsverrigtingen ter laatstgenoemde plaats, op den 12den November 1856.

Streelend is het mij door deze daaraan gevolg te geven.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 1sten April 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

De welwillendheid, die Z. M. onze geëerbiedigde Koning bestendig voor Hoogstdeszelfs krijgsmagt in deze gewesten wel gelieft te betoonen, stelt mij in de gelegenheid het *Oost-Indisch* leger bekend te maken, met eene nieuwe en hooge onderscheiding daaraan dezer dagen te beurt gevallen.

Het was den wensch des Konings, dat Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje, op dezelfde wijze aan dat leger zou zijn verbonden, als dit met de zee- en landmagt in *Nederland* plaats heeft.

Het heeft derhalve Z. M. wel gelieven te behagen, bij besluit van den 22sten Januarij 1857, n°. 37, Hoogstdeszelfs beminden Zoon, Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, Prins van *Oranje*, te benoemen tot Luitenant-Kolonel bij het wapen der infanterie van het leger in *Oost-Indië* en te plaatsen à la suite van hetzelve.

Ik ben er van overtuigd, dat deze zoo vleijende beschikking, bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal en Opperbevelhebber in deze gewesten dd. 27 Februarij jl. ter mijner

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

kennis gebragt, door het leger met erkentelijkheid zal worden vernomen, en dat zij een ieder zal aansporen den Koning en het Vaderland met voortdurenden ijver en algeheele toewijding te dienen, dewijl zij tot bewijs strekt, dat de belangstellende aandacht van Zijne Majesteit bestendig op Hoogstdeszelfs *Oost-Indische* krijgsmagt blijft gevestigd.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 22sten April 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het is mij, daartoe gemagtigd bij besluit van 4 Mei 1857, n°. 1, hoogst aangenaam de tevredenheid van den Gouverneur-Generaal te betuigen aan de officieren, onderofficieren en manschappen, die deel genomen hebben aan de krijgsverrigtingen in de marga *Goemeij Oeloe* (afdeeling *Lematang Oeloe*, residentie *Palembang*), gedurende de dagen van 4, 5, 6, 7 en 8 April 1857, en speciaal aan den Luitenant-Kolonel *W. Lammeree*, met de leiding derzelven belast.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 8sten Mei 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Aan het leger wordt mits deze kennis gegeven, dat:

Bij besluit dd. 22 April jl., n°. 1, aan den Kolonel, Chef van den generalen staf, *E. C. C. Steinmetz*, een verlof voor twee jaren naar *Nederland* is verleend, tot herstel van gezondheid; en

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bij besluit van 18 Mei jl., n°. 3, is benoemd:

Tot Luitenant-Kolonel, Chef van den generalen staf, de Majoor, Sous-Chef van dien staf, *P. H. Koster*.

Tot Majoor, Sous-Chef van den generalen staf, de Kapitein der artillerie, adjoint van dien staf, Jhr. *F. W. R. Flugi van Aspermont*.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 6^{den} Junij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

§ 1. Het is mij hoogst aangenaam, bij besluit van den 6^{den} Junij 1857, n°. 58, te zijn gemagtigd, de tevredenheid van het Gouvernement te betuigen aan het detachement van het op *Celebes* gedetacheerde gedeelte van het 7de bataillon infanterie, dat, onder de bevelen van den 2^{den} Luitenant *F. C. P. Varkevisser*, tot het doen eener maritime expeditie is ingescheept geweest aan boord van Zr. Ms. stoomschepen *Montrado* en *Samarang*, voor de wijze waarop het zich onderscheiden heeft bij de landing in de baai van *Rioem*, en het daar plaats gehad hebbende gevecht tegen zeeroovers op den 21sten April 1857.

§ 2. Aan het leger wordt bekend gemaakt, dat, bij 's Konings besluit dd. 5 Februarij 1857, n°. 90, alsnog is benoemd tot ridder der militaire Willems-Orde van de 4de klasse, de eervol ontslagen 1ste Luitenant der artillerie *H. F. Morbotter*, ter zake van zijne verrigtingen bij het dempen van den opstand van *Batipo* ter *Sumatra's Westkust*, in Februarij en Maart 1841.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 24sten Julij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Het strekt mij tot een bijzonder genoegen aan het leger te kunnen mededeelen, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd:

I. Bij besluit van 7 Mei 1857, n°. 67, ter zake van hun gehouden gedrag bij den aanval op *Sintang*, in den nacht van den 12^den^ November 1856:

a. te benoemen:

tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den Kapitein der infanterie *P. J. C. van Hoeij Schilthouwer*, en

den fuselier *M. Steenaart*, n°. 33044;

b. eervol te doen vermelden, zoo in *Nederland* als in *Indië*, den 1sten Luitenant der infanterie *J. Conrad*.

II. Bij besluit van 19 April 1857, n°. 74, alsnog, ter zake van de in de maanden Julij, Augustus en September 1856 plaats gehad hebbende expeditiën naar de *Lampongsche districten*, te benoemen:

tot ridders van de 4de klasse der militaire Willems-Orde:

den 1sten Luitenant der infanterie *S. H. von Frankenberg Ludwigsdorff* (sedert overleden),

den sergeant *H. Belle*, n°. 30785 (sedert gepasporteerd), en den korporaal *W. J. Wools*, n°. 33694, beiden van het 11de bataillon infanterie.

Terwijl verder door Z. M. is bepaald, dat, wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten van de tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde benoemde militairen beneden den rang van officier mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van vermelde besluiten, een anderen of hoogeren rang of graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad of rang te zijn aangeduid.

Voorts, dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van gezegde besluiten, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met heden zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

Wijders heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij besluiten van 13 en 15 Julij 1857, n°. 9 en 25, toegekend de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bronzen medaille voor moed en trouw aan de inlandsche fuseliers *Wirodroeno*, n°. 49446, en *Karonie*, n°. 47119.

Aan eerstgenoemde, ter zake van zijn gehouden gedrag bij den hierboven vermelden aanval op *Sintang*, en aan laatstgenoemde, ter zake van zijn gedrag bij de op den 3den October 1856 in de *Lampongsche districten* plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen.

§ 2. Bij Gouvernements-besluit van 27 Junij 1857, n°. 22, is goedgevonden en verstaan, krachtens magtiging des Konings, de tevredenheid van het Gouvernement te betuigen aan den 1sten Luitenant der infanterie *F. J. Terborgh Franck*, over zijn moedig gedrag bij het gevecht te *Segirie* (*Celebes*), op den 13den Junij 1855.

Voorts is, bij datzelfde besluit, aan de ondervolgende militairen van het 7de bataillon infanterie, die zich bij het gevecht tegen den muiteling *Daeng Klaboe* op *Celebes*, in de maand Junij 1855, hebben onderscheiden, toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw: als aan den

inlandschen korporaal *Mangonsmito*, n°. 46744, thans sergeant;
» » *Armin*, n°. 40174, thans sergeant;
» fuselier *Sakka*, n°. 45885, sedert gepasporteerd;
» » *Rossoloksono*, n°. 44883, en den
» » *Kromodrono*, n°. 44904, sedert gepasport.

§ 3. Het is mij een aangenamen pligt, daartoe bij besluit van 7 Julij 1857, n°. 3, gemagtigd, om het detachement, hetwelk onlangs deel heeft genomen aan de krijgsverrigtingen te *Soengei Man*, gelegen aan de *Melahoei* in het rijkje *Sintang* (*Wester-Afdeeling van Borneo*), tegen eenige vijandelijke hoofden van den *Kapoeas*, langs dezen weg de tevredenheid van het Gouvernement te mogen betuigen, over de wijze waarop het zich daarbij heeft onderscheiden.

Gegeven in het Hoofdkwartier Batavia, den 31sten Julij 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd :

1°. Bij besluit van 11 Mei 1857, n°. 40, aan den gepensionneerden Kolonel van het leger in *Oost-Indië*, *J. B. J. Sutherland*, bij gunstige onderscheiding, te verleenen den titulairen rang van Generaal-Majoor.

2°. Bij besluit van 16 Junij 1857, n°. 110, aan Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, den Kolonel der infanterie *C. A. de Brauw*, waarnemend Gouverneur van *Celebes en Onderhoorigheden* en militair Kommandant aldaar, te verleenen den rang van Generaal-Majoor titulair, buiten bezwaar van den lande.

3°. Bij besluit van 16 Junij 1857, n°. 109, te benoemen tot Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, den Generaal-Majoor titulair *C. P. Schimpf*, thans Gouverneur van *Suriname*, en als zoodanig bij het Oost-Indisch leger gevoerd wordende als gedetacheerd.

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen deze hooge onderscheidingen ter kennis van het leger te brengen.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 3den September 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger.
Bij afwezigheid :
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

De Koning, aan de koloniale landmagt een nieuw blijk willende geven van Zijner Majesteits hooge belangstelling, heeft vastgesteld, dat in *Nederland* een koloniaal militair invalidenhuis zal worden gesticht, en dat bij de op handen zijnde herziening van het reglement óp de koloniale militaire pensioenen en gagementen, ook de belangen van de militairen beneden den rang van officier niet uit het oog zullen worden verloren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De Minister van Koloniën voegt daarbij de mededeeling, dat Zijne Majesteit het beschermheerschap over het te stichten invalidenhuis wenscht op zich te nemen, en onder het voorzitterschap van Hoogstderzelver adjudant in buitengewone dienst, den Generaal-Majoor *M.* baron *van Geen*, kommanderende de 4de brigade infanterie, reeds eene commissie heeft benoemd, aan wie de taak is opgedragen, om een plan voor te dragen tot daarstelling van het gesticht binnen de hoofdstad des Rijks.

Ik heb in last om van deze zoo gewigtige mededeeling, namens den Gouverneur-Generaal, kennis aan het leger te geven; zullende daartoe deze order op drie achtereenvolgende appèls aan de troepen worden voorgelezen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 26sten September 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger.
Bij afwezigheid en op last:
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

Het heeft den Koning behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 4 September jl., n°. 422, te bevorderen tot Kolonel bij het wapen der infanterie van het leger in *Nederlandsch-Indië*, Zr. Ms. beminden zoon *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, Prins van Oranje, Luitenant-Kolonel van het genoemde wapen, en daarbij à la suite gevoerd.

De Gouverneur-Generaal draagt mij de vereerende taak op, om van deze beschikking des Konings, namens Zijne Excellentie, bij Dagorder aan het leger kennis te geven, onder uitdrukking van het vertrouwen, dat hetzelve dit hernieuwd blijk van Zr. Ms. innige belangstelling in alles wat het *Indisch* leger betreft, op deszelfs juiste waarde zal schatten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Met genoegen zie ik mij in de gelegenheid gesteld, bij het leger andermaal de tolk te zijn der vereerende gevoelens, die Z. M. onze geëerbiedigde Koning aan hetzelve toedraagt.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 1sten December 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Aan het leger wordt bekend gemaakt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd:

1°. Bij besluit van 4 September 1857, n°. 51 (Indisch besluit van 30 October 1857, n°. 2), ter zake van de in de maand April 1857 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de marga *Goemeij-Oeloe* (residentie *Palembang*):

a. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den Luitenant-Kolonel der infanterie *W. Lammerée;*
den Kapitein der genie en sappeurs *H. Rietveld;*
de 2de Luitenants der infanterie *F. A. J. Perié* en *P. E. F. A. von Mauntz*, en
de korporaals van het garnizoens-bataillon te *Palembang* *L. A. Schluter*, n°. 33133, en *C. Dietvorst*, n°. 35625;

b. eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië:*

den officier van gezondheid der 3de klasse *C. D. T. Husemann;*

c. magtiging te verleenen tot het uitreiken eener eere-sabel, met het opschrift: »*Koninklijk eere-blijk voor betoonde dapperheid,*" aan den 1sten Luitenant-Adjudant *H. W. C. van Stuwe.*

2°. Bij besluit van 7 September 1857, n°. 51 (Indisch besluit van 30 October 1857, n°. 3), ter zake van de in dit jaar plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo:*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Te benoemen tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse:

den 2den Luitenant der infanterie *F. A. Schiebelhout* en

de fuseliers van het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, *J. Agten*, n°. 33473, en *C. van der Veer*, n°. 30576.

3°. Bij besluit van 18 September 1857, n°. 78 (Indisch besluit van 23 November 1857, n°. 3):

Te bevorderen tot ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:

den gepensionneerden Kapitein der infanterie *J. M. Kern*, uithoofde van zijne in der tijd bewezen diensten bij de krijgsverrigtingen ter *Sumatra's Westkust*.

4°. Bij besluit van 7 October 1857, n°. 53 (Indisch besluit van 23 November 1857, n°. 4):

Te bevorderen tot ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:

den Majoor der infanterie *J. C. J. Smits*, ter zake van zijn gehouden gedrag in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, op den 21sten November 1850.

5°. Bij besluit van 8 October 1857, n°. 91 (Indisch besluit van 23 November 1857, n°. 5):

Te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den 1sten Luitenant-Adjudant der infanterie *T. C. J. van Dentzsch*, ter zake van zijne verrigtingen bij de in de maand Junij 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de baai van *Tomorie* (Oostkust van *Celebes*).

Voorts is, bij opgemelde Koninklijke besluiten, ten aanzien van de tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse benoemde militairen beneden den rang van officier, nog bepaald, dat wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten, hen betreffende, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van voormelde Koninklijke besluiten, eenen anderen of hoogeren graad of rang hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van de ridder-soldij, hiervoren onder dien hoogeren graad of rang te zijn aangeduid; en dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van gezegde Koninklijke besluiten, hetzij met gagement of met een gewoon pas-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

poort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met heden zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft tevens aan de ondervolgende inlandsche onderofficieren, manschappen en pradjoerits, de daarbij aangegeven belooningen toegekend, als:

1°. Bij besluit van 30 October 1857, n°. 3, ter zake van de in de marga *Goemeij-Oeloe* (*Palembang*) plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen:

a. De zilveren medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen korporaal (thans sergeant) van het garnizoens-bataillon te *Palembang*, *Sariedja*, n°. 49858.

b. De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen sergeant *Paeta*, n°. 32422, de inlandsche hoornblazers *Siedin*, n°. 27899, en *Boekasna*, n°. 44504, en den inlandschen fuselier *Wierodrono*, n°. 50228, allen van het garnizoens-bataillon te *Palembang*; benevens aan de korporaals der pradjoerits *Rebo* en *Komplang* en den pradjoerit *Landoet*.

2°. Bij besluit van 30 October 1857, n°. 3, ter zake van de in dit jaar plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo*:

a. De zilveren medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen korporaal (thans sergeant) *Mannit*, n°. 48950.

b. De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan de inlandsche fuseliers *Kaboel*, n°. 49512, *Tjammil*, n°. 44737, en *Mortodjojo*, n°. 44953, allen van het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo*; en eindelijk:

3°. Bij besluit van 29 October 1857, n°. 30, alsnog, ter zake van de in het vorige jaar plaats gehad hebbende vijandelijke ontmoeting in het zuiden van het eiland *Nias*:

a. De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan den inlandschen korporaal *Sopla*, n°. 19165, en den inlandschen fuselier *Sariedjo*, n°. 47117.

b. Eene eervolle melding aan de inlandsche fuseliers:

Kartodongso, n°. 43399 (thans dienende onder n°. 58222),

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Radjadiepa, n°. 49568, *Djodjokarto*, n°. 50123, *Kario*, n°. 45024, *Djekot*, n°. 43138 (thans dienende onder n°. 58658), *Sidin* (1), n°. 50408, en *Samagalla*, n°. 53009 (sedert overleden), allen van het garnizoens-bataillon ter *Sumatra's Westkust*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 2den December 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Met het doel om de sedert jaren met de Vorsten van *Sonnebait* (*Timor en onderhoorigheden*) bestaan hebbende verwikkelingen op eene voor 's Gouvernements waardigheid en gezag passende wijze te beëindigen en het *Nederlandsch* gezag bij de overige Vorsten in dat gewest naar eisch te doen eerbiedigen, werd eene door Zr. Ms. zeemagt ondersteunde troepenmagt in de maand Julij jl. van *Java* gezonden, om den fettor van *Takaip*, wegens zijne voortdurende weêrspannigheid jegens het *Nederlandsch-Indisch* Gouvernement, te tuchtigen.

In weêrwil der aan eene militaire expeditie op het nagenoeg onbekende eiland *Timor* onvermijdelijk verbondene bezwaren, en van de bij de ontscheping, legering en krijgsverrigtingen ondervondene groote moeijelijkheden, is het die troepenmagt mogen gelukken, in weinige dagen het verblijf van dien fettor na eenigen tegenstand te vernielen, en hem nagenoeg geheel verlaten in de onafzienbare wildernis van genoemd landschap te verdrijven.

Deze spoedige en gunstige afloop dier krijgsverrigtingen stelde den Kommandant dezer expeditie tevens in staat om, overeenkomstig 's Gouvernements bedoelingen, in overleg met den Kommandant der daarbij bescheiden zeemagt en den Resident van *Timor en onderhoorigheden*, met een gedeelte der daartoe gebezigde troepen ook tot eene tuchtiging van den radja van *Lidak* over te gaan, die sedert geruimen tijd tegen het *Nederlandsch-Indisch*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Gouvernement in verzet was getreden en steeds voortging op 's Gouvernements grondgebied of dat der met het Gouvernement bevriende Vorsten te rooven.

Ook deze onderneming werd op eene doortastende en beleidvolle wijze, na *vier* allervermoeijendste marsch- en gevechtsdagen, waarvan de 25ste September jl. zelfs bloedig mag genoemd worden, met goed gevolg ten einde gebragt, zoodat de aan deze expeditiën deel genomen hebbende officieren, onderofficieren en manschappen, na het volbrengen dezer beide belangrijke ondernemingen, nog vóór het invallen van den verwacht wordenden westmousson hunne respectieve garnizoenen betrokken.

Het Gouvernement heeft met welgevallen kennis genomen van het beleid, den moed en de volharding, waardoor die uitmuntende uitslag is verkregen, en mij dien ten gevolge, bij de besluiten dd. 31 October a. c., no. 26, en 6 dezer, no. 4, gemagtigd, deszelfs bijzondere tevredenheid te betuigen aan de officieren, onderofficieren en manschappen, welke deel genomen hebben aan de krijgsverrigtingen op den 25sten Augustus tot en met den 9den September 1857, tegen den fettor van *Takaip*, en op den 23sten l./m. 26 September daaraanvolgende in het landschap *Lidak* (*Timor en onderhoorigheden*), en meer bijzonder aan hunnen aanvoerder, den Kolonel der infanterie *L. J. Kroll*.

Hoogst aangenaam is het mij het leger met deze tevredenheidsbetuiging van den Gouverneur-Generaal, Opperbevelhebber van Zr. Ms. land- en zeemagt in deze gewesten, bekend te maken.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 7den December 1857.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Als een vervolg op de Dagorder van den 1sten Maart 1855, wordt aan het leger bekend gemaakt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij H. D. besluit van 6 November 1857, n°. 47, alsnog te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, ter zake van hun gehouden gedrag bij de in 1853 en 1854 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de *Wester-Afdeeling van Borneo:*

den korporaal *D. de Vries*, n° 30856, en den fuselier *J. Mets*, n°. 30892, van het wapen der infanterie, en de korporaals *K. Heijlen*, n°. 25131, en *G. J. Ter Woord*, n°. 27556, van het wapen der artillerie.

Voorts is bij opgemeld Koninklijk besluit bepaald, dat, wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten, hen betreffende, mogt blijken, dat de genoemde militairen, op de dagteekening van vermeld Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van de ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid; en dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met dat tijdstip zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

Hoofdkwartier Batavia, den 19den Januarij 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Als een vervolg op § 1 der Dagorder van den 24sten Julij van het vorige jaar, wordt aan het leger bekend gemaakt, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning heeft behaagd, bij besluit van 3 December 1857, nº. 82 (Indisch besluit van 11 Februarij 1858, nº. 6), ter zake van hun gehouden gedrag bij de in de maand April 1857 plaats gehad hebbende expeditie naar de *Noordkust* van het eiland *Flores*, en meer bepaaldelijk bij gelegenheid van de landing in de baai van *Rioem*, en het daar plaats gehad hebbende gevecht tegen zeeroovers op den 21sten April 1857:

a. Te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den 2den Luitenant der infanterie *F. C. P. Varkevisser.*

b. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*:

den sergeant van het 5de bataillon infanterie *C. Kraaikamp*, nº. 29710.

Tevens zijn, bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 11 Februarij 1858, nº. 6, ter zake van de hierboven genoemde expeditie, aan de ondervolgende inlandsche militairen de daarbij vermelde beloonigen toegekend, als:

De zilveren medaille voor moed en trouw aan den inlandschen sergeant *Mangonsmito*, nº. 46744.

De bronzen medaille voor moed en trouw aan de inlandsche fuseliers *Djan*, nº. 46706, en *Moesa*, nº. 49826, allen van het 5de bataillon infanterie.

§ 2. Aan het leger wordt medegedeeld, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij besluit van 24 Januarij 1858, nº. 25, alsnog de bronzen medaille voor moed en trouw heeft toegekend aan den inlandschen korporaal bij het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, *Kasim*, nº. 38052, ter zake van zijn gehouden gedrag bij den nachtelijken aanval op *Loemar* van den 11den op den 12den Junij 1856.

§ 3. Op 1 Julij 1857 trof het garnizoen van *Tebing-Tingie* een groot onheil, door het verbranden van het temporair kampement, waarin het was gehuisvest.

De bezetting, daarin voorgegaan door hare officieren, heeft zich,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bij de aangewende pogingen tot blusschen, loffelijk gedragen, en daardoor zijn grootere onheilen voorgekomen.

Op het daartoe door mij gedaan voorstel is, bij 's Gouvernements-besluit dd. 17 Februarij 1858, n°. 82, mij dan ook de magtiging verleend, om der meergenoemde bezetting, ter zake voorschreven, de tevredenheid der Regering te betuigen, en in het bijzonder aan hen, die in de gelegenheid zijn geweest zich boven anderen te hebben kunnen onderscheiden, als:

den Kapitein der infanterie *J. G. G. H. Strengnaerts*,
» 2^den^ Luitenant der infanterie *L. H. C. Nilant*,
» officier van gezondheid der 2de klasse *D. J. de Leeuw*,
» opzigter der genie der 2de klasse *R. Molenbergh*, n°. 30186,
» adjudant-onderofficier der infanterie *J. Duijzend*, n°. 27991,
» » » » » *F. Bettran*, n°. 25768,
» » » » » *N. Muller*, n°. 20785,
» Europeschen sergeant » » *A. F. Drino*, n°. 23697,
» » » » artillerie *J. F. Tielemans*, n°. 28985,
» » » » sappeurs *L. M. Rondhout*, n°. 28436,
» » korporaal » infanterie *W. Kroon*, n°. 28141,
» » » » sappeurs *A. N. J. G. van Pellecom*, n°. 32621,
» inlandschen fuselier *Sowidjojo*, n°. 38961,
» » » *Somerto*, n°. 57248, en
» » zieken-oppasser *Kromo*, n°. 38333.

Ik kwijt mij met veel genoegen van deze taak.

Gegeven in het Hoofdkwartier Batavia, den 10^den^ Maart 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Bij besluiten van 6 Augustus 1857 en 22 Januarij jl., n°. 101, heeft het Z. M. den Koning behaagd, te benoemen in de Orde van de Eiken-Kroon, tot Kommandeurs, den dirigerend officier van gezondheid 2de klasse *P. Bleeker* en den Kolonel der infanterie *J. A. Waleson*, alsmede, bij besluit van 22 Januarij jl., n°. 104, tot ridder in die Orde, den Kapitein der artillerie *J. G. A. Kempees;*

en bij besluit van den 8sten Januarij jl., n°. 75, aan den gepensionneerden Kolonel der infanterie van het leger in *Oost-Indië*, *H. F. Buschkens*, waarnemend Resident van *Soerakarta*, te verleenen den titulairen rang van Generaal-Majoor.

Zijne Excell. de Gouverneur-Generaal heeft mij, op deswege gedaan voorstel, bij besluit van den 8sten Maart 1857, n°. 29, gemagtigd, 's Gouvernements tevredenheid te betuigen aan den 2den Luitenant der infanterie *F. J. W. Mekern*, Kommandant van eene peloton inlandsche militairen, en den inlandschen fuselier *Djan*, n°. 46706, van het 5de bataillon infanterie, over den moed en het beleid, door hen aan den dag gelegd bij het oprukken en den aanval tegen de kampong van den radja van *Toto*, tijdens eene expeditie van Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* in de maand Januarij 1858, naar de noordkust van het eiland *Flores*, ter opsporing van de schipbreukelingen der in het jaar 1855 verongelukte Nederlandsch-Indische schoener *Kapoetran*.

Het strekt mij tot veel genoegen deze onderscheidingen ter kennisse van het leger te brengen.

Hoofdkwartier Batavia, den 6den April 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij de besluiten van 7 Februarij 1858, n°. 1 en 3, respectievelijk:

Te benoemen tot Generaal-Majoors, Zr. Ms. adjudanten in buitengewone dienst, de Generaal-Majoors titulair *C. A. de Brauw* en *C. P. Schimpf*, de eerstgenoemde met verlof in *Nederland* aanwezig en de laatstgemelde thans Gouverneur der Kolonie *Suriname*, — en bij den Generalen Staf, insgelijks tot Generaal-Majoor, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, den Kolonel van den Generalen Staf, *E. C. C. Steinmetz*, thans met verlof in *Nederland* aanwezig.

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen daarvan het leger kennis te kunnen geven.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 19den April 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het heeft Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning behaagd, bij besluit van 17 Februarij 1858, n°. 84 (Indisch besluit dd. 26 April 1858, n°. 8), ter zake van de expeditie naar *Timor* (*Takaip* en *Lidak*) in het laatst van het jaar 1857:

a. Te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, den Kolonel der infanterie *L. J. Kroll*, voor zijn gehouden gedrag als kommandant dier expeditie, en hem gelijktijdig te bevorderen van ridder der 4de klasse tot ridder der 3de klasse van genoemde Orde.

b. Te benoemen tot ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw, den Majoor der infanterie *J. C. J. Smits*, den onder-intendant 2de klasse bij de militaire administratie *J. C. J. van Mienne*, en den officier van gezondheid 2de klasse *J. R. Hessig*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

c. Al verder te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, de officieren, onderofficieren en verdere manschappen, voorkomende sub A van den hierbij gevoegden staat.

d. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Indië*, de officieren, onderofficieren en verdere manschappen, vermeld sub B van dien staat.

e. Te bepalen:

Dat, wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienststaten van de tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde benoemde militairen beneden den rang van officier, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van vermeld besluit, een' anderen of hoogeren rang of graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot der ridder-soldij, onder dien anderen of hoogeren rang of graad te zijn aangeduid.

Verder, dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van gezegd besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met dat tijdstip zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

Voorts zijn, bij artikel 3 van bovengenoemd besluit van 26 April 1858, n°. 8, door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, toegekend de bijzondere beloonigen, sub C, D en E van den bijgevoegden staat bekend gesteld, aan de daarop voorkomende Afrikaansche en inlandsche militairen, en' zulks mede ter zake van de hierboven vermelde expeditie.

Het is mij eene aangename taak dit hernieuwd blijk van 's Konings tevredenheid aan het leger bekend te maken.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 20sten Mei 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

STAAT *der officieren, onderofficieren en verdere manschappen, die zich hebben onderscheiden bij de expeditie naar* Timor (Takaip en Lidak), *in het laatst van het jaar* 1857.

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		A. Militaire Willems-Orde 4de klasse :			
1	—	*Caspersz, J. P.*	kapitein.	genie en sapp.	Thans op zijn verzoek eerv. uit Z. M. mil. dienst ontsl.
2	—	*Seijff, R. F. de*	»	staf der exped.	Thans adj. van Z. E. d. G.-G.
3	—	*Cattenburch, O. F. van*	1ste luit.	»	Thans adj. in de 3de milit. afdeeling.
4	—	*Below, O. von*	»	»	
5	—	*Juta, D.*	kapitein.	infanterie.	
6	—	*Hamers, L. J. F. B.*	»	»	Sedert gepens.
7	—	*Gorissen, G. P.*	1ste luit.	»	
8	—	*Munters, W. G.*	» »	»	
9	—	*Leersum, A. A. M. van*	» »	»	
10	—	*Diepenheim, L. G.*	2de »	»	
11	—	*Demmenie, H. C. V. A.*	» »	»	
12	—	*Haus, J. F.*	» »	»	Thans 1e luit.-adj. in de 1e milit. afdeel.
13	—	*Casteren, C. F. van*	» »	»	Thans 1e luit.
14	26948	*Verboom, C.*	sergeant.	sappeurs.	
15	29983	*Sasse, E.*	»	10e bat. infant.	Sedert sgt.-mr. bij de garn.-komp. in de *Lampongs*.
16	32510	*Wittebroodt, C.*	»	»	Sedert m. gagt.
17	29371	*Blom, B.*	»	»	»
18	27131	*Koopman, J.*	»	»	
19	35680	*Jobse, J.*	»	»	
20	29790	*Lare, A. van*	korporaal.	»	Sedert m. gagt.
21	33745	*Cohensius, J.*	flankeur.	»	
22	31609	*Vegter, F. N.*	»	»	Sedert korpor.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		B. Eervol vermeld:			
1	—	*Ruijs, W. C. L.*	2de luiten.	genie en sapp.	
2		*Muller, G. W.*	offic. v. gez. 1e klasse.	geneesk. dienst.	
3	—	*Donleben, J. H.*	kapitein.	infanterie.	
4	—	*Ravallet, G. F. de*	»	»	
5	—	*Immink, J. C.*	»	»	
6	—	*Dentzsch, T. C. J. van*	1e luit.-adj.	»	
7	—	*Luijmes, A.*	2de luiten.	»	
8	—	*Tissot van Patot, H.*	» »	»	
9	—	*Klerk, G. S. C.*	» »	»	
10	—	*Gorissen, F. C. H.*	1ste »	artillerie.	
11	—	*Coblijn, A. N.*	2de »	»	Sedert 1e luit.
12	36445	*Balluseck, T. von*	adjud.-ond.	10de bataillon.	
13	31878	*Hannaart, G. W.*	serg.-maj.	» »	Sedert adjud.-onderofficier.
14	32944	*Nijs, J. de*	»	» »	
15	36567	*Michels, J. P.*	»	7de »	Sedert op zijn verzoek serg.
16	28455	*Moureaux, A. A. J.*	sergeant st. hoornbl.	10de »	
17	21088	*Kohlstock, A.*	sergeant.	7de »	Thans bij het garn.-bat. op *Celebes.*
18	31849	*Clerc, J. N. M. le*	korporaal.	sappeurs.	Sedert overled.
19	26399	*Rodenhuis, S.*	sapp. 1e kl.	»	Sedert korpor.
20	22420	*Keelenbrink, J. W.*	korp.-tamb.	10de bataillon.	Sedert serg.
21	32578	*Lammertsma, J.*	korporaal.	» »	
22	32901	*Wijgand, J. H.*	flankeur.	» »	Sedert overled.
23	19363	*Vos, A.*	»	» »	
24	27556	*Woord, G. J. ter*	korporaal.	artillerie.	
25	25131	*Heijlen, K.*	kaun. 1e kl.	»	
26	35393	*Agterberg, H.*	» »	»	
		C. Zilveren medaille voor moed en trouw:			
1	18046	*Gobet.*	Afrik. serg.	7e bat. infant.	Thans bij het 2de bat. inf.
2	18233	*Abadoe.*	»	» »	idem.
3	37411	*Jacob.*	inl. serg.	10e bat. infant.	
4	38103	*Sorodono.*	» korp.	garn.-bataillon 3e milit. afd.	Thans bij het 14de bat. inf.
5	37400	*Sekreman.*	» fusel.	10e bat. infant.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnummer.	Algem. Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		D. **Bronzen medaille voor moed en trouw:**			
1	16897	*Timmerman.*	Afrik.korp.	7de bat. infant.	Sedert overled.
2	19653	*Dasseveld.*	»	»	
3	32915	*Oltkamp.*	Afrik. fusel.	»	Thans bij het 2de bat. inf.
4	16325	*Penni Annan.*	»	»	idem.
5	13222	*Messusesa Kwamena.*	»	»	idem.
6	50210	*Bidien.*	inl. »	10de »	
7	51232	*Gorroh.*	»	»	Thans korpor.
8	51522	*Ketodoewongso.*	»	»	Thans infanterist 1ste kl.
9	52352	*Wirosono.*	»	»	
10	57233	*Oedo Soeto.*	»	»	
11	22705	*Sodrono.*	»	»	Thans keursoldaat.
12	56083	*Nojowidjojo.*	»	»	
13	50286	*Kertosentiko.*	»	»	idem.
14	45178	*Kortostiko.*	»	»	idem.
15	51508	*Moenadi.*	»	»	Sedert overled.
16	50244	*Sartit.*	»	»	Thans keursoldaat.
17	54143	*Mertowidjoijo.*	»	»	Thans infanterist 1ste kl.
18	47195	*Passakieman.*	»	»	
19	54128	*Sodongso.*	»	»	Thans keursoldaat.
20	48224	*Sopotro.*	»	»	Thans infanterist 1ste kl.
21	54130	*Sarimin.*	»	»	
22	51512	*Ahmat.*	»	»	
23	49618	*Kromo.*	»	»	
24	54132	*Wongsowidjoijo.*	»	»	Thans bij de garn.-komp. te *Riouw.*
25	57674	*Kamidin.*	»	»	
26	51485	*Prawirosontono.*	»	»	
27	52030	*Wirokromo.*	»	»	Thans keursoldaat.
28	51382	*Sano.*	»	»	
29	55160	*Soerodrono.*	»	»	Sedert overled.
30	59906	*Meeting.*	»	»	Thans bij het garn.-bat. in de west.-afd. van *Borneo.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN OF GRADEN.	WAPENS OF DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
31	55395	*Kertodipo.*	inl. fuselier.	10e bat. infant.	
32	30120	*Sarieman.*	inl. sappeur 1ste klasse.	sappeurs.	
33	48483	*Mangodiepo.*	inl. sappeur 2de klasse.	»	
34	52192	*Kromostiko.*	inl. kan. 2e klasse.	artillerie.	

E. Eervol vermeld :

1	55458	*Sakier.*	inl. korpor.	10e bat. infant.	
2	55172	*Soetomardjoijo.*	»	»	
3	51521	*Samat.*	»	»	
4	52327	*Sabil.*	inl. fuselier.	»	Thans keursoldaat.
5	50631	*Arba.*	»	»	idem.
6	51381	*Djaman.*	»	»	Thans bij de garn.-komp. te *Riouw.*
7	45266	*Pariman.*	»	»	Thans bij het garn.-bataill. op *Celebes.*
8	57781	*Asier.*	»	»	Thans keursoldaat.
9	54891	*Dalim.*	»	»	Thans infanter. 1e klasse.
10	55394	*Kertosetiko.*	»	»	Thans korpor.
11	52061	*Teritodrono.*	» kan. 2e k.	artillerie.	
12	50044	*Mihon.*	» hoornbl.	10e bat. infant.	Thans korpor.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Met het doel om de vijandelijkheden, die reeds in de maand September des vorigen jaars, op het eiland *Ceram*, tusschen enkele *Alfoersche* stammen en eenige strandnegorijen hadden plaats gegrepen, en welke, nadat zij in kracht waren toegenomen, zich aan de stranden hadden uitgebreid, zoodat de *Alfoeren* zich reeds niet ontzagen van op onze, de kusten bewakende kruispraauwen, te schieten, voor goed ten einde te brengen, vertrok in het begin der maand Februarij jl. een detachement troepen met de noodige hulpbenden van de Sultans van *Ternate* en *Tidor*, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Etna*, derwaarts.

Niettegenstaande de vele moeijelijkheden waarmede men te kampen had, werd de vijand uit zijne verschillende posities verdreven, en mogt het na weinige dagen gelukken, den Radja van *Sahoelauw*, — een der voornaamste hoofden der in verzet zijnde *Alfoeren*, — tot onderwerping te brengen, waardoor aan de zaak een einde werd gemaakt.

Het is voornamelijk aan de beleid- en klemvolle maatregelen van den Gouverneur der *Molukkche eilanden*, Jhr. *C. F. Goldman*, den Luitenant-Kolonel *J. C. H. J. de Veer*, militairen kommandant aldaar, belast met de leiding der expeditie, en den Luitenant-Kolonel *D. L. de Brabant*, bestemd om laatstgenoemde in het kommandement op te volgen, benevens aan den moed en de volharding der troepen, dat het goed slagen der expeditie is toe te schrijven.

Het Gouvernement heeft mij dan ook, bij besluit van 8 Mei 1858, n°. 1, de vereerende taak opgedragen, de officieren, onderofficieren en manschappen, die aan die krijgsverrigtingen hebben deel genomen, en speciaal aan de Luitenant-Kolonels *de Veer* en *de Brabant*, zijne bijzondere tevredenheid te betuigen, en is het mij hoogst aangenaam daaraan bij deze te voldoen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 28^{steo} Mei 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Aan het leger wordt bekend gemaakt, dat het Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft, bij besluit van 6 Maart 1858, n°. 91 (Indisch besluit van 10 Mei 1858, n°. 7), alsnog te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, den sergeant van het garnizoens-bataillon in de *Wester-Afdeeling van Borneo*, *J. A. van Bresler*, n°. 27396, voor zijn gehouden gedrag bij de krijgsverrigtingen tegen *Pamangkat* (*Wester-Afdeeling van Borneo*), in het jaar 1850; met bepaling, dat, wanneer uit zijnen later aan de kanselarij te zenden dienststaat mogt blijken, dat hij, op de dagteekening van voormeld Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad mogt bekleed hebben, hij alsdan gerekend zal worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hem de ridder-soldij, indien hij, op de dagteekening van vermeld besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogt hebben verlaten, van en met dat tijdstip zal worden uitgekeerd naar rede der door hem in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

§ 2. Enz.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 31sten Mei 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger bekend te maken, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft:

Te benoemen tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse:

a. Bij besluit van den 29sten Maart 1858, n°. 65 (Indisch besluit van 29 Mei 1858, n°. 26), den gegageerden korporaal *S. Zijlaar*, en zulks alsnog ter zake zijner verrigtingen op den 3den Junij 1852, bij het stormenderhand

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

innemen der versterking in de marga *Boelan Tanga* (*Palembang*).

b. Bij besluit van 14 Mei 1858, n°. 4 (Indisch besluit dd. 31 Julij 1858, n°. 28), den kapitein der infanterie *E. W. F. F. Preusser*, en zulks alsnog ter zake zijner verrigtingen bij de verovering van *Daloe-Daloe* (*Sumatra's Westkust* op den 28sten December 1838.

c. Bij besluit van 15 Mei 1858, n°. 68 (Indisch besluit dd. 10 Julij 1858, n°. 10), den 1sten Luitenant *A. Knoote* en den sergeant *A. F. Drino*, n°. 23697, beiden van het garnizoens-bataillon te *Palembang*, ter zake van hun gehouden gedrag bij de op den 4den Junij 1857 in het *Palembangsche* plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen.

Bij opgemeld Koninklijk besluit van 15 Mei 1858, n°. 68, is tevens bepaald, dat, wanneer uit de later aan de kanselarij te zenden dienst-staten mogt blijken, dat bovengenoemd onderofficier, op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad heeft bekleed, hij alsdan gerekend zal worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hem die soldij, indien hij, op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogt hebben verlaten, van en met 15 Mei 1858 zal worden uitgekeerd naar rede der door hem in den laatst bekleeden graad genoten soldij.

Wijders is, bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal dd. 10 Julij 1858, n°. 10, ter zake van hun gedrag bij de reeds genoemde krijgsverrigtingen op den 4den Junij 1857, de bronzen medaille voor moed en trouw toegekend aan de inlandsche fuseliers *Soerodonso*, n°. 46903, *Si Rogo*, n°. 46513, en *Mertodongso*, n°. 49628, allen van het garnizoens-bataillon te *Palembang*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 8sten Augustus 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Blijkens het Gouvernements-besluit van 9 Julij 1858, n°. 24, heeft het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd:

a. Magtiging te verleenen om, tot dat de Militaire weduwen en weezen- en Verhoogde pensioenfondsen geacht zullen moeten worden, overeenkomstig de grondslagen waarop zij thans rusten, in eenen normalen toestand te verkeeren, te blijven toepassen, het in de laatste jaren ten aanzien van het Verhoogd pensioenfonds aangenomen stelsel van gemengde subsidiën, en wel in dier voege, dat, bijaldien de overwinst van het Weduwen- en weezenfonds, na aftrek van minstens *f* 20,000 tot aanwas van diens kapitaal, over een gegeven jaar, ontoereikende mogt worden bevonden tot dekking van het te kort van het Verhoogd pensioenfonds over hetzelfde jaar, het ongedekt gebleven gedeelte van het te kort, zal worden te goed gedaan uit 's lands kas, bij wijze van verhooging van de jaarlijksche subsidie van *f* 27,000, toegestaan bij het Koninklijk besluit van den 27sten November 1842, n°. 76 (Indisch besluit van 24 Junij 1843, n°. 2);

b. het leger een nieuw en dadelijk werkend bewijs te geven van Hoogstderzelver belangstelling en welwillendheid in hetzelve, door te bepalen: »dat het Verhoogd pensioenfonds »is ontheven van de terugbetaling der som van méér dan »eene tonne gouds, die hetzelve bevonden is, onder 1 Janu»arij 1854, aan 's lands kas in *Indië* schuldig te zijn;"

terwijl ik met Zijne Excellentie den Minister van Koloniën vertrouw, dat 's Konings beschikking in deze, door het korps officieren der landmagt in *Indië* met erkentelijkheid zal worden ontvangen als eene regeling, die hunne belangen overeenbrengt met die van de fondsen, waaraan hunne teederste belangen niet minder innig verbonden zijn, dan die, van hunne door den dood na te laten betrekkingen.

Het is mij eene aangename taak het bovenstaande ter kennis van het leger te brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 20sten Augustus 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Ik heb de eer ter kennisse van het leger te brengen, dat mij, bij Gouvernements-besluit van den 11den Augustus 1858, n°. 7, zijn geworden de Koninklijke besluiten dd. 9 Junij 1858, nos. 46 en 47, luidende als volgt:

a. »De Luitenant-Generaal, Kommandant van het leger in *Nederlandsch-Indië*, Jhr. *F. V. A. Ridder de Stuers*, bij deze, met den 1sten October 1858, op de meest eervolle wijze, op daartoe gedaan verzoek, uit onze militaire dienst te ontslaan, onder dankbetuiging voor de langdurige, goede en trouwe diensten door hem aan den lande bewezen, met behoud van aanspraak op pensioen."

b. »Onzen Adjudant in buitengewone dienst, den Generaal-Majoor van het leger in *Nederlandsch Indië*, *J. van Swieten*, civiel en militair Gouverneur van *Sumatra's Westkust*, te benoemen tot Luitenant-Generaal en Kommandant van dat leger, een en ander gerekend van en met 1°. October 1858."

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 14den September 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Het heeft Z. M. den Koning, bij de besluiten van 3 Julij 1858, nos. 85 en 86, behaagd:

a. De tractementen, verknocht aan de rangen van eersten en tweeden luitenant bij het leger in *Nederlandsch-Indië* te verhoogen met *f* 240 (*twee honderd veertig gulden*) 's jaars, zoodat die tractementen, thans bedragende, bij de generale staven en bij de daarmede in betaling gelijkstaande wapens en diensten, respectievelijk *f* 2010 en *f* 1710, en bij de plaatselijke staven en het wapen der infanterie, respectievelijk *f* 1860 en *f* 1620, voortaan zullen zijn *f* 2250, *f* 1950, *f* 2100 en *f* 1860 's jaars;

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

met bepaling, dat deze verhoogde tractementen zullen ingaan: met 1 October 1858 voor de in *Nederlandsch-Indië* aanwezige officieren, en van en met den eersten der maand hunner ontscheping in *Indië* voor hen, die na het ingaan dezer verhoogde tractementen, uit *Nederland* in *Indië* zullen aankomen.

b. Te bepalen, dat de verlofstractementen, verknocht aan de rangen van eersten en tweeden luitenant bij het leger in *Nederlandsch-Indië*, die zullen worden toegekend, nadat de sub *a* verleende tractements-verhoogingen zijn ingegaan, worden verhoogd met *f* 50 (*vijftig gulden*) 's jaars, zoodat dezelve, thans bedragende bij de generale staven en bij de daarmede in betaling gelijkstaande wapens en diensten, respectievelijk *f* 1250 en *f* 1050, en bij de plaatselijke staven en het wapen der infanterie *f* 1200 en *f* 1000, voortaan zullen zijn *f* 1300, *f* 1100, *f* 1250 en *f* 1050.

In voldoening aan het bevel van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, mij kenbaar gemaakt bij de missive van den 1sten Gouvernements-Secretaris dd. 3 September 1858, nº. 2398, wordt hiervan mededeeling gedaan aan het leger, en zulks opdat men daarin een nieuw bewijs moge erkennen van Zijner Majesteits voortdurende belangstelling in het lot van den officier.

Gegeven in het Hoofdkwartier Batavia, den 21sten September 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Djambie is gevallen.

Na eenen hardnekkigen strijd van slechts vier uren, viel de hoofdplaats van dat Rijk met den vorstelijken kraton, beschermd door een twaalftal batterijen en bentings, waarop 50 stukken geschut en lilla's, op den 6den September jl. in handen der onzen.

Deze schoone overwinning zijn wij verschuldigd aan den on-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bezweken moed en den volhardenden ijver door de land- en zeemagt in vereenigde en wel bestuurde pogingen aan den dag gelegd.

Het is mij hoogst aangenaam door het Gouvernements-besluit van den 21sten September 1858, n°. 2, in staat gesteld te zijn deze roemvolle gebeurtenis aan het leger bekend te maken, en nog aangenamer is het mij de bijzondere tevredenheid te kunnen betuigen aan de landmagt, die tot deze gelukkige uitkomst zoo belangrijk heeft bijgedragen door haren moed en het beleid van haren aanvoerder, den Majoor der infanterie *J. W. C. van Langen.*

Hoofdkwartier BATAVIA, den 24sten September 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Officieren, Onder-officieren en Soldaten!

De Luitenant-Generaal *J. van Swieten,* Adjudant des Konings in buitengewone dienst, aanvaardt heden het bevel over het *Nederlandsch-Indische* leger, ingevolge de Koninklijke beschikkingen, bekend gemaakt in mijne Dagorder van den 14den September 1858.

Door dezen ervaren en, ten gevolge van een langdurig verblijf in uw midden, met uwe belangen zoo geheel bekenden Generaal, aan uw hoofd te plaatsen, heeft de Koning u een nieuw bewijs gegeven van de zorgen waarmede Zijne Majesteit uw welzijn behartigt.

Bij het verlaten van het schoone militaire standpunt waarop ik mij, voor nagenoeg vijf jaren, door het vertrouwen en de welwillendheid des Konings, geplaatst zag, is het mij eene behoefte, mijnen dank te betuigen, aan hen die met gezag bekleed zijn, voor de medewerking die zij mij schonken, en aan allen, voor de vele blijken van vertrouwen, die ik gedurende mijn kommandement heb mogen ontvangen. Weest verzekerd, dat de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

roem van het *Nederlandsch-Indische* leger, waarvan ik zoo dikmaals getuige was, en zijne welvaart, die ik, zoo veel in mijn vermogen was, heb trachten te bevorderen, bij mij steeds eene warme belangstelling zullen vinden.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 6den October 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
DE STUERS.

DAGORDER.

Aan het leger wordt bekend gemaakt, dat het bevel over hetzelve heden door mij is aanvaard.

Ik reken op de medewerking van alle officieren en minderen, om het leger te doen blijven wat het is en altijd was: een steun voor ons gezag in Nederlandsch-Indië, uitmuntend door moed en trouw.

Tot dat einde wordt »aan de officieren vaderlijke gestrengheid, aan de minderen stipte gehoorzaamheid aanbevolen, en aan allen gewilligheid en stipte inachtneming van het bevolen uiterlijk, — want, wie het verwaarloost, schendt het aan de uniform verschuldigde ontzag, en de uniform is het zinnebeeld van dat edele bedrijf vol zelfverloochening en zelfopoffering, waarop gij trotsch behoort te zijn. Vergeet niet, dat elk eigenaardig merkteeken van het leger, te beginnen met het vaandel, een zedelijk begrip uitdrukt en door U geëerd behoort te worden."

Ik heb U daar de woorden herhaald, die door een groot souverein en legerhoofd in het vorige jaar aan zijne troepen zijn gerigt, wijl zij ook op het Indisch leger van juiste toepassing zijn.

Aan de officieren, vooral die welke bij de troepen dienen, wordt wijders eene gestadige zorg aanbevolen voor de ontwikkeling van het zedelijke en verstandelijke gehalte hunner ondergeschikten. Zij zijn mannen, die aan onze leiding zijn toevertrouwd, om ze te vormen voor de afwering van gevaren buiten-, en de handhaving van de rust binnen'slands; maar aan welke ook buitendien onverpoosde belangstelling moet worden betoond en

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zorgen moeten worden gewijd, om ze, verbeterd en bekwamer dan zij tot ons kwamen, tot het burgerlijk leven te doen terugkeeren.

Ik zal mijn vertrouwen schenken aan hen, die daaraan beantwoorden, maar het terughouden aan wie daarmede strijdig handelt of daarin nalatig blijft.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 6den October 1838.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het heeft den Koning behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 3 September jl., n°. 18, te bevorderen tot Generaal-Majoor bij het leger in *Nederlandsch-Indië*, Zijner Majesteits beminden zoon *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, Prins van Oranje, Kolonel à la suite bij het wapen der infanterie van genoemd leger, met magtiging op Z. K. H. om, in afwijking van de bestaande bepalingen, de uniform te dragen van genoemd wapen.

De Gouverneur-Generaal heeft mij de vereerende taak opgedragen dit hernieuwd blijk van 's Konings sympathie voor het *Nederlandsch-Indisch* leger, namens Zijne Excellentie, bij Dagorder aan dat leger mede te deelen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 10den November 1838.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Aan het leger wordt bekend gemaakt dat het den Koning heeft behaagd:

Bij besluit van 24 Augustus 1858, n°. 68 (Indisch besluit van 26 October 1858, n°. 21), ter belooning voor hun gehouden gedrag bij de in November 1857 en Februarij 1858 plaats gehad hebbende expeditie op het eiland *Ceram*:

a. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

Den Gouverneur der Molukkche eilanden Jhr. *C. F. Goldman*, den thans met verlof in *Nederland* zijnden luitenant-kolonel der infanterie *J. C. H. J. de Veer*, de 1ste luitenants der infanterie *W. van Leijden* en *C. B. H. van Deutekom*, den officier van gezondheid 3de klasse *W. S. Cramer*, en den sergeant van het garnizoens-bataillon in de *Molukko's J. F. Goldman*, n°. 29721; met bepaling, dat de voornoemde onderofficier, wanneer uit den later aan de kanselarij te zenden, hem betreffenden dienststaat, mogt blijken, dat hij, op de dagteekening van voormeld Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad heeft bekleed, hij alsdan gerekend zal worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hem die soldij, indien hij op de dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met gewoon paspoort, de dienst reeds mogt hebben verlaten, van en met dat tijdstip zal worden uitgekeerd naar rede der door hem in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

b. Te bevorderen van ridder der 4de klasse tot ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde, den luitenant-kolonel der infanterie *D. L. de Brabant*.

c. Te bepalen, dat, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Nederlandsch-Indië*, eervol zullen worden vermeld:

De 1ste luitenant der infanterie *J. C. Hörner*, benevens de sergeant *A. van Helden*, n°. 20470, de korporaal *E. Aarmans*, n°. 19325, en de fuseliers *J. Bodeveld*, n°. 28377, en *J. van Dijk*, n°. 33432, allen van het garnizoens-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bataillon in de *Molukko's*, en de sergeant *C. Boers*, n°. 29420, met den korporaal *L. Verbeek*, n°. 35171, beiden van het wapen der artillerie.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft tevens, bij besluit van 26 October 1858, n°. 21, ter zake van de hierboven genoemde expeditie, aan de ondervolgende inlandsche onderofficieren en manschappen de daarbij vermelde beloonigen toegekend, als:

a. De bronzen medaille voor moed en trouw:

aan de inlandsche fuseliers *Drono*, n°. 60435, *Seila*, n°. 49318, en *Rodiwonso*, n°. 51318.

b. Eene eervolle melding:

aan den inlandschen sergeant *Sowitjojo*, n°. 53094, de inlandsche fuseliers *Kawar*, n°. 52956, en *Si-Bagon*, n°. 55640, en den inlandschen hoornblazer *Kromodongso*, n°. 51372, allen van het garnizoens-bataillon in de *Molukko's*, benevens den inlandschen fuselier *Rossodiepo*, n°. 61815, van het 9de bataillon infanterie.

§ 2. Als een vervolg op de Dagorder van den 20sten Mei jl., wordt aan het leger medegedeeld, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning almede behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 8 Mei jl., n°. 33 (Indisch besluit van 16 Augustus jl., n°. 38), alsnog te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, den sergeant *J. F. Berriotte*, n°. 25379 (sedert overleden), en de korporaals *J. Mathering*, n°. 32384, en *A. F. Abels*, n°. 26155, beide laatsten respectievelijk van het 10de bataillon infanterie en het korps sappeurs, en zulks voor hun gehouden gedrag bij de in bovengenoemde Dagorder gemelde krijgsverrigtingen op *Timor*.

Hoofdkwartier Batavia, den 17den November 1858.

De Luitenant-Generaal,

Adjudant des Konings in buitengewone dienst,

Kommandant van het Oost-Indisch leger,

VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld :

1°. Dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, als een vervolg op de Dagorder van den 20sten Mei 1858, bij Hoogstdeszelfs besluit van 9 October 1858, n°. 75 (Indisch besluit dd. 7 dezer, n°. 5), alsnog te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, de 1ste luitenants der artillerie *F. C. H. Gorissen* en *A. N. Coblijn*, ter zake der in Augustus en September 1857 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen op *Timor* (*Takaip* en *Lidak*), en

2°. dat bij besluit van den Gouverneur-Generaal dd. 10 November 1858, n°. 3, is goedgevonden en verstaan :

aan den 1sten luitenant der infanterie *H. A. Hartwig*, de tevredenheid van het Gouvernement te betuigen over den ijver en de kordaatheid door hem aan den dag gelegd, bij gelegenheid van den in den nacht van den 4den op den 5den September 1858 te *Menado* gewoed hebbenden brand.

Hoofdkwartier Batavia, den 31sten December 1858.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

De gedurende eenigen tijd door het Rijk van *Boni* aangenomen houding tegenover het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, getuigt ten duidelijkste van den zeer vijandigen geest van dat Rijk jegens hetzelve, van de zucht van dien staat om, in strijd met aangegane verbindtenissen, zich, ten koste van het gezag, de waardigheid en den invloed van het Gouvernement, te verheffen, en suppremátie uit te oefenen over de Vorsten en Rijken van *Celebes*, die, even als *Boni*, zijn toegetreden tot het in 1824 vernieuwd *Bongaisch* contract.

Door den overmoed van het Rijk van *Boni* werd zelfs onze vlag gehoond.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De voor al die grieven geëischte genoegdoening niet ontvangende, gebood de handhaving van het Nederlandsch gezag en der nationale eer dien overmoed te bestraffen en de aangedane beleediging te wreken.

Die eervolle taak werd aan een gedeelte onzer land- en zeemagt in deze gewesten opgedragen.

Na den 12den Februarij jl. *Badjoa* genomen te hebben, werd de hoofdplaats *Boni* op den 28sten dier maand bestormd, genomen en aan de vlammen prijs gegeven.

De Koningin en de Hadat vlugtten.

Groot waren 's vijands verliezen, die overal verjaagd werd.

Van onzen kant daarentegen zijn de verliezen slechts gering.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal heeft mij de vereerende taak opgedragen, langs dezen weg het Indisch leger Zijner Excellentie's »gelukwenschen en levendige belangstelling te doen ken»nen in de behaalde zege, die een nieuw en treffend bewijs levert »van de uitmuntende hoedanigheid van dat dappere leger, aan »hetwelk de verdediging van onze dierbaarste belangen in Neder»landsch-Indië is toevertrouwd".

Hoogst aangenaam is het mij het leger met deze tevredenheidsbetuiging van den Gouverneur-Generaal, Opperbevelhebber van Zr. Ms. land- en zeemagt in deze gewesten, bekend te maken.

Hoofdkwartier Batavia, den 17den Maart 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Bij Gouvernements-besluit dd. 3 Februarij jl., n°. 15, is mij opgedragen, de bijzondere tevredenheid van het Gouvernement te betuigen aan de landmagt, welke in de maand December 1858 deel genomen heeft aan de krijgsverrigtingen op het eiland *Bali*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(*Beliling*), en meer in het bijzonder aan haren kommandant, den Luitenant-Kolonel der infanterie *K. F. van Steijn van Hensbroek*.

Hoogst aangenaam is het mij aan die opdragt te voldoen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 17den Maart 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat ik, bij besluit dd. 16 Februarij jl., no. 1, ben gemagtigd, alsnog 's Gouvernements tevredenheid te betuigen aan het detachement der garnizoens-kompagnie te *Riouw*, hetwelk onder de bevelen van den 1sten luitenant *M. N. Niessen* heeft deelgenomen aan de bestorming en inname der bentings van den *Pangliema-Besar* te *Reteh*, op den 9den November 1858.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 17den Maart 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Met terugzigt op alinea 3 der Dagorder van den 6den April des vorigen jaars, is het mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 22 Januarij jl., no. 75 (Indisch besluit van den 12den dezer, no. 29), ter belooning van hun gehouden gedrag en hunnen betoonden moed en beleid, bij gelegenheid der expeditie in de maanden Januarij en Junij van het vorige jaar, tegen zeeroovers op de Noord-oostkust van het eiland *Flores:*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1°. te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

den kapitein-luitenant ter zee *P. A. Mathijssen*, kommandant van het stoomschip *Amsterdam;*

den luitenant ter zee 1ste klasse *J. C. H. van de Velde;*

den luitenant ter zee der 2de klasse *J. M. L. A. P. Wirix;*

den officier van gezondheid der 2de klasse bij de Nederlandsche marine *C. F. T. Hommel;*

den 1sten luitenant der infanterie van het Indisch leger *F. J. W. Mekern*, en

den marinier der 3de klasse *J. van Sprang.*

2°. Bij afzonderlijke Dagorder, zoo in *Nederland* als in *Oost-Indië*, eervol te doen vermelden:

den sergeant der infanterie van het Indisch leger *J. H. Emmerij*, n°. 17885;

den marinier der 3de klasse *H. J. L. Kloosterhuis;*

den schiemansmaat *J. de Bruijn;*

den ziekenoppasser *P. G. Eekman;*

de matrozen der 1ste klasse *J. Schoenmaker* en *M. Visser*, en den matroos der 2de klasse *E. de Haen.*

Voorts is, bij art. 3 van bovengenoemd besluit van den 12den dezer, n°. 29, door den Gouverneur-Generaal, ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen:

de bronzen medaille voor moed en trouw toegekend aan:

de inlandsche fuseliers *Bon*, n°. 49966, en *Kawie*, n°. 49767, en bepaald dat eervol zullen worden vermeld:

de inlandsche fuseliers *Pandjadrono*, n°. 61020, en *Montowiekromo*, n°. 61010, alle vier van het 3de bataillon infanterie.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 31sten Maart 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het is mij eene aangename taak aan het leger mede te deelen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 19 Februarij jl., n°. 72 (Indisch besluit van 8 dezer, n°. 6), te benoemen, tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de Heeren:

C. A. de Brauw, generaal-majoor der infanterie, thans met verlof in *Nederland*;

A. J. Andresen, kolonel der infanterie, gewezen lid der staats-commissie, ingesteld bij koninklijk besluit van 16 Junij 1857, n°. 90, en

P. H. Koster, luitenant-kolonel, chef van den generalen staf.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 29sten April 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal dd. 24 Maart jl., n°. 2, is ter kennis van het Militair Departement gebragt, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning heeft behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 8sten Februarij jl., n°. 64, tot belooning voor hun gehouden gedrag bij de verovering van *Djambi*, op den 6den September 1858:

a. Te bevorderen tot ridders der 3de klasse van de militaire Willems-Orde, de ridders der 4de klasse van die orde:

Van de zeemagt:

Den kapitein luitenant-ter-zee *M. F. Courier dit Dubekart*, kommandant der maritime middelen der expeditie.

Van de landmagt:

Den majoor der infanterie *J. W. C. van Langen*, kommandant der expeditie;

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

den kapitein der infanterie *J. F. Backerus*, chef van den staf der expeditie, en

den kapitein der infanterie *C. M. H. Kroesen* (thans majoor).

b. Te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, den indischen ambtenaar *P. T. Couperus*, resident van *Palembang*.

c. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:

Van de zeemagt:

Den kapitein luitenant-ter-zee *E. M. C. Baak*, kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

den luitenant-ter-zee 2de klasse *W. Sluijterman van Loo*, eerste officier aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, en

den luitenant-ter-zee 2de klasse *R. J. A. Bouricius*, als adjudant toegevoegd aan den kommandant der landmagt; benevens

de luitenants-ter-zee 2de klasse *J. D. J. van der Hegge Spies*, *W. Steffens*, Jonkh. *E. P. E. de Steurs* en *W. L. A. Gericke;*

den officier van gezondheid 3de klasse bij de marine *J. Letzer*, den kwartiermeester *J. J. Bijl*, en den 1sten bootsmansmaat *K. Ruisendaal*, allen behoorende tot de landingsdivisie;

den matroos 1ste klasse *W. Flipse*, den matroos 2de klasse *J. C. Hopman*, en den vuurstoker 2de klasse *J. W. de Kort*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

den machinist 3de klasse *J. W. Voskuil*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, en

den matroos 3de klasse *H. C. Schreuder*, behoorende tot de landings-divisie.

Van de landmagt:

Den 1sten luitenant der infanterie *L. J. F. A. de Lassasie;*

den 1sten luitenant der artillerie *E. J. W. W. van Dompseler;*

den 1sten luitenant der genie en sappeurs *J. K. Pluim Mentz;*

den fourier der infanterie *A. C. J. Arntzen*, stamboek n°. 40850, en den flankeur *H. Ligtvoet*, stamboek n°. 41533, sedert met gagement naar *Nederland;*

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

en zulks met bepaling:

dat, wanneer uit de later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienststaten van de hierboven genoemde onder-officieren, schepelingen en verdere manschappen, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van dat besluit, eenen anderen of hoogeren graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, op die staten onder dien hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met dien datum zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst door hen bekleeden graad genoten soldij.

d. Te bepalen, dat, zoo in *Indië* als in *Nederland*, bij afzonderlijke Dagorders, eervol zullen worden vermeld:

Van de zeemagt:

De luitenant-ter-zee 2de klasse *P. Zwaan*, dienende op Zr.Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen;*

de luitenant-ter-zee 1ste klasse *J. C. H. van de Velde*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de luitenant-ter-zee 2de klasse *C. A. C. van Kervel*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de luitenant-ter-zee 2de klasse Jonkh. *A. F. Meijer*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de luitenant-ter-zee 2de klasse *W. F. Meijen*, dienende op Zr. Ms. stoomkorvet *Groningen;*

de officier van gezondheid 2de klasse *J. C. Arend*, en

de officier van administratie 3de klasse *O. W. Gobius*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de officier van administratie 3de klasse *J. H. C. ten Hove*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen;*

de officier van administratie 3de klasse *J. A. Waldeck*, en

de officier van gezondheid 3de klasse *G. Goedkoop*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de adelborst 1ste klasse *D. M. G. de Swart*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de adelborst 1ste klasse *J. van Burg* en de kwartiermeester

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

A. C. Hommes, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen;*

de 1ste machinist *H. W. Fricke*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de machinist 2de klasse *J. C. Anokkee*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de schieman *J. Leck*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de sergeant der mariniers *H. P. Lucas;*

de schiemansmaat *J. ter Beek*, de marinier 1ste klasse *J. van Leeuwen*, en de matrozen der 1ste klasse *W. Tjeiks*, *A. J. Korber* en *H. Basten*, de drie laatsten dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de matroos 1ste klasse *W. Veenstra*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen;*

de matrozen der 1ste klasse *W. Anthonisse* en *W. 't Hoen*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de matroos 2de klasse *J. C. Geluk*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes;*

de matroos 2de klasse *J. F. ten Hove*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Onrust;*

de machinist 3de klasse *M. L. A. W. Komp;*

de marinier 3de klasse *J. Memmer*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, en de matrozen 3de klasse *J. H. Spee* en *H. Hijlkema*, dienende op Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen;*

de matrozen der 3de klasse *W. F. van den Hagen*, *J. Hoofd* en *G. Gronert*, en de ligtmatroos *J. van der Pijl*, de laatste dienende aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Onrust*, en

de gezagvoerder van het civiele stoomvaartuig *Bennet*, *H. F. Bernoster.*

Van de landmagt:

De officier van gezondheid 1ste klasse *J. Wrede;*

de officier van gezondheid 2de klasse *T. J. Jorritsma;*

de 1ste luitenant der infanterie *J. A. Häfeli;*

de adjudant-onderofficier der artillerie *N. Wirtz*, stamboek n°. 26952;

de sergeant-majoor der infanterie *P. J. Hartel*, stamboek n°. 30697;

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

de sergeanten der infanterie *M. G. Pfeiffer*, stamboek n°. 31890; *W. J. d'Avoine*, stamboek n°. 36561; *J. Munnik*, stamboek n°. 33572; *J. Brom*, stamboek n°. 31055; *R. Ruiter*, stamboek n°. 27593, en *T. W. van Bergen*, stamboek n°. 36140 (thans fourier);

de sergeant der artillerie *C. F. van der Heijden*, stamboek n°. 38980, en de flankeurs *W. van der Loo*, stamboek n°. 41175, en *G. J. Kappert*, stamboek n°. 36696.

Voorts heeft Zijne Majesteit, blijkens een kabinets-schrijven van wege Hoogstdezelve van 8 Februarij jl., n°. '64, magtiging verleend om aan den luitenant-ter-zee der 2de klasse *P. Roodzant*, kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, namens Hoogstdezelve te doen uitreiken, de eeresabel, met het opschrift:

»KONINKLIJK EEREBLIJK VOOR BETOONDE DAPPERHEID."

Wijders zijn bij bovengenoemd besluit van den Gouverneur-Generaal, ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen, aan de inlandsche onder-officieren, manschappen en schepelingen en de opvarenden van de Gouvernements-kruisbooten, toegekend de bijzondere beloonigen, achter hunne namen bekend gesteld.

Van de landmagt:

Aan den inlandschen fuselier *Saridjo*, stamboek n°. 31054, de zilveren medaille voor moed en trouw.

Den inlandschen sergeant *Karian*, stamboek n°. 57207; benevens de inlandsche fuseliers *Noijotroeno*, stamboek n°. 56488; *Sahidhin*, stamboek n°. 55008; *Singapio*, stamboek n°. 52226; *Norsian*, stamboek n°. 35898; *Kramodjojo*, stamboek n°. 57143, en *Sodrono*, stamboek n°. 59352, en de inlandsche hoornblazers *Saidin*, stamboek n°. 59369, en *Ronowidjoijo*, stamboek n°. 54446, de bronzen medaille voor moed en trouw.

Aan de inlandsche sergeanten *Redijodipo*, stamboek n°. 44164, en *Somana*, stamboek n°. 45989; benevens de inlandsche fuseliers *Sodongso*, stamboek n°. 57164 (thans korporaal); *Karijodrono*, stamboek n°. 57061; *Wongsodikromo*, stamboek n°. 55211; *Wierondriejo*, stamboek n°. 53238; *Setronleksono*, stamboek n°. 50209; *Sodrono*, stamboek n°. 51227; *Kromoredjo*, stamboek n°. 52352; *Boerik*, stamboek n°. 50827; *Amatsingaran*, stamboek n°. 59048; *Noijodrono*, stamboek n°. 55436; *Redsoleksonno*,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

stamboek n°. 59358; *Wirodrono*, stamboek n°. 55408; *Wongsodrono*, stamboek n°. 54921, en *Mentodrono*, stamboek n°. 58474, allen van het 12de bataillon infanterie, en aan den inlandschen kanonnier 1ste klasse *Latip*, stamboek n°. 50706, eene eervolle melding.

Van de zeemagt:

De inlandsche matrozen *Mertho*, stamboek n°. 6, en *Soidin*, stamboek n°. 75, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, en *Kassio II*, stamboek n°. 414, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, de bronzen medaille voor moed en trouw.

Den mandoor *Abbas*, stamboek n°. 397, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, eene eervolle melding.

Aan de juragans van de Gouvernements-kruisbooten n°. 26 en 32, *Kitjiel* en *Salidin*, de bronzen medaille voor moed en trouw, en aan die van de Gouvernements-kruisboot n°. 25, *Aboe Kassim*, eene eervolle melding.

Aan den joeroemoedie van de kruisboot n°. 25, *Alie*, en de mandoors van de kruisbooten n°. 26 en 32, *Samer* en *Sale*, benevens aan den matroos van de kruisboot n°. 32, *Dragman*, elk 3 maanden soldij, gezamenlijk ten bedrage van *f* 183.

Het strekt mij tot een waar genoegen al deze blijken van onderscheiding aan het leger mede te deelen.

Hoofdkwartier Batavia, den 12den Mei 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

§ 1. Ingevolge de bij besluit van 19 Mei 1859, n°. 3, aan het Militair Departement gedane opdragt, wordt mits deze, namens het Gouvernement, de bijzondere tevredenheid betuigd aan de officieren en manschappen, en meer in het bijzonder aan hunnen Kommandant, den Luitenant-Kolonel *G. F. Nauta*, ter zake hunner verrigtingen bij eenen in de maand Februarij 1859 ondernomen togt naar *Sintang*, tot herstel van de in die afdeeling verstoorde orde en ter bestrafling der oproerlingen aldaar.

§ 2. Aan het leger wordt medegedeeld, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 26 Februarij 1859, n°. 75 (Indisch besluit van 25 April 1859, n°. 6), den adjudant-onderofficier van het 16de bataillon infanterie *H. Michels*, n°. 21297, alsnog te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-orde, voor zijn gehouden gedrag bij de verovering der hoofdversterking van de vijandelijke linie *Solok Komba*, ter *Westkust van Sumatra*, in het jaar 1844.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 10den Junij 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
Bij afwezigheid en op last:
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 19 Februarij jl. de navolgende benoemingen te doen in de Orde van de Eikenkroon, te weten:

tot grootofficier,

den generaal-majoor *A. Meis*, civiel- en militair-gouverneur van *Sumatra's Westkust*.

tot kommandeur,

den kolonel *C. G. van Dentzsch*, chef van het wapen der artillerie;

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

den kolonel *J. C. Boelhouwer*, kommandant der drie bataillons infanterie te *Willem I*, en

den majoor *E. A. Haitink*, onderdirecteur der genie in de 2de militaire afdeeling op *Java*.

tot officier,

den dirigerend officier van gezondheid 2de klasse in de 2de militaire afdeeling op *Java*, *A. E. Waszklewiez*, en

den majoor der infanterie *W. J. Heisterkamp*, oud-kommandant van het garnizoens-bataillon der 1ste militaire afdeeling op *Java*.

tot ridder,

den kapitein *J. C. Rappard*, directeur der onderofficiers-school te *Mr. Cornelis*;

den kapitein der infanterie *G. S. J. J. D. Bijl de Vroe*, adjoint bij den generalen staf;

den kapitein der infanterie *T. C. J. Kroesen*, chef van den staf in de 2de militaire afdeeling op *Java*;

den kapitein der infanterie *H. L. Veenhuijzen*, oud-instructeur der onderofficiers-school te *Mr. Cornelis*;

den kapitein der artillerie *F.* jhr. *de Charon de St. Germain*;

den kapitein der infanterie *T. C. H. van Vloten*;

den ridmeester van het regiment O.-I. kavallerie *J. A. Kruseman*, oud-adjudant van den kommandant van dat regiment;

den officier van gezondheid 1ste klasse *M. T. Reiche*, en

den kapitein der infanterie *A. W. F. Heiligers*.

Het strekt het Militair Departement tot veel genoegen deze onderscheidingen ter kennis van het leger te brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 28sten Junij 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
Bij afwezigheid:
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het is mij eene aangename taak aan het leger mede te deelen, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning heeft behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 8 Mei 1859, n°. 53 (Indisch besluit van 24 Junij 1859, n°. 41), tot belooning van hun gehouden gedrag bij de bestorming en inname der bentings van den *Pangliema Besar* te *Reteh* op den 7den November 1858:

a. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-orde:

Van de zeemagt in Oost-Indië:

Den luitenant-ter-zee van de 1ste klasse *A. J. van Mansveld*;

de luitenants-ter-zee van de 2de klasse *K. C. Bunnik*, *W. J. Scholten van Aschat*, *L. F. H. Tuckermann*, Jhr. *C. H. O. van Heemskerk van Beest* en Jhr. *G. A. Tindal*;

den officier van gezondheid der 3de klasse *P. J. Feltkamp*;

den konstabel in het vaste korps dek- en onderofficieren *L. F. W. Meijer*;

den bootsman in voorschreven korps *J. D. Goppel*;

de kwartiermeesters *H. Oesters* en *P. Kivit*;

de matrozen der 1ste klasse *G. H. K. Freher*, *J. A. Blomguist* en *J. H. Metter*;

de matrozen der 2de klasse *J. F. C. Hanschen*, *H. F. Kemperaars*, *J. W. Tilleman*, *J. van Leeuwen*, *M. van Felsen*, *J. Boks* en *L. G. de Graaf*;

de matrozen der 3de klasse *F. C. Jansen*, *J. van den Berg*, *G. A. H. van Toor*, *J. van Schaijk* en *J. Goedel*;

den korporaal der mariniers *H. Thijssen*;

den marinier der 2de klasse *H. van der Kleij*.

Van de landmagt in Oost-Indië:

Den 1sten luitenant der infanterie *M. N. Niessen*, en de fuseliers *L. C. Beije*, stamboek n°. 29599, en *J. van de Bult*, stamboek n°. 32248 (sedert overleden), en zulks met bepaling:

dat, wanneer uit de later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienststaten van de hierboven genoemde onderofficieren, schepelingen en verdere manschappen, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van dat besluit, eenen anderen of hoogeren graad hebben bekleed, zij alsdan gere-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

kend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, op die staten onder dien hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met dien datum zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst door hen bekleeden graad genoten soldij.

b. Te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw:

den officier van gezondheid der 2de klasse van de zeemagt in *Oost-Indië W. I. Cramer von Baumgarten.*

c. Te bepalen, dat, zoo in *Indië* als in *Nederland*, bij afzonderlijke Dagorders, eervol zullen worden vermeld:

Van de zeemagt in Oost-Indië:

de kapitein luitenant-ter-zee *J. van Maurik*, stationskommandant in de wateren van *Riouw* en *Linga;*

de luitenant-ter-zee van de 1ste klasse *A. W. Keuchenius*, kommandant van de schoenerbrik *Padang;*

de luitenant-ter-zee van de 2de klasse Jhr. *A. C. van Haeften;*

de officier van gezondheid der 3de klasse *H. van Stockum;*

de eerste bootmansmaat *C. Schlie* en de vierde zeilmaker *L. A. Jansen.*

Van de landmagt in Oost-Indië:

de fuseliers *J. H. van de Voort*, n°. 30671, en *T. Sant*, n°. 29093.

Wordende hierbij tevens medegedeeld, dat de luitenant-ter-zee 1ste klasse *A. J. Kroef*, kommandant der expeditie, bereids bij Koninklijk besluit van 25 Maart 1859, n°. 54, is benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-orde, en gelijktijdig bevorderd tot ridder der 3de klasse van die orde, en dat aan de voordragt tot benoeming tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-orde van de mariniers der 3de klasse *F. van Roben Hausen* en *J. Boom*, en van den fuselier *G. de Wolff*, n°. 36869, geen gevolg is kunnen gegeven worden, vermits gebleken is zij sedert aan hun bekomen wonden zijn overleden.

Wijders heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

bovengenoemd besluit, ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen, goedgevonden:

1°. Toe te kennen:

a. aan den inlandschen korporaal *Moewah*, n°. 52770, en den inlandschen fuselier *Raksampat*, n°. 49486, de bronzen medaille voor moed en trouw;

b. aan den djoeragan van de Gouvernements-kruisboot n°. 31, *Abdul Rachman*, de zilveren medaille voor moed en trouw, ter vervanging van de hem vroeger uitgereikte bronzen medaille voor moed en trouw;

c. aan den djoeragan *Saban* en de djoeroemoedies *Saha* en *Rassidin*, dienende aan boord van de Gouvernements-kruisboot n°. 60, de bronzen medaille voor moed en trouw.

2°. Eervol te vermelden:

de inlandsche fuseliers *Singodrono*, n°. 53799, en *Sarimin*, n°. 58980;

den djoeragan *Awan*, den djoeragan-moedi *Djalap* en den matroos *Mamoet*, alle drie dienende aan boord van de hulpboot van den Onderkoning van *Riouw*.

3°. Aan de volgende personen, wegens hun moedig gedrag bij meergemelde krijgsverrigtingen, toe te kennen, als:

a. aan het hoofd der Boeginesche hulptroepen, *Abdul Karim*, de zilveren medaille voor moed en trouw, met een toepasselijk getuigschrift;

b. aan het Maleische hoofd *Radja Anie*, de bronzen medaille voor moed en trouw, met een toepasselijk getuigschrift;

c. aan de inlanders, behoord hebbende tot de Boeginesche hulptroepen, *Abdul Pata*, *Walinga* en *Boedie*, de beide eerstgenoemden ieder *f* 100 (honderd gulden) en den laatsten *f* 50 (vijftig gulden).

Hoofdkwartier BATAVIA, den 20sten Julij 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 29 Mei 1859, n°. 38 (Indisch besluit van 22 Julij 1859, n°. 4), ten vervolge op de besluiten van den 17den Februarij en 9den October 1858, nos. 84 en 75 (Dagorders van 20 Mei en 31 December 1858), houdende toekenning van eervolle belooningen aan diegenen der zee- en landmagt, die zich bij de in Augustus en September 1857 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen op *Timor* (*Takaip* en *Lidak*) hebben onderscheiden, ter zelfder zake alsnog te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-orde, den kapitein der infanterie *L. J. F. Timmermans;*

zijnde genoemd officier bij een besluit van 1 Junij 1859 almede benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 3den Augustus 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

De Koning heeft met belangstelling kennis genomen van het op den 28sten Februarij jl. in de velden van *Boni* volbragte roemrijke wapenfeit (het slaan der vijandelijke benden en het in de asch leggen der hoofdplaats *Boni*), en het is de wil van Zijne Majesteit dat Hoogstdeszelfs tevredenheid worde betuigd over het beleid der verrigtingen en over de volharding en den moed der troepen.

Het is mij eene genoegelijke taak door deze aan 's Konings wensch te voldoen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 11den Augustus 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat ik, bij besluit dd. 9 Junij jl., n°. 86, ben gemagtigd, de bijzondere tevredenheid van het Gouvernement te betuigen aan het detachement der landmagt, hetwelk heeft deelgenomen aan de expeditie tegen de kampong *Saribanoa*, op de *Noord-Westkust* van het eiland *Sipora*, in de maand April jl., tot bestraffing van den verraderlijken moord door de inwoners van voormelde kampong gepleegd aan den luitenant-ter-zee 2de klasse *J. P. Uijttenhoven* en aan twee inlandsche matrozen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 11den Augustus 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger.
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat ik, bij besluit dd. 3 dezer, gemagtigd ben 's Gouvernements tevredenheid te betuigen aan de landmagt, welke in dit jaar deel genomen heeft aan de bezetting der tusschen *Benkoelen* en *Palembang* gelegen onafhankelijke districten *Redjang* en *Ampat Lawang*, en meer in het bijzonder aan den Luitenant-Kolonel der infanterie *H. Cobet* en den Majoor van dat wapen *M. L. G. van den Bergh*, onder wier leiding de vestiging in die districten is tot stand gebragt.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 19den September 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat de Luitenant-Kolonel *P. H. Koster*, bij Gouvernements-besluit van 8 dezer, n°. 42, is benoemd tot Kolonel, met handhaving in zijne tegenwoordige betrekking van Chef van den Generalen Staf van het leger in *Nederlandsch Indië*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 19den September 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het strekt mij tot genoegen ter kennisse van het leger te brengen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 14 Julij jl., te benoemen in de orde van de Eikenkroon:

tot kommandeur,

den gepensionneerden generaal-majoor titulair *J. B. J. Sutherland*, en

tot ridder,

den met verlof in *Nederland* aanwezigen betaalmeester der 2de klasse *H. Kaula*.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 22sten September 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het heeft Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd Hoogstdeszelfs landgoed *Bronbeek*, aan den *Velperweg* nabij *Arnhem*, gelegen in een der schoonste en gezondste streken van *Nederland*, ten geschenke te geven tot de oprigting van het koloniaal militair invalidenhuis, tot welks daarstelling reeds vroeger was besloten

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(Dagorder van 26 September 1857); zullende spoedig de vereischte maatregelen worden genomen hetzelve voor zijne nieuwe bestemming in te rigten.

»Wij haasten ons," zegt Zijne Excellentie de Minister van koloniën, »deze grootmoedige schenking van den Koninklijken beschermheer van het daar te stellen Invalidenhuis te vermelden, als een nieuw en openbaar blijk van 's Konings hooge belangstelling in het leger in 's Rijks overzeesche bezittingen, waardoor den ouden en door den vijand verwonden soldaat eene onbezorgde toekomst wordt bereid."

»En," vervolgt Zijne Excellentie, »verheugen wij ons in het vooruitzigt, dat nu spoedig de gelegenheid zal aanwezig zijn om den invalid der koloniale landmagt, ter belooning van bewezen diensten, met liefderijke zorgen te omringen, ten einde voor hem een schoon verleden te verbinden aan een gelukkig heden; niet minder is het te wenschen, dat zulk een bemoedigend vooruitzigt vele onzer landgenooten zal opwekken tot vrijwillige dienstneming bij het Indisch leger, dat zoo menigvuldige blijken geeft van moed, beleid en trouw."

Ik voldoe gaarne en onverwijld aan den mij opgedragen last om deze schenking van Z. M. onzen Koning ter kennis te brengen van het leger, overtuigd dat elkeen, die tot dat leger behoort, in Zijner Majesteits milde en grootmoedige gift eene aansporing te meer zal vinden om nog lang tot het Indisch leger te blijven behooren, en tot eene, nimmer te kort schietende, eer- en roemvolle pligts-betrachting.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 4den October 1859.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Het is mij aangenaam aan het leger te kunnen mededeelen, dat het Z. M. behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 16

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Augustus jl., n°. 53 (Indisch besluit van den 7den October d. a., n°. 1), ter belooning van hun gehouden gedrag bij de krijgsverrigtingen in het Sintangsche (Boven-Melawie) gedurende de maand Februarij 1859:

1°. Te benoemen:

a. tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw:

den luitenant-kolonel der infanterie *G. F. Nauta*, waarnemend resident der *Wester-Afdeeling van Borneo*.

b. tot ridders der militaire Willemsorde 4de klasse:

den assistent-resident van *Sintang*, *H. von Gaffron*;

den officier van gezondheid der 3de klasse *E. van Hengel*;

de 1ste luitenants der infanterie *J. Conrad* en *A. Luijmes* en den fuselier *G. Kramer*, n°. 17939; de drie laatstgenoemden van het garnizoens-bataillon der genoemde afdeeling; met bepaling, dat, wanneer uit den later aan de kanselarij te zenden dienststaat van den zoo even genoemden fuselier, mogt blijken, dat hij, op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit, eenen graad heeft bekleed, hij alsdan gerekend zal worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien graad te zijn aangeduid, en dat aan hem die soldij, indien hij, op de dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogt hebben verlaten, van en met dat tijdstip zal worden uitgereikt naar rede der door hem in dien graad genoten soldij.

2°. Bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, eervol te doen vermelden, den kapitein *F. J. M. Westerbaen Schmidt* en den sergeant *G. C. S. Verdier*, n°. 39175; beiden van het garnizoens-bataillon der *Wester-Afdeeling van Borneo*.

Wijders heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij bovengenoemd besluit, ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen, goedgevonden:

1°. Toe te kennen:

a. de zilveren medaille voor moed en trouw aan den inlandschen keursoldaat *Sarieman*, n°. 37394;

b. de bronzen medaille voor moed en trouw aan den inlandschen keursoldaat *Kortowiedjojo*, n°. 60427;

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

den inlandschen infanterist 1ste klasse *Martodikromo*, n°. 47486, en

de inlandsche hoornblazers *Saridja*, n°. 48417, en *Aaksar*, n°. 55450; de vier eerstgenoemden van het garnizoens-bataillon der *Wester-Afdeeling van Borneo* en de laatste van het 10de bataillon infanterie.

2°. Eervol te vermelden:

den inlandschen korporaal *Nieta*, n°. 54190, van het 10de bataillon infanterie, en den inlandschen fuselier *Kaboel*, n°. 64322, van het garnizoens-bataillon der *Wester-Afdeeling van Borneo*.

Hoofdkwartier Batavia, den 17den November 1859.

Bij afwezigheid en op last van den
Bevelvoerenden Generaal,
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

Met terugzigt op de Dagorder van den 11den Augustus jl., is het voor het Militair Departement eene aangename taak ter kennisse van het leger te brengen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 14 September jl., n°. 99 (Indisch besluit van 12 November daaraanvolgende, n°. 41), ter belooning dergenen, die zich bij de expeditie tegen de kampong *Saribanoa*, op de *Noord-Westkust* van het eiland *Sipora*, in de maand April jl., tot bestrafling der moordenaars van den luitenant ter zee 2de klasse *J. P. Uijttenhoven* en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden:

1°. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-orde:

Van de zeemagt:

Den luitenant ter zee der 1ste klasse *R. L. de Haes*, en den officier van gezondheid der 2de klasse *H. L. Vernhout*.

Van de landmagt:

Den tijdelijk bij het *Oost-Indisch* leger gedetacheerden

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1sten luitenant der infanterie van het leger in *Nederland* *J. J. G. Hennequin*, en

den sergeant *J. H. W. Schultze*, n°. 25336, van het 17de bataillon infanterie;

met bepaling, dat, wanneer uit den later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienststaat van genoemden onder-officier, mogt blijken, dat hij, op de dagteekening van dat besluit, eenen anderen of hoogeren graad heeft bekleed, hij alsdan gerekend zal worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid, en dat aan hem de ridder-soldij, indien hij, op de dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogt hebben verlaten, van en met dien datum zal worden uitgekeerd naar rede der door hem in den laatst door hem bekleeden graad genoten soldij.

2°. Bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Nederland* als in *Oost-Indie*, eervol te vermelden:

Van de zeemagt:

De luitenants ter zee 2de klasse *J. L.* Baron *van Isselmuden* en *C. A. Jeekel*;

den korporaal der mariniers *J. P. Sterkman*;

den derden schiemansmaat *J. G. F. Lambrechts*;

den hofmeester der officieren *C. Slieker*;

den matroos der 2de klasse *F. J. Tromp*;

de matrozen der 3de klasse *J. Italiaander* en *W. H. Guenther*, benevens den ziekenoppasser *N. M. Spijkhooven*.

Van de landmagt:

Den 1sten luitenant *A. P. W. Meis*, en

den sergeant *J. H. Boerlager*, n°. 31876, (sedert overleden); beiden van het wapen der infanterie.

Voorts heeft Zijne Majesteit, blijkens een kabinets-schrijven van wege Hoogstdezelve, insgelijks gedagteekend 14 September jl., n°. 99, magtiging verleend aan den luitenant ter zee 2de klasse *F. H. P. van Alphen*, namens Hoogstdezelve, te doen uitreiken de eeresabel, met het opschrift: » *Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid.*"

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wijders heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij bovengenoemd besluit, goedgevonden en verstaan:

a. Ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen aan de inlandsche schepelingen en militairen toe te kennen de bijzondere beloonigen, achter hunne namen bekend gesteld:

Van de zeemagt:

Aan den mandoor *Saidin III* en de inlandsche matrozen *Kromo Sentieko*, *Sokromo* en *Gabdur Agman*, de bronzen medaille voor moed en trouw.

Van de landmagt:

Aan de inlandsche fuseliers *Sakgo*, n°. 60937, *Pahing*, n°. 63116, *Sodipo*, n°. 58049, en *Saroe*, n°. 63289, de drie eerstgenoemden van het 17de bataillon infanterie en de laatste van het garnizoens-bataillon van *Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden*, de bronzen medaille voor moed en trouw.

b. Ter zelfder zake *toe te kennen*:

1. Eene geldelijke belooning aan de handelaars te *Padang Radja*, *Braim* en *Simemmon*, benevens aan den inlandschen varensgezel, dienst hebbende gedaan als loods, *Si Itam*.
2. De bronzen medaille voor moed en trouw aan den mandoor *Mohomot Karim*, dienende aan boord van de Gouvernements-kruisboot n°. 11, gestationneerd ter *Westkust van Sumatra*.
3. Aan den matroos *Jodongso*, mede dienende aan boord van evengemelde kruisboot, eene som van *f* 27.— (*zeven en twintig gulden*), zijnde 3 maanden soldij.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 8sten December 1859.

Bij afwezigheid van den bevelvoerenden Generaal:

De Chef van den Generalen Staf,

KOSTER.

DAGORDER.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Opperbevelhebber der land- en zeemagt beoosten de *Kaap de Goede Hoop*, heeft met innig genoegen de tijdingen ontvangen

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

nopens de inname van *Sindjaij* en de behaalde overwinning te *Boni*, waarbij land- en zeemagt op nieuw blijken van trouw, dapperheid en volharding hebben aan den dag gelegd.

Ten blijke dier tevredenheid is eene kabinets-missive aan den Kommandant van het leger gerigt, waarvan de inhoud luidt als volgt:

BUITENZORG, den 17den December 1859.

»De achtervolgend van Uwe Excellentie ontvangen telegrammen »van 4 December, houdende mededeeling van de inname van *Sind-*»*jaij*, en van 10 dezer, waarin zij mij van de behaalde overwin-»ning te *Boni* kennis geeft, zijn mij bijzonder aangenaam en »welkom geweest.

»Het overmoedig *Boni* is op voorbeeldige wijze getuchtigd. De »aangerande Nederlandsche eer is op indrukwekkende wijze ge-»wroken; de roem onzer wapenen is weder op zegevierende wijze »gehandhaafd, en de weerklank, die dit vinden zal in den gan-»schen Indischen Archipel, kan niet anders dan voordeelig terug »werken op den eeuwenheugenden Nederlandschen invloed en op »ons staatkundig overwigt in deze gewesten.

»Ik vind mij genoopt de expeditionnaire land- en zeemagt »mijne bijzondere tevredenheid te betuigen, onze brave strijders »met den verworven nieuwen lauwer geluk te wenschen, en wel »in de eerste plaats hunnen waardigen aanvoerder, aan wiens »beleid de verkregen uitkomsten te danken zijn, en die daardoor »zoo krachtig bijgedragen heeft tot schraging van het Nederland-»sche gezag in onze Oost-Indische bezittingen.

»Ik zal mij beijveren deze heugelijke tijding aan onzen geëer-»biedigden Koning over te brengen, die, ik houd mij daarvan »overtuigd, dit berigt met levendige sympathie ontvangen zal.

»Intusschen noodig ik Uwe Excellentie uit, om voor 's hands »de betuiging mijner erkentelijkheid en bijzondere tevredenheid »aan de expeditionnaire land- en zeemagt en aan het leger over »te brengen."

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
CHS. F. PAHUD.

In voldoening aan het slot van dat schrijven, waartoe het Militair Departement een afschrift van die bijzondere tevreden-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

heidsbetuiging ontving, acht dat Departement zich gelukkig het leger met dezen zoo spoedigen en gunstigen uitslag der naauwelijks tegen het rijk van *Boni* heropende krijgsverrigtingen in wetenschap te kunnen stellen, en hetzelve van den indruk te doen kennis dragen, die de behaalde overwinning door een deel onzer wapenbroeders, allerwege heeft mogen te weeg brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 24sten December 1859.

Bij afwezigheid van den bevelvoerenden Generaal,
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

Bij verschillende reeds in het officiële gedeelte der *Java*-couranten verhandelde besluiten heeft het Z. M. den Koning behaagd:

a. Te verhoogen de traktementen van de kolonels bij de speciale diensten en wapens, zoomede van alle luitenant-kolonels, majoors en kapiteins van het leger;

b. op te heffen het fonds der verhoogde pensioenen, en het brengen ten laste van de koloniale geldmiddelen van de op dat fonds aangewezene pensioenen; en te verhoogen, ten laste dier geldmiddelen, de toekomstig aan de officieren van het leger te verleenen pensioenen tot het zamengevat cijfer der thans afzonderlijk toegekend wordende lands- en verhoogde pensioenen;

c. vast te stellen eene nieuwe en gedeeltelijk verhoogde schaal van verlofs-traktementen naar *Nederland* en het heffen eener mindere contributie van die traktementen;

d. vast te stellen eene nieuwe en verhoogde schaal van weduwen-pensioenen, en

e. de gagementen van de Europesche soldaten, korporaals, fouriers en sergeanten te verhoogen.

Het Gouvernement heeft het Militair Departement, bij besluit van 13 December 1859, n°. 42, aangeschreven om de bovengenoemde Koninklijke besluiten bij Dagorder te brengen ter kennis van het *Indisch* leger, als nieuwe bewijzen van Zijner Majesteits

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

voortdurende belangstelling en bijzondere welwillendheid in alles wat deszelfs welzijn betreft.

Was het korten tijd geleden voor het Militair Departement eene aangename taak, om, bij Dagorder van den 4den October jl., mededeeling te doen van 's Konings grootmoedige schenking van Hoogstdeszelfs landgoed *Bronbeek* aan het leger voor de oprigting van een koloniaal militair invalidenhuis, met een niet minder erkentelijk gevoel voldoet dat Departement thans aan de bovengegeven opdragt.

In elk dier verschillende beschikkingen zal het *Indisch* leger een nieuw bewijs vinden van 's Konings hooge en voortdurende belangstelling in deszelfs welzijn, en moge hetzelve aan de eene zijde trotsch wezen op die welwillende deelneming van zijnen Vorst, aan den anderen kant zal het daarin aansporing te meer vinden — het Militair Departement is er van overtuigd — tot volharding in eene den goed' soldaat kenmerkende, op eergevoel en pligtbesef steunende, toewijding aan 's Konings dienst, als het eenige maar ook schoone middel, om zich die welwillende en voortdurende belangstelling van Onzen geëerbiedigden Koning waardig te blijven toonen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 24sten December 1859.

Bij afwezigheid van den bevelvoerenden Generaal,
De Chef van den Generalen Staf,
KOSTER.

DAGORDER.

Als een vervolg op de Dagorder van den 12den Mei van dit jaar, wordt aan het leger medegedeeld, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 24 October jl., no. 7 (Indisch besluit van den 9den dezer, no. 4), alsnog te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde, den officier van gezondheid der 2de klasse *T. J. Jorritsma* en den tot herstel van gezondheid met verlof in *Nederland* aanwezigen 2den luitenant der infanterie *J. D. de Bruijn*, voor hun gehou-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

den gedrag bij de verovering van *Djambi*, op den 6den September 1858.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 28sten December 1859.

Bij afwezigheid van den bevelvoerenden Generaal,

De Chef van den Generalen Staf,

KOSTER.

DAGORDER.

Door den in het begin van het jaar 1859 in het rijk van *Bandjermasin* uitgebarsten opstand werd het gezag van het *Nederlandsch Indisch* Gouvernement in de *Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo* ernstig bedreigd.

De waardigheid van dat gezag en de nationale eer gebood de opstandelingen krachtdadig te bestraffen en de door hen op *Nederlandsche* onderdanen gepleegde gruwelen te wreken.

Die eervolle taak werd aan een gedeelte onzer zee- en landmagt in deze gewesten opgedragen.

Aan die vereenigde zee- en landmagt mogt het door moed, beleid en volharding, van den beginne af aan wel is waar gelukken den door godsdienstijver tot het uiterste gedreven vijand in zijne schuilhoeken op te sporen, en hem allerwege met groot verlies uit zijne goed aangelegde versterkingen te verdrijven, doch, begunstigd door het terrein, slaagde hij er nogtans in zich te herstellen en meer binnen 's lands weder te verzamelen. Doch ook hier bleef zijn overmoed niet ongestraft, en de intusschen daartoe van *Java* van lieverlede toegezondene ruimere middelen stelden die magten in staat hem, vooral in de afgeloopen maand Februarij, door de bijna gelijktijdige verrigtingen tegen *Amoenthay*, *Tjambaaij* en in de *Boven-Doesson*, zoomede door het afslaan van eenen door hem ondernomen aanval op onze sterkte te *Marabahan*, groot ontzag voor onze wapenen in te boezemen, en een stand van zaken te doen geboren worden, waardoor een spoedig herstel van rust en orde in dat gewest is voorbereid.

Het Gouvernement heeft die verrigtingen met welgevallen aanschouwd, en daarin aanleiding gevonden mij, bij art. 1 van het

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

besluit dd. 24 dezer, n°. 1, te magtigen, deszelfs tevredenheid te betuigen aan de landmagt die aan laatstgenoemde krijgsverrigtingen heeft deelgenomen, en in het bijzonder aan haren kommandant, den majoor der infanterie *G. M. Verspijck*.

Hoogst aangenaam is het mij bovenvermelde tevredenheidsbetuiging ter kennisse van het leger te brengen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 27sten Maart 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat het Zijne Majesteit den Koning heeft behaagd:

Bij Hoogstdeszelfs besluit van 21 December 1859, n°. 60 (Indisch besluit van 23 Februarij jl., n°. 33), den met verlof in *Nederland* aanwezigen kapitein der infanterie *J. C. Steenbergen*, voor zijn gedrag bij eene expeditie tegen de zeeroovers op de noordkust der *Minahassa*, in de maand April 1856, alsnog te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde; en

bij Hoogstdeszelfs besluit van den 23sten Januarij jl., n°. 64 (Indisch besluit van den 10den Maart jl., n°. 3), te benoemen tot ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, den met verlof in *Nederland* aanwezigen Intendant der 1ste klasse der militaire administratie (hoofdintendant) *J. E. van der Smissen*.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 2den April 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Bij den brand, welke in den nacht van den 1sten op den 2den Februarij 1860 de binnen de redoute te *Telok-Betong* gelegen militaire gebouwen teisterde, heeft de bezetting, daarin voorgegaan door hare officieren, zich bij de aangewende pogingen tot blusschen loffelijk gedragen en daardoor grootere onheilen voorkomen.

Daartoe, bij 's Gouvernements-besluit dd. 22 Maart daaraanvolgende, n°. 22, gemagtigd, is het mij dan ook aangenaam aan die bezetting in het algemeen, ter zake voorschreven, de tevredenheid der regering te betuigen, en meer in het bijzonder aan den majoor der infanterie *W. J. Heisterkamp*, den officier van gezondheid der 2de klasse *L. J. de Roock*, de 1ste luitenants der infanterie *G. A. Haentjens Dekker*, *C. J. M. de Wilde* en *L. C. Kornfeldt*, den adjudant-onderofficier-kwartiermeester *J. Maasland*, algem. stamb. n°. 33224, den sergeant-majoor der infanterie *L. Lemoine*, algem. stamb. n°. 37467, den fourier der infanterie *E. E. Christ*, algem. stamb. n°. 36676, en de Europesche fuseliers *J. Hert* en *J. E. Grisard*, algem. stamb. n°. 40168 en 40806, die in de gelegenheid zijn geweest zich daarbij, boven anderen, te onderscheiden.

Gegeven in het Hoofdkwartier BATAVIA, den 13den April 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Mij is opgedragen aan het leger mede te deelen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van 19 Februarij jl., n°. 70 (Indisch besluit dd. 8 dezer, n°. 8), den Luitenant-Generaal *J. van Swieten*, kommandant van het *Oost-Indisch* leger, adjudant des Konings in buitengewone dienst, ter zake der door Zijne Excellentie als kommandant en chef der tweede *Bonische* expeditie bewezene uitstekende diensten, in de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

militaire Willems-Orde te bevorderen van ridder der 3de klasse tot kommandeur.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 18den April 1860.

De Sous-Chef van den Generalen Staf,
FLUGI VAN ASPERMONT.

DAGORDER.

Het heeft den Koning behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van 11 Maart jl., n°. 45, te bevorderen tot Luitenant-Generaal bij het leger in *Nederlandsch Indië*, Zijner Majesteits beminden zoon *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, Prins van Oranje, Generaal-Majoor bij het gemelde leger.

Mij is door den Gouverneur-Generaal de vereerende taak opgedragen, dit hernieuwd blijk van 's Konings belangstelling voor het *Nederlandsch Indisch* leger, bij Dagorder mede te deelen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 19den Mei 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Aan het leger wordt bekend gemaakt, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning heeft behaagd:

A. Bij besluit van 17 Mei 1860, n°. 53 (Indisch besluit dd. 8 Julij 1860, n°. 2), te bevorderen van ridder der 4de klasse tot ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde, den thans op zijn verzoek gepensionneerden Luitenant-Kolonel der infanterie *G. F. Nauta*, gewezen waarnemend Resident der *Westerafdeeling van Borneo*, en zulks voor zijn beleidvol, krachtig en moedig gedrag, bij gelegenheid van de inhechtenisneming op den 8sten Februarij 1860,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

onder zeer moeijelijke omstandigheden, te *Sangauw*, van zekeren zich Sulthan van *Broenai* noemenden persoon.

B. Bij besluit van 13 April 1860, n°. 79 (Indisch besluit dd. 9 Julij 1860, n°. 4), ter belooning voor hun gehouden gedrag bij de gedurende de jaren 1858 en 1859 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in het *Palembangsche:*

a. te bevorderen van ridders der 4de klasse tot ridders der 3de klasse van de militaire Willems-Orde, den majoor *M. L. G. van den Bergh*, en den 1sten luitenant-adjudant *H. W. C. van Stuwe*, beiden van het wapen der infanterie;

b. te benoemen tot ridder van den *Nederlandschen Leeuw*, den officier van gezondheid der 2de klasse bij de militaire geneeskundige dienst *C. D. T. Husemann;*

c. te benoemen tot ridders der 4de klasse bij de militaire Willems-Orde:

1. Van het wapen der infanterie: den kapitein (thans majoor) *J. G. G. H. Strengnaerts*, de 1ste luitenants *J. Tomei*, *N. Volkerts*, *F. F. Onderstijn*, *H. G. de Grijs* en *C. P. J. Kauffmann*, den sergeant-majoor *J. H. Schäfer*, n°. 40595, de sergeanten *N. B. Zeijdelaar*, n°. 23968, *W. Frich*, n°. 27829, *P. Mallan*, n°. 28120, en *J. P. Rackee*, n°. 28718; den fourier *J. D. Hoekwater* (sedert sergeant-majoor), n°. 30031, den korporaal *F. van Antwerpen* (sedert sergeant), n°. 29802, en de fuseliers *P. Jolen*, n°. 38067, en *W. Meijer*, n°. 29723;

2. van het wapen der artillerie: den 1sten luitenant *A. R. W. Geij van Pittius*, den adjudant-onderofficier *W. E. P. Monhemius*, n°. 31718, en den korporaal *A. Leger*, n°. 31379;

en zulks met bepaling, dat, wanneer uit de later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienststaten van de tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde benoemde militairen beneden den rang van officier, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van gezegd Koninklijk besluit, een' anderen of hoogeren rang of graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren rang of graad te zijn aangeduid, en voorts dat aan hen de ridder-soldij, indien zij, op de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

dagteekening van dat besluit, hetzij met gagement of met een gewoon paspoort, de dienst reeds mogten hebben verlaten, van en met dien datum zal worden uitgekeerd naar rede der door hen in den laatst door hen bekleeden graad genoten soldij.

d. Eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke Dagorders, zoowel in *Nederland* als in *Indië:*

1. Van de militaire geneeskundige dienst: den officier van gezondheid der 3de klasse *C. A. M. M. M. von Ellenrieder;*
2. van het wapen der infanterie: de kapiteins *K. F. Schultze*, *F. A. Horrmann*, *J. L. d'Harvant* en *P. E. A. van der Wijck* (sedert overleden), den 1sten luitenant *J. H. C. Godin* en den 2den luitenant *H. H. van Valkenburg* (sedert 1ste luitenant), den sergeant *C. Jörgensen*, n°. 39644 (sedert sergeant-majoor), de fuseliers *G. C. Hennicke*, n°. 42672 (sedert korporaal), *A. L. Barriel*, n°. 36728, *F. Vannestes*, n°. 40960, en *H. Vogelzang*, n°. 32604, en den zieken-oppasser *T. Smulders*, n°. 25265;
3. van het wapen der artillerie: den sergeant *H. G. van Eldik*, n°. 29494, de korporaals *H. Cleuren*, n°. 39633 (sedert sergeant), en *J. de Groen*, n°. 24043 (sedert bij de hospitaal-dienst), de kanonniers der 1ste klasse *J. F. van der Eecken*, n°. 29275 (sedert overleden), *M. J. Swaab*, n°. 31770, *W. Schoutese*, n°. 36068, *J. van Baalen*, n°. 20252, en *F. A. Schott*, n°. 27169.

Wijders heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, bij het sub B genoemd besluit, goedgevonden, ter zake van dezelfde krijgsverrigtingen, toe te kennen aan den Afrikaanschen fuselier *Uithoven*, n°. 16955 (sedert gegageerd), en den inl. sergeant *Ketjil*, n°. 50721, de zilveren medaille voor moed en trouw;

aan den Afrikaanschen fuselier *Takoen Eijouw*, n°. 15605, de bronzen medaille voor moed en trouw, en gelijktijdige bevordering tot de zilveren medaille voor moed en trouw;

aan de Afrikaansche sergeanten *Moens*, n°. 18028, en *Bonimbie*, n°. 18398 (sedert gegageerd), de Afrikaansche fuseliers *Osankje*, n°. 16265 (sedert gegageerd), *Kobbena Nuapa*, n°. 16350, *Karnebeek*, n°. 17139, *Forrer*, n°. 18248, en *Riedijk*, n°. 18282;

den inl. sergeant *Kortodjoijo*, n°. 38507, de inl. fuseliers

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Sodjoijo, n°. 50957, *Sagoh*, n°. 54849 (sedert gegageerd), *Nolodrono*, n°. 59819, *Kromosmito*, n°. 50689, *Mamma*, n°. 60926, *Sodiepo*, n°. 52994, *Kertodongso*, n°. 55222, *Kario Widjoijo*, n°. 50306, *Ridjo*, n°. 50035, *Ronodipo*, n°. 57072, *Sotaroeno*, n°. 57146, *Midien*, n°. 49325, *Ressolesono*, n°. 51671, *Djalel*, n°. 60367, *Simram*, n°. 59764 (sedert gegageerd), *Sariman*, n°. 47577, *Indro*, n°. 50725, *La Sina*, n°. 61212, *Saridie*, n°. 52322, *Asdiema*, n°. 60013, *Donoterto*, n°. 49583, *Alie*, n°. 48403, en *Sino*, n°. 48481;

aan den inl. kanonnier 1ste kl. *Ketjiel*, n°. 47990, en de inl. kanonniers 2de klasse *Tjomongolo*, n°. 47816 (sedert gepasporteerd), *Sorodipo*, n°. 55921, en *Sienolksono*, n°. 59053, de bronzen medaille voor moed en trouw;

aan den Afrikaanschen fuselier *Praag*, n°. 17080, aan de inl. korporaals *Palalo*, n°. 52869, en *Satio*, n°. 37081, en de inl. fuseliers *Mingo*, n°. 48313, *Rosojoedo*, n°. 50886, *Djotroeno*, n°. 48916, *Simin*, n°. 50679, *Njono*, n°. 50223, *Barahim*, n°. 44635, *Kromodjoijo*, n°. 54167, *Ronowidjojo*, n°. 50018, *Ronodikromo*, n°. 52628, *Toeboe*, n°. 64378 (thans bij de hospitaaldienst), en *Kromo*, n°. 47823;

aan den inl. kanonnier 1ste klasse *Saridien*, n°. 59969, en den inl. kanonnier 2de klasse *La Repo*, n°. 43781 (thans gedetineerd), eene eervolle melding;

benevens aan *Depattie Payong*, *Passirah* van de *marga Goenong Lembak*, aan *Kiagoes Mohamad Akil*, divisiehoofd van de *Lematang Oeloe*, en den korporaal der pradjoerits *Komplong*, de zilveren medaille voor moed en trouw, en aan *Djaloe*, gindo van de doesson *Gedong Agong*, aan den sergeant der pradjoerits *Djalal* en de pradjoerits *Assiem*, *Bentie* en *Abdul Halit*, de bronzen medaille voor moed en trouw.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 3den Augustus 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

A.

STAAT der officieren en mindere schepelingen, die zich bij de *eerste* en *tweede* Bonische expeditie hebben onderscheiden.

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	*Aanmerkingen.*
	Ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:		
1	*Matthijsen, P. A.*	kapitein-luitenant ter zee.	
	Ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:		
2	*Staring, B. H.*	kapitein ter zee, bevelhebb. der zeemagt bij de 1ste expeditie.	
3	*Westerouen van Meeteren, J. J.*	kapitein ter zee, bevelhebb. der zeemagt bij de 2de expeditie.	
4	*van Capellen*, Jhr. *J. H.*	kapitein-luitenant ter zee.	
5	*Escher, W. B. F.*	luitenant ter zee der 1ste klasse.	
6	*van de Velde, J. A.*	idem.	
7	*de Jonge Oudraat, J. J. B.*	idem.	
8	*Klerck, H. P.*	idem.	
9	*van Gennep, W. K.*	idem.	
10	*Croes, J. H. K.*	idem.	
11	*Koops, A. N. L.*	idem.	
12	*Rijk, C. A. B. D.*	idem.	
13	*Gravenhorst, J. P. C.*	luitenant ter zee der 2de klasse.	
14	*Bijleveld, M. J.*	idem.	
15	*van Oordt, W. H. F.*	idem.	
16	*van der Burg, W. F.*	idem.	
17	*Koning, H. R.*	idem.	
18	*van Asperen, J. C. A.*	idem.	
19	*Swaan, P.*	idem.	
20	*Voswinkel Dorselen, F. W.*	idem.	
21	*van Druijnen, P. J.*	idem.	
22	*van Kervel, J. F.*	idem.	
23	*Roos, S. A.*	1e luit. bij het korps mariniers.	
24	*Carsten, B.*	officier van gezondh. der 2e kl.	
25	*Coomans de Ruiter, J. B.*	idem. 3 kl.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	*Aanmerkingen.*
26	*Sporrij, J. J.*	schipper in het vaste korps dek- en onderofficieren.	
27	*Kirschbaum, P. G.*	bootsman.	
28	*Willems, E. S.*	constabel.	
29	*de Kok, J.*	hofmeester.	
30	*Reedijk, C.*	matroos der 3de klasse.	
31	*van Suphen, P. P. J.*	idem.	
32	*Teeven, J. H.*	sergeant der mariniers.	
33	*Westerhout, C. P.*	marinier der 1ste klasse.	

Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw:

34	*Clarkson, A. D. S.*	kapitein-luitenant ter zee.	
35	*Baak, E. M. C.*	idem.	
36	*Kroef, A. J.*	idem.	
37	*Kraake, W.*	officier van gezondh. der 1e kl.	
38	*Boom, J.*	» » administratie » »	

Eervolle vermeldingen:

39	*van de Kruijsse Pilaar, J. K.*	luitenant ter zee der 1ste klasse.	
40	*van Heeckeren, C. A. L. H.* Baron	idem.	
41	*Buijskes, P. J.*	idem.	
42	*Sluijterman van Loo, W.*	idem.	
43	*Roodzant, P.*	idem.	
44	*Fauchey, C. E. A.*	idem.	
45	*von Mühlen,* Jhr. *C. J. P.*	idem.	
46	*Meijen, W. F.*	luitenant ter zee der 2de klasse.	
47	*Simon, A. M.*	idem.	
48	*Bouricius, R. J. A.*	idem.	
49	*Spanjaard, J.*	idem.	
50	*van Rossum, J. P.*	idem.	
51	*Ten Bosch, P.*	idem.	
52	*Steffens, W.*	idem.	
53	*Tindal,* Jhr. *R.*	idem.	
54	*Dijserinck, H.*	idem.	
55	*Kellner, A. J. A.*	idem.	
56	*von Leschen, K. W. E.*	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	*Aanmerkingen.*
57	*van Suchtelen, A. F.*	luitenant ter zee der 2de klasse.	
58	*Swaan, C. J. M.*	idem.	
59	*Visser, A. J.*	idem.	
60	*Krajenhoff van de Leur, S.*	idem.	
61	*van Burg, J.*	idem.	
62	*van Wachendorff van Rijn, L. G. C.*	idem.	
63	*Commijs, J. H.*	idem.	
64	*Ten Bosch, C.*	idem.	
65	*van Daalen, H. B.*	idem.	
66	*Bünte, C. A. H.*	officier van gezondh. der 2e kl.	
67	*Evertse, H.*	idem.	
68	*Grondhout, A. A.*	idem.	
69	*Cramer von Baumgarten, W. I.*	idem.	
70	*Jacobze, R. A. Z.*	offic. v. administratie der 2e kl.	
71	*Crevecoeur, B. M. E.*	idem. 3e kl.	
72	*Fraser, G. IJ. C.*	idem. » »	
73	*van Son, J. F. J.*	scheeps-klerk.	
74	*Fricke, H. W.*	machinist der 1ste klasse in het vaste corps.	
75	*Hartman, J.*	idem.	sedert overled.
76	*Jochems, H.*	bootsman in het vaste corps dek- en onderofficieren.	
77	*Köhl, W. F. G.*	idem.	
78	*Harms, C.*	bottelier.	
79	*van der Schalk, P.*	provoost.	
80	*Terbeek, J.*	1ste bootsmans-maat.	
81	*de Vries, F. R.*	idem.	
82	*Annes, J.*	1ste schiemans-maat.	
83	*Schleuter* of *Sluiter, W.*	kwartiermeester.	
84	*Korber, A. J.*	idem.	
85	*Hedel, J.*	2de zieken-oppasser.	
86	*Reneman, L.*	matroos der 1ste klasse.	
87	*Levering, A.*	idem.	
88	*Troost, K.*	idem.	
89	*Buchholtz, J. A.*	idem.	
90	*van der Mijn, A.*	idem.	
91	*van Helden, L.*	idem.	
92	*Horselenberg, W.*	idem.	
93	*van den Heuvel, E.*	idem.	
94	*Kossen, W.*	idem.	
95	*van der Haagen, W. F.*	matroos der 2de klasse.	
96	*Reusche, H.*	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	*Aanmerkingen.*
97	*Pas, J. J.*	matroos der 2de klasse.	
98	*van Daalen, J.*	» » 3de »	
99	*Schoufour, J. S.*	sergeant der mariniers.	
100	*Bouwman, J. M.*	korporaal » »	
101	*van der Zwan, P. J.*	idem.	
102	*Marcelis, J.*	marinier der 1ste klasse.	
103	*van Gunst, P. Q.*	» » 2de »	
104	*Prins, C.*	» » » »	
105	*Lourense, J.*	» » 3de »	

B.

STAAT der officieren, onderofficieren en verdere manschappen van de landmagt in *Nederlandsch Indië*, alsmede der Indische ambtenaren, particulieren en personen tot het civiel bestuur behoorende, die zich bij de *eerste* Bonische expeditie hebben onderscheiden.

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
Ridders der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:					
1	—	*Kellerman, R. J.*	luit.-kol., komm. der artill. en later 2de komm. der expeditie.	artillerie.	
2	—	*Bijl de Vroe, G. S. J. J. D.*	majoor, sous-chef van den generalen staf.	generale staf.	Destijds kapit. sous-chef, later chef van den staf der expeditie.
3	—	*Steek, F. G.*	kapit., toegevoegd aan den staf der expeditie.	infanterie.	Thans met verlof naar Nederland.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		Ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde :			
4	—	*Brunsveld van Hulten, J. F. S.*	luit.-kol., adjud. van den Gouv.-Gen. van N.-Indië.	artillerie (staf van den Gouv.-Generaal).	Op speciaal verlangen van Z. E. toegevoegd aan den staf der expeditie.
5	—	*Kloesmeijer, N.*	majoor.	infanterie.	Sedert eervol ontslagen met behoud van regt op pensioen.
6	—	*Belle, T. J.*	majoor.	idem.	
7	—	*Schröder, C. L.*	kapit.-adj. bij den komm. en chef der expeditie.	idem.	
8	—	*Meijers, S.*	kapitein.	idem.	Destijds 1ste luit.-adj. bij den komm. en chef der expeditie.
9	—	*Scholl, F. W. F.*	offic. v. gez. der 1ste kl., chef der expeditionnaire geneeskund. dienst.	geneesk. dienst.	Thans met verlof in Nederl.
10	—	*Schnijder, J.*	kapitein.	infanterie.	Destijds 1ste luit.-adjud.
12	—	*van der Hucht, W. C. A.*	idem.	idem.	
13	—	*Roijen, W. W. A.*	ritmeester.	kavallerie.	
14	—	*Versteeg, W. F.*	kapitein.	genie en sapp.	
15	—	*Stijman, A.*	idem.	idem.	Thans met verlof in Nederl.
16	—	*Ermeling, J. P.*	idem.	idem.	Destijds 1ste luitenant.
17	—	*Wiegand, J. H. T.*	idem.	infanterie.	
18	—	*Termijtelen, J. C.*	majoor.	idem.	Destijds kapit.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
19	—	*van der Heijde, P. J.*	ritmeester.	kavallerie.	Destijds 1ste luiten., thans met verlof in Nederland.
20	—	*Essers, C. J.*	1ste luiten.-adjud. van den komm. der expeditionnaire artillerie.	artillerie.	
21	—	*Rijnen, C. M. J. W.*	1ste luiten.	idem.	
22	—	*Haga, A.*	idem.	idem.	
23	—	*van der Eb, J. P.*	idem.	genie en sapp.	Destijds 2de luitenant.
24	—	*Drossaers, A. G.*	idem.	infanterie.	
25	—	*Romswinckel, J. H.*	idem.	idem.	idem.
26	—	*Bischoff, G. P.*	idem.	artillerie.	
27	—	*Bakkers, J. A.*	gepensionneerd 1ste luiten. der infanterie.	civiel bestuur.	Destijds secretaris voor de inlands. zaken in het Gouvern. van Celeb. en onderh., thans als reizend ambt. m. d. rang van ass.-resident toegev. aan den gouvern. van Celeb. en onderhoorigh.
28	—	*Ruitinga, P.*	offic. v. gez. 3de klasse.	geneesk. dienst	Sedert overled.
29	—	*Collard, L. A.*	2de luiten.	infanterie.	
30	—	*Lehnkering, W. G.*	1ste »	kavallerie.	Destijds 2de luitenant.
31	—	*Foreman, C. W. F.*	offic. v. gez. 3de klasse.	geneesk. dienst.	
32	—	*Biorn, B.*	2de luiten.	infanterie.	
33	26821	*van Doorn, J. J.*	adj.-onderoffic., hospit.-meest. der 1e veldambulance.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnummer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
34	—	*Barents, G.*	djoeragan van kruisboot n°. 50.	civiel bestuur.	
35	25906	*Quebe, A. H.*	sergeant.	infanterie.	
36	31685	*de Braconier, E. A.*	idem.	genie en sapp.	
37	35376	*von Below, P. W.*	idem.	infanterie.	Sedert voor memorie.
38	26090	*Laureijs, F.*	idem.	idem.	
39	31554	*Guntenspergen, J*	korporaal.	idem.	Destijds flankeur.
40	31813	*de Beunje, J.*	brigadier.	kavallerie.	Destijds kavallerist.
41	39360	*van Gelder, L.*	korporaal.	infanterie.	
42	43189	*de Clereq, W. A.*	idem.	idem.	Sedert fourier.
43	32614	*Bergman, J. J.*	sappeur der 1ste klasse.	sappeurs.	Sedert korporaal.
44	24405	*Back, C. J.*	hoornblaz.	infanterie.	

Eeresabels :

45	—	*Smits, J. C. J.*	luit.-kolon.	infanterie.	Destijds maj., thans met verlof in Nederland.
46	—	*van Leijden, J.*	kapitein.	idem.	
47	—	*von Below, O.*	idem.	idem.	Destijds 1e luiten., sedert op verz. eervol ontslagen.
48	—	*van Bosstraeten, B. J.*	idem.	idem.	Destijds 1e luiten., thans met verlof in Nederl. aanwezig.
49	—	*van Lith, H. J.*	1e luit.-ad.- bij den 2n komm. der expeditie.	idem.	
50	—	*von Schauroth, M. E. F. L.*	kapitein.	idem.	Destijds 1e luitenant.
51	—	*van Swieten, W. J. G.*	1ste luiten.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw:			
52	—	*Waleson, J. A.*	kolon., chef van den staf en 2de komm. der exped., later opgetreden als komm. en chef der expeditie.	infanterie.	
53	—	*Wrede, J.*	officier van gezondheid der 1e kl.	geneeskundige dienst.	
54	—	*Rijkens, W.*	kapitein.	infanterie.	Sedert op verz. eervol ontslagen met behoud van regt op pensioen.
55	—	*Weijergang, J. G.*			Handelaar en scheepsreeder.
		Eervolle vermeldingen:			
56	—	*Pauw, E.*	kapitein.	infanterie.	Sedert gepens.
57	—	*Meijer, C. J.*	idem.	idem.	
58	—	*van der Ree, H. F.*	idem.	idem.	Thans met verlof in Nederland aanwezig.
59	—	*de Kroon, L.*	idem.	idem.	idem.
60	—	*Bruijns, J. A. M.*	ritmeester.	kavallerie.	idem.
61	—	*Brongers, H. M.*	kapitein.	artillerie.	
62	—	*Baaij, M.*	idem.	infanterie.	idem.
63	—	*Gehne, C. G.*	1ste luiten.	idem.	
64	—	*Hennus, H. P. J.*	1e luit.-adj.	idem.	
65	—	*Perié, H. K. E.*	idem.	kavallerie.	Destijds 2de luitenant.
66	—	*Albrecht, J. C.*	kapitein.	infanterie.	Destijds 1ste luitenant.
67	—	*Britt, G. L. N.*	idem.	idem.	Sedert overled.
68	—	*van Zuijlen, M. E.*	1ste luiten.	idem.	
69	—	*Popta, J. J. H.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
70	—	*Visscher, D. J.*	officier van gezondheid der 3de kl.	geneeskundige dienst.	
71	—	*Peltzer, A.*	1ste luiten.	infanterie.	Destijds 2de luitenant.
72	—	*Mekern, B. E.*	1e luit.-adj.	idem.	idem.
73	—	*Mack, J. B.*	2de luiten.	idem.	
74	—	*Gieseke, T. A.*	milit. ambtenaar der 3e kl., directeur van een hospitaalschip.	intendance.	
75	35460	*Hamer, R. H. W.*	adj.-onderofficier, directeur van een hospitaalschip.	infanterie.	Thans wd. milit. ambten. 3de klasse.
76	32679	*de Rooij, J. B.*	adj.-onderofficier.	idem.	
77	34002	*Homeijer, A. A.*	idem.	idem.	
78	40289	*Reisig, T. C.*	sergt.-maj., toegevoegd aan den chef der expeditionnaire administratie.	idem.	
79	33370	*Lenting, J. A.*	sergt.-maj.	idem.	
80	31866	*Rozenberg, A.*	idem.	idem.	
81	35026	*Mooij, K. J.*	idem.	idem.	
82	37480	*Panten, F. W. E.*	idem.	idem.	
83	38331	*Göbel, C. E. F. E. E.*	idem.	idem.	Sedert overled.
84	37456	*Goedert, J.*	idem.	idem.	Sedert sergt.-majoor.
85	25224	*van der Eijk, M.*	idem.	idem.	
86	41156	*Roodberg, S.*	idem.	idem.	Sedert soldaat, op verzoek.
87	40080	*Sieben, P.*	idem.	artillerie.	Sedert overled.
88	31368	*Cohen, M.*	idem.	idem.	Sedert conducteur 3e klasse, voor memorie.
89	29710	*Kraaikamp, C.*	idem.	infanterie.	
90	33962	*Bekkers, B.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
91	33276	*Bruijn, P. V.*	serg^{t}.-maj.	infanterie.	
92	33154	*Boonis, A.*	wachtmeester.	kavallerie.	Voor memorie, destijds brigadier.
93	42412	*Lagarde, W.*	idem.	idem.	
94	34259	*van Bergen, P.*	idem.	idem.	Destijds brigadier.
95	33851	*Bromm, A. C.*	fourier.	infanterie.	
96	25011	*Rosseau, F.*	idem.	idem.	
97	36808	*Swab, K. V.*	idem.	idem.	
98	41402	*Brendli, Th.*	korporaal.	idem.	Sedert serg^{t}., voor memorie.
99	37641	*Thiele, J. C.*	idem.	idem.	
100	35938	*Fischer, J. B.*	brigadier.	kavallerie.	Destijds kavallerist.
101	23499	*Schaftenaar, K.*	korporaal.	artillerie.	
102	36535	*Wiggerts, J.*	idem.	sappeurs.	
103	34841	*Wiegmann, F. H.*	idem.	infanterie.	Sedert overleden.
104	36686	*Munhoven, J. G. F. C.*	idem.	idem.	Sedert serg^{t}.
105	22762	*de Mol, C. L.*	kanonnier 1ste kl.	artillerie.	
106	25285	*Bertouw, A.*	idem.	idem.	Sedert overleden.
107	20731	*Wierings, P.*	sappeur 1ste klasse.	sappeurs.	Sedert idem.
108	27327	*Elsenbroek, P. A. W.*	idem.	idem.	Sedert korpor.
109	28618	*de Klerk, H.*	hoornblaz.	infanterie.	Sedert idem.
110	36586	*de Vries, A.*	fuselier.	idem.	
111	36806	*Fokkelman, F.*	idem.	idem.	
112	31675	*Gaijton, V. J.*	kanonnier 1ste klasse.	artillerie.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

C.

STAAT der officieren, onderofficieren en verdere manschappen van de landmagt in *Nederlandsch Indië*, alsmede der Indische ambtenaren en personen tot het civiel bestuur behoorende, die zich bij de *tweede* Bonische expeditie hebben onderscheiden.

Volgnommer.	Algem. stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		Ridder der 3de klasse van de militaire Willems-Orde:			
1	—	*Staring, H. C.*	luit.-kolon.	infanterie.	Destijds maj., chef van den staf der expeditie, thans met verlof in Nederland.
		Ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde:			
2	—	*Lange, E. A.*	dir. offic. v. gez. 2de kl.	geneesk. dienst.	
3	—	*Wolff, J.*	majoor.	kavallerie.	
4	—	*van Bloemen Waanders, J. T.*	idem.	artillerie.	Thans met verlof in Nederland.
5	—	*Kempees, J. G. A.*	kapt.-adj.	idem.	
6	—	*van Os, W.*	majoor.	infanterie.	Destijds kapt.
7	—	*Meijners, H. G. J. L.*	kapitein.	idem.	Thans met verlof in Nederland.
8	—	*Saueressig, P. F. E. F. J.*	idem.	idem.	
9	—	*Kornelissen, N. H.*	idem.	idem.	
10	—	*Westenberg, C. J.*	idem.	idem.	
11	—	*Verhoeff, J. F. G.*	idem.	idem.	
12	—	*van Walchren, M. A.*	idem.	genie en sapp.	
13	—	Jonkhr. *de Kock, H. W. L.*	1e lt.-adj. v. d. Gouv.-Gen. van N.-I.	kavallerie.	
14	—	*Peuning Nieuwland, P. M. J.*	1e luit. (toegevoegd a. d. staf der expeditie).	infanterie.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
15	—	*de Visser, L. O.*	offic. v. gez. 2de klasse.	geneesk. dienst.	
16	—	*de Paauw, L.*	1ste luiten.	infanterie.	
17	—	*van Huls, G. F.*	idem.	idem.	
18	—	*Koenen, A.*	idem.	kavallerie.	
19	—	*van Bunge, W. M.*	ritmeester.	idem.	Destijds 1ste luitenant.
20	—	*van Utenhove, F.*	1ste luiten.	idem.	
21	—	*de Rochemont, J. J.*	idem.	artillerie.	
22	—	*Berail, P. L.*	idem.	idem.	
23	—	*Brouwers, J. H.*	2de luiten.	kavallerie.	
24	—	Graaf *von Hacke, F. M. E. A. A.*	1ste luiten.	idem.	Destijds 2de luitenant.
25	39949	*van der Haak, J. J.*	adj.-onder-officier.	infanterie.	
26	—	*Welvaart, W.*	djoerag. v. kruisboot n°. 18.	civiel bestuur.	
27	22491	*Schneider, A. M.*	sergeant.	infanterie.	
28	34116	*Padtberg, C. F.*	wachtm.	kavallerie.	
29	42412	*Lagarde, W.*	idem.	idem.	
30	31102	*de Vries, O.*	sergeant.	artillerie.	
31	35848	*Loos, A. M.*	idem.	idem.	
32	29122	*Doornbos, R. W.*	korporaal.	idem.	
33	31826	*Bijleveld, W. H.*	kavallerist.	kavallerie.	
34	42765	*van der Linden, H.*	idem.	idem.	
35	35372	*Zegers, J. A.*	kanonn. der 1ste kl.	artillerie.	
36	33776	*Minderhoud, J.*	idem.	idem.	

Eere-sabel :

37	—	*Roijen, A. J.*	kapitein.	infanterie.	Destijds 1ste luitenant.

Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw :

38	—	*de Sturler, L. V. J. E.*	ond.-intendant der 2de klasse.	administratie.	
39	—	*Bernelôt Moens, J. G. T.*	offic. v. gez. der 2de kl.	geneeskundige dienst.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
		Titulaire rang van kapitein :			
40	—	*Bakkers, J. A.*	gepens. 1ste luiten. der infanterie.	civiel bestuur.	Destijds secret. van de inl. zaken in het Gouvernemt. v. Celebes en onderhoorigheden, thans als reizend ambten. met den rang van adsist.-resid. toegev. aan denGouvern. van Celebes en onderh.
		Eervolle vermeldingen :			
41	—	*van Steenvelt, G. A. P.*	offic. v. gez. 2de klasse.	geneesk. dienst.	
42	—	*Catenius, C. H. A. F.*	1ste luiten.	infanterie.	
43	—	*Ruempol, R. H. G.*	idem	idem.	
44	—	*Ruempol, C. J. T.*	idem.	idem.	
45	—	*Lans, P. C.*	idem.	artillerie.	
46	—	*van Aalst, A. H.*	idem.	infanterie.	Destijds 2de luitenant.
47	—	*Rövekamp, J.*	2de luiten.	idem.	
48	29139	*Louwaars, A. J. J.*	adjudant-onderoffic.	idem.	
49	—	*Barents, G.*	djoerag. van kruisboot n°. 30.	civiel bestuur.	
50	32096	*Mellema, J.*	adjudant-onderoffic.	infanterie.	
51	32822	*Kruijt, C.*	sergeant-majoor.	idem.	
52	36680	*de Bruijn, J.*	idem.	idem.	
53	30231	*George, W. F. J.*	sergeant.	idem.	Overleden.
54	38649	*Breur, G.*	idem.	idem.	
55	43974	*Chapel, J. J.*	wachtmeester.	kavallerie.	
56	28452	*van der Velden, J.*	korporaal.	infanterie.	Destijds flankeur.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Volgnommer.	Algem. stamb. N°.	NAMEN EN VOORNAMEN.	RANGEN EN GRADEN.	WAPENS EN DIENSTEN.	*Aanmerkingen.*
57	35361	*Kooper, C.*	korporaal.	infanterie.	
58	29697	*Kranskens, J.*	brigadier.	kavallerie.	
59	37130	*de Haas, A.*	idem.	idem.	
60	34884	*de Bruijn, H. D.*	korporaal.	artillerie.	
61	41446	*Dehmel, J. C. G.*	idem.	idem.	
62	38095	*van Bueren, L.*	idem.	idem.	
63	31220	*Terreehorst, C.*	idem.	sappeurs.	
64	33331	*van Lingen, J.*	hoornblaz.	infanterie.	
65	40182	*von Aesch, S.*	flankeur.	idem.	
66	37856	*Wiggers, J. W.*	idem.	idem.	
67	43695	*Bierschil, K. G.*	idem.	idem.	
68	20178	*Veere, J.*	idem.	idem.	
69	40762	*Huybregtsen, J. C.*	idem.	idem.	
70	41728	*Wenger, S.*	idem.	idem.	
71	40160	*Hirschi, J.*	idem.	idem.	
72	36389	*Möller, F. D.*	idem.	idem.	
73	34952	*Tavenier, K.*	idem.	idem.	
74	33474	*Goestee, J. H.*	trompetter.	kavallerie.	
75	34705	*Fischer, J. C.*	idem.	idem.	
76	35477	*van der Bijl, P. G.*	kavallerist.	idem.	
77	39421	*Gisland, C.*	idem.	idem.	
78	43773	*Muller, J.*	kanonnier der 2de kl.	artillerie.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 11^den^ Augustus 1860, n°. 1, zijn aan de onderofficieren, schepelingen en verdere manschappen, vermeld op den ondervolgenden staat, die zich bij de 1ste en 2de Bonische expeditiën hebben onderscheiden, toegekend de belooningen achter hunne namen bekend gesteld.

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
Intendance:					
Contingent der Madureesche koelies.	—	*Raden Koda Waning Pattie.*	mantrie.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	—	*Wira Mana.*	idem.	idem.	
Contingent der Bonthainsche koelies.	—	*Nama.*	hoofd der koelies.	idem.	
Infanterie:					
3^e^ bataill.	26411	*Liklikuwate, P.*	Amboin. sergeant.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	13546	*Philips, J.*	idem.	idem.	Sedert gegageerd.
idem.	26409	*de Jongh, J.*	idem.	idem.	
idem.	33156	*Saban, T.*	idem.	idem.	
idem.	28849	*Pondaan.*	Amboin. korporaal.	idem.	
idem.	56854	*Louhenapessij, J.*	Amb. fus.	idem.	
idem.	54576	*Frederik, V.*	idem.	idem.	
idem.	34780	*Pangauw, M.*	idem.	idem.	
idem.	53336	*Polaan, J.*	idem.	idem.	
idem.	32884	*Rangean.*	idem.	idem.	
idem.	34775	*Poemuel.*	idem.	idem.	
idem.	39766	*Alphons, P.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
3e bataill.	53322	*Sahupala, J.*	Amb. fus.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	54528	*Kalitoe, L.*	idem.	idem.	
idem.	53699	*Waluku, K.*	idem.	idem.	
idem.	54066	*Sarik, J.*	idem.	idem.	Sedert gegageerd.
idem.	59068	*Sumingeh, C.*	idem.	idem.	
idem.	27959	*Toreman, C.*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	57016	*Lawalata, Z.*	idem.	idem.	
idem.	54031	*Thomas, K.*	idem.	idem.	
idem.	58484	*Rato, M.*	idem.	idem.	
idem.	54836	*Kaitjelij, L.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
10de bat.	52514	*Tjeneij.*	inl. serg.	idem.	
idem.	39685	*Troeno.*	idem.	idem.	
idem.	51379	*Toempang.*	inl. infanterist 1e kl.	idem.	
idem.	51136	*Panoos.*	inl. fusel.	idem.	
idem.	50226	*Pentjol.*	inl. infanterist 1e kl.	idem.	
idem.	51507	*Noijodrono.*	inl. fusel.	idem.	
idem.	45178	*Kortostiko.*	inl. keursoldaat.	Zilver. medaille voor moed en trouw.	
idem.	55394	*Kertosetiko.*	inl. korporaal.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	61224	*Naliman.*	inl. infanterist 1e kl.	idem.	
idem.	54145	*Kertodikromo.*	inl. fusel.	idem.	
idem.	51521	*Samat.*	inl. korp.	idem.	
idem.	50044	*Mihon.*	idem.	idem.	
idem.	51501	*Sidin.*	idem.	idem.	
idem.	54160	*Wonodongso.*	inl. keursoldaat.	idem.	
14de bat.	29431	*Ronoloxono.*	inl. serg.	Eervolle melding.	
idem.	22783	*Tiko.*	idem.	Zilver. medaille voor moed en trouw.	
idem.	33099	*Laparie.*	idem.	Eervolle melding.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
14de bat.	42636	*Saridin.*	inl. sergt.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	Overleden.
idem.	51725	*Parewa.*	inl. korp.	idem.	
idem.	60614	*Brahim.*	inlandsch hoornbl.	idem.	
idem.	60843	*Nodongso.*	inl. keursoldaat.	idem.	
idem.	47262	*Sariea.*	inl. inf. 1ste kl.	idem.	Sedert overleden.
idem.	48390	*Samin.*	idem.	idem.	
idem.	58600	*Ressosentiko.*	inl. fus.	idem.	
idem.	48844	*Wiera.*	idem.	idem.	
3de bat.	36349	*Juana.*	Amb. sergeant.	idem.	
idem.	27670	*Umartahietu, Jan*	Amb. fus.	Eervolle melding.	Sedert gegageerd.
idem.	27926	*Maspatela, Bartholemeus*	idem.	idem.	
idem.	34779	*Kapoegoe, Paulus*	idem.	idem.	
idem.	37237	*Wenas, Tamoeriang*	idem.	idem.	
idem.	41115	*Sulatra, Jacob Matheus*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	41133	*Bastiaan, Johannis*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	47041	*de Lima Domingos.*	idem.	idem.	
idem.	54041	*Poraijo Dassor.*	idem.	idem.	
idem.	54052	*Rais Sekedou.*	idem.	idem.	
idem.	54061	*Doringin Mondor*	idem.	idem.	
idem.	54301	*Tular Gosal.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	54530	*Martinus, Simon*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	54545	*Wenoer Pitou.*	idem.	idem.	
idem.	54662	*Londah, Hermanus*	idem.	idem.	
idem.	54835	*Peloepessie, Johannes*	idem.	idem.	
idem.	56849	*Tatipukelawan, Domingos*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
3de bat.	57036	*Maspaitella, Paulus*	Amb. fus.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
5de bat.	59371	*Baidin.*	inlandsch hoornbl.	idem.	Sedert overleden.
idem.	40195	*Sodiwongso.*	inft. 1e kl.	idem.	
idem.	43820	*Wonodjojo.*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	44313	*Sariman.*	inl. fus.	idem.	
idem.	45803	*Sodjo.*	inft. 1e kl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	47130	*Nassiman.*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	51203	*Portrodipo.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
14de bat.	34678	*Baris.*	inl. korp.	idem.	
idem.	45111	*Takalang.*	keur-sold.	Eervolle melding.	
idem.	59180	*Wierodrono.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
Garn.-bat. opCelebes.	40867	*Diepodjojo.*	inl. korp.	Zilver. medaille voor moed en trouw.	
idem.	45409	*Kartowiedjojo.*	inl. fus.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	54871	*Soeto.*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	56257	*Kio.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	57719	*Tjokropawiro.*	idem.	idem.	
idem.	61468	*Palidin.*	idem.	idem.	
4de bat.		*Meijer, A.*	inlandsch 1ste luit.	idem.	
idem.	42698	*Makaita, J.*	Amb. hoornbl.	idem.	
idem.	51918	*Lestunij, D.*	Amb. fus.	idem.	
idem.	51917	*Makapuan, A.*	idem.	idem.	
idem.	57787	*Lepet, C.*	idem.	idem.	
idem.	52651	*Suat, M.*	idem.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
4de bat.	19360	*Pangalila.*	Amb. hoornbl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	27452	*Pattimukaij, E.*	Amb. fus.	idem.	
idem.	33198	*Parera, J.*	idem.	idem.	
idem.	36490	*Ponlidoe.*	idem.	idem.	
idem.	37427	*Nunameto, P.*	idem.	idem.	
idem.	28698	*Lasut.*	idem.	idem.	
idem.	56714	*Simon, J.*	idem.	idem.	
idem.	54311	*Tamboewoe, J.*	idem.	idem.	
idem.	63111	*Tanaelang, P. L.*	idem.	idem.	
idem.	53664	*Worotitjan, J.*	idem.	idem.	
idem.	22246	*Rambian, A.*	Amb. sergeant.	Eervolle melding.	
idem.	23253	*Tona Elang.*	idem.	idem.	
idem.	61573	*Kaunan, C.*	Amb. fus.	idem.	
idem.	53320	*de Kweljo, M.*	idem.	idem.	
idem.	28256	*Someijo.*	idem.	idem.	Thans korporaal.
idem.	58890	*Tiwow, J.*	idem.	idem.	
idem.	56322	*Kouwnan, C.*	idem.	idem.	
idem.	50429	*Tamte, B.*	Amb. srgt.	idem.	
idem.	27591	*Kegam.*	Amb. fus.	idem.	
idem.	41136	*Gerrit, C.*	idem.	idem.	
5de bat.	52887	*Wonodiepo.*	inl. korp.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	49971	*Sardjan.*	inl. fus.	idem.	
idem.	49387	*Socrowidjaja.*	idem.	idem.	
11de bat.	27316	*Mada.*	inl. keursoldaat.	idem.	

Artillerie.

Artillerie.	53899	*Basiman.*	stukrijder 1ste kl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	60316	*Soromortoe.*	idem.	idem.	
idem.	61449	*Tolosono.*	idem.	idem.	
idem.	62668	*Kortostiko.*	idem.	idem.	
idem.	45451	*Maro.*	inl. trompetter.	idem.	
idem.	37920	*Mochamma.*	stukrijder 1ste kl.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

KORPS.	N°. op het algem. stamboek.	NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
Artillerie.	50252	*Guntoen.*	stukrijder 1ste kl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	52747	*Irodrono.*	idem.	idem.	
idem.	34177	*Wiro.*	inl. sergt.	Eervolle melding.	
idem.	50000	*Lasoeppo.*	idem.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	54268	*Latola.*	inl. stukr. 1ste kl.	idem.	Thans korporaal.
idem.	20329	*Sangoe.*	idem.	Zilver. medaille voor moed en trouw.	
idem.	50438	*Paninde.*	inl. stukr. 2de kl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	Sedert overleden.

Genie en Sappeurs.

Sappeurs.	24763	*Lapidin.*	inl. sergt.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
idem.	49405	*Djosemito.*	inl. sapp. 1ste kl.	idem.	
idem.	52677	*Rowo.*	idem.	Eervolle melding.	
idem.	62361	*Krepot.*	idem.	idem.	Sedert als korporaal overleden.
idem.	49762	*Kemies.*	inl. tamb.	idem.	
idem.	56663	*Tertodrono.*	inl. sapp. 2de kl.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

NAMEN.	Graden tijdens het verrigten der uitstekende daad.	BELOONINGEN.	*Aanmerkingen.*
	Zeemagt.		
Batjo Bonthain.	djoeragan van kruisboot n°. 23.	Bronz. medaille voor moed en trouw.	
Abdulla.	djoeragan van kruisboot n°. 44.	idem.	
Kemisch.	djoeragan van kruisboot n°. 55.	idem.	
Tesera, Bernardus	mandoor op kruisboot n°. 50.	idem.	
Rono Diepo.	inlandsch stoker aan boord van de *Gedéh.*	idem.	
Barend.	djoeragan van kruisboot n°. 50.	Eervolle melding.	
Kaliman.	djoeragan van kruisboot n°. 3.	idem.	

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DAGORDER.

Bij Gouvernements-besluit dd. 11 dezer, n°. 1, is ter kennisse van het Militair Departement gebragt, dat Z. M. onze geëerbiedigde Koning, bij besluit van den 22sten Junij jl., n°. 69, eervolle belooningen heeft geschonken aan de krijgslieden van de zee- en landmagt, welke zich bij de 1ste en 2de *Bonische* expeditie meer bijzonder hebben onderscheiden; terwijl Z. M. in het algemeen, aan de tot de voormelde expeditiën behoord hebbende schepelingen en militairen van de zee- en landmagt, H. D. tevredenheid heeft betuigd over hunnen bij die gelegenheid betoonden moed, trouw en volharding, met bepaling, dat hiervan bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, melding zal worden gemaakt.

Ter belooning van meer in het bijzonder uitgeblonken hebbende verdiensten, heeft Z. M. goedgevonden:

a. Te bevorderen tot ridders der 3de klasse van de militaire Willems-Orde: de ridders van de 4de klasse dier orde, wier namen voorkomen op de hier voorafgaande staten lett. A. B. en C. Op den staat lett. A. onder n°. 1; op den staat lett. B. van n°. 1 tot en met n°. 3, en op den staat lett. C. onder n°. 1.

b. Te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde: de officieren, onderofficieren en verdere schepelingen en manschappen, mitsgaders den gepensionneerden 1sten luitenant, thans Indisch ambtenaar, wier namen voorkomen op den staat lett. A. van en met n°. 2 tot en met n°. 33; op den staat lett. B. van en met n°. 4 tot en met n°. 44, en op den staat lett. C. van en met n°. 2 tot en met n°. 36; en zulks met bepaling, dat, wanneer uit de later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienst staten van de op den staat lett. A. van en met n°. 26 tot en met n°. 33; op den staat lett. B. van en met n°. 33 tot en met n°. 44, en op den staat lett. C. van en met n°. 25 tot en met n°. 36, genoemde onderofficieren, schepelingen en verdere manschappen, mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van het gemeld Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad of rang hebben bekleed, zij alsdan gerekend

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zullen worden, ook met betrekking tot het genot der ridder-soldij, op die staten onder den hoogeren graad of rang te zijn aangeduid.

c. De eere-sabel, met het opschrift: »*Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid*," toe te kennen aan de officieren wier namen voorkomen op den staat lett. B. van en met n°. 45 tot en met n°. 51, en op den staat lett. C. onder n°. 37.

d. Te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: de officieren en den handelaar en scheepsreeder, wier namen voorkomen op den staat lett. A. van en met n°. 34 tot en met n°. 38; op den staat lett. B. van en met n°. 52 tot en met n°. 55, en op den staat lett. C. onder n°. 38 en 39.

e. Den titulairen rang van kapitein te verleenen aan den gepensionneerden 1sten luitenant der infanterie, thans Indisch ambtenaar, wiens naam voorkomt op den staat lett. C. onder n°. 40.

f. Afgescheiden van de algemeene tevredenheids-betuiging hiervoren genoemd, bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, eervol te doen vermelden: de officieren, onderofficieren en verdere schepelingen en militairen, mitsgaders den militairen ambtenaar, wier namen voorkomen op den staat lett. A. van en met n°. 39 tot en met n°. 105; op den staat lett. B. van en met n°. 56 tot en met n°. 112, en op den staat lett. C. van en met n°. 41 tot en met n°. 78; en zulks met bijvoeging in de uit te vaardigen Dagorders, dat aan de voordragt der benoeming:

1. *Van de zeemagt:*

   Van de luitenants-ter-zee der 2de klasse *C. A. C. van Kervel* en jonkhr. *F. L. F. K. von Pestel* tot ridders der militaire Willems-Orde 4de klasse, en van den kapitein-ter-zee *M. F. Courier dit Dubekart* tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; en

2. *Van de landmagt:*

   Van den wachtmeester *P. van Reijen*, stamb. n°. 38981, en den sergeant *J. H. J. van Santen*, n°. 41398, tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde; de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

twee laatstgenoemden ter zake van hun gedrag bij de 1ste *Bonische* expeditie; geen gevolg is kunnen worden gegeven, vermits zij sedert overleden zijn.

Ten slotte zijn, bij art. 3 van bovengemeld Gouvernementsbesluit, aan den inlandschen 1sten luitenant *A. Meijer* en verdere inlandsche onderofficieren en manschappen bij het leger, alsmede aan die bij de zeemagt en Gouvernements–schoeners en kruisbooten, voorkomende op den hier aangehechten staat, ter zake voorschreven, toegekend de bijzondere beloonigen achter hunne namen bekend gesteld.

Onder aanteekening, dat ook de tot het leger behoorende inlandsche onderofficieren en manschappen, die met de medaille voor moed en trouw zijn begiftigd, en op de dagteekening van gezegd Gouvernements–besluit eenen anderen of hoogeren graad hebben bekleed, zullen gerekend worden, ook met betrekking tot het genot van ridder–soldij, op den hier aangehechten staat onder den anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid, is het mij zeer aangenaam al deze blijken van 's Konings tevredenheid aan het leger mede te deelen.

Hoofdkwartier BATAVIA, den 8sten September 1860.

De Luitenant–Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger.
VAN SWIETEN.

DAGORDER.

Aan het leger wordt medegedeeld, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd:

A. Bij Hoogstdeszelfs besluit van 23 April 1860 (Indisch besluit van 24 Augustus 1860, n°. 31), te benoemen tot officier der orde van de Eiken–Kroon, den kapitein der infanterie *L. A. de Klerck.*

B. Bij Hoogstdeszelfs besluit van 21 Junij 1860, n°. 74 (Indisch besluit van 11 September 1860, n°. 11), ter zake eener in

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

de maand April 1859 plaats gehad hebbende expeditie van de korvet *Pallas*, naar de kampong *Watelee* (*Aroe-eilanden*):

1°. Te benoemen tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-Orde den luitenant-ter-zee der 2de klasse *W. F.* jonkh. *van Spengler*.

2°. Bij afzonderlijke Dagorders, zoo in *Indië* als in *Nederland*, eervol te doen vermelden:

a. Van de zeemagt:

Den officier van gezondheid der 2de klasse *W. F. Meijboom*, den konstabel-majoor *P. H. Röther*, den 2den kuiper *W. Korsten* en den 4den zeilmaker *E. J. van Cleef*.

b. Van de landmagt in Oost-Indië:

Den sedert op zijn verzoek tot soldaat terug gestelden sergeant der infanterie *P. F. J. O. de la Raparlier*, n°. 25913.

C. Bij Hoogstdeszelfs besluit van 16 Julij 1860, n°. 39 (Indisch besluit van 11 September 1860, n°. 12), ten vervolge op het besluit van 13 April 1860, n°. 79 (Dagorder van 3 Augustus jl.), houdende toekenning van eervolle belooningen ter zake der gedurende de jaren 1858 en 1859 in het *Palembangsche* plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen, ter zelfder zake te benoemen tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-Orde: de fuseliers *H. H. Delebar*, n°. 41089, en *P. Falke*, n°. 41109 (thans korporaal), met bepaling, dat, wanneer uit hunne later aan de kanselarij der beide orden te zenden dienststaten mogt blijken, dat zij, op de dagteekening van het tegenwoordig Koninklijk besluit, eenen anderen of hoogeren graad hebben bekleed, zij alsdan gerekend zullen worden, ook met betrekking tot het genot van ridder-soldij, hiervoren onder dien anderen of hoogeren graad te zijn aangeduid.

Hoofdkwartier Batavia, den 25sten September 1860.

De Luitenant-Generaal,
Adjudant des Konings in buitengewone dienst,
Kommandant van het Oost-Indisch leger,
VAN SWIETEN.

FONDSLIJST,

VAN EENIGE DER MEEST GEZOCHTE WERKEN VAN DEN UITGEVER
G. B. van GOOR, TE GOUDA.

POPULAIRE LEES- EN LEERBOEKEN.

P. van der BURG,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER

NATUURKUNDE,

EKKENDE TOT EEN LEESBOEK VOOR ALLE STANDEN, HOOFDZAKELIJK TOT ZELF-ONDERRIGT VOOR JONGE LIEDEN EN TOT HANDLEIDING VOOR ONDERWIJZERS.

DERDE VERBETERDE EN BELANGRIJK VERMEERDERDE DRUK,

12° met **600** tusschen den tekst geplaatste Houtsnêe-Figuren.

Ingenaaid ƒ 4,90. — *In geprest linnen band* ƒ 5,25.

De 4 Stukjes, waaruit dit Werk bestaat, zijn ook afzonderlijk verkrijgbaar.

gt dit Werk in zijne **beide** eerste drukken reeds in zoo ruime mate de keuring van HH. Beoordeelaars en Docenten wegdragen, gewis zal het thans, e zoo **belangrijke verbeteringen** en **aanwinsten**, die het ondergaan , en waarvan schier *elke bladzijde* getuigenis draagt, een' nog hoogeren bijval erven. De schoone vindingen van den jongsten tijd, op het gebied der Natuur-e, zijn door *duidelijke beschrijvingen* en *figuren* (waarvan vele *tot dus verre iens elders te vinden zijn*) in 't helderst licht gesteld, de proeven zijn aan-ak vermeerderd, het hoofdstuk over **het licht** behandelt nu ook naar waarde ierferentie, polarisatie, enz.; kortom het Werk maakt in zijn nieuw gewaad Alle aanspraak op den titel van **Lees- en Leerboek der Natuurkunde ren tegenwoordigen staat van vordering.**

A. GANOT,

LEERBOEK DER PROEFONDERVINDELIJKE EN TOEGEPASTE

NATUURKUNDE,

et eene aanzienlijke verzameling van opgeloste vraagstukken.

Vrij bewerkt naar het Fransch, gewijzigd en uitgebreid door

P. van der BURG.

MET ALPHABETISCH ZAAKREGISTER EN RUIM **600** TUSSCHEN DEN TEKST GEDRUKTE HOUTSNEE-FIGUREN;

elem ingenaaid ƒ 6,75.— dezelve in één linnen band ƒ 7,10.

u overbodig wezen, iets tot aanbeveling van dit Leerboek der **Proefon-ndelijke** en **Toegepaste Physica** te willen zeggen. Er is over GANOT's slechts één stem: »hij heeft een meesterstuk geleverd!" In bondigen, stren-n duidelijken betoogtrant, geleidelijke volgorde, rijkdom en volledigheid van laatt het de meeste vroeger verschenen geschriften van dien aard verre achter Ofschhoon hier de physische wetten streng wetenschappelijk betoogd en door Vraagstukken toegepast worden, is toch 't geheel zoodanig ingerigt, dat e niet met algebraïsche formulen vertrouwd is, deze kan overslaan, zonder daardoor den draad der redenering verliest. Ook de schoone **gravuren**, ede dlit werk zoo rijk is toegerust, zetten het eene niet geringe waarde bij: an dee nieuwste en beste werktuigen en toestellen leveren zij zulke hoogst n naauwkeurige afbeeldingen, dat de werkman, die ze te vervaardigen mogt , naar dezelve zich veilig kan rigten. — Wat de nederduitsche bearbeiding ANOT's Leerboek betreft, voor de deugdelijkheid daarvan strekt de naam van DER BURG, onder wiens toezigt zij geschied is, tot een' voldoenden waar-erwijl het werk door zijne hand nog op zeer vele plaatsen met **belangrijke gsgelen** en met enkele **nieuwe figuren** is verrijkt. De bruikbaarheid van el wordlt niet weinig bevorderd door het achteraan geplaatst **Alphabetisch - en naamregister.**

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Dr. D. LUBACH,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER

Natuurkunde van den Mensch,

EEN POPULAIR LEESBOEK OVER HET ZAMENSTEL DES MENSCHELIJKEN LIGCHAAMS EN DE VERRIGTINGEN VAN ZIJNE DEELEN.

Opgehelderd met 167 keurige tusschen den tekst gedrukte Houtsneê-figuren, in gr. 12vo.

Ingenaaid *f* **3,60**. — In geprest linnen band *f* **3,90**.

Een *oorspronkelijk* Werk, over een onderwerp, waarbij ieder het hoogste belang heeft. Bij de loffelijke zucht van den tegenwoordigen tijd om *algemeen nuttige kundigheden* te verspreiden, moet het met regt verwondering baren, dat aan **de Natuurkunde van den Mensch** nog zeer weinig gedacht werd, zoodat vele menschen, die van allerlei wetenschap en kennis weten meê te praten, geheel vreemd zijn aan het zamenstel van hun eigen ligchaam en aan de verrigtingen van ieder zijner deelen. En toch, wie zal het hoogst nuttige en noodzakelijke van deze kennis loochenen? Dr. LUBACH levert in dit Werk, dat met eene menigte *opheldernde fraaye houtsneden* prijkt, een beknopt en duidelijk tafereel van alles, wat het menschelijk ligchaam aangaat; en ieder beschaafd mensch, die beseft, dat een groot deel van ons geluk geheel afhangt van den staat onzer aardsche woning, en dat de physiologie van den mensch in regtstreeksch nut alle andere kennis te boven gaat, zal zich gewis met dit zoo fraaije als goedkoope Werk van nabij bekend willen maken.

J. GIRARDIN,

SCHEIKUNDE

VOOR DEN

BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIEKWEZEN.

Twee Deelen, met 160 tusschen den tekst gedrukte Houtsneê-figuren, in gr. 8vo.

2de Nederduitsche uitgave, *naar de 3de Fransche bewerkt*, *f* **9,00.**

Is de tijd niet meer, in welken de fabrikant den ouden slender kon volgen en de handwerksman zich met eene louter werktuigelijke kennis van zijn vak mogt vergenoegen, in dit Werk van den beroemden GIRARDIN vinden beide een' gids, die hen helder voorlicht bij alle verschijnselen, welke zich bij hunnen arbeid opdoen. Zij zullen hier het noodige onderrigt vinden aangaande den aard der grondstoffen, die zij bewerken, en de schoone wetten leeren kennen, aan welke de natuur gehoorzaamt. Verstandige overtuiging zal door dit Werk in de plaats treden van de verouderde gewoonte, en de Nederlander niet langer in industrieele kunstkracht bij andere volken behoeven achter te staan. De cursus van de Lessen, door den Rouaanschen professor gehouden, was naauwelijks in druk verschenen, of de vereerendste bijval viel het boek, de schitterendste eerbewijzen den Schrijver ten deel, en eerlang was eene tweede oplage van zijne *Lessen* noodzakelijk. Onze overzeesche naburen, zoo prat en ijverzuchtig op hun fabriekwezen, bragten alras den schat van practische wijsheid, in deze *Lessen* begrepen, op hunnen eigen' bodem over; terwijl de keizer van Rusland eene overzetting van dezelve in de russische taal beval, om die allerwege in de fabrieksteden van zijn uitgestrekt gebied te verspreiden. En zou dan eene Nederduitsche vertaling van GIRARDIN'S *Lessen* nog verontschuldiging of vergoëlijking kunnen behoeven? Voorzeker neen: dat bleek dan ook reeds voldoende uit de gretigheid, waarmede deze onze vertaling bij het Nederlandsch publiek werd ontvangen, zoodat nu eene *Tweede Uitgave* het licht ziet, die met een groot aantal hoogst belangrijke bijvoegsels is verrijkt, welke vooral den fabrikant welkom zullen wezen. Als *Leerboek der Scheikunde* aan onderscheidene inrigtingen van onderwijs, werd het reeds op de proef *goed* bevonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

WETENSCHAPPELIJKE LEERBOEKEN.

Dr. CARL EMMERT,

Hoogleeraar te Bern.

Leerboek der Heelkunde,

UIT HET HOOGDUITSCH DOOR

Dr. M. POLANO,

Lector aan de Klinische School, en 1ste Heelmeester aan het Stedelijk Ziekenhuis te Rotterdam

MET ZEER VELE TUSSCHEN DEN TEKST GEDRUKTE HOUTSNEÊ-FIGUREN.

1e **Deel.** ALGEMEENE HEELKUNDE. . . . . *f* **10.—**

2e " BIJZONDERE HEELKUNDE, 1ste *Gedeelte:* DE ZIEKTEN VAN HET HOOFD EN VAN DEN HALS MET HARE BEHANDELING. . . . . " **9,60.**

3e **Deel.** BIJZONDERE HEELKUNDE, 2de *Gedeelte:* DE ZIEKTEN VAN DE BORST, DEN BUIK EN DE LEDEMATEN, is ter perse, en wordt uitgegeven in **Afleveringen** van **Zes vellen,** groot Royaal formaat, welke, niettegenstaande de kostbaarheid der **figuren,** tegen *f* **1,20** worden afgeleverd. Afl. 1–3 zien reeds het licht.

Het is den Heelkundige niet onbekend, dat *eenzijdigheid* het hoofdgebrek is, waaraan verreweg de meeste *chirurgische leerboeken* lijden. Is bij de Franschen de *operatieve heelkunde* de hoofdzaak en wordt de *ziektebeschrijving* en *ziekteleer* door hen slechts als bijzaak of in bijzondere werken behandeld, de Duitschers daarentegen plaatsen de *ziektekundige zijde der heelkunde* te veel op den voorgrond en maken als ware het slechts ter loops van de *kunstbewerkingen* en *heelkundige werktuigen* gewag, terwijl er ten onzent eigentlijk geene, vooral niet voor zelfoefening geschikte oorspronkelijke leerboeken der chirurgie bestaan en inderdaad geene bepaalde rigting heerscht. Geen wonder dan, dat men hooge behoefte gevoelde aan een Werk, dat, vrij van *eenzijdigheid*, op de hoogte der wetenschap staat, en waarin zoowel het *mechanische* als *pathologische gedeelte* even zorgvuldig behandeld wordt. Het **Leerboek der Chirurgie** van Prof. EMMERT bezit al de eigenschappen, die een goed leerboek behooren te kenmerken. Men treft er kort en zakelijk alles in aan, wat tot het wezen der Heelkunde behoort; het geeft een beknopt en volledig overzigt van het geheel en van de bijzondere deelen, door **ongeveer duizend** tusschen den tekst gedrukte **houtsneê-figuren.** Er is stelsel, eenheid — geen eenzijdigheid — in, en aan de hand van dit Leerboek wordt men bekend gemaakt met al de vorderingen, die op het gansche gebied der heelkunde, zoowel in de eigentlijke chirurgische als in de hulpwetenschappen, in lateren tijd zijn gemaakt. Daarbij heeft de Schrijver een gepast gebruik gemaakt van hetgeen vroeger in de chirurgie is gedaan, de litteratuur geraadpleegd, en met omzigtigheid en kritiek gekozen en opgegeven.

De zoo loffelijk bekende nederduitsche bewerker, de heer Dr. M. POLANO, Lector aan de Klinische School te Rotterdam, meende daarom voor zijne Kunstgenooten in Nederland een nuttig werk te verrigten, door dit *Leerboek der Heelkunde* op onzen bodem over te planten. Door de *leemten van het oorspronkelijke* aan te vullen en ook, waar het noodig is, *geheel* **nieuwe figuren** te *leveren*, zal het werk in bruikbaarheid gewis gewonnen hebben, en den studerende in staat stellen, den ganschen omvang zijner Wetenschap uit één Werk te leeren kennen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

WILH. BAUMEISTER'S

Handleiding tot de Paardenkennis,

voor VEEARTSEN, PAARDENFOKKERS en PAARDENLIEFHEBBERS, door

J. A. ALERS, *Rijksveearts der 1ste Klasse te 's Gravenhage.*

NAAR DE VIERDE VERBETERDE EN VERMEERDERDE UITGAVE VAN Dr. A. RÜEFF

Hoogleeraar in de Veeartsenijkunde, Zoölogie, enz. enz. te Hohenheim.

Met **211** naar het leven geteekende en in den tekst gedrukte Hout-gravuren. Prijs *f* 4,25.

Onder de vakken van wetenschap, welker litteratuur ten onzent nog maar vrij sober bedeeld is, moet gewis inzonderheid ook de Hippologie of de Leer van het Paard geteld worden. Daarom mag men met grond verwachten, dat de overbrenging van bovengenoemd doorwrocht Werk, aan welks achtervolgende uitgaven in Duitschland beroemde hoogleeraars in de Veeartsenijkunde de verbeterende en verrijkende hand hebben gelegd, met graagte ontvangen zal worden door ieder, die bij het edele Paard belang heeft; en dit zal het voorzeker, wanneer die belanghebbenden eene nadere kennis willen maken met den rijken inhoud van dit Boek, de geregelde, bondige en naauwkeurige wijze, waarop de stof is bearbeid, en vooral ook met de duidelijkheid der voordragt, die niet weinig wordt verhoogd door meer dan **200** in den tekst gedrukte zuivere Hout-gravures, door BAUMEISTER'S ervaren hand ontworpen. — Ruime stoffe is hier voorhanden, waarmede niet enkel de wetenschappelijk gevormde *Veearts*, maar ook de *Landman*, de *Paardenfokker*, de *Stalhouder* en ieder *Paardenliefhebber* zijn voordeel kan doen.

Dr. F. MOHR,

WERKTUIGKUNDE VOOR DEN APOTHEKER,

OF BESCHRIJVING EN AFBEELDING DER WERKTUIGEN IN DE APOTHEEK EN HET LABORATORIUM.

Naar het Hoogduitsch, door A. A. G. van ITERSON, Apotheker te Gouda.

MET **280** TUSSCHEN DEN TEKST GEPLAATSTE HOUTSNEÊ-FIGUREN. **Prijs** *f* **5.—**

Ontbrak er dus verre, bij al den rijkdom van Leerboeken voor het theoretisch gedeelte der Pharmacie, eene oordeelkundige beschrijving van goede pharmaceutische werktuigen en hun gebruik, men zal dan de overbrenging van dit doorwrocht werk van Dr. F. MOHR gewis welkom heeten. Eene opgave van hetgeen men hier vindt, moge voor de volledigheid dezer **Werktuigkunde voor den Apotheker** getuigen: *Beschrijving van de verschillende lokaliteiten: van de apotheek, het laboratorium, de stampkamer, de voorraadkamer, den kelder, den droogzolder voor de kruiden en de droogkast; van de toestellen en werktuigen, in elk der genoemde lokalen gebruikt* en daaronder een uitgebreid hoofdstuk over het *stoomapparaat* en zijn toebehooren, alsmede eene beschrijving van *een' stoomketel met gespannen stoom*. Bij de behandeling der *extractbereiding* vindt men beschrijvingen van de *extractpers, de pers* van REAL, *het deplacerings-apparaat, het apparaat voor de uittrekking* met *aether*, en den *werktuigelyken roerder*, alle soorten *van persen*; verder een hoofdstuk over *de glocibewerking* met allerlei *natuurlijk* en *kunstmatig blaastuig, den blaasbalg*, het *ventilator-geblaas*, den *vlamoven* en de behandeling van een en ander. Kleinere hoofdstukken handelen over *filtreren, boren in glas*, behandeling der *glazen buizen*, over *gas-ontwikkeling* en *absorptie*, instandhouding der *schalen* en *gewigten*; over *binden*, bepalen van het *soortgelijk gewigt, luteren*; over *destillatien, pipetten, spuitflesschen, luchtdigte verbindingen* van allerlei aard, over *den hevel* en andere practische zaken. Onder de werktuigen bevinden zich ook onder anderen het door den Schrijver uitgevonden *snijmes* voor kruiden met cirkelvormig lemmer, het *wortelmes* met zelfwerkende voortschuiving, het *poederstampen* met *luchtzifting*, de *sublimatie* van den *calomel* in *houten kasten* en dergelijke. Twee uitgebreide Hoofdstukken over de *receptenkunst* en *het beheer der zaak* besluiten het Werk.

Bijzonder gunstig was het oordeel, dat over *dit Werk* in het algemeen en over deze onze *nederduitsche uitgave* in het *bijzonder* door bevoegde beoordeelaars werd uitgesproken. Het wordt daarin genoemd: **oorspronkelijk** wat zijn doel, **volledig** wat zijne uitvoering betreft, **onmisbaar** voor elken *Chemist* en *Artsenijbereider*, die niet onverschillig is omtrent de vereischte handgrepen en de noodige werktuigen, ten einde met besparing van geld en tijd zijn werk het doelmatigst te verrigten. De Overbrenger van dit belangrijk Werk, dat met *niet minder* dan **280 fraaije houtsneden** prijkt, naar welke de arbeidsman met volle zekerheid kan werken, heeft zich aanspraak verworven op den dank van alle nederlandsche Pharmaceuten, en men zou deze te kort doen, zoo men aan hunne belangstelling durfde twijfelen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

W. A. RUST,

SCHETS DER TECHNOLOGIE,

OF WETENSCHAPPELIJKE BESCHRIJVING, OPHELDERING EN ONDERZOEK VAN ALLE TECHNISCHE VERRIGTINGEN, DIE DEN GRONDSLAG DER GEZAMENTLIJKE INDUSTRIE UITMAKEN.

TEN GEBRUIKE VAN TECHNOLOGISCHE LESSEN EN TOT ZELFONDERRIGT. 2de druk, f 3,60.

Dit **Leerboek** van den bekenden Berlijnschen Technoloog, dat *eene hoogst gunstige beoordeeling in verschillende Tijdschriften ten deele viel*, zal gewis elken fabrikant, ieder die eenig belang heeft bij de verwerking van eenig natuurproduct, van wat aard het ook wezen moge, hoogst welkom zijn. Het onderscheidt zich van de voorhanden zijnde technologische handleidingen zoowel in Vorm als in Inhoud. Beknoptheid en volledigheid reiken hier elkander de hand. Bij elk technisch bedrijf is de natuurlijke gesteldheid der bewerkt wordende stof, de wijze, waarop zij gewonnen en gebruikt wordt, duidelijk opgegeven, terwijl men door de eenvoudig schoone groepering der verschillende technische verrigtingen een gemakkelijk overzigt van het geheel verkrijgt. Het strekt gewis dit Werk tot geene geringe aanbeveling voor het groote publiek, dat de gansche zamenhang der Technologie met hare hulpwetenschappen hier voorgedragen is in eene taal, die zich van die des dagelijkschen levens niet zoo verre verwijdert, dat er eene bijzondere studie vereischt wordt om de beteekenis der kunsttermen te ontcijferen. Een uitvoerig **Woord- of Zaakregister**, aan het Werk toegevoegd moet iederen gebruiker gewis veel gemak en voordeel aanbrengen.

J. G. van GENDT Jr.

DE ZAMENSTELLING DER VOORNAAMSTE

TIMMERWERKEN.

Een Practisch Handboek voor **Ambachtslieden**. Hoofdzakelijk gevolgd naar de Tweede Uitgave van *die Schule des Zimmermans* van **B. HARRES**.

MET 250 TUSSCHEN DEN TEKST GEDRUKTE HOUTSNEDEN.

Het geheel zal in 5 à 4 Aflever., elk à 60 Ct. kompleet zijn.

Aflev. **1—3** zien reeds het licht.

F. W. van GENDT, JGz.

DE BEHANDELING EN ZAMENSTELLING DER VOORNAAMSTE

METSELWERKEN

Een Practisch Handboek voor **Ambachtslieden**. Hoofdzakelijk gevolgd naar *die Schule des Maurers* van **B. HARRES**.

Met 250 tusschen den tekst gedrukte HOUTSNEDEN.

Dit werk zal in **5** of **6** afleveringen elk à 60 Ct. kompleet zijn.

Aflev. **1—3** ziet reeds het licht.

Beide **Practische Handboeken** voor **Ambachtslieden**, en niet enkel bestemd voor eigentlijk gezegde Bouwkundigen, maar ook en inzonderheid voor *Timmerlieden* en *Metselaren*, *meesters* zoowel als *knechts* en *leerlingen*, en verder voor allen, die tot de burgerlijke bouwkunst in betrekking staan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

J. G. SCHRIKKER,

METHODOLOGIE,

OM HET

ITALIAANSCH-, DUBBEL- of KOOPMANSBOEKHOUDEN

BINNEN WEINIG TIJDS,

ALLEEN DOOR ZICH ZELVEN, NAAR DEN AARD EN DE VOLMAAKTHEID UIT TE VOEREN;

Waardoor een iegelijk, hoe ook onervaren, zich van deze wetenschap, zonder eenig ander onderrigt, op eene *gemakkelijke* en *eenvoudige* manier, kan verzekeren; alles in *korte schetsen* duidelijk en bevattelijk voorgesteld. Met een beknopt overzigt betrekkelijk het houden van Koopmansboeken, volgens het Wetboek van Koophandel. TWEEDE DRUK. gr. 8°: *f* 1,70.

J. G. Schrikker,

VOORSTELLEN

MET GELEIDENDE AANMERKINGEN, TER BEOEFENING EN UITVOERING VAN HET

ITALIAANSCH of DUBBEL-BOEKHOUDEN

IN TOEPASSING OP VERSCHILLENDE VAKKEN VAN HANDEL EN ADMINISTRATIE.

Waardoor een iegelijk wordt in staat gesteld om deze Methode te volgen en zijne boeken naar dezelve in te rigten, zoodat men een beknopt tafereel van den geheelen omvang zijner zaken voor oogen krijgt. gr. 8°. *f* 1,70.

J. G. Schrikker,

AANWIJZING

DER BOEKING VOOR HET JOURNAAL EN GROOTBOEK

VAN DE OPGEGEVENE VOORSTELLEN

TER BEOEFENING VAN HET

ITALIAANSCH of DUBBEL-BOEKHOUDEN,

toegepast op onderscheidene vakken van *handel* en *administratie;* met de posten, na bekomen resultaat, voor de balans tot sluiting der rekeningen in het Grootboek, en het op nieuw aanvangen of vervolgen der boekingen, gr. 8° *f* 1,90.

Bovenstaande drie oorspronkelijke werken, die te zamen een gesloten geheel vormen, bevelen zich aan door *geleidelijken gang* en *duidelijke voorstelling*, zoodat de leerling, aan de hand van dezen Gids, zich zelven zonder de hulp van eenen Meester in het *Italiaansch Boekhouden* kan volmaken. De Schrijver heeft alles, van de eenvoudigste tot de meest ingewikkelde zaken, met uitgewerkte voorbeelden opgehelderd en toegelicht en de behoefte van-den tegenwoordigen tijd steeds op het oog gehad. Wij durven het daarom als *Leerboek voor Instituten* en *tot eigen oefening* gerustelijk aanbevelen.

Een tweede Druk van het eerste der opgenoemde Werken, namelijk van de **Methodologie,** strekt ten bewijze, dat de Schrijver zijne taak naar eisch volbracht heeft; — terwijl de ervaring reeds bewezen heeft, dat inderdaad volgens Schrikker's methode de kunst van 't Italiaansch-Boekhouden zonder ander onderrigt dan deze Werken grondig kan aangeleerd worden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

WOORDENBOEKEN.

J. KRAMERS Jz.

Geographisch Woordenboek

DER

Geheele Aarde.

Kompleet in een lijvig boekdeel van 1020 paginaas in twee kolommen.

Ingenaaid *f* 15,75. — Idem in geprest linnen band met rijk vergulden rug *f* 16,25.

Het Nederlandsche publiek wordt hierbij een **Geographisch Woordenboek der Geheele Aarde** aangeboden, dat in *één lijvig Boekdeel* aan al de eischen beantwoordt, die men billijkerwijze aan zulk een Werk mag doen. De beknoptheid van den omvang, die hier niet verkregen is ten koste van de volledigheid, zal op prijs gesteld worden door ieder, die weet, hoe lastig het gebruik van Woordenboeken in vele boekdeelen is; en de kleine, maar duidelijke en compres gezette letter zal niemand ergeren, die bedenkt, dat dit Werk uit zijnen aard niet voor eene doorloopende lectuur bestemd is, maar telkens bij het opslaan slechts eene korte inspanning der oogen vordert. Men vindt hier een groot aantal belangrijke zaken, geput uit de nieuwste geographische en statistische werken (betreffende Groot-Brittanje, Italië, Spanje, Denemarken, Rusland, Brazilie, Noord-Amerika, en andere landen), die anders niet zoo ligt toegankelijk voor den Nederlandschen lezer zijn. Allerwege worden berigten gegeven aangaande de geologie, de physische, meteorologische en mineralogische gesteldheid der landen en gewesten. Bij de vermelding der zee- en handelsteden vindt men ook de opgaven van de geographische lengte en breedte, van den uit- en invoer, van den toestand en de bruikbaarheid der havens en reeden, ten einde dit Werk ook voor den *Handelaar* en den *Zeeman* zoo bruikbaar mogelijk te maken; ja bij de aanzienlijkste zee- en handelsteden heeft men met gelijk oogmerk zelfs eene opgave gevoegd van de daar gebruikelijke Munten, Maten en Gewigten en die allen op 't naauwkeurigst tot Nederlandsche herleid. — Van ons Vaderland zijn alle steden, gemeenten en dorpen opgenomen, met de gemeente-bevolking van den laatsten census. — Uit de menigvuldige recensiën van dit Werk, die allen zonder uitzondering hoogst gunstig waren, ontleenen wij hier de volgende woorden van Prof. VETH, in het tijdschrift DE GIDS.

»Wij juichen ten sterkste het plan toe van een »Geographisch Woordenboek der geheele aarde," in een matig en betrekkelijk onkosthaar boekdeel, door den heer J. KRAMERS Jz. opgevat en reeds gedeeltelijk volvoerd. Maar nog veel meer juichen wij de voortreffelijke wijze toe, waarop hij zich in de vijf tot dusverre verschenen afleveringen van zijne moeijelijke taak heeft gekweten. Een buitengewoon kleine, maar daarbij uitnemend zuivere en duidelijke druk heeft den Schrijver gelegenheid gegeven, in eene zeer beperkte ruimte eene volledigheid te bereiken, die onze bewondering verdient. Dat men, gelijk de voorwaarden van inteekening berigten, hier in één boekdeel evenveel letterdruk ontvangt, als doorgaans den inhoud van tien andere vrij lijvige boekdeelen uitmaakt, is ongetwijfeld geene grootspraak. En teregt is er de opmerking bijgevoegd, dat bij een werk als dit de kleinheid van den druk geen noemenswaard bezwaar kan opleveren, daar het uit zijnen aard niet tot doorloopende lectuur bestemd is.

Dr. WAP (in zijne *Astrea*, 9de Afl. 1ste Jaargang) zegt er o. a. van: »De heer KRAMERS heeft bij uitnemendheid goed begrepen wat zijn tijd verlangt. Op alleszins voortreffelijke wijze geeft hij geheel de wereld in één boek. Hij slaat geen dorpje over en heeft voor Amsterdam, Londen en Parijs, zoo als voor de waarheden en vraagstukken van den dag, nog verscheiden bladzijden ten beste, want hij handelt over het oudste en allerlaatste nieuws. Voor even vijftien gulden dat alles te zamen, en den geheelen rommel der wereld behoorlijk geklasseerd, is, voorzeker, niet te duur, immers niet voor een noodzakelijk ding in de huishouding van ieder fatsoenlijk man.

Wij staan verbaasd over de fraaije uitvoering, over de uitnemende, voorwaar niet gemakkelijke correctie, en nemen onzen hoed af voor den sierlijken en œconomischen druk, die uit den aard zeer compres wezen moest.

Nog beter dan de diamantletter (*parel*) en het fraaije drukwerk van VAN GOOR, is de tekst der wereldstatistiek, zoo als KRAMERS die levert, en dat denken wij, van tijd tot tijd, aan te toonen en met treffende voorbeelden te bewijzen."

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

J. KRAMERS, Jz.

Algemeene Kunstwoordentolk,

BEVATTENDE DE

VERTALING EN VERKLARING

van alle Vreemde Woorden en Zegswijzen,

DIE IN GESCHRIFTEN VAN ALLERLEI AARD, IN DE TAAL DER SAMENLEVING, HANDEL, BEDRIJF ENZ. VOORKOMEN;

met aanduiding van den klemtoon *dier woorden en* naauwkeurige opgave hunner afstamming *en* vorming.

In gr. 8vo. Tweede veel Vermeerderde en Verbeterde druk.

Ingenaaid *f* 9,90. In geprest linnen band, *f* 10,40.

Door *Inhoud* en *Inrigting* is dit **Woordenboek** in 't algemeen bestemd tot een Handboek voor het gansche publiek en voor ieder, die naar beschaving en onderrigt streeft. In het bijzonder zal het de uitstekendste diensten doen als *Legger* op de *Koopmans-kantoren*, op *bureaux van Administratie* van allerlei aard, en overal, waar het gebruik van vreemde woorden vrij algemeen en schier onvermijdelijk is, en men het hoogst belang bij de ware beteekenis en de regte spelling dier termen heeft. Vooral zij het ook den *Lezers van Couranten* en *Tijdschriften*, als ook den heeren *Schrijvers* en *Vertalers*, als eene getrouwe vraagbaak bij hunne lectuur en hunnen arbeid, aanbevolen. De aftrek, dien deze **Kunstwoordentolk** ondervond en een' Tweeden Druk noodig maakte, bewijst voldingend niet alleen de behoefte aan een zoodanig werk, maar ook de bruikbaarheid van hetgeen de Schrijver heeft geleverd. En toch liet de eerste druk nog veel te wenschen overig. De Schrijver, die dit meer dan iemand anders inzag, heeft dan ook dezen Tolk niet enkel herzien, maar naar de beste en nieuwste bronnen geheel omgewerkt, zoodat schier ieder artikel aanmerkelijke wijzigingen en verbeteringen heeft ondergaan en naauwelijks een enkel geheel onveranderd is gebleven, om niet te spreken van de vele en belangrijke nieuwe artikelen, die bij de vorige zijn opgenomen. In dezen *vernieuwden vorm* mag de **Kunstwoordentolk** als 't ware een nieuw werk heeten; en het wordt dan ook aan belanghebbenden andermaal als eene veilige vraagbaak aanbevolen.

—

KRAMERS'

Woordentolk, verkort.

Bevattende de Vertaling en Verklaring van vele duizenden vreemde woorden,

WAARVAN DE KENNIS VOOR DEN AMBTENAAR, KOOPMAN, FABRIKANT, KUNSTENAAR, DAGBLADLEZER, ENZ. VAN DAGELIJKSCHE BEHOEFTE IS.

Zakformaat. Zevende op nieuw aanzienlijk vermeerderde en verbeterde druk *f* 0.90. Idem gebonden in heel linnen *f* 1.10.

Dat in een kort tijdbestek **zes aanzienlijke oplagen** van dit Werkje werden uitverkocht, pleit wel voor zijne bruikbaarheid. In den tijd vooral, dien wij beleven, behoort het in handen te zijn van een ieder, die de regte beteekenis van zoo vele **vreemde** en voor ons gedeeltelijk **nieuwe woorden** wil kennen, als waarmede tegenwoordig de nieuwsbladen en de lectuur van den dag zijn opgevu'd. De Schrijver zelf heeft dezen **zevenden druk** met zorg nagezien en hem verrijkt met eene menigte vreemde woorden, die óf in de vorige drukken over 't hoofd gezien waren, óf eerst later in gebruik zijn gekomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

J. KRAMERS, Jz.

NOUVEAU

Dictionnaire Français-Hollandais,

VAAR DE BESTE EN NIEUWSTE BRONNEN BEWERKT.

Dit **Woordenboek**, dat niet minder dan 1080 Bladzijden van 2 kolommen, en elke kolom 88 regels bevat, onderscheidt zich evenzeer door volledigheid als door goedkoopheid van al zijne voorgangers. Het kan ten sleutel van verklaring en vertolking dienen, zoowel voor hem, die een werk over de **natuur-** of **schei-** of **kruidkunde** beoefent, als voor hem, die een **wijsgeer** of **theologant** of **mathematicus** leest; het verklaart de taal van den **sterrekundige** en **regtsgeleerde**, zoowel als van den **fabrikant** en **koopman**, en neemt niet enkel de taal van de *beschaafde standen* der maatschappij, maar ook die van het *volk*, met alle **gemeenzame zegswijzen, spreekwoordelijke uitdrukkingen** en **spreekwoorden** op. Bij de behandeling van ieder woord streeft de Schrijver bovenal naar duidelijkheid, en waar enkele vertaling tot dat einde niet toereikt, geeft hij eene korte omschrijving. Bij woorden van meer dan éene beteekenis geldt als vaste regel, dat eerst de eigenlijke en letterlijke, dan de meer uitgebreide en overdragtelijke of figuurlijke wordt gegeven; terwijl elke dier beteekenissen door synonieme of zinverwante woorden of wel door voorbeelden wordt opgehelderd. De verschillende deelen der woordverklaring zijn door liggende streepjes gescheiden; terwijl voorts de aanwending van verschillende lettersoorten, van klein-kapitalen en dgl. het hare bijdraagt om het gezochte als met een' oogopslag te doen vinden. Het wordt gevolgd door eene Tafel der Onregelmatige Werkwoorden, eene Geographische Woordenlijst en eene Lijst der Mans- en Vrouwennamen, alles in alphabetische orde.

Dit Woordenboek is gedrukt op goed velijn papier, met eene geheel nieuwe, daarvoor expresselijk vervaardigde letter, en moeite noch kosten zijn gespaard om het ook door de typographische uitvoering aanbevelenswaardig te maken.

Prijs *f* 9,50.

Hetzelve gebonden in half Sagrijn lederen band met vergulden titel *f* 1,20 meerder.

Van het tweede of *Nederduitsch-Fransche* deel zijn reeds de eerste **6** Afleveringen verschenen, terwijl de druk daarvan onafgebroken wordt voortgezet. Daar er intusschen, ondanks alle mogelijke vlijt van Schrijver en Uitgever, tot de voltooijing van zulk een' omvangrijken arbeid een vrij geruime tijd wordt gevorderd, zoo zouden zij, die aan het *Nederduitsch-Fransche* deel behoefte gevoelen, intusschen een' plaatsvervanger kunnen vinden in het 2e deel van VAN MOOCK'S *Dictionnaire*, waarvan nog eenige net gebonden deelen à *f* 6,— bij den Uitgever dezes voorhanden zijn.

Elke aflevering van het Nederduitsch-Fransche *deel zal bevatten* **6 vellen groot 8vo**, *wordende zoodanig vel van* **16 paginaas** *tegen den nog nimmer zoo laag gestelden prijs van* **7½ Cent** *berekend. Elke dusdanige aflevering van* **96 in twee kolommen compres doch duidelijk gedrukte pagina's** *zoude naar de gewone verhouding* **16** *vellen druks beslaan, en f* **2,40** *kosten, doch wordt thans, om zich van een buitengewoon groot publiek verzekerd te houden, tegen* **45 Centen** *afgeleverd. De inteekening staat tot nadere aankondiging open.*

A. J. VAN DER AA,

Beknopt Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden.

Onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

Gebonden in geprest linnen band met vergulden rug. *f* 7.—.

In één lijvig boekdeel ontvangt de Lezer een Werk, dat hem de Nederlanden in hunnen tegenwoordigen toestand leert kennen. Beknoptheid en duidelijkheid van voorstelling gaan hier hand aan hand; en wat volledigheid betreft, wie zal daaraan twijfelen, die eenigzins bekend is met de moeiten en zorgen, door den kundigen, nu ontslapen, Schrijver besteed, om uit alle deelen des Lands de vereischte inlichtingen te bekomen. Geen dorpje zoo klein, geen gehuchtje zoo nietig, geen beek zoo onbeduidend, of in dit boek werd er een plaatsje voor ingeruimd; terwijl, ondanks den beknopten omvang aan de meer gewigtige zaken, zoo als aan de beschrijving der provincien, aan die der groote steden, rivieren enz., vaak verscheidene kolommen zijn ten beste gegeven. 't Is alzoo ligt in te zien, dat dit Werk voor ieder beschaafd Nederlander inderdaad als onmisbaar moet geacht worden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

A. JAEGER,

Nouveau DICTIONNAIRE de POCHE,

Français-Hollandais et Hollandais-Français; contenant aussi: Un vocabulaire géographique, une liste alphabétique des prénoms d'hommes et de femmes, et une table des verbes irréguliers. Prijs *f* **1,50.**

Gebonden in een' geheelen geprest linnen band f 1.70.

A. JAEGER,

A new POCKET-DICTIONARY,

of the English and Dutch and Dutch and English languages; containing also: a Vocabulary of proper names and a catalogue of the irregular verbs. Prijs *f* 1,50.

Gebonden in een' geheelen geprest linnen band f 1,70.

A. JAEGER,

Neues TASCHEN-WORTERBUCH,

Deutsch-Holländisch und Holländisch-Deutsch, auch enthaltend: Ein Verzeichniss der geographischen Namen, der Manns- und Frauennamen, deren Schreibart von der holländischen abweicht, und der unregelmäszigen Zeitwörter. Prijs *f* 1,50.

Gebonden in een' geheelen geprest linnen band f 1.70.

Drie uiterst goedkoope **Zakwoordenboeken**, die reeds bij den eersten aanblik door hunne nette uitvoering behagen en zich bij nadere kennismaking door hunnen inhoud nog beter aanbevelen. De zamensteller heeft bij de bewerking, zoowel van de eene als van de andere Woordenboeken, steeds de behoeften onzer scholen voor oogen gehouden: en men zal 't hem gewis dank weten, dat hij zorgvuldig datgene vermeden heeft, wat Ouders en Leermeesters in zoodanige hulpboeken voor de jeugd ongaarne aantreffen. Dat bij ieder woord wordt opgegeven tot welk Rededeel het behoort, en het geslacht der Substantieven voor beide de talen overal is aangewezen; dat eindelijk ook aan 't slot van ieder der deelen alphabetische lijsten der persoons- en der geographische namen als ook der onregelmatige werkwoorden zijn geplaatst, zal zekerlijk elken gebruiker van dit Woordenboek zeer welkom wezen. — Daar elk der Woordenboeken een aantal van plus minus **zeven honderd**, in twee kolommen gezette **bladzijden** bevat, zal wel niemand het betwijfelen, dat de prijs van *f* 1,70, met inbegrip van een' netten linnen band, inderdaad een *minimum* mag geheeten worden.

G. J. DEKKER,

BEREDENEERD WOORDENBOEK,

voor de HOLLANDSCHE en FRANSCHE talen.

bevattende:

1) *Verkorte spraakkunst voor het Hollandsch.*
2) *De woorden der beide talen, derzelver beteekenis, eigenlijke en figuurlijke, verklaard en door voorbeelden toegelicht, kunstwoorden, wetenschappelijke benamingen, enz.*
3) *Gelijkluidende, maar in de beteekenis verschillende woorden en ongelijkluidende, maar van gelijke beteekenis, naar elkander verwezen en verklaard.*
4) *Aanduiding van het rededeel, waartoe ieder woord behoort.*
5) *Geslacht, getal en beheersching der woorden.*
6) *Aanduiding van de voornaamste regelen der woordschikking, inzonderheid met opzigt tot de werkwoorden.*
7) *Algemeene lijst der ongelijkvloeijende en onregelmatige Hollandsche werkwoorden met derzelver oorspronkelijke tijden, enz., enz.*

Twee deelen in geprest linnen banden *f* 7,50.

Doelmatige en voor den gebruiker *gemakkelijke inrigting, volledigheid, beknopt formaat*, zijn eigenschappen, die dit Woordenboek van vele zijner broederen gunstig onderscheiden. De betrekkelijk zeer geringe prijs is eene aanbeveling te meer, daar het **2252 paginaas** compressen druk bevat.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DR. KARMARSCH en Prof. HEEREN.

Technologisch Woordenboek,

OF VOLLEDIGE HANDLEIDING VOOR ALLE TAKKEN VAN

Fabriekwezen en Volksnijverheid,

Eene *algemeene* **Vraagbaak voor Kunst en Wetenschap en Bedrijf,** geheel voldoende aan de eischen des Tijds. Geen Vak van VOLKSVLIJT OF FABRIEKWEZEN, dat hier niet waardiglijk wordt vertegenwoordigd, zoodat men zich hier grondig bekend kan maken met de belangrijke vorderingen, die zoo vele dier vakken in de jongste jaren gemaakt hebben, als ook met de beschrijving en afbeelding der nieuwste werktuigen, gereedschappen enz., welke met die vindingen van 't menschelijk vernuft in verband staan. Van den *Scheikundigen* tot den *Handwerksman*, ieder, die regtstreeks of zijdelings tot een' of anderen tak van 't bedrijvige of wetenschappelijke leven in betrekking staat, kan hier als met een' oogopslag, inlichting en leering vinden. 't Valt in het oog, hoe nuttig, ja onmisbaar een zoodanig Werk wezen moet voor een ieder, die, hetzij dan regtstreeks of zijdelings tot *wetenschap* of *kunst*, tot *fabriekwezen* of *ambachten* of wat *nijverheidstak* 't ook zijn moge, in betrekking staat. Ook hij, die geenerlei onmiddellijk beroepsbelang bij de hier behandelde zaken mogt hebben, zal toch, om als man van beschaving op de hoogte van zijnen tijd te blijven, dit Boek ongaarne willen missen. Het getal der **Afbeeldingen,** waarvan wij zoo even spraken, bedraagt ongeveer **1500,** allen *keurige Houtsneden*, bij den tekst ingevoegd, en deze allen zijn, inzonderheid waar het de merkwaardige **Werktuigen** en **Machines van jonger vinding** betreft, op de naauwkeurigste wijs beschreven.

Bereids zien **dertien** Afleveringen het licht.

Elk Aflevering van **80** *pag. kost* **f 1,—** *het geheel zal vermoedelijk in dit jaar met plus minus* **27** *aflev. kompleet zijn.*

J. B. RIETSTAP,

ARMORIAL GÉNÉRAL,

Contenant la description des armoiries des familles nobles et patriciennes de l'Europe; précédé d'un Dictionnaire des termes du blason.

Het bovenstaand oorspronkelijke Werk, hier te lande geheel eenig in zijne soort, voorziet in eene behoefte, ten allen tijde door de beoefenaars en hoogschatters der **Wetenschap van 't Blazoen** of der **Wapenkunde** gevoeld. Het geeft, in den vorm des *Woordenboeks* en in een betrekkelijk zeer beknopt *cader*, een overzigt, eene beschrijving van de wapens des europeschen adels, waardoor het ontegenzeggelijk van groot gemak en nut moet wezen bij elk onderzoek, dat men omtrent het blazoen van nationale of uitlandsche familiën wil in 't werk stellen. Het is bestemd om het gemis der gegraveerde Wapenboeken, wier zoo buitengewoon hooge prijs zelfs bemiddelde lieden afschrikt, zoo veel doenlijk te vergoeden. Het eigenlijke Woordenboek der Wapenkunde wordt voorafgegaan van *a*) een beknopt overzigt van de grondbeginselen der Wetenschap; *b*) eene verklarende alphabetische woordenlijst van de in 't Blazoen voorkomende kunsttermen; *c*) een vijftal fraai gelithographieërde platen, met ongeveer 550 figuren, vergezeld van hare uitlegging, die een helder licht over 't gansche werk verspreidt; en *d*) eene Tabel der in het Woordenboek gebezigde verkortingen. — Of de Schrijver opgewassen is voor zijne taak, en of de Uitgever van zijnen kant het werk luister poogt bij te zetten, daarover moge de kenner en liefhebber oordeelen uit de, in alle boekwinkels ter inzage te verkrijgen, eerste Afleveringen.

Bereids zien **13** *Afleveringen het licht.*

Elke Afl. van **48** Blz. in **2** kolommen kost **f 0,90.** Het geheel zal in ongeveer **30** Afl. kompleet zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

LAND- EN VOLKENKUNDE.

Het Koningrijk der Nederlanden

VOORGESTELD IN EENE REEKS VAN

SCHILDERACHTIGE GEZIGTEN ZIJNER BELANGRIJKSTE PLAATSEN, MERKWAARDIGSTE STEDEN, KERKEN, KASTEELEN EN ANDERE AANZIENLIJKE GEBOUWEN VAN VROEGEREN EN LATEREN TIJD,

naar de natuur geteekend en in staal gegraveerd door onderscheidene kunstenaars en beschreven door J. L. TERWEN.

Het geheele werk zal compleet zijn in **46** *afleveringen*. — Hetzelve verschijnt te gelijker tijd in twee verschillende formaten, en wel in royaal **4°** en in royaal **8°**. — Van de PRACHTUITGAVE in royaal **4°** is elke aflevering, welke, behalve den omslag, **3 keurige staalplaten** benevens **8** paginaas letterdruks bevat, gesteld op *f* **1,20**, terwijl die van de royaal **8°** uitgave, **50 Cents** per aflevering is. — Bereids zien **38** afl. het licht.

Terwijl in bijna alle overige landen van Europa de uitstekendste kunstenaars zich bevlijtigen, om de schoonheden van het land hunner geboorte of woonplaats, de meer of minder geschiedkundig merkwaardige plaatsen, de prachtige gebouwen, schilderachtige gezigten, eerwaardige ruinen en dergelijken, door penseel en stift aan landgenoot en vreemdeling voor oogen te stellen, of door hunne historische beschrijvingen te verheerlijken, is Nederland in dit opzigt steeds karig bedeeld geweest, ja, in het buitenland bijna geheel onbekend gebleven. Wel zijn in vroegeren en lateren tijd in Nederland zelf voortreffelijke teekeningen van de schoonheden en merkwaardige gebouwen in het licht verschenen, maar zij zijn gedeeltelijk te zeer verouderd, deels te onzamenhangend en te zeer verspreid, om tot een algemeen overzigt van de schoonheden des lands in zijnen tegenwoordigen toestand te kunnen dienen. Eene uitgebreide verzameling van Nederlandsche gezigten, aan al de eischen der kunst voldoende, en Nederland schetsende, zoo als het thans is, — eene verzameling, die geschikt en bestemd is, om niet alleen de Nederlanders zelven met de merkwaardigheden van hunnen geboortegrond nader bekend te maken, maar ook om in het buitenland eerbied en belangstelling op te wekken voor een land, dat zoo veel schoons en heerlijks bevat; — voor een land, dat door een volk bewoond wordt, hetwelk, meer dan menig ander zoo hoog geprezen volk, door zijne geschiedenis en zijn karakter op de belangstelling der wereld de hoogste aanspraak heeft; voor een land, waar zich bij iederen voetstap nieuwe wonderen van menschelijke vlijt, geduld en volharding aan het oog opdoen, — zulk eene verzameling bestond tot heden niet. En toch, welk land is meer waardig om

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

algemeen bekend te worden, dan juist dit Nederland, hetwelk voor het grootste gedeelte zijn ontstaan aan de onvermoeide vlijt zijner bewoners te danken heeft, alwaar een roemrijke voortijd van zijne eerwaardige kerken en ruinen nederziet, en de weligste landouwen, de heerlijkste stroomen en rivieren, met welvarende dorpen en volkrijke koopsteden omzoomd, in den zomer den reiziger vriendelijk uitnoodigen, om in die lagchende oorden rust en uitspanning te zoeken. Het was aan ons Werk voorbehouden om aan dit land op eene schitterende wijze regt te doen wedervaren, en aan de wereld te toonen, wat zij tot heden toe zoo dikwijls over het hoofd zag. De Nederlanden hebben in dit Werk eene verheerlijking gevonden, waarvan wij de beoordeeling vol vertrouwen aan het geëerd publiek overlaten? — Wat de Gezigten in dit Prachtwerk betreft, daaronder zullen die van de schoonste en merkwaardigste steden, de schilderachtigste streken, kerken en gedenkteekenen van den ouderen en lateren tijd, enz. opgenomen worden. Zij zijn verder getrouw naar de natuur geteekend door de zoo bekwame schilders W. Cook, L. Rohbock en C. Schuler, en in staal gegraveerd door de met den meesten roem bekende kunstenaars van onzen tijd, zoo dat wij gerustelijk durven zeggen, dat zij zich op eene waardige wijze zullen aansluiten aan het fraaiste, wat er tot heden toe in staalgravure bestaat; zij zullen genomen worden van en uit de navolgende plaatsen.

Amsterdam.	*Elburg.*	*Kampen.*	*Tiel.*
Alkmaar.	*Enkhuizen.*	*Leeuwarden*	*Tilburg.*
Amersfoort.	*Franeker.*	*Leyden.*	*Utrecht.*
Apeldoorn ('t Loo).	*Goes.*	*Maastricht.*	*Velp.*
Arnhem.	*Gorinchem.*	*Meppel.*	*Venlo.*
Assen.	*Gouda.*	*Middelburg.*	*Vlissingen.*
Bergen-op-Zoom.	*'s Gravenhage.*	*Muiden*	*Wageningen.*
Bolsward.	*Groenedijk.*	*Nijmegen.*	*Woerden.*
Breda.	*Groningen.*	*Oudewater.*	*Wijk bij Duurstede.*
Brielle.	*Haarlem.*	*Rhenen.*	*IJsselmonde.*
Culenborg	*Harderwijk.*	*Roermond.*	*Zaandam.*
Delft.	*Harlingen.*	*Rotterdam.*	*Zalt-Bommel.*
Deventer.	*Hellevoetsluis.*	*Scheveningen.*	*Zeyst.*
Doesburgh.	*'s Hertogenbosch.*	*Schiedam.*	*Zierikzee.*
Dordrecht.	*Hoorn.*	*Schoonhoven*	*Zutphen.*
Edam	*Joure.*	*Sneek.*	*Zwolle*

—

J. KRAMERS, Jz.

Geographisch-Statistisch-Historisch Handboek

of beschrijving van het wetenswaardige uit de Natuur en Geschiedenis der Aarde en hare bewoners, *uit de beste en nieuwste bronnen zamengesteld*, Twee deelen met 2 platen. *f* 16.—.

Dit Werk is uitverkocht, doch wordt herdrukt.

—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Dr. BERGHAUS,

De Volken van den Aardbodem,

VOLGENS HUNNE

Afstamming, Verwantschap en *Eigenaardigheden* in Regeringsvorm, Zeden, Gewoonten en Kleederdragt. Uit het *Hoogduitsch* vertaald door **M. J. van OVEN.**

2 Deelen, met 120 de Natuur getrouw gevolgde extra-fraai gekleurde Platen.

Gebonden in **2** *geheel blaauw linnen* **Prachtbanden,** *rijk verguld op plat en rug, f* **33,10.**

Onder de belangrijke letterverchten, die in den loop van deze eeuw uit den vreemde op vaderlandschen bodem werden overgeplant, bekleedt voorzeker het bovengenoemde Werk eene zeer aanzienlijke plaats. De naam van den Schrijver alleen moet ieder reeds een hoog denkbeeld geven aangaande hetgeen onder een' zoo veel belovenden titel geleverd wordt: immers 't is BERGHAUS, de als geograaph en ethnograaph in zijn Vaderland hoog gevierde, door de gansche geletterde wereld gehuldigde geleerde, aan wiens hand men hier geheel het oppervlak der aarde rondwandelt, om er kennis te maken met den **Mensch,** en om dit eerste en edelste onder alle levende schepselen van nabij gade te slaan, niet alleen in zijne verschillende rassen, maar vooral ook in de onderscheidene trappen zijner verstandelijke, zedelijke en godsdienstige ontwikkeling, en niet minder ook in zijne zoo wijduitcenloopende zeden, gewoonten en volksgebruiken. Die kennismaking geschiedt tevens — dank zij de geleidelijke voordragt, den klaren en boeijenden stijl des Schrijvers — op de aangenaamste, innemendste wijze; terwijl alles, wat hij betreffende den ligchaamsbouw, den gelaatsvorm, de kleederdragten der verschillende aardbewoners mededeelt, wordt opgehelderd en aanschouwelijk gemaakt door niet minder dan *honderd-en-twintig* naar de natuur getrouw gevolgde, met zorg gekleurde afbeeldingen, door welke dit Boek wordt verheven tot eene ware **Beeldengalerij** der volkeren. — De verschijning van dit zoo schoone als veelomvattende Werk in onze taal werd dan ook algemeen toegejuicht, en bevoegde Beoordeelaars roemden om strijd de zorgvuldige uitvoering, getuigende eenparig dat den weetlievenden hier een **PRACHTWERK** wordt aangeboden, 't welk betrekkelijk zeer *goedkoop* mag heeten en welks wedergâ nog bezwaarlijk te vinden is. — De vertaling geeft het oorspronkelijke zoo getrouw mogelijk weder.

— —

F.-T.B. CLAVEL,

GESCHIEDENIS der GODSDIENSTEN,

behelzende de oude en hedendaagsche godsdienstige gebruiken, pleghtigheden en leerbegrippen van alle volkeren der aarde.

Versierd en opgehelderd door 29 fraaije Staalgravures.

2 Dln., in royaal gr. 8°, *in twee geprest linnen banden* / 12,00.

Dit Boek is de vrucht van een ijverig en langdurig onderzoek, en zoowel gerigt aan den *ongeletterde*, die zonder veel inspanning kennis wil opdoen, als aan den *geleerde*, die daarin eene soort van *memento* zal vinden aangaande alles, wat zijne lectuur hem *belangrijks* en *wetenswaardigs* omtrent de gewijde zaken heeft opgeleverd. De stijl van den Schrijver kenmerkt zich door *eenvoudigheid* en *helderheid*, doch is tevens *sierlijk* en soms *pittoresk*. Wat CLAVEL van iedere Godsdienst zegt, bevat *haren oorsprong, hare gedenkteekens* van allerlei aard, *hare leerstelsels, zinnebeelden* en *zedeleer*; bijzonder belangrijk is al wat hij geboekt heeft betrekkelijk de *pleghtigheden* en *gebruiken*, die in alle landen en bij alle volken gepaard gingen met de *geboorten, huwelijken, begrafenissen*. Al verder boekt hij even beknopt als duidelijk *de martelaars* en *slagtoffers der eeredienslen, haren invloed op de beschaving*, eindelijk hare *geographie* en *statistiek*; terwijl dit alles doormengd is met een' overvloed van *aardige episoden*, die de droogheid en afgetrokkenheid van ernstiger en verhevener berigten temperen of wegnemen. — Voegt men hierbij, dat de Schrijver geene bijzondere partij kiest, *niemand* of *niets* met *hoon* of *versmading* behandelt, slechts *onloochenbare facta's* boekt; — en bedenkt men tevens, dat er dus verre geen Werk van dezen aard over dit onderwerp bestond, dan zal men gewis aan dit boek al den bijval schenken, dien het **zoo ruimschoots verdient.**

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

STICHTELIJKE LECTUUR.

PRACHTBIJBEL,

BEVATTENDE AL DE BOEKEN

VAN HET

OUDE en NIEUWE TESTAMENT

MET DE

APOCRYFEN,

VOLGENS DE STATEN-OVERZETTING.

Opgehelderd door gelijkluidende plaatsen en aanteekeningen van eenige VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

Met 80 keurig bewerkte Staalplaten.

NAAR SCHILDERIJEN DER BEROEMDSTE MEESTERS, OF GEZICHTEN DER VOORNAAMSTE PLAATSEN, IN DE H. S. GENOEMD, NAAR DE NATUUR GETEEKEND DOOR W. H. BARTLETT, OP ZIJNE JONGSTE REIZEN DOOR HET HEILIGE LAND.

BENEVENS EEN ALPHABETISCH REGISTER OP HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT, EENE KAART VAN PALESTINA, EN EEN GEILLUSTREERD FAMILIE-REGISTER, OM DAARIN NAAR OUD-VADERLANDSCH GEBRUIK DE HUWELIJKEN, GEBOORTEN EN STERFGEVALLEN AAN TE TEEKENEN.

Kompleet in **107** *Afleveringen f* **85.60**.

Idem *rijk gebonden* in één geheel lederen band, zijnde op het voor en achterplat op eene *fraaije* en *krachtige wijze* toepasselijke *allegorische beeldengroepen* in relief geprest, terwijl het geheel, alsmede de rug, met *antiek lofwerk* is omgeven; daarenboven is de *geheele snede verguld* en dienen *twee krammen* tot sluiting. — Prijs: geheel kompleet met den band. *f* **106.—**

»Eene uitgaaf van al de boeken des Bijbels, welke in keurigheid van uitvoering en pracht van staalgravures elke andere overtreft, die ooit in ons vaderland werd geleverd, wordt hier onder de oogen van het Publiek gebracht en aan de algemeene belangstelling aanbevolen.

't Is zeker wel waar, dat de onschatbare innerlijke waarde der Heilige Schriften niet wordt verhoogd door den uiterlijken vorm, waarin zij worden gekleed: maar 't is ook even waar, dat die vorm kan medewerken, om tot hare lezing uit te lokken en haren indruk te bevorderen. Het kan immers niet onverschillig zijn, hoe het juweel *gezet* wordt, ofschoon het daarbij aan innerlijk gehalte verlieze noch winne. Daarom ook zal het wel niemand bevreemden, maar veeleer door alle wel-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

gezinden worden toegejuicht, wanneer de *Kunst*, die in onzen leeftijd tot zoo hoogen trap van volmaaktheid is geklommen, zich meer en meer op het *heilige* begint te richten. Moet *godsdienst* heerschen in het menschelijke hart, dan behoort *zij* ook elken levensstoestand en elke werkzaamheid te doordringen en aan al het aardsche eene hoogere wijding te geven. Dan moet *zij* de luit van den dichter bezielen; *zij* het penseel van den schilder leiden; *zij* teekenstift en graveernaald besturen en den beitel in de hand des beeldhouwers; maar, dan mag zij althans ook van de boekdrukkunst, die zich van den beginne af bijverd heeft om het gezegend licht van godsdienstkennis te verspreiden, verwachten, dat die nu ook op den hoogeren trap van volmaaktheid, dien zij bereikt heeft, aan het goddelijke en heilige dienstbaar zal blijven. Alle kunst is eene vrucht van de menschelijke ontwikkeling, en staat daarom evenmin als de wetenschap op zich zelve. Zij miskent hare bestemming, waar zij zich enkel voorstelt te streelen en te behagen. Zij miskent haar nog meer en vertrapt hare eigene waarde, waar zij zich vernedert om der zonde en der onreinheid dienstbaar te zijn. Edeler, verhevener is hare roeping. Dienaresse Gods te zijn, dat is hare hoogste, eigenlijke bestemming. Alle vermogens, waarmede de Schepper de menschheid heeft toegerust, moeten tot zijne verheerlijking worden aangewend. Ook Kunstzin en Schoonheidsgevoel behooren dus tot Hem op te leiden — en elke poging om de kunst, op welk gebied dan ook, te doen naderen tot dit ideaal, waarnaar zij moet streven, verdient goedkeuring, aanmoediging, ondersteuning van elk, die de godsdienst op prijs stelt en de eere Gods lief heeft.

Zulk eene poging heeft de uitgever van dezen Prachtbijbel willen aanwenden. Het schoonste, wat de oudere en nieuwere school der gewijde schilderkunst heeft voortgebracht, en al wat graveerstift en typographie voortreffelijks vermochten te leveren, vindt men hier vereenigd, om aan de heilige schriften des Bijbels, wier innerlijke waardij alles te boven gaat, ook den schoonst mogelijken vorm te geven. Kunnen ook platen, gelijk er zoo vele bestaan, tot menige valsche voorstelling leiden, — waar zij niet enkel *fraai*, maar ook zooveel mogelijk *waar* pogen te zijn, dáár gewis kunnen zij de voorstelling verhelderen en de voorgestelde zaak dieper in hart en geheugen prenten."—

Op bovenstaande wijze kondigde de Uitgever zijnen **Prachtbijbel** bij het Nederlandsch Publiek aan. Hij zettede die met ijver voort, gerugsteund door den bijval, die zijne onderneming mogt vinden, maar vooral aangemoedigd door de goedkeuring, die bevoegde Beoordeelaars aan zijne uitvoering hechtten. Als een staaltje van 't laatste willen wij hier enkel eenige regels aanhalen uit hetgeen de Schrijvers der **Kerkelijke Courant**, omtrent de nu voltooide onderneming zeggen: »Wij zouden meenen (dus luidt het daar) aan onze verplichting jegens het kerkelijk publiek in Nederland te kort te doen, wanneer wij niet, na herhaalde aankondiging in ons blad, gedurende de voortzetting van den schoonen arbeid, ook nu, bij de voltooijing, van dien arbeid gewaagden. In 92 Afleveringen (buiten de Apocryfen) is VAN GOOR'S Prachtbijbel kompleet in 't licht verschenen, en ons land is een boekwerk rijker geworden, waarvan de uitvoering den boekhandel, de bewerking der wetenschap en de menigte Inteekenaren den godsdienstigen zin van het Publiek eer aandoen. Van het begin tot het einde even keurig in druk, papier en plaat, is tevens de bewerking met groote zorg geschied. Voor den tekst is de Staten-overzetting behouden, met de veranderde spelling. Onder aan den voet der bladzijden zijn aanteekeningen geplaatst van taal- en uitlegkundigen aard, terwijl daar ook de opgave wordt aangetroffen van betere lezing of juistere vertaling dan de Statenbijbel heeft. Was er ook al voor uitgebreide noten geene ruimte, de korte aanteekeningen geven verklaring van duistere plaatsen en zijn gesteld met eene helderheid, die ze toegankelijk maakt voor het publiek....." Doch waartoe nog meer lofspraak hier aangehaald? De algeheele en onverdeelde bijval, dien deze Bijbeluitgave ten deel viel, is een schier eenig verschijnsel, en wij willen hier alleen nog bijvoegen, dat, wat de *prijs* betreft, deze in geenen deele hoog, maar in tegendeel matig, zeer matig zelfs is gesteld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

J. H. van der PALM,

Bijbel voor de Jeugd,

TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS

VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN.

PRACHTUITGAVE IN DRIE DEELEN.

met **50** Extra fijne STAALPLATEN, eene *Kaart van Palestina*, het *Portret van den Schrijver* en eene *Inleiding van een' zijner Leerlingen.*

Gebonden in **3 rijk** op **plat** en **rug verguld** LINNEN BANDEN en **verguld op snede.** *f* **30.**—

Wie kent niet den naam van VAN DER PALM, den grooten Volks-redenaar en Volksschrijver, die de letterkunde van zijn land gedurende een geheel tijdvak als te beheerschen en met zachten dwang op eene nieuwe baan te leiden wist, en die haar met zoo menig geschrift heeft verrijkt, dat met zeldzame graagte ontvangen en gelezen, met algemeene geestdrift bewonderd en beoefend werd? Onder al die geschriften is 't inzonderheid zijn **Bijbel voor de Jeugd**, waardoor hij zich een' onverwelkelijken lauwer heeft gevlochten, en meer dan door eenig ander voortbrengsel zijner pen heeft bijgedragen tot vermeerdering der kennis van goddelijke en menschelijke zaken onder Christus' belijders. 't Is hier vooral, dat zijn uitstekend talent, om de moeijelijkste zaken uit de duisternis aan het helderste licht te brengen en een' overrijken schat van geleerdheid in een hoogst eenvoudig gewaad te kleeden, zich in al zijne kracht vertoont; hier vooral, dat hij in zijn' muzikalen prozastijl eenvoudigheid, waardigheid en kracht aan helderheid, diepte en losse bevalligheid weet te huwen, en den bezielenden adem van het Zuiden door de deftige bezadigdheid van het Noorden doet trillen. Die zeldzaam vereenigde hoedanigheden waren het, welke aan dit zijn Werk een' zóó algemeenen en onverdeelden bijval deden verwerven, dat van de afzonderlijke stukken, waarin het aan 't licht trad, telkens weder een herdruk noodig was, eer nog het geheel was afgewerkt; dat terstond daarna eene meer goedkoope, de zoogenaamde schooluitgave, werd opgelegd, en dat in deze dagen de tegenwoordige eigenaar van het Werk eene nieuwe en wel eene **Prachtuitgave** deed te voorschijn treden, die alweder met onverflaauwde belangstelling, ja met hooge goedkeuring en toejuiching werd ontvangen. Voorwaar een niet alledaagsch verschijnsel, vooral in ons land, en dat zich enkel (wij herhalen het) laat verklaren door de innerlijke en blijvende waarde, door de zeldzame verdiensten van het Boek zelf, 't welk echte liberaliteit met bijbelsche regtzinnigheid vereenigt.

VAN DER PALM noemde het een **Bijbel voor de Jeugd:** maar men zou zich schromelijk vergissen, als men, op dien titel afgaande, van meening was, dat het enkel en uitsluitend voor den jeugdigen leeftijd geschikt en bestemd is, en minder aan den smaak, de behoeften en eischen van volwassenen kan voldoen. De Schrijver zelf zeide dienaangaande: »Het is er ver van daan, dat ik het gebruik mijns werks alleen tot jongelieden zou bepalen. Ik geloof, dat het door Kerkleeraars, door Schoolonderwijzers, door Vaders en Moeders van Christelijke huisgezinnen met vrucht zal kunnen gebezigd worden." Daarom wilde hij zijn' arbeid liefst beschouwd hebben als eene verzameling van **Bijbelsche Tafereelen**, en gaf hij ook werkelijk dien naam als bijzondere titel aan elk der stukken, in welke hij verscheen;— zoodat het geheel in den geest des Schrijvers gehandeld was, toen »een zijner dankbare Leerlingen," die de Prachtuitgave met eene hoogst belangrijke *algemeene inleiding* verrijkte, aan den titel van 't geheele werk de uitbreiding toevoegde: **Tafereelen uit de gewijde geschiedenis voor Christen-Huisgezinnen.**

Ja, voor **Christen-Huisgezinnen** van elken stand is deze Bijbel van VAN DER PALM als bij uitnemendheid bestemd daar behoort hij geheel te huis, daar mag hij niet vergeefs gezocht, daar kan hij niet zonder nadeel voor de godsdienstige en zedelijke vorming gemist worden; want hij behoort tot die weinige boeken, »welke, hoe ook de smaak veranderen moge, in het oog van braven en weldenkenden niets van hunne waarde verliezen." En wel te regt werd het nog onlangs door een' onzer geleerden bejammerd, dat hier en daar nog, in plaats van dat schoone nationale meesterstuk, enkele vertalingen, en daaronder zeer middelmatige, van uitheemsche producten van dien aard werden aangetroffen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VOLKSUITGAVE

VAN DEN

BIJBEL VOOR DE JEUGD.

TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS VOOR

CHRISTEN-HUISGEZINNEN.

DOOR

J. H. van der PALM,

Kompleet in **24** Stukken, even als de oorspronkelijke uitgave, doch in plaats van *f* 1,20 kost dezelve slechts **40** Centen *per Stuk.*

Idem. Gebonden in 4 geheel linnen banden met vergulden rugtitel *f* 1,40 meerder.

benevens een keurig op Staal uitgevoerd Portret met facsimile van den beroemden Schrijver, en eene nieuw ontworpen, naauwkeurige Kaart van Palestina of het Heilige Land.

Er zijn enkele Boeken, waarvan gezegd kan worden, dat zij eigenlijk niet verouderen, maar voortdurend het bekoorlijke waas der jeugdige frischheid en levendigheid behouden; boeken, die als ware het den veranderlijken smaak des tijds trotseren, en in 't oog van alle verstandigen steeds bij hunne volle, onverminderde waarde blijven. Tot die weinige, hoogbevoorregte boeken behoort, zoo één, **van der Palm's** BIJBEL VOOR DE JEUGD, een Werk, waarin de belangrijkste aller stoffen behandeld is op eene zóó voortreffelijke, zóó geheel eenige wijze, dat de Schrijver, al hadde hij ook niet anders dan dit geleverd, zich daardoor alleen een' onverwelkelijken lauwer gevlochten en de volste aanspraak op de dankbaarheid van tijdgenoot en nakomeling verworven zou hebben. Door deze nieuwe *zeer goedkoope* Volksuitgave van dit zoo gevierde werk, stelt de Uitgever zijne landgenooten in de gelegenheid, om te putten uit deze milde bron van ware kennis en van opbouwing in 't geloof aan eene met wijsheid en liefde alles besturende Voorzienigheid. — 't Zou eene gemakkelijke taak zijn, hier nog een en ander ter aanbeveling van opgenoemd Werk en van de hier aangekondigde Uitgave bij te voegen; maar mag dit niet met regt als overbodig beschouwd worden? Dit alleen nog: **van der Palm** noemde 't een BIJBEL VOOR DE JEUGD; doch wie uit dien titel tot de gevolgtrekking kwam, dat zijn Werk enkel en uitsluitend voor den jeugdigen leeftijd geschikt en bestemd is, en alzoo minder aan den smaak, de behoeften en de eischen van volwassenen kan voldoen, zou zich schromelijk vergissen. De vereeuwigde Schrijver zelf zeide dienaangaande in een der Voorberigten van de oorspronkelijke uitgave: »Het is er verre van daan, dat ik het gebruik mijns Werks alleen tot jongelieden zou bepalen. Ik geloof, dat het door **Kerkleeraars**, door **Schoolonderwijzers**, door **Vaders** en **Moeders van Christelijke huisgezinnen** met vrucht zal kunnen gebezigd worden;" en hij wilde dan ook zijn' arbeid liefst beschouwd hebben als eene verzameling van **Bijbelsche Tafereelen**, gelijk hij dan ook werkelijk dien naam als bijzonderen titel gaf aan elk der stukken, in welke zijn Bijbel verscheen.

G. D. STERINGA KUYPER,

Het Gewigtigste Levensuur.

RAADGEVINGEN EN LESSEN AAN JONGE MEISJES.

bij het doen harer Belijdenis, gr. 12°. in een net bandje. *f* 1,20.

Niemand zal in de rij zijner stichtelijke litteratuur dit Werkje geene plaats waardig rekenen. 't Zijn woorden uit het hart tot het hart gesproken op gemoedelijken, ongedwongen, ernstigen en beschaafden toon; 't is eene heldere en vrije voorstelling der Evangelische waarheid, geheel in den geest der liefde. Bovenal zij het aan ouders en betrekkingen aanbevolen, die hunnen lievelingen op het hoogste en heiligste feest haars levens een kostelijk geschenk willen opdragen. De Heer gebiede er zijnen zegen over

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

G. D. STERINGA KUYPER,

Lentebladen.

WOORDEN DES GELOOFS EN DER LIEFDE

den Jongeling toegesproken in de Heiligste dagen zijns levens, gr. 12°. in een net bandje. . . . *f* 1,20.

Woorden des verstands en der gezonde leere, woorden des geloofs, gelijk zij uit een opregt, welmeenend hart zijn voortgekomen, en tot liefde dringen door 't geloof in CHRISTUS, — *woorden der liefde*, ziedaar wat deze **Lentebladen** aanbieden. De Schrijver wilde in de dagen, waarin de Natuur uit haren winterslaap ontwaakt en waarin tevens de daarvoor rijp geworden christelijke jeugd zich voorbereidt, om zich met den Heer en zijne gemeente te verbinden, den christelijken jongeling zijnen bijstand bieden, opdat hij met een diep geroerd gemoed, maar tevens met een helder bewustzijn van zijnen bij uitstek gewigtigen stap, tot het eerste Avondmaal des Heeren toetrede. God geve eene goede aarde voor het uitgestrooide goede zaad!

A. B. van MEERTEN, geb. SCHILPEROORT.

Het Gedachtenismaal des Heeren.

AVONDMAALS-LEKTUUR VOOR EENVOUDIGEN,

In verschillende omstandigheden des levens.

2de vermeerderde druk, gr. 12vo in een net bandje met Staalgravure. *f* 1,10.

Ten einde een bewijs te geven van het nuttige *en* belangrijke *van dit Werkje volgt hier de*

Inhoud:

1. Onze verschijning aan het avondmaal, eene hulde aan onzen Heer. — 2. Het Avondmaal, een rustpunt in een leven vol onrust. — 3. Schuldbelijdenis. — 4. Het Avondmaal, bevestiging van de vergeving onzer zonden — 5 Goede voornemens. — 6. Het Nachtmaal des Heeren, een Gedachtenismaal. — 7. Het Avondmaal, eene bevestiging van ons geloof. — 8. De wijnstok en de ranken. — 9. De gemeenschap der Christenen in het Avondmaal. — 10. Het Avondmaal, een maaltijd van liefde en verzoening. — 11. Voor dit maal ga heen! — 12. Emma's eerste Avondmaalsviering. — 13. Het Avondmaal in den ouderdom. — 14. Durft gij ook ten Avondmaal gaan? — 15. — Het Avondmaal, eene plegtigheid voor alle tijden — 16. Het Avondmaal in voorspoed. — 17. Het avondmaal in tegenspoed. — 18. Het Avondmaal, eene aansporing tot eenswillendheid met God. — 19. Mag ik wel tot de Nachtmaalstafel naderen? — 20. Wacht u voor overspanning. — 21. Het Nachtmaal in de ziekenkamer. — 22. Het Avondmaal in de lente, een feest der onsterfelijkheid. — 23. Avondmaal op den sterfdag van JEZUS. — 24. Gods trouw, der menschen ontrouw. — 25. Het Avondmaal, eene verkwikkelijke toefplaats in de woestijn des levens. — 26. Christelijke bemoediging bij het Avondmaal. — 27. Na het gebruik des Heiligen Avondmaals. — 28. Beschouwing van de groote genade Gods, ons in het Avondmaal bewezen. — 29. Verdartelt de goede indrukken niet. — 30. Welke moeten de vruchten van het Avondmaal zijn. — 31. Op den avond van eenen Avondmaalsdag. — 32. De uiterlijke viering des Avondmaals. Voorbereiding tot het Nachtmaal in den huiselijken kring voor eenige jeugdige zusteren.

A. B. van MEERTEN, geb. SCHILPEROORT,

De Vrede der Ziel

en de middelen om dien te verkrijgen.

Lektuur voor beschaafde Vrouwen. *f* 0,90.

De rijk begaafde Overbrengster van deze duitsche lettervrucht op onzen bodem, zij, die het opkomend geslacht in 't algemeen en hare sekse in 't bijzonder reeds door zoo menig leerrijk geschrift duur aan zich verpligtte, heeft zich met hare medewerking van dezen *Vrede der Ziel* nieuwe aanspraak verworven op de erkentenis van allen, die het om leering en stichting te doen is. Geene beschaafde vrouw zal dit Werkje onbevredigd ter zijde leggen; niemand zal het kunnen lezen, zonder zijne *zelfkennis* en daarmede zijnen *zielenvrede* vermeerderd te hebben.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

A. B. van MEERTEN, geb. SCHILPEROORT

JACOB CATS,

de Gids en Troost, inzonderheid der ouden van dagen,

Eene bloemlezing uit zijne belangrijkste werken. *f* 0,90.

Eene bloemlezing uit de belangrijkste werken van *Vader* CATS, in zamenhang gebracht door *Mevrouw* VAN MEERTEN: — wie zal ze niet eene kostbare nalatenschap noemen, zoowel van den vereeuwigden Volksdichter zelven, als van de bekwame Schrijfster en Opvoedster, die aan dit Werk den laatsten tijd van haar zoo werkzaam en nuttig leven besteedde? De nu ontslapene vrouw, tot wier eere te Gouda een *monument* verrezen is, noemt CATS de vreugd van hare kindschheid, den leidsman harer jeugd, den raadgever van haar' gemiddelden leeftijd, den troost van haren ouderdom; — en dat alles kan hij nu te eerder en te gemakkelijker voor een iegelijk wezen, nadat zij orde en samenhang heeft gebragt in de kostelijke waren, die in het rijk voorziene magazijn van den dichter zoo dooreen verspreid en op elkaâr gestapeld lagen. Een kort levensbericht van den Dichter en eene vlugtige vermelding van zijne politieke loopbaan gaat het werk vooraf. Verdere aanbeveling zou eene beleediging zijn voor den goeden smaak onzer Landgenooten.

MAÇONNIEKE GESCHRIFTEN.

F.-T. B.-CLAVEL,

Geschiedenis der Vrijmetselarij

EN DER

VROEGERE EN LATERE GEHEIME GENOOTSCHAPPEN,

In royaal gr. 8°. 2e druk, gebonden in rijk vergulden linnen prachtband. *f* 9,65.

Dit werk, de vrucht van twintigjarige geregelde en onvermoeide vlijt, dat met niet minder dan **25 fraaije Staalgravuren** is versierd en opgehelderd, moet als een onmisbaar **handboek voor elk lid der maçonnieke orde** worden beschouwd, terwijl ook de **oningewijde** niet anders dan met nut en genoegen de geschiedenis van een genootschap kan lezen, dat van de oudste tijden af zulk een' veel beduidenden invloed heeft uitgeoefend. Met evenveel onpartijdigheid als zaakkennis bewerkt, bevat het tevens een' grooten schat van historische daadzaken en treffende anecdoten, die dus verre nog ongedrukt bleven, daar zij uit de *verborgenste archieven*, tot welke de Schrijver toegang had, zijn geput.

EMANUEL REBOLD,

Algemeene Geschiedenis der Vrijmetselarij,

ONTLEEND AAN HARE OUDE DOCUMENTEN EN AAN DE DOOR HAAR OPGERICHTE GEDENKTEEKENS VAN HARE STICHTING IN HET JAAR 715 VÓÓR CHR. TOT IN 1830.

Uit het Fransch vertaald. *f* 3,70. Idem in linnen band *f* 4,10.

»Eene **maçonnieke bibliotheek** op weinige bladzijden" luidde de vereerende getuigenis door buitenlandsche achtenswaardige leden der Orde afgelegd, en de Uitgever twijfelt dan ook niet of dit beknopt, duidelijk en zaakrijk geschiedboek der Orde zal zoowel voor leden als oningewijden geschikt zijn, om hun een blik te doen werpen op de wording en uitbreiding dier instelling.

WILLIAM PRESTON,

DE VRIJMETSELARIJ OPGEHELDERD.

Naar de *zestiende* engelsche uitgave. *f* 0,75.

De verdiensten van WILLIAM PRESTON omtrent de orde der Vrijmetselaars worden te zeer en te algemeen erkend, dan dat het noodig zou zijn, die hier te verheffen. Dit Werkje, niet minder dan **16 malen** in Engeland herdrukt, geeft een zoo beknopt als duidelijk overzigt van den *oorsprong*, den *aard* en de *bedoeling der Orde*. Het kan den ingewijde tot een' trouwen *gids* dienen, en den profanen lezer van zijne (*mogelijke*) vooroordeelen genezen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

G. KLOSZ.

De Vrijmetselarij in hare ware beteekenis,

uit de Oude en Echte Oorkonden der Steenwerkers, Maçons en Vrijmetselaars in het licht gesteld. In royaal 8vo. *f* 3,75.

Met het volste regt mag men verwachten, dat dit Werk, *de vrucht der veeljarige studie* van een' zoo *geleerden* als *schranderen* en *onbevooroordeelden Vrijmetselaar*, den verdienden opgang zal maken. Het maakt op niets meer of minder aanspraak dan te zijn: *Een onvervalscht* en *onopgesierd verslag* omtrent *den oorsprong, den aard* en *het doel* der zoo veel besprokene, zoo vaak *miskende*, zoo *schaars gekende Broederschap;* en dat verslag is getrokken uit een groot getal van oorkonden, die de Schrijver of zelf het eerst ontdekte, of die, als hier en daar verstrooid, tot dusverre als onbruikbare, onbewerkte bouwstof bleven liggen. Dat het hem daarbij om *waarheid* en om die alleen te doen was, moet bij iederen lezer van dit Werk boven allen redelijken twijfel verheven wezen.

DE GIDS VOOR DEN L.·. VRIJMETSELAAR,

Vierde vermeerderde druk *f* 1,00.

In een' kleinen bundel vindt men al datgene bijeen gebracht en duidelijk voorgesteld, wat den Leerl.·. V.·. M.·. na zijne opname in de Broederschap noodig is te weten, om zijne eerste wankelende schreden in de K.·. K.·. te besturen. Of de Gids een goede, een veilig te vertrouwen gids mag heeten, daarvoor pleit, onzes inziens, de bijzonderheid, dat in korten tijd de drie eerste drukken waren uitgeput, zoodat deze *vierde* en verbeterde uitgave het licht moest zien, terwijl deze niet dan voor ingewijden verkrijgbaar is en door tusschenkomst van den Boekhandel alleen aan hen, die tot de orde behooren, gezegeld wordt afgeleverd.

ALLERLEI.

Staatsbladen,

VAN HET

Koningrijk der Nederlanden.

Van 1813 tot en met 1840.

In geprest linnen band *f* 18,00. — In geheel leder *f* 20,00.

Van 1841 tot en met 1850.

In geprest linnen band *f* 14,00. — In geheel leder *f* 15,50.

Terwijl elk der Jaargangen van 1841 af en vervolgens ook afzonderlijk tegen den zeer geringen prijs van f 1,25 wordt afgeleverd.

Het was gewis een gelukkig denkbeeld om al de *Wetten, Besluiten, Reglementen, Ordonnantiën, Publicatiën, Proclamatiën*, enz. enz., die sedert 21 November 1813 van de Hooge Landsregering zijn uitgegeven, naar tijdsorde bijeen te zamelen en in het licht te zenden. Daardoor toch werd eene uitstekende dienst bewezen aan allen, wien de *Wetten* van ons land ter harte gaan, en vooral aan hen, die door hunne betrekking genoodzaakt zijn, zich met die *Wetten* enz. bekend te maken. Zij worden toch daardoor van het zoo moeijelijk en tijdroovend naslaan der van Gouvernements-wege uitgegeven *Staatsbladen* ontheven, die niet minder dan **27 lijvige boekdeelen** bevatten, welke hier in eenen band van **1270** compres gezette, maar duidelijk leesbare bladzijden in twee kolommen zijn vervat. De tegenwoordige Uitgevers, **G. B. van Goor** te *Gouda* en **P. A. de Jong** te *Arnhem*, gaan onvermoeid met dit belangrijk werk voort. *Aangemoedigd door het debiet*, dat het reeds mogt vinden, sparen zij van hunne zijde kosten noch moeiten, om het geheel aan het oogmerk der gebruikers te doen beantwoorden. Wat aan dit Werk eene groote waarde voor den Gebruiker bijzet, zijn de twee alphabetisch geordende *Algemeene Registers*, waarvan het eene over de stukken van 1814 tot en met 1840 het andere over die van 1841 tot en met 1850 loopt, en waarin men alzoo met een' enkelen oogopslag het begeerde stuk kan vinden, hetgeen anders vaak een even vervelend als tijdroovend werk zou wezen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

J. B. RIETSTAP,

HANDBOEK DER WAPENKUNDE,

BEVATTENDE:

1. De Geschiedenis der Wapenkunde. — 2. De Practijk der Wapenkunde. — 3. Registers der Wapens van den thans bloeijenden Nederlandschen adel; van de Staatslieden en Veldheeren van Napoleon I; van beroemde personen uit vroeger en lateren tijd; enz.

OPGEHELDERD DOOR **VIJF PLATEN**, MET **546** FIGUREN. / **3,40**.

Welk veld van wetenschap mogt ten onzent gezegd worden tot heden als 't ware nog braak te liggen, zoo 't niet **de Wapenkunde** is? Inderdaad, die wetenschap verkeerde bij ons nog in een' staat van wording; men behielp zich met het fransche heraldiek-systeem, dat niet alleen aan den eenen kant veel bevat, dat wij kunnen missen en aan den anderen ons weder vaak in verlegenheid laat, maar tevens onze taal met een' vloed van bastaardwoorden overstroomt. Het werd dan bij de toenemende belangstelling in de heraldieke wetenschap (ook in Nederland zoo zigtbaar) hoog noodig, dat er een nieuw gebouw werd opgetrokken, dat de bastaardwoorden voor verstaanbare, zuiver nederduitsche benamingen plaats maakten, en de wetenschap, ontdaan van haar geheimzinnig waas, in gelijkmatige, zamenhangende volgorde voorgesteld werd. De Heer RIETSTAP heeft zijne krachten aan deze waarlijk niet gemakkelijke taak beproefd; en 't is den kenneren gebleken, dat hij voor deze geheel was opgewassen, zoodat ook Nederland thans een Handboek der Wapenkunde in eene eigene heraldieke taal bezit, waarop alzoo een nederlandsche stempel staat gedrukt en dat den dilettant tot leidraad, den geleerde tot legger of tot opscherping van 't geheugen kan dienen.

Het geheel is in 3 Afdeelingen gesplitst, die gezamenlijk de *geschiedenis*, *theorie* en *praktijk* der Wapenkunde bevatten, toegelicht door *honderden voorbeelden van werkelijk bestaande familie-wapens* en opgehelderd door *vijf platen met* **546** *figuren*.

Eerste Afdeeling. *Geschiedenis der Wapenkunde.* Deze afdeeling behandelt de fabelachtige verhalen omtrent de oudheid der heraldieke wetenschap, de gewaande symboliek der kleuren, de historische bewijzen omtrent het ontstaan der wapens, de oude zeden met betrekking tot de wapens, de heraldische wetgeving in verschillende landen, en besluit met een overzigt van den vroegeren en tegenwoordigen toestand van adel en wapens in Nederland.

De **Tweede Afdeeling,** *Praktijk der Wapenkunde*, is gesplitst in de volgende Hoofdstukken, uit wier titels de inhoud genoegzaam blijkt:

I. HET SCHILD EN ZIJNE VERDEELING. — II. DE WAPENKLEUREN. — III. DE WAPENFIGUREN. — IV. HERALDIEKE HOOFDFIGUREN. — V. HERALDIEKE BIJFIGUREN. — VI. HERALDIEKE ONDERVERDEELING. — VII. EIGENSCHAPPEN DER HERALDIEKE STUKKEN. — VIII. CLASSIFICATIE DER HERALDIEKE STUKKEN. — IX. NATUURLIJKE WAPENFIGUREN. — X. KUNSTMATIGE WAPENFIGUREN. — XI. HERSENSCHIMMIGE WAPENFIGUREN, OF MONSTERS. — XII. HELMEN. — XIII. KROONEN. — XIV. HOEDEN, BARETTEN, ENZ. — XV. HELMTEEKENS. — XVI. HELMDEKKLEEDEN. — XVII. SCHILDHOUDERS. — XVIII. BANIEREN, VANEN, ENZ. — XIX. WAPENKREET EN WAPENSPREUK. — XX. MANTELS. — XXI. ANDERE SIERADEN DER WAPENSCHILDEN. — XXII. REGELEN DER WAPENKUNDE, EN WIJZE VAN BLAZOENEREN. — XXIII. DE VERSCHILLENDE SOORTEN VAN WAPENS. — XXIV. BREUKEN. — XXV. HERALDIEKE TEEKENEN VAN WAARDIGHEDEN.

In de **Derde Afdeeling,** getiteld *Wapenregisters*, wordt het in de Tweede Afdeeling geleerde toegepast. Die toepassing was echter niet het eenige doel; de Schrijver heeft voornamelijk beoogd, hun te gemoet te komen, voor wie de kostbare en zeldzame heraldieke plaatwerken niet toegankelijk zijn. Daarom bevat *Hoofdstuk I* een *naamregister der wapens van den thans bloeijenden Nederlandschen Adel*, met opgave van de helmteekens, schildhouders, wapenspreuken, enz. In *Hoofdstuk II* vindt men de *wapens van de meest bekende legerhoofden, staatslieden, enz. van Napoleon I*, merkwaardig ook uit hoofde van de nieuwe beginselen, welke de keizer bij de Fransche heraldiek had ingevoerd. Terwijl eindelijk *Hoofdstuk III*, waarmede deze Afdeeling besloten wordt, *de Wapens* behelst *van een aantal beroemde mannen uit vroeger en later tijd* en dus voorzeker aan de wenschen van menig beoefenaar der Wapenkunde te gemoet zal komen.

Uitvoerige registers: 1° van de aangehaalde en beschrevene familiewapens, 2° van de behandelde zaken en kunsttermen (ook de vreemde), besluiten het werk, — dat bij deze in de algemeene belangstelling zij aanbevolen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Kapitein CANOT,

of TWINTIG JAREN uit het LEVEN van EEN' SLAVENHANDELAAR.

Kompleet in 2 gr. 8° deelen met Vignetten; prijs ƒ5,20.

Behalve dat dit werk uitmuntend geschikt is voor **Leesgezelschappen** en **Bibliotheken**, is het ook bijzonder aanbevelenswaardig voor den **Zeeman, Handelaar** en **Menschenvriend** uit elken stand. Het doet den lezer diepe blikken slaan in 't wezen der slavernij en in 't lot der slaven, en schildert met altijd levendige, hoeijende kleuren het zeeleven bij storm en stilte, bij entering en schipbreuk. — Leven en beweging, humor en scherts bezielen het werk van 't begin tot het einde.

FLORA.

Een Bloemkrans voor Dames.

MET 60 STAALPLATEN.

Prijs ƒ4,50.

Men vindt in dezen Bundel een uitgelezen *Zestigtal* uitstekende Staalgravures, allen **Dames-portretten**, die als om strijd het oog des beschouwers aantrekken en boeijen. Men weet inderdaad niet, waarbij het eerst en het meest zijne aandacht te bepalen: bij de schoone en aanminnige wezenstrekken, of bij de heerlijk gevormde busten en gestalten, of bij de smaakvolle kleedingen en kapsels. 't Geheel vormt eene gallerij, waarin de eerste schoonheden van 't Oosten en Westen zijn vertegenwoordigd. — De Bundel wordt voorafgegaan van eene poëtische Hulde aan het Schoone Geslacht, welke aan een' onzer beste dichters is ontleend. Hij eigent zich alzoo geheel en al tot een smaakvol cadeau, waartoe hij nog te meer geschikt wordt door een' rijken band, op rug, plat en snede fraai verguld.

J. NIEDEKEN,

TUIN-ALMANAK

OF DE

NIEUWE, OPREGTE HOLLANDSCHE HOVENIER,

aanwijzende *wat men 's maandelijks in Moes- en Bloemtuin, Boomgaard, Boomkweekerij, Oranjerie en Broeijerij te verrigten hebbe.* Met nieuwe opmerkingen, om alles vroeg en veel te hebben. 7de verbeterde en vermeerderde druk.

door Th. F. Uilkens. ƒ 1,40.

Niedekens Tuin-Almanak, die reeds een' **zevenden** druk mogt beleven, is te wel bekend, om er veel van te zeggen. In een kort en zakelijk bestek vindt men hier bijeen, wat men elders óf te veel omslagtig, óf te veel verspreid, óf in 't geheel niet aantreft. De *zevende druk* onderscheidt zich van al de overige niet enkel door menige nieuwe, op de ervaring gegronde opmerking, maar ook door een meer geschikt formaat (gr. 12vo), en het wordt daarom op nieuw onder de aandacht gebracht van allen, wien het er om te doen is, hunne tuin-producten, *vroeg, in ruime mate*, en *zoo volkomen mogelijk* te hebben.

TUINIERS MAAND-GETIJDEN,

of aanwijzing van maand tot maand der werkzaamheden in den Bloemhof, Boomgaard en Moestuin.

(UIT DE BESTE BRONNEN GEPUT EN OP EIGENE VELLJARIGE ERVARING GEGROND.)

Derde Druk, ƒ0,15.

Een derde druk pleit voor het doeltreffende van dit eenvoudige boekske, dat iederen Tuinvriend leert, hoe hij 't best en meest van bloemhof, boomgaard en moestuin partij zal trekken. — Praktische ervaringslessen, geheel voor onzen bodem en ons klimaat geschikt, — wie zou er niet eenige centen voor veil hebben?

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

MARIA HAEZEBROEK,

De Hedendaagsche Kookkunst,

OF DE WETENSCHAP OM LEKKER EN GOEDKOOP
TE ETEN EN TE DRINKEN.

VIERDE DRUK, (van 1857.)

Op nieuw geheel omgewerkt en met tal van recepten verrijkt door

J. P. GROS,

Eersten Kok van wijlen Z. M. WILLEM I.

Vermeerderd met een Alphabetisch register, eene handleiding omtrent het Voorsnijden, het Bedienen der tafel, als ook met eenige Tafel-menus.

Opgehelderd door **Houtsneê-figuren**, *in gr.* **12°**.

Gebonden in linnen met vergulden rugtitel *f* 1,75.

Hoe uitgebreid ook reeds in ons land de *Keukenlitteratuur* wezen moge, zal dit Werk toch gewis met welgevallen door alle *Huisvrouwen* en *Keukenvoogdessen* worden ontvangen, daar het, behalve door de ervaring geijkte Voorschriften, ook al die veranderingen, verbeteringen en vereenvoudigingen bevat, welke de *Wetenschap van Keuken en Kelder* in de laatste jaren heeft ondergaan. Bij wijze van *Aanhangsel* vindt men hier ook een' grooten voorraad van allerlei nuttige en voor elk huishouden gewigtige mededeelingen en voorschriften, welker gepastheid boven allen twijfel is verheven. — Drie drukken van dit Keukenboek waren spoedig uitverkocht, en daar deze **vierde uitgave** andermaal door den Heer GROS met zulke belangrijke aanmerkingen en bijvoegsels is verrijkt, twijfelt de Uitgever in geenen deele aan den verderen goeden opgang van dit in iedere huishouding onmisbaar boek.

ALEXIS SOYER,

DE BEKWAME HUISVROUW

OF

NIEUW KOOKBOEK,

bevattende eene volledige reeks van voorschriften ter zuinige bereiding van alle dagelijks voorkomende spijzen, in hare juiste verhoudingen;

Alsmede Spijs-Recepten voor de Zieken- en Kinderkamer.

Met Alphabetisch Register. Naar de 25ste oorspronkelijke Uitgave, gr. 12°. In geprest linnen band *f* 1,75.

Zelden misschien viel aan eenig werk zulk een uitbundige lof en onverdeelde bijval ten deel, als dit het geval was met **„Soyer's Modern Housewife."** waarvan in een kort tijdbestek 25 drukken het licht zagen, en dat wij onder den bovenstaanden titel het Nederlandsche Publiek aanbieden. Wij willen den lof, aan dit Boek zoo ruimschoots gegeven, hier niet herhalen; maar verzekeren enkel, dat Soyer bij de bereiding van de smakelijkste en gezondste spijzen op de eenvoudigste wijs te werk gaat, zonder dat daardoor eenige afbreuk aan de deugdelijkheid der spijzen wordt gedaan. Ook de **recepten voor de Zieken- en Kinderkamer** vormen een allerbelangrijkst toevoegsel tot het veelomvattende werk. 't Zal wel naauwelijks vermelding behoeven, dat men bij de overplanting van deze uitheemsche lettervrucht op onzen bodem met het Nederlandsche klimaat is te rade gegaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

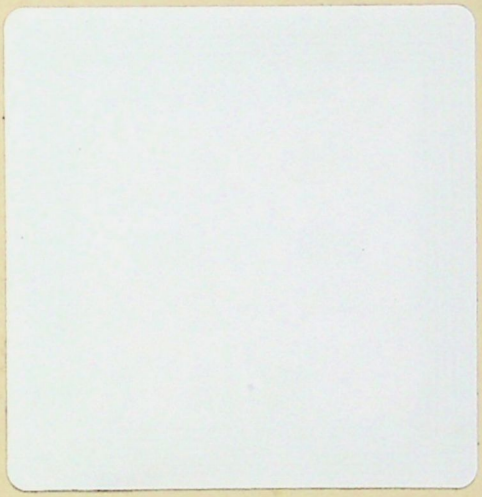

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA